PROLETARCI VSEH DEŽEL, ZDRUŽITE SE!

DELO

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA SLOVENIJE

LJUBLJANA, PONEDELJEK, 2. JULIJA 1973
LETO XV. ● ŠTEVILKA 178 ● CENA 1 DINAR

»DELO« IZHAJA OD 1. MAJA 1959 PO ZDRUŽITVI »LJUDSKE PRAVICE«, KI JO JE 5. OKTOBRA 19[illegible] USTANOVILA KOMUNISTIČNA PARTIJA V SLOVENIJI, IN »SLOVENSKEGA POROČEVALCA«, KI GA JE LETA 1941 USTANOVILA OSVOBODILNA FRONTA SLOVENSKEGA NARODA

SPORT

GLAVNI UREDNIK MITJA GORJUP
ODGOVORNI UREDNIK JAK KOPRIVO

A. Marinc: Tisoč let Loke (str. 8) - M. Ribičič: Neusahljivo upanje (str. 8) - S. Kraigher: Le vkup, le vkup uboga gmajna (str. 9)

Maribor gre naprej!

V Titogradu vijoličasti uspeli po streljanju enajstmetrovk — Maribor bo igral v drugem kolu kvalfiikacij z moštvom Proleterja, Zagreb pa z Osijekom

LJUBLJANA — V povratnem dvoboju 1. kola kvalifikacij za vstop v prvo zvezno nogometno ligo je Maribor po enajstmetrovkah v Titogradu izločil Budućnost in se tako uvrstil v drugo kolo, v katerem se bo pomeril s Proleterjem. Skupni zmagovalec dveh tekem bo novi prvoligaš. V najvišji nogometni razred pa se bo uvrstil še eden izmed dvojice Zagreb — Osijek.

Vijoličasti so težko, toda zasluženo dosegli velik uspeh. Taktično so igrali izvrstno in če ne bi imeli smole, Bolfek je zatresel lastno mrežo, bi si nastop s Proleterjem zagotovili že v regularnem delu. Tako pa so odločali streli z bele točke, v katerih so Mariborčani trikrat zatresli mrežo nasprotnika, ti pa so le dvakrat premagali Vabiča. Zanimivo je, da je Budućnost v svojem petem poskusu v kvalifikacijah za prvo ligo že tretjič izpadla zaradi slabo izvedenih enajstmetrovk in da je njen napadalec Šaković, ki je zastreljal odločilno, peto enajstmetrovko, streljal z bele črte mimo tudi lani, ko je Titograjčane po enajstmetrovki izločil Spartak.

Zagreb je popravil slab vtis iz prve tekme v Maksimiru in premagal čudežno četo trenerja Krivošeja na njenem igrišču. Zmagovalci zahodne skupine tako še naprej ostajajo prvi favoriti za vstop v I. ligo.

Čačanski Borec ni izpolnil visokoletečih obljub in v tekmi s Proleterjem ni dosegel zadetka. Drugo zmago na tujem pa je dosegel Osijek, ki je v Prištini presenetljivo, toda zasluženo premagal tamkajšnjega drugoligaša.

	danes	prva tekma	v II. kolo
Budućnost : Maribor	3:3 (1:0, 1:0)	0:1 (0:0)	Maribor
Borac : Proleter	0:0	0:2 (0:1)	Proleter
Famos : Zagreb	1:2 (1:0)	0:0	Zagreb
Priština : Osijek	1:2 (0:1)	0:1 (0:1)	Osijek

MARIBORČANI NA PRAGU I. LIGE — Vijoličasti so v povratni tekmi I. kola kvalifikcij izločili domačo Budućnost po streljanju enajstmetrovk. Strelec odločilnega gola z bele točke je bil Horjak. Posnetek je s prve tekme v Ljudskem vrtu. Z leve: Ražić, Prosen in Horjak obkrožen s tremi branilci Budućnosti.
Foto: B. Čerin

Drugi dan Belgijec

Na »Touru« druga etapa od Scheveningena do Rotterdama

ROTTERDAM, 1. julija — Vdrugi etapi mednarodne kolesarske dirke profesionalcev »Tour de France«, ki se je začela včeraj, od Scheveningena do Rotterdama, dolgi 75 km, je zmagal belgijski kolesar Teirlinck. Drugi je bil de Geest, tretji Mintkiewicz, četrti pa Irschan. V včerajšnji uvodni etapi pa je zmagal eden izmed favoritov Nizozemec Zoetemelk.

Jutri bodo vozili etapo od Rotterdama do Saint Nicolasa.

Finska pred ČSSR

V polfinale atletinj za evropski pokal Finska, ČSSR in Norveška

AARHUS, 1. julija — Ženske atletske reprezentance so se razen na Reki, kjer so nastopale reprezentance Jugoslavije, Avstrije, Švice, Belgije, Španije in Portugalske, merile tudi v Aarhusu. Tu so se v polfinale uvrstile reprezentance Finske, ki je bila prva s 66 točkami, ČSSR 60 in Norveška 45. Četrta je bila Danska 43, peta Irska 40 in šesti Island 16. Finka Pursuilainen je 100 m pretekla v času 11,3, 200 m pa v 23,1 sek., Irka Tracy je 800 m pretekla v času 2:02,9, Neorova (ČSSR) pa skočila v višino 180 cm.

JUNAK TEKME — Herbert Vabič

Naši – za Švico

V polfinale evropskega pokala v atletiki sta se uvrstili Švica in Jugoslavija — Svet, Kocuvan in Mijać zmagali

OD DOPISNIKA POLITIKE

LIZBONA, 1. julija — Jugoslovanska atletska reprezentanca se je skupaj s Švico uvrstila v polfinale tekmovanja za atletski pokal Evrope. Jugoslovanski atleti drugi dan tekmovanja niso uspeli prehiteti odličnih Švicarjev, ki so bili njihov najhujši tekmec. Na polfinalnem tekmovanju v Celju bodo tako nastopili tudi Jugoslovani.

ZASLUŽENA ZMAGA — Peter Svet

Vodstvo jugoslovanske reprezentance je povleklo modro potezo, ko je Korico določilo samo za težak tek na 5000 m in za dvakrat daljšo progo določilo Petra Sveta. Ta ni samo opravičil zaupanja, ampak ga je z izdatno zmago celo presegel. Pet krogov pred ciljem se je Ceijan odločil za napad in v finišu premagal irskega in švicarskega tekmeca kar za 50 m.

Drugi dan tekmovanja se je najbolj izkazal celjski šprinter Kocuvan, ki je v izrednem teku na 200 m v zadnjem delu proge premagal odličnega Švicarja Mustra. Tudi Korica je na 5000 m izvojeval veliko zmago za našo reprezentanco. V finišu je premagal Portugalca Lopeza, še pred tem pa je opravil z Ircem, ki je pred dnevi tekel 13:28,0. Tudi Mijać je zanesljivo zmagal v metu diska. Spasojević je v troskoku dosegel dober rezultat 16.09 in prav tako slavil zmago. Pač pa so Jugoslovani doživeli popoln polom v teku na 3.000 m z zaprekami, kjer je bil Maksimović s slabim rezultatom zadnji, poraz pa je doživel tudi Celjan Lešek v skoku s palico. Prepričljivo zmago so naši tekmovalci slavili tudi v teku štafet 4x400 m, vendar je bilo tedaj že prepozno, da bi ogrozili zmago Švicarjev v skupnem seštevku.

Končni vrstni red: 1. Švica 68, 2. Jugoslavija 63,5, 3. Portugalska 37,5, 4. Irska 28.

V. ILIĆ

Vabilo po 23 letih

LR Kitajska povabila športnike Taivana na igre prijateljstva

HONG KONG, 1. jul. — Ljudska republika Kitajska je uradno povabila namiznoteniške igralce, trenerje in »zanesenjake« s Taivana, da naj sodelujejo na azijsko-afriško-latinskoameriškem prvenstvu prijateljstva, ki bo v Pekingu od 25. avgusta do 7. septembra letos. To je sporočila kitajska tiskovna agencija Hsinhua.

Brzojavko je poslal predsednik namiznoteniške zveze LR Kitajske Čen-hsi en vodilnemu namiznoteniške organizacije »taivanske province« Pin-sanu. To je prva brzojavka, poslana iz Pekinga v Taipeh — v zadnjih 23 letih ...

Le Leu v II. etapi

Na 170 km dolgi II. etapi mednarodne kolesarske dirke »Po Jugoslaviji« sonce hudo pripekalo - Nesreča na cilju

KLADOVO, 1. julija — V 2. etapi mednarodne kolesarske dirke »Po Jugoslaviji« je zmagal Francoz Le Leu, ki je šele na ciljni ravnini v Kladovu ugnal Sovjeta Kraškova in Italijana Rosanija. Najboljši izmed jugoslovanskih kolesarjev je bil mladi Ljubljančan Drago Frelih — 6.

Že takoj po štartu v Požarevcu je sonce močno pripekalo, toda to kot da ni vplivalo na oster tempo karavane kolesarjev. Deseterica najodločnejših, med katerimi je bil tudi nosilec rumene majice Čapligin, pa Jugoslovana Zakotnik in Kastelic, je že 10 km po štartu pobegnila, toda več kot 30 sekund prednosti ji ni uspelo pridobiti. Nasprotno, glavnina je še pospešila tempo in jih ujela. Številni defekti na razmeroma slabi cesti so pestili kolesarje in med tistimi, ki so morali počakati na pomoč, so bili tudi Rogovci Zakotnik, Kastelic in Frelih. Težje pa jo je skupil mladi Bočanin, ki je tako nesrečno padel, da je moral odnehati. Prvi gorski cilj je tudi tokrat dobil včerajšnji zmagovalec Čapligin, nedaleč zatem pri Dolnjem Milanovcu pa so se od glavnine odcepili Francoz Le Leu, Italijan Rosani in Sovjet Kraškov. Ti so z veliko prednostjo tudi privozili skozi cilj v Kladovo.

Ko je bil zmagovalec že odločen, pa je na cilju prišlo do težje nesreče. Sovjet Kraškov se je tik za ciljno črto zaletel v zmagovalca etape, ki je zapeljal med gledalce ter pri tem teže poškodoval fantka, ki so ga prepeljali v bolnišnico. Francoz Le Leu pa se je pr tem tudi poškodoval.

REZULTATI 2. etape od Požarevca do Kladova: 1. Le Leu (Fr), 2. Krašov (SZ), 3. Rosani (It), vsi v času 4:03,07, 4. Suhov (SZ), 5. Teodor (Rom), 6. Frelih (Jug A); glavnina je prišla na cilj v času 4:06,47; skupna uvrstitev: 1. Le Leu 5:04,42, 2. Krašov 5:04,52, 3. Rosani 5:05,02, 4. Suhov 5:07,22, 5. Vasile, 6. Frelih oba isti čas, 7. Čapligin (SZ) 5:08,03, 8. Jensen (Dan) 5:08,15, 9. Moskalev (SZ) 5:08,35, 10. Starkov (SZ) 5:08,52.

Jutri bodo vozili etapi Kladovo — Negotin in Negotin — Bor.

AVTO-MOTO

Peterson prvi v Franciji

LE CASTELLET — Na dirki za veliko nagrado Francije formule 1, dolgi 314,2 km, je zmagal Ronnie Peterson (Švedska) z avtomobilom ford s časom 1:41,36 s povprečno hitrostjo 185,963 km/uro, drugi je bil Francos Cevert (tyrell ford) 1:42,17, pred Reutemannom iz Argentine (brabham) 1:42,23, četrti je Škot Stewart (tyrell ford) 1:42,23.45, peti Belgijec Ickx (ferrari) 1:42,25, šest pa Anglež Hunt (march ford) 1:42,59.

S SKLONJENO GLAVO — Nastase je po porazu s sklonjeno glavo zapustil igrišče
Telefoto: UPI

Skakalci štirih držav

Huda konkurenca na letošnjem Ziherlovem memorialu v skokih v vodo

LJUBLJANA, 1. jul. — Organizacijski odbor letošnjega tradicionalnega memorialа Branka Zihерla v skokih v vodo je že dobil poimenske prijave vseh tujih udeležencev. Romunijo bodo v torek in sredo na Iliriji zastopali Ion Ganea, Ion Ilea, Melania Decusеara in Ekaterina Dumitriu, Avstrijo Margit in Berbl Neubauer in Silvia Titze, Švico pa Jean-Marc Vogt, Daniel Krenger, Roger Weiss in Jean Balziger. Poleg teh bodo nastopili tudi vsi naši najboljši skakalci iz Ljubljane, Beograda, Zagreba in Zadra. Posebna pozornost bo seveda veljala Ionu Ganei, balkanskemu prvaku, ki je enkrat tudi že zmagal na Ziherlovem memorialu. Tekmovanje se bo na kopališču Ilirija začelo v torek ob 10. uri.

Le tesna zmaga

V meddržavnem srečanju pištolarskih reprezentanc so slovenski strelci premagali avstrijsko Štajersko z 2:1

V FORMI — Jože Teržan
Foto: Busić

LJUBLJANA, 1. jul. — S tekmovanjem z MK hitrostrelno pištolo na silhuete se je končal strelski dvoboj med Slovenijo in Štajersko. V zadnji disciplini je zmagala Slovenija z 2215 krogi, gostje iz Avstrije pa so jih nastreljali 2197.

V včerajšnji prvi disciplini, v streljanju z MK pištolo proste izbire, je zmagala Štajerska z 2121 : 2090. Reprezentanca Štajerske je tako dosegla nov avstrijski državni rekord, presegla je starega za tri kroge, zanimivo pa je, da so tudi starega Avstrijci postavili v Ljubljani.

V streljanju z revolverjem velikega kalibra, v drugi disciplini srečanja, pa je zmagala Slovenija z 2263 :2230.

Tako je v skupnem seštevku zmagala Slovenija z 2 : 1.

Petrnel je zmagal v streljanju z revolverjem velikega kalibra in MK hitrostrelni pištoli na silhuete, Gaber je bil enkrat tretji in dvakrat četrti, Teržan pa po enkrat drugi in tretji.

Prvi dan je Slovenija nastopila v postavi Peternel, Teržan, Gaber in Poženel, danes pa so streljali Teržan, Gaber, Dimic in Planinc.

Najboljši med gosti je bil Prekop, ki je zmagal v MK pištoli proste izbire.

Rezultati: MK hitrostrelna pištola na silhuete — posamično: 1. Peternel (Slov) 580, 2. Reiminger (Štaj) 562, 3. Gaber 560, 4. Dimic 557, 5. Planinc (vsi Slov) 551 itd.

A. M.

Rekordi fiata 125 P

Poljski avtomobil prevozil 50.000 km s povprečkom 138 km/h

WARSAVA, 1. julija — Po petnajstih dneh neprekinjene vožnje je »poljski fiat 125 P« sinoči porušil svetovni rekord na 50.000 km. Na avtomobilski cesti blizu Wroclawa je poljski avtomobil — za njegovim volanom se je menjavalo osem izbranih voznikov — dosegel povprečno hitrost 138.270 km na uro. Dosedanji rekord je imel avtomobil »simca aronde« s povprečno hitrostjo 117,0 km na uro. Poljski avtomobil je hkrati izboljšal tudi svetovna rekorda na 20.000 km in 25.000 milj. V proizvodnji tega osebnega avtomobila sodeluje tudi Crvena zastava iz Kragujevca, ki v okviru industrijske kooperacije dobavlja poljski tovarni v predmestju Varšave razne sestavne dele.

Samo trije srečni

Mojster Bajec komentira rezultate medconskega šahovskega turnirja

LJUBLJANA, 1. julija — Medconski turnir za svetovno šahovsko prvenstvo v Leningradu je sprožil živahne komentarje. Za »Delo« ga je pripravil mojster Ivo Bajec, ki na 5. strani ugotavlja, da si je prva trojica povsem zasluženo priborila mesta na turnirju kandidatov in da sta naša zastopnika zaostala za pričakovanji. Objavljamo tudi nagrajeni Gligorićevi partiji z Uhlmannom in Larsenom ter edini poraz zmagovalca Korčnoja — z Rukavino.

Veliko ponudb Olimpiji

Hajduk se bo okrepil z dvema izvrstnima nogometašema

LJUBLJANA, 1. jul. — Čeprav je pričakovati prav jutri, ko je zadnji dan letošnjega prestopnega roka za profesionalne nogometaše, še vrsto novih pogodb, kaže, da so se najbolj okrepili Spličani. Medtem ko je zanesljivo da bo jutri Oblak podpisal pristopnico za Hajduka, je včeraj vratar Mešković že postal novi član splitskega prvoligaša. Tudi pri Olimpiji, kot kaže, ne bodo ostali praznih rok. Iz Splita je v Ljubljano že odpotoval vratar Sirković, jutri pa pričakujejo še Poldrugovca. Vojvodina je Olimpiji ponudila Lerinca in Vukašinovića, skoraj zanesljivo pa je, da se bo za Beżigrad vrnil Popadić.

Četvercu drugo mesto

Delni uspeh naših kajakašev v mednarodni konkurenci

BEOGRAD, 1. jul. — Na tradicionalni mednarodni kajakaški regati na mirnih vodah je nastopilo več kot sto tekmovalcev iz osmih držav. Po prvem dnevu jugoslovanski zastopniki niso imeli posebne sreče, nekoliko bolje pa so se odrezali v disciplinah olimpijskega sporeda. Prvi dan sta edino kolajno osvojila Živanović in Stojkov s kanujem dvosedom na 500 metrov, četrto mesto pa je pripadlo še štafeti 4 x 500 m, Krajinu v kanuju ter dvojici Filipović-Stanković v K-2. V finalnem delu je bil daleč najuspešnejši četverec (1000 m) v postavi Filipović, Aleksić, Isaković in Kralj. Naša posadka je osvojila odlično drugo mesto, čoln ZRN pa jih je prehitel na sami ciljni črti. Pohvaliti velja še Velimira Aleksića, ki je bil v K-1 tretji.

Favorit zunaj

Romunskega teniškega igralca Nastaseja je na turnirju v Wimbledonu presenetljivo premagal Američan Mayer

PRESENETIL — Američan Alex Mayer.
Telefoto: UPI

WIMBLEDON, 1. jul. — Potem, ko se je kar 70 najboljših teniških igralcev zaradi suspenza Nikole Pilića odločilo bojkotirati turnir v Wimbledonu, je romunski tenisač Illie Nastase veljal za prvega favorita. Po zmagi nad Japoncem Sakaijem se je v četrtem kolu pomeril z Američanom Alexom Mayerjem za vstop med osem.

21-letni študent prava iz New Jerseja, sin nekdanjega kapetana madžarske reprezentance v tekmovanju za Davisov pokal se je brez strahu postavil po robu prvemu favoritu in uspel. Z odlično taktično igro je držal Nastasea daleč od mreže, Romunovi udarci pa so se kot po pravilu končali v mreži.

Po izgubljenem prvem nizu se je Illie zbral, dobil nekaj točk, potem pa spet začel po starem. Ko je spoznal, da mu ne gre nič »prav od rok« se je Romun začel jeziti nad odločitvami mejnih sodnikov in vpil na publiko. Vendar mu tudi to ni pomagalo. Kljub izgubljenemu tretjemu nizu, si je Mayer z odlično igro v zadnjem priboril pravico nastopa v četrtfinalu. Po srečanju je Mayer dejal: »Vso tekmo je Nastase igral kot gentleman. V četrti igri tretjega niza, ko je izgubljal, mi je priznal točko, potem ko so sodniki odločili, da je padla zunaj igrišča«.

Najboljši letos v Zagrebu

Na Šalati bo balkansko in državno članso prvenstvo v skokih v vodo

LJUBLJANA, 1. jul. — Balkansko prvenstvo in državno prvenstvo za člane in članice v skokih v vodo bo letos v Zagrebu, so odločili na redni konferenci zveze za skoke v vodo Jugoslavije, ki je bila danes v Ljubljani. Pregled dela v zadnjih dveh letih je pokazal, da tudi v načrtih ni moč biti preveč pogumen, ker so možnosti »majhne« zveze pač izredno skromne. Predsednik je ostal Zagrebčan Stjepan Kržič, zvezni kapetan pa Rudi Košorok.

ODLIČNI PETERNEL — Član slovenske strelske reprezentance Franc Peternel je zmagal v dveh disciplinah ter ima veliko zaslug za končno zmago Slovenije nad Štajersko.
Foto: Busić

SKL – MOŠKI 1 A

Zaslužen odmor

Do nadaljevanja slovenskega košarkarskega prvenstva 28. avgusta vodi ekipa Maribora pred Vrhniko in drugimi

LJUBLJANA — Slovenski košarkarji v vseh republiških ligah so v soboto končali prvi del tekmovanja oziroma odigrali že prvo kolo jesenskega dela prvenstva. V najkvalitetnejšem razredu so se vodilni še bolj utrdili v vrhu lestvice, razlika med »spodnjim« in »Zgornjim domom« pa je zdaj še večja. Počitek bo vsem prišel zelo prav, kajti obeta se izredno razburljivo nadaljevanje, za kar je še posebej postregel letošnji žreb, ki je spored dobro »preračunal«.

Radenska : Marles 88:87 (46:46)

RADENCI — Igrišče Radenske, gledalcev 200, sodnika P. Brumen (Lj.) in Rajtmajer (Celje).

RADENSKA: Behek 4, Hladen 16, Rogan 12, T. Orozel 44, A. Orozel 12.

MARLES: Lavrenčič 2, Smaka 16, Brodnjak 6, Jurančič 12, Gerbec 12, Buršič 2, Janežič 12, Heller 2, Fekonja 23.

V dokaj zanimivi in izenačeni igri so si domačini zagotovili zmago v zadnjih sekundah igre, ko je najboljši igralec tekme Tone Orozel realiziral oba prosta meta. Domačini so nastopili oslabljeni, brez Finka. F. MAUCEC

Trnovo : Fructal 70:56 (36:25)

LJUBLJANA — Igrišče TVD Partizana Trnovo, gledalcev 50, sodnika Kolenčo (Šk. Loka) in Kobilica (Lj.).

TRNOVO: Lenard 18, Martinčič 4, Koren 19, Vavpetič 4, Kozak 16, Slapnik 9.

FRUCTAL: Bratož 7, Velikonja 9, Fili 6, Fabricio 6, Likar 6, M. Slokar 22.

Ljubljančani so končno zaigrali res dobro in že od vsega začetka držali igro v svojih rokah. S požrtvovalno in odlično igro v obrambi ter z učinkovitimi napadalnimi akcijami so povsem razbili zelo povprečno moštvo trenerja Gagla. Gostje iz Ajdovščine so bili le v začetku enakovreden nasprotnik razigranim domačinom, kasneje pa je bilo na igrišču videti le eno moštvo, domačine, tako da je bil zmagovalec tega srečanja pravzaprav znan že po prvih 12 minutah. Igralci Fructala se nikakor niso znašli, moramo pa povedati, da so imeli precej smole, saj tudi iz najugodnejših položajev žoga ni našla cilja.

Za zmago in dobro igro Ljubljančanov so zaslužni prav vsi, še posebej pa velja pohvaliti Korena, najboljšega igralca v domačem moštvu ter odličnega neutrudljivega dirigenta igre Bojana Slapnika, kakor tudi prisebnega in natančnega strelca Lenarda.

N. SOSTARIČ

Maribor : Litija 68:82 (34:35)

MARIBOR — Stadion na Taboru, gledalcev 400, sodnika K. Brumen (Domž) in Brezovec (Zag).

MARIBOR: L. Lovše 6, Kuntu 20, Vezjak 27, Jordan 4, Čerpez 17, Vahen 14, M. Lovše 10.

LITIJA: Benčar 4, Šarič 31, Planinšek 6, Lavrič 4, Urbič 4, D. Pesek 12, M. Pesek 5.

Gostje so bili enakovreden nasprotnik le v začetku prvega polčasa, ko so nekaj časa celo vodili. Kmalu so popustili, Mariborčani pa so razliko stalno povečevali. Košarkarji Maribora so v nadaljevanju hoteli doseči stotico, vendar so ravno takrat naredili največ napak, tako da se jim ta namera ni posrečila. Pri Mariboru se je izkazal Vezjak, pri gostih pa Šarič. J. KROPE

Branik : Vrhnika 68:82 (34:35)

MARIBOR — Stadion v Ljudskem vrtu, gledalcev 200, sodnika Radmilović (Mb) in Zule (Sl. Konjice).

BRANIK: Tatalović 8, D. Veble 6, Jerenko 4, Vidmar 4, Vajngerl 2, Bedrač 16, Strugar 10, Da. Veble 16.

VRHNIKA: T. Gantar 17, Gorenc 10, Božič 10, De Gleria 15, Globačnik 17, M. Gantar 13.

V prvem polčasu je bila igra enakovredna, Braniikovci so igrali prodorno in agresivno, medtem ko so se v nadaljevanju povsem izgubili. V napadu so bili nenevarni, tako da so Vrhničani brez težav izkoristili vse napake domače ekipe. V zmagovalni ekipi sta se odlikovala T. Gantar in Globačnik, pri domačinih pa Darko Veble in Bedrač. J. KROPE

Jesenice : Novoteks 63:90 (31:42)

JESENICE — Igrišče pod Mežakljo, gledalcev 100, sodnika Hojs (Lj) in Šuster (Celje).

JESENICE: Vauhnik 23, Vujačič 10, Pirih 16, Šmid 4, Dragojević 10

NOVOTEKS: Splihal 25, S. Kovačevič 14, Šepetalec 4, Ivančič 10, Počervina 6, Z. Kovačevič 25, Kopač 4, Pirc 2

V prvem delu, ko sta Vauhnik in Dragojević imela še dovolj moči, gostje niso mogli občutno povečati vodstva. Proti koncu srečanja pa so domačinom pošle moči in gostje so polnili koš brez večjih težav. L. KATNIK

Lesonit : Triglav 84:79 (56:43)

1. Maribor	12	11	1	1024:861	22
2. Vrhnika	12	10	2	1000:821	20
3. Triglav	12	9	3	1005:866	18
4. Novoteks	12	9	3	1034:895	18
5. Radenska	12	7	5	965:982	14
6. Trnovo	12	7	5	874:909	14
7. Branik	12	5	7	878:915	10
8. Fructal	12	4	8	896:925	8
9. Marles	12	4	8	900:941	8
10. Litija	12	3	9	900:1018	6
11. Lesonit	12	3	9	830:986	6
12. Jesenice	12	0	12	802:969	0

PARI PRIHODNJEGA KOLA (25. avg.): Lesonit — Jesenice (47:46), Triglav — Maribor (87:89), Litija — Branik (56:79), Vrhnika — Radenska (75:69), Marles — Trnovo (74:75), Fructal — Novoteks (72:94).

SKL – ŽENSKE (ZAHOD)

Le gostje

V prvem kolu drugega dela prvenstva niso domače ekipe dobile niti točke

LJUBLJANA — Gostujoče ekipe so tokrat res slavile, saj niso domačim pustile niti drobtinice. Kljub temu pa na lestvici skoraj ni prišlo do spremembe in ekipe so odšle na počitek z uvrstitvami, ki so si jih priborile že prej.

Etiketa : Ilirija 33:52 (21:27)

ŽIRI — Igrišče Kladivarja, gledalcev 80, sodnika Eržen (Logatec) in Nastran (Medvode).

ETIKETA: Mlinar 5, Gantar I. 6, Gregorač 4, Gantar II. 4, Kolnik 2, Galičič 4, Giacomelli 9.

ILIRIJA: Milič 24, Hribar 20, Pitanic 4, Bec 2, Sverko 2.

V začetku je bila tekma bolj dinamična in zanimiva, kar je videti tudi po rezultatu iz prvega polčasa, kasneje pa so igralke Etikete močno popustile. Pri Iliriji sta se razigrali predvsem Miličeva in Hribarjeva, za Etiketo pa je dosegla največ košev Giacomellijeva, kljub temu, da je igrala s poškodovano nogo. Ž. MLINAR

Postojna : Ježica 37:78 (12:36)

POSTOJNA — Igrišče Postojne, gledalcev 100, sodnika Firm in Habjan (oba Lj).

POSTOJNA: Musec 2, Kralj 8, Grišon 2, Petelin 10, Kržič 2, Smrdelj 3, Bajc 10.

JEŽICA: Plevnik 8, Resman 8, V. Oven 13, B. Oven 2, Mavec 35, Gimpelj 12.

Postojnčanke so bile samo do 10. minute enakopraven nasprotnik, potem pa je razpoložena Mavčeva začela serijo košev in dosegla rekord na postojnskem igrišču. Pri domačinkah so se Bajčeva, Petelinova in Kraljeva močno trudile, da bi bila razlika čim manjša, toda drugouvrščena ekipa na lestvici je brez težav zmagala.

M. DJORDJEVIČ

Litija : Olimpija 28:76 (11:41)

LITIJA — Igrišče Litije, gledalcev 50, sodnika Reberšak in Ribničar (oba Lj).

LITIJA: Nejedly 6, Milinković 4, Klančar 17, Lesjak 1.

OLIMPIJA: Habjan 2, Radonjić 7, Štoka 16, Hočevar 2, Mihelič 10, Stopar 8, Vuleta 7, Bremec — Homar 24.

Gostje so bile ves čas v veliki premoči. Domačinke pa so navzlic temu izsilile ugodnejši izid kot so pričakovale.

H. JELNIKAR

Vrhnika : Slovan 51:57 (22:22) odigrano v sredo

1. Olimpija	9	9	0	784:297	18
2. Ježica	9	8	1	632:405	16
3. Ilirija	9	7	2	509:504	14
4. Kroj	8	5	3	484:490	10
5. Slovan	9	4	5	473:458	8
6. Vrhnika	9	4	5	422:519	8
7. Litija	9	2	7	375:578	4
8. Etiketa	9	1	8	378:489	2
9. Postojna	9	0	9	275:642	0

PARI PRIHODNJEGA KOLA (25. avg.): Kroj — Vrhnika (51:50), Olimpija — Etiketa (92:13), Ilirija — Postojna (53:38), Ježica — Slovan (66:48).

POZOR - NOVOST!

Zavod za časopisno-založniško in propagandno dejavnost JŽ je izdal:

NOVI CARINSKI ZAKON

(s popravki Sekretariata za zakonodajo zvezne skupščine) — cena 10 din, uradni list št. 31/73

Priročnik za carinjenje blaga

najpopolnejša izdaja s področja carinskih tarif in uvoznega ter izvoznega programa. V priročniku je pregledno označeno za vsak izdelek: ime izdelka, carinska stopnja, ustrezna posebna carinska dajatev, postopek uvoza in izvoza določenega izdelka, itd.

Prava vrednost priročnika je spremljanje vseh sprememb in dopolnil v rubriki »Objašnjenja« našega lista »Carinski pregled«. Cena priročnika je 750 dinarjev.

Priročnik o razvrščanju strojnih in avtomobilskih delov po tarifnih številkah carinske tarife

— Avtor Čelomir Nešković, višji carinski inšpektor zvezne carinske uprave.

Priročnik obsega predpise o razporejanju strojnih delov, instalacij, aparatov, elektrotehnične opreme in motornih vozil po tarifnih številkah carinske tarife za posamezno uvažanje ali kot rezervne dele. Cena priročnika je 90 dinarjev.

Praktikum za uporabo carinske tarife

— avtor Milenko Kuzmanović

V tem priročniku je obdelanih več praktičnih primerov utemeljevanja carinske osnove, odrejanja carinskih tarifnih opredelitev za posamezne vrste blaga, kakor tudi primeri z obračunom osnovnega davka na promet izdelkov.

Cena priročnika je 60 dinarjev.

Vse navedene izdaje vam nudi takoj:

Zavod za novinsko izdavačku i propagandnu delatnost JŽ 11001 Beograd, Nemanjina 6, p. f. 498.

6086

Spet nekaj kompromisov

Redna konferenca KZJ izbrala organizatorje EP 75 — Bo Zagreb zdaj odpovedal? — Registracije po novem

HERCEGNOVI, 1. jul. — Petkov sestanek predsednikov republiških in pokrajinskih košarkarskih zvez je obetal, da bo sobotna redna konferenca košarkarske zveze Jugoslavije spet prinesla zgolj očitke, obtožbe in nepotrebno razpravljanje, toda na koncu se je vendarle umirilo in srečno končalo. Morda je to tudi samo navidezna pomiritev, kajti odločitev o organizatorjih evropskega prvenstva 1975 že napoveduje nove zaostritve.

Po sedanjem dogovoru in odločitvi konference naj bi bili prvi štirje dnevi EP 1975 s slovesno otvoritvijo vred v Zagrebu, zadnji dan kvalifikacij, polfinalni in finalni boji pa v Beogradu. Kljub temu, da je ta sklep star komaj dan pa je že slišati, naj bi Zagreb organizicijo odpovedal, s čimer se bo predsedstvo ZKJ spet znašlo v težavnem položaju. Treba bo pač počakati do konca roka, ko se morata obe mesti odločiti, ali sprejmeta organizacijo ali ne.

Najbrž niti do takšne »pomiritve« in rešitve položaja ne bi prišlo, če ne bi zvezni trener Novosel dejal, da za reprezentanco ni tako hudo, če ne bo igrala ves čas v isti dvorani, kljub temu, da je predsednik strokovnega sveta inž. Boris Kristančič ves čas poudarjal, da s tem izgubljamo prednost domačega igrišča. Vse odločitve so bile pravzaprav le kompromisi in poskus, da se delegati izognejo morebitnim sporom, ki bi v sedanjem trenutku lahko načeli košarkarsko organizacijo.

Zato pa je tembolj pomembna potrditev registracijskega pravilnika o katerem smo že natančno poročali med pripravami nanj. Konference ga je potrdila, najbolj pomembna pa je najbrž točka, ki določa, da mora igralec, ki prestopi iz kluba v klub prve lige brez izpisnice čakati tri leta! Za košarkarice je ta rok eno leto. Igralci po 30. letu starosti, oziroma igralke po 23. letu pa bodo lahko prestopali tudi brez izpisnice, če so bili vsaj zadnjih pet let v istem klubu. Te starostne meje veljajo tudi za odhajanje v tujino.

Disciplinski pravilnik so sicer sprejeli ne pa tudi potrdili. Končno besedilo bo moralo namreč na eni izmed prihodnjih sej potrditi predsedništvo KZJ. Ob sprejemanju drugih pravilnikov ni bilo zapletov, položaj v posameznih reprezentancah pa je bil bolj ali manj znan že pred konferenco, zato poročila o njem niso povzročila posebnih pretresov.

SKL – MOŠKI 1 B

Do jeseni Beti

Metličani imajo zdaj štiri točke prednosti, kar je lahko že odločilno v boju za uvrstitev v SKL — moški 1 A

LJUBLJANA — Derbi vodilnih je zanesljivo dobila ekipa Beti, ki je kar z 20 točkami razlike premagala Ljubljano na njenem igrišču in tako trdno ostala na vrhu. Izjemno visok rezultat pa je bil tokrat v Šoštanju, kjer je tudi poražena Postojna skoraj dosegla stotico. Elektra se je tako po slabem štartu močno popravila, na dnu pa so še naprej novinci iz Sežane.

Sav. naselje : Kroj 70:81 (39:46)

LJUBLJANA — Igrišče pod Zelenim hribom, gledalcev 50, sodnika Kveder (Zalec) in Lilik (Lj).

SAVSKO NASELJE: Koštial 15, Beršan 2, Prančič 6, Terkaj 4, Nemec 8, Soboćan 19, Zagar 7, Fugina 9.

KROJ: Balderman 23, B. Habjan 4, Čerovski 10, P. Habjan 27, Grahek 4, Osovnikar 11, J. Habjan 2.

Pred maloštevilnimi gledalci sta moštvi v hudi pripeki prikazali zelo slabo igro, ki sta jo vodila še slabša sodnika. Gostje so v prvem delu vodili in domači igralci so jih ujeli in povedli šele tri minute pred koncem prvega polčasa. Sodnika sta v tej minuti prestrogo ocenila prekršek Nemca in ga izključila. Gostje so prvi del odločili v svojo korist in si v drugem delu nabrali precejšnjo prednost, ki pa so jo domačini znižali na samo 4 koše. Domačini so nato naredili več napak in gostje so zopet povečali razliko. Domačini so končali tekmo le s štirimi igralci. D. BERŽAN

Ljubljana : Beti 77:97 (29:52)

LJUBLJANA — Igrišče Ljubljane, gledalcev 100, sodnika Steiner in Hribar (oba Lj).

LJUBLJANA: Žitnik 4, Svent 5, Gorup 2, Schrott 12, Urbančič 6, Bernot 10, Rakuš 24, Brus 14.

BETI: Dautović 35, Lalić 10, Milek 2, Rožič 12, Medek 20, Arbutina 11, Popović 7.

V derbiju kola so zasluženo zmagali gostje iz Metlike, ki so pokazali precej več domiselnosti kot domačini, ki so tokrat zaigrali slabše, kot na prejšnjih srečanjih. Igralci Beti so že takoj na začetku srečanja krenili v ofenzivni napad, ki jim je hitro prinesel visoko vodstvo. Domačini so se preveč ustrašili favoriziranega nasprotnika in so delali vse preveč napak, da bi lahko dohajali razigrane goste. Sredi prvega polčasa se je Ljubljana približala gostom na deset točk razlike (21:31), potem pa so domači spet popustili in razlika v korist gostov se je hitro večala. Tudi v nadaljevanju so Metličani igrali odlično in šele nekaj minut pred koncem so se domačini »prebudili«. Prednost Beti so s 37 točk znižali na 20. Če bi domačini igrali vso tekmo tako borbeno in zbrano kot teh nekaj zadnjih minut, bi bil rezultat zanje vseskakor ugodnejši.

U. SOŠTARIČ

Prule : Kras 92:65 (50:24)

LJUBLJANA — Igrišče Partizana, gledalcev 200, sodnika P. Kavčič in Varoga (oba Lj).

PRULE: Ravnikar 14, Nemec 20, Steiner 4, Butala 20, Grilc 8, Straus 2, Gartner 6, Spiler 2, Šušteršič 10, Ganziti 6.

KRAS: Godnič 4, Karljan 19, Daneu 6, Korošec 8, Ziberla 6, Trobec 22.

Košarkarji Prul so si zagotovili izdatno prednost že takoj v začetku, v 8. minuti so vodili že z 20:9. V nadaljevanju so prednost še povečevali in zasluženo zmagali. Prulčani so pred poletnim odmorom na tretjem mestu, izgubili so le z Metliko in Ljubljano, v upravi kluba pa še vedno upajo na točki s tekme z Ježico.

T. TEGER

Elektra : Postojna 111:98 (66:48)

ŠOŠTANJ — Igrišče Partizana, gledalcev 150, sodnika Pur (Zalec) in Lešnik (Mb).

ELEKTRA: Kristan 14, Lukman 17, Bogataj 4, Petek 16, Krumpačnik 16, Polovšak 27, Dobovičnik 5, Koren 6, De Costa 4.

POSTOJNA: Bizjak 18, Paternost 29, Brezar 2, Begelj 17, Brglez 2, I. Mislej 18, D. Mislej 12.

V zanimivi in hitri igri so bili domačini bolji nasprotnik. Že v prvem polčasu so si z domiselno igro priigrali prednost 20 košev. Kljub boljši igri gostov v drugem polčasu, so Šoštanjčani zasluženo dosegli visok rezultat. Posebej velja omeniti odlična strelca Polovšaka pri domačinih in nezadržnega Paternosta pri gostih.

R. ŽEVART

Zarja : Ježica 74:84 (40:46)

1. Beti	10	9	1	970:727	18
2. Ljubljana	10	7	3	713:609	14
3. Prule	10	7	3	732:609	14
4. Ježica	10	6	4	735:734	12
5. Elektra	10	6	4	744:752	12
6. Postojna	10	5	5	770:812	10
7. Zarja	10	3	7	765:799	6
8. Kroj	10	3	7	741:790	6
9. Sav. nas.	10	3	7	669:783	6
10. Kras	10	1	9	692:836	2

PARI PRIHODNJEGA KOLA (25. avg.): Elektra — Prule (45:93), Postojna — Ljubljana (51:65), Beti — Sav. naselje (117:61), Kroj — Zarja (78:112), Ježica — Kras (83:79).

Celjani prvaki

V finalu mladinskega prvenstva Slovenije je Celje premagalo Slovana s 15:10 (9:7) — Tretje so Dobravlje

LJUBLJANA — Na igrišču Slovana na Kodeljevem je bil finale letošnjega republiškega prvenstva za mladince. Po pričakovanju so naslov osvojili Celjani, ki so v finalu gladko odpravili igralce Slovana. V finalu je igralo 8 najboljših slovenskih ekip. Huda pripeka pa je ovirala vse ekipe, tako da niso igrale najbolje.

Ekipe so bile v predtekmovanju razdeljene v 2 skupini, v finalnih tekmah pa so se enakovrščeni po skupinah pomerili med seboj za končno uvrstitev. Največje presenečenje so pripravili mladinci iz Dobravelj, ki so v tekmi za 3. mesto zasluženo premagali Sl. Gradec. Tekma za prvo mesto med Slovanom in Celjem ni bila kdovekako zanimiva, saj so bili Celjani vseskozi za razred boljši nasprotniki. V njihovih vrstah so se zlasti odlikovali Bojević, Mrovlje, Sedovnik in Kunej.

REZULTATI — skupina A: Jadran : Dobravlje 6:11 (4:6), Mokerc : Celje 7:8 1:6), Dobravlje : Mokerc 7:7 (2:4), Dobravlje : Celje 1:7 (1:4), Mokerc : Jadran 6:6 (3:3), Celje : Jadran 8:6 (3:2); vrstni red: 1. Celje, 2. Dobravlje, 3. Mokerc, 4. Jadran; skupina B: Tržič : Sl. Gradec 5:10 (2:6), Slovan : Brežice 10:9 (4:4), Tržič : Slovan 6:11 (2:6), Sl. Gradec : Slovan 5:10 (4:5), Brežice : Sl. Gradec 5:6 (3:4), Brežice : Tržič 10:7 (5:2); vrstni red: 1. Slovan, 2. Sl. Gradec, 3. Brežice, 4. Tržič; finale — Slovan : Celje 10:15 (7:9), Dobravlje : Sl. Gradec 14:9 (6:5), Brežice : Mokerc 14:13 (7:6), Jadran : Tržič 15:11 (5:7); končni vrstni red: 1. Celje, 2. Slovan, 3. Dobravlje, 4. Sl. Gradec, 5. Brežice, 6. Mokerc, 7. Jadran, 8. Tržič.

Celje : Slovan 15:10 (9:7)

Igrišče Slovana, gledalcev 50, sodnika Jekoš (Trb) in Bartol (Kr).

CELJE: Zalokar, Mrovlje 3, Liskar, Bojević 2, Samardžić, Ivezić, Baša, Kunej, 5, Sovodnik 5, Buček, Anderluč.

SLOVAN: Rus, Djuraki, Rnjak 4, Doblekar 2, Maležič, Zupanič, Vujinović, Vrbinac, Viler 1, Permar 3, Ružič, Peskar.

Le v prvih minutah sta bili ekipi izenačeni. Celjani so potem prevzeli pobudo in zlahka premagovali nerazpoloženega domačega vratarja. V zadnjem delu, ko je bila tekma odločena, so gostje poslali na igrišče kompletno pionirsko ekipo.

F. BOŽIČ

Nobena propagandna akcija za slovensko tržišče ne more brez oglasov v časopisih in revijah, ki jih izdaja »DELO«.

Naši optimisti

LJUBLJANA, 1. julija — Slovenska mladinska rokometna reprezentanca bo od 6. do 8. julija sodelovala na turnirju republiških reprezentanc v Titogradu. Naša reprezentanca se od 26. junija pripravlja v Krškem, odigrala pa je tudi dve tekmi. V prvi je premagala drugoligaša Sevnico z 19:17, v drugi pa Leskovec s 34:19, pred odhodom pa bo igrala še s Krškim in Brežicami. Selektor Igor Štupnišek in trener Niko Marković pričakujeta, da se bodo slovenski mladinci borili za eno izmed prvih mest. Oba menita, da je ekipa precej boljša od tiste, ki je lani v Novem Sadu na enakem turnirju zasedla četrto mesto.

Za Slovenijo bodo igrali: Možic in Trbovc (Sevnica), Rnjak in Doblekar (Slovan), Bojević in Liskar (Celje), Sovdat (Rudar), Bolha in Gabrijelčič (Mokerc), Gorišek (Brežice), Kosirnik (Kamnik), Lazar (Jadran) in Tominc (Dobravlje). F. B.

PLAVANJE

Brata Miloš v Dol. Toplicah

DOL. TOPLICE — Na 20-dnevne priprave je pod vodstvom trenerja Antuna Mirkovića prišlo v Dolenjske Toplice 10 plavalcev beograjske Crvene zvezde. Med drugimi sta tudi znana naša plavalca brata Predrag in Nenad Miloš. Od znanih plavalcev najomenimo še Dubravko Bjelić, Sonjo Karadžić, Svetlano Bogdanović in Slobodana Radovanovića.

Trener Mirković je povedal, da je v Dolenjskih Toplicah zelo zadovoljen, njegovi plavalci trenirajo dvakrat, včasih pa tudi trikrat dnevno. S. DOKL

LE DRUGI — Mladinci Slovana so bili na prvenstvu SRS drugi za Celjem. Na sliki prizor s tekme med Slovanom in Tržičem, ki so jo Ljubljančani dobili z 11:6.

Foto: Busić

Nov prodor NDR

Trenutno je v svetovnem plavalnem vrhu največ plavalcev NDR - Kakšen je sicer položaj pred I. SP v Beogradu?

LJUBLJANA — Plavalci so na prehodu iz zimskih bazenov v letne. Pestra zimska sezona s številnimi mitingi ter meddržavnimi srečanji je dala vrsto odličnih rezultatov. V tej množici odličnih pa je sedaj prav gotovo v najvišjem vrhu svetovnega plavanja 15-letna Cornelia Ender iz NDR, ki je v preteklih mesecih izboljšala dva svetovna rekorda (100 m delfin in 200 m mešano) ter en evropski (100 m kravl). Na vseh dosedanjih mednarodnih nastopih je gladko odpravila vse svoje tekmice; med katerimi so bile svetovna rekorderka Shane Gould ter vrsta ameriških plavalk s sedaj najhitrejšo predstavnico Shirley Babashoff.

V lestvici zdaj najboljših plavalcev na svetu (rezultati dosečeni v letu 1973 v 50 m bazenih) imajo največje število prvih mest plavalci NDR. Kar 9 zlatih kolajn imajo sedaj plavalci in plavalke Nemške demokratične republike, ki trdno drže prvo pozicijo v vrhunskem plavanju Evrope. Ameriški plavalci so zaenkrat le 6 prvih mest, vendar pa moramo upoštevati, da njihovi plavalci v tem času ponavadi niso v vrhunski formi, medtem ko v zimski sezoni tekmujejo izključno v malih bazenih, najpogosteje v 25 jardskih. Tudi njihova zimska prvenstva (tako univerzitetno kot državno) so prirejena na jardske discipline, tako da po sedanjih rezultatih ne bi kazalo sklepati o morebitni stagnaciji ameriških plavalcev. Njihov prodor rezultatov lahko sedaj šele pričakujemo.

Avstralci so svojo glavno tekmovalno sezono sklenili že pred nekaj meseci. Njihova prvenstva so poleg starih, znanih imen (Gould, Whitefield, Cooper, Wenden itd.) dala tudi nove moči, med katere sodita predvsem mlada dolgoprogaša Holland (16:16,6) in Badger (16:17,1).

Preostala štiri prva mesta so razdeljena med štiri evropske plavalne sile. Poleg treh znanih imen, Angleža Wilkia na 100 m prsno (drugouvrščeni v Münchnu na 200 m prsno), Madžara Hargitaya na 400 m mešano (bronasta kolajna iz Münchna) ter Nizozemke Brigithe na 100 m hrbtno (6. v Münchnu), je tu povsem novo ime zahodnonemške plavalke Justen na 100 m prsno. Z odličnim, novim rekordom ZRN, ki ga je dosegla na državnem prvenstvu, je sedaj najhitrejša plavalka prsne tehnike na svetu. Toda trenerji v ZRN so danes zaskrbljeni nad njeno formo. Zadnja tekmovanja so pokazala, da je Justenova povsem iz forme, saj je v dvoboju z Nizozemsko 100 m prsno le s težavo preplavala v času 1:20,7.

Pet nosilcev zlatih kolajn iz Münchna je tudi danes na vrhu svetovne lestvice najboljših plavalcev v letu 1973. To so Cooper (400 m kravl), Matthes (100 in 200 m hrbtno), Gould (400 m kravl), Whitefield (200 m prsno) in Belote (200 m hrbtno). Zelo verjetno je, da bomo tudi v Beogradu na prvem svetovnem prvenstvu v plavanju srečali ta imena na najvišjih stopnicah pri razdelitvi kolajn. Dva meseca glavne tekmovalne sezone pa se bo v vrstah najboljših plavalcev sveta prav gotovo še marsikaj spremenilo . . .

M. P.

Najboljši na svetu 1973

MOŠKI

100 m kravl	51,7 Knox (ZDA)
200 m kravl	1:54,7 Pyttel (NDR)
400 m kravl	4:04,3 Cooper (A)
1500 m kravl	16:16,6 Holland (A)
100 m prsno	1:06,3 Wilkie (VB)
200 m prsno	2:23,7 Colella (ZDA)
100 m delfin	56,3 Matthes (NDR)
200 m delfin	2:05,4 Pyttel (NDR)
100 m hrbtno	56,6 Matthes (NDR)
200 m hrbtno	2:06,7 Matthes (NDR)
200 m mešano	2:09,5 Colella (ZDA)
400 m mešano	4:34,7 Hargitay (M)

ŽENSKE

100 m kravl	58,6 Ender (NDR)
200 m kravl	2:06,0 Babashoff (ZDA)
400 m kravl	4:20,9 Gould (A)
800 m kravl	9:01,8 Gould (A)
100 m prsno	1:15,3 Justen (ZRN)
200 m prsno	2:42,7 Whitefield (A)
100 m delfin	1:03,1 Ender (NDR)
200 m delfin	2:19,2 Colella (ZDA)
100 m hrbtno	1:06,2 Brigitha (Niz)
200 m hrbtno	2:21,9 Belote (ZDA)
200 m mešano	2:23,0 Ender (NDR)
400 m mešano	5:07,4 Wegener (NDR)

Neenak boj

V slovenskem derbiju II. ZVL Triglav : Koper kar z 11:0 (3:0, 2:0, 3:0, 3:0)

KRANJ — Letno kopališče, gledalcev 500, sodnik Medvedić (Lj).

STRELCI: 1:0 — Švarc (četverec), 2:0 — Nadižar, 3:0 — Nadižar, 4:0 — Velikanje, 5:0 — Z. Malavašič, 6:0 — Stariha, 7:0 — Nadižar, 8:0 — Švegelj, 9:0 — V. Malavašič, 10:0 — Z. Malavašič, 11:0 — Z. Malavašič.

TRIGLAV: Rebolj, Z. Malavašič, Kodek, Mohorič, M. Malavašič, Švarc, Nadižar, Švegelj, Velikanje, Stariha, Vidic.

KOPER: Zupan, Koršič, Milkovič, Sketelj, Jakomin, Jerman, Bradeščka, Jazbec, Falatov, Berce, Vejnović.

V uvodni tekmi nove sezone so Kranjčani proti novincem II. zvezne lige zabeležili izdatno zmago. Čeprav niso pokazali vseh vrlin, so zlahka dosegli 11 golov, prejeli pa nobenega. Ekipa Kopra je bila kljub požrtvovalnosti za razred slabša. Triglav je v prvi tekmi preizkusil vse moči. Med strelce se je vpisalo kar sedem igralcev. Kranjčani so letos po kvaliteti zelo izenačeni. Prikazali so povprečno igro, v nadaljevanju pa bodo morali zaigrati precej bolje, če bodo hoteli osvojiti prvo mesto.

J. JAVORNIK

Remi v Kotoru

SPLIT — V nadaljevanju I. zvezne vaterpolske lige so bili doseženi naslednji rezultati: Primorac — POŠK 5:5, Jadran (HN) — Primorje 4:3, C. zvezda — Jadran (S) 5:6, Partizan — Mornar 9:2.

L. Grmovšek pred vsemi

Trenutne slovenske teniške lestvice - 3 Mariborčani in Kranjčan

LJUBLJANA — Letošnja teniška sezona v Sloveniji je zelo razgibana. Kei tokrat tehnična komisija teniške zveze Slovenije tudi sproti vodi zaporedje v raznih kategorijah za republiške lestvice, tokrat objavljamo najnovejši položaj:

ČLANI: 1 Grmovšek 47 točk, 2. Jaušovec 42, Tomović 41, Košak (vsi Br) 29, 5. M. Svenšek (JLA) 27, 6. Znidar (Tr) 26, 7. Ferenčak (Br) 24, 8. dr. Doleček (O) 23, 9. Mironov 18, 10. M. Mulej (oba Br.), 11 Furlan 16, 12. Čirič (Tr) 14, 13. Starc (Tr) in V. Svenšek (Br) po 13, 15. Vodeb (JLA) TENIS 6;stroj—9 Š pdj

11, 16. J. Mulej (Tr) in Golčnik (Br) po 10, 18. Lavrič (Ka) 7, 19. D. Godnik (Ce), Anzelc (Tr) in dr. Bogataj (Ka) po 5, 22. Božjak (Ru), Polenec (Tr) in Ulčar (O) po 4, po 3 točke imajo: Virag (Br), Sodnik, Primc (oba Tr), Simončič (Ce), Vengust (Ka), Komel (Jes), Bergel (Vič). S po dvema točkama sledijo: Gabrovšek (O), Geršak, Polanec (oba Br), Ahlin, Jezeršek (oba Tr), B. Godnik, Jazbec (oba Ce), Sovre, Kump (oba Vič), Klesinger (Obalni TK), Turk (Nm). Po eno točko pa so doslej osvojili: I. Skulj, dr. Žerovec (oba O), Veselko, Walas, Suhau (vsi Sl), Klinar (Jes), Thuma (Vič), Hribar (Ru), Kavčič (Jes), Sekuranja, Uhl (oba Nm);

ČLANICE: 1. Pirkmajer (Br) 44 toč, 2. Emeršič (Br) 38, 3. Rihard (Br) 33, 4. Strukelj (Tr) 27, 5. Miklič (O) 24, 6. Savorn (O) 21, 7. Jaušovec (Br) 20, 8. Godnik (Ce) 17, 9. Sekirnik (Ce) 15, 10. Jerkič (Tr) 1 točko;

MLADINCI DO 16 LET: 1. Primc (Tr) 44 točk, 2. Domanjko (Br) 38, 3. Virag (Br) 33, 4. Gabrovšek (O) 28, 5. I. Zeilhofer (Br) 23, 6. Vagner (Tr) 21, 7. Ahlin (Tr) 18, Raztaša (O), 9. Snabl, Podbevšek, Strniša (Tr), Pipan (Ce), J. Zeilhofer (Br) vsi po 9,5, 14. Škarabot (Tr), Požar (Br), Fende po 8,5 točke;

MLADINKE: 1. Jaušovec (Br) 46 točk, 2. Pirkmajer (Br) 38, 3. Savorn (O) 33, 4. Štrukelj (Tr) 28, 5. Rihard (Br) 22, 6. Emeršič (Br) 20, 7. Gornik (Br) 16, 8. Godnik (Ce) 14, 9. Degen (Tr) 12.

V Tržiču so tekmovali

TRŽIČ — Občinski odbor vojaških vojnih invalidov v Tržiču je v počastitev tedna vseh invalidov organiziral športno tekmovanje v kegljanju, streljanju in balinanju. Tekmovanje je izvedlo športno združenje »5. avgust« iz Tržiča, ki združuje v svojih vrstah invalide, člane zveze ZB NOV in upokojence.

Prvi dan so se pomerili telesni invalidi gorenjskih občin v kegljanju. Manjkali so le tekmovalci iz Radovljice. Po izenačenem boju je prvo mesto osvojil Kranj s 796 podrtimi kegljI. Sledijo: 2. »5. avgust« Tržič 766, 3. Jesenice 632, 4. Škofja Loka 597.

V tekmovanju vojaških vojnih invalidov, kjer so tekmovali tudi invalidi Hrastnika in Trbovelj, so bili dosečeni naslednji rezultati: 1. Hrastnik 457, 2. »5. avgust« 431, 3. »Borec« Kranj 428, 4. Trbovlje 396; balinanje: 1. Trbovlje, 2. Borec Kranj, 3. »5. avgust« Tržič; streljanje: 1. »5. avgust« 614 (Jekovec, Bedina, Janc, Valjavec), 2. Trbovlje 547, 3. Hrastnik 542, 4. Borec Kranj 391.

N. ANTONIČ

PHILIPS

NAGRADA! „KASETA, KI BO ZADELA“

RR 332

Odločile 11-metrovke

V povratni kvalifikacijski tekmi za I. ZNL je Budućnost premagala Maribor z 1:0 (1:0) in izenačila skupen izid obeh srečanj — H. Vabič junak tekme

TITOGRAD, 1. jul. — Nogometaši Maribora so se uvrstili v II. kolo kvalifikacij po uspešnejšem streljanju enajstmetrovk. V rednem času se je tekma končala z 1:0 za Budućnost. Ker je Maribor doma zmagal z enakim rezultatom, sta moštvi morali streljati z bele točke. Vabič je ubranil dva strela, enega pa so domači zgrešili. Za vijoličaste pa so gole dali Ražić, Bradvić in Horjak ter tako zmagali skupaj s 4:3.

Točne so bile namreč napovedi, da bo Budućnost že od vsega začetka napadla z vsemi močmi in poskusila čim hitreje izenačiti razliko iz Ljudskega vrta. Vijoličasti so se tega dobro zavedali, kljub temu pa so delovali v začetku precej zmedeno in nezanesljivo. Domačini so imeli že v 1. minuti veliko priložnost, potem ko je Folić poslal visoko žogo pred mariborska vrata. Najprej je žogo iz ugodnega položaja zgrešil Marković, takoj zatem pa še Štefanić. Velika ofenziva Budućnosti se je nadaljevala, Mariborčani pa se niso mogli otresti pritiska domačih. V 4. minuti je hitri Miročević zbežal Bolfeku, k sreči pa je vzadnjem hipu posredoval Djuričić.

Na dlani je bilo, da nezanesljiva obramba gostov ne bo mogla zadržati nenehnih napadov Budućnosti. In zares so domačini že v 9. minuti prišli do vodilnega zadetka. Djuričić je tedaj zbil žogo v kot, ki ga je tako izvedel Marić. Vabič je bil za trenutek neodločen, to pa je bilo zanj usodno, kajti ko je zapustil svoja vrata, je bilo že prepozno. Marković je bil hitrejši in z glavo streljal ostro proti mariborskim vratom. Žoga je zadela Grbavca, ki je hotel še rešiti nemogoče, vendar je lahko samo še potrdil zadetek — 1:0.

Po tem zadetku so imeli domačini še dve veliki priložnosti, okoli 20. minute pa je njihova premoč splahnela. V 21. minuti je Ražić po Prosenovi podaji streljal samo nekaj centimetrov prek vratnice, v 26. minuti pa je moral Gilić pokazati vse svoje znanje, da je zbil v kot Prosenov strel. Po tem dogodku je postala igra vijoličastih bolj podjetna in Vabič do konca polčasa ni več posredoval.

V drugem polčasu so bili Mariborčani absolutni gospodarji na igrišču. Menjava Prosena in Klančnika z Binkovskim in Horjakom je vnesla še več živahnosti v igro mariborskega napada in v 62. minuti bi moral vratar Gilić po vseh pravilih kloniti. Ražić je streljal ostro proti njegovim vratom, vratar je žogo izbil, Binkovski pa je s petih metrov streljal preko vratnice.

To bi se gostom lahko maščevalo, kajti domači so si v 76. minuti priigrali še eno veliko priložnost; Rogošić je pobegnil mariborski obrambi, Vabič je bil že premagan, vendar je Djuričić v zadnjem hipu izbil žogo v kot.

Bolj se je igra bližala koncu, bolj je bilo očitno, da bo prišlo do streljanja 11-m. Nervoza se je tedaj naenkrat lotila igralcev Budućnosti, kajti prav ta ekipa je doslej že dvakrat izpadla iz kvalifikacij (Spartak, Sloga), ker ni izkoristila strelov z bele točke.

V zadnji minuti so imeli Mariborčani še nekoliko športne sreče, kajti Miročević se je prebil povsem sam pred Vabiča. Odgovornost pa je bila prevelika in domači napadalec je na veliko razočaranje številnih gledalcev in njegovih soigralcev zgrešil mariborska vrata.

Ker se je tudi po 180 minutah kvalifikacijski boj med Mariborom in Budućnostjo končal neodločeno — 1:1, so na štadionu pod Gorico v Titogradu streljali 11-metrovke. Nervoza v obeh taborih je bila nepopisna. Po tem, ko je Ražić izenačil današnji rezultat na 1:1, je Janković zgrešil. Zatem je Gilić zadržal Grbavčev strel; malo pozneje je ustrelil mimo tudi Breber in Budućnost je po strelih Božovića, Miročevića vodila s 3:1. Bradvić je zničal na 3:2, potem pa je Vabič bravurozno izbil žogo, ki jo je proti njemu sprožil vratar Budućnosti Gilić. Napetost je dosegla vrhunec, ko je zgrešil mariborska vrata zadnji mož Budućnosti Šaković. Horjak pa je ostal miren in žogo zanesljivo ustrelil v mrežo Budućnosti. — 3:3, skupaj 4:3 za Maribor.

Veselje v mariborskem taboru je bilo ogromno, saj se je enajsterica zasluženo uvrstila v drugo kolo kvalifikacij. Vijoličasti so bili posebej v drugem polčasu mnogo zrelejši tekmec, tako da bi odločitev verjetno padla že pred odločilnimi enajstmetrovkami, ko Mariborčani v prvih 20 minutah ne bi zaigrali tako nervozno.

P. KACLER

PRESREČEN — Trener Maribora Djalma Marković

Štadion pod Gorico, gledalcev 18.000, vreme sončno, toplo, teren dober za igro, sodnik Djurdjević (Beograd).

STRELCI: 1:0 — Marković (9), 1:1 — Ražić (11 m), 2:1 — Božović (11 m), 3:1 — Miročević (11 m), 3:2 — Bradvić (11 m), 3:3 — Horjak (11 m).

BUDUĆNOST: Gilić, Turković, Folić, Rogošić, Karadžić, Božović, Štefanić, Miročević, Ivanović (Janković), Marković, Marić (Šaković).

MARIBOR: Vabič, Petrič, Grbavac, Bradvić, Bolfek, Djuričić, Ražić, Breber, Vučeković, Prosen (Horjak), Klančnik (Binkovski).

Gostje preudarno

Famos : Zagreb 1:2 (1:0)

HRASNICA — Štadion v športnem parku, gledalcev 12.000, sodnik Maksimović (N. Sad).

STRELCI: 1:0 — Hodžić (16), 1:1 — Mučibob (56), 1:2 — Bakota (60).

FAMOS: Ekmečić, Šarac, Propara, Jelašković, A. Lokvančić, Obradović, Petrović, Lušić, Čosić (N. Lokvančić), Hodžić.

ZAGREB: Horvat, Gašperini, Tutak, Antolić, Ivanišević, Lipovac, Markulin, Čopor (Hušidić), Mučibob, Rukljač, Smolek, (Bakota).

Pred rekordnim številom gledalcev so Zagrebčani zasluženo zmagali. Gostje so že od vsega začetka z lahkoto prihajali v napad, tako da je obramba morala večkrat najostreje posegati v dogodke, da bi ubranila svojo mrežo. Šele v 14. min. je domači napadalec Čosić prešel v napad, zagrebški branilec Gašparini pa ga je pred zakijučnim strelom zaustavil, tako da je žoga odletela v kot. Lepo podano žogo je v skoku z glavo prestregel Hodžić in povedel Famos v vodstvo.

Pod odmoru domače enajsterice ni bilo mogoče prepoznati. Na igrišču so vladali zgolj Zagrebčani, ki so hitro izenačili — v podobnih okoliščinah, kot je Famos povedel — Bakota pa je le štiri minute kasneje iz samostojnega prodora dosegel zmagoviti zadetek.

Po vodstvu Zagrebčanov so igrali domačini brez prave volje.

K. KAMERIĆ

Dobra taktika

Priština : Osijek 1:2 (0:1)

PRIŠTINA — Štadion Prištine, gledalcev 25.000, sodnik Rauš (Varaždin).

STRELCI: 0:1 — Petrović (32), 1:1 — Ahmeti (51), 1:2 — Bašić (83).

PRIŠTINA: Todorovski, Ahmeti, Radošević, Frabri, Celina, Trifunović, Mladenović (Karapandžić), Hatipi, Šujica, Kostić, Cvetković.

OSIJEK: Dugalić, Ilićin, Dumančić, Milić, Lončarić, Rupnik, Grnja (Lončar), Bašić, Lukačević, Petrović, Žutelija.

V prvem delu je bila igra dokaj raztrgana. Imeli smo občutek, da so številne prekinitve povsem plod taktike nogometašev Osijeka, ki so, za vsak najmanjši oster štart, glasno protestirali in s tem zaustavljali igro. Kljub temu, da je imela Priština pobudo, pa so gostje prek Petrovića v 32. min. dosegli vodilni zadetek. Domača enajsterica se je še bolj zagrizeno borila, saj jo je v želji za zmago spodbujal štadion napolnjen do zadnjega kotička.

Domačini so izenačili šele v nadaljevanju. Po izenačenju so še naprej obdržali pobudo, o čemer kaže tudi razmerje (18:3) v kotih za domačine. Gostje so vse svoje sile usmerili v obrambo. Vodilni zadetek pa so dosegli v enem redkih nasprotnikovih napadov. Sodnik Rauš se ni posebno izkazal. Z nerazumljivimi odločitvami in razveljavljenim zadetkom za Prištino pri rezultatu 1:1 je po nepotrebnem vzburjal navijače, tako da ni čudno, da so po koncu tekme vdrli na igrišče in poskušali z njim fizično obračunati.

G. KAČANIKU

V Mariboru navdušenje

MARIBOR, 1. julija — Mnogi Mariborčani so danes popoldne prisluhnili radijskemu prenosu nogometne tekme iz Titograda. Ob zmagi po streljanju enajstmetrovk je bilo med vsemi ljubitelji nogometa in vsemi, ki so ob tej pomembni zmagi postali privrženci vijoličastih, nepopisno veselje.

Kmalu zatem so vihrale iz avtomobilov, ki so se vozili po mestnih ulicah, zastave vijoličastih. Mnogi navijači mariborskega drugoligaša, ki je premagal prvo oviro na poti v I. ligo, so pred oglasno omarico NK Maribor komentirali vzburljive dogodke v Titogradu.

B. ČERIN

Kdo novi člani II. ZNL?

Zahodna skupina:	Vzhodna skupina:
1. Zastopnik Hrvatske	1. Zastopnik Srbije
2. Zastopnik Slovenije	2. Zastopnik Kosova
3. Zastopnik BiH	3. Zastopnik Makedonije
4. Bačka	4. Zastopnik Črne gore
5. Spartak	5. Sutjeska
6. Zagreb	6. Borac (Č)
7. Maribor	7. Budućnost
8. Osijek	8. Priština
9. Proleter	9. Sumadija
10. Famos	10. Napredak
11. Karlovac	11. Trebča
12. Igman	12. Čukarički
13. Novi Sad	13. Radnički (P)
14. Rijeka	14. Bokelj
15. Leotar	15. Kumanovo
16. Crvenka	16. Radnički (K)
17. Šibenik	17. Galenika
18. Iskra	18. GOŠK, Titograd ali Pobjeda
19. Mura	19. Dinamo (P) ali Vrbas

Po povratnih tekmah I. kola kvalifikacijskih tekem za vstop v I. ZNL se bosta iz novoustanovljene II. ZNL — zahod zanesljivo uvrstili dve moštvi v I. ZNL. Zato se bo Mura neposredno uvrstila v II ZNL — zahod, ljubljanski Mercator in mariborski Železničar (kot prvak SNL) pa se bosta v dveh kvalifikacijskih tekmah pomerila za sedaj še prosto mesto zastopnika Slovenije v II. ZNL — zahod.

Lep uspeh

Borac : Proleter 0:0

ČAČAK — Štadion Borca ob Moravi, gledalcev 20.000, sodnik Medić (Zg).

BORAC: Avramović, Dunjić, B. Čakarević, Baralić, Radonjić, Petrović, Kulašević, Ostojić, Radivojević (Kovačević), Dj. Čakarević, Jovašević.

PROLETER: Šarović, Dubljević, Lišin, Dakić, Egelja, Kovrlja, Manislavić, Sučević, Radosavljević, Kanački, Vidović.

Proleter je v Čačku zasluženo osvojil točko in se tako uvrstil v drugo kolo kvalifikacij. Največ zaslug za to ima vratar Šarović, ki je na obeh tekmah branil izvrstno. Zrenjaninci pa bi si po priložnostih na tej tekmi zaslužili še ugodnejši rezultat. V 34. min. se je pred domačim vratarjem Avramovićem znašel sam Vidović, le nekaj minut pozneje pa še Radosavljević. V prvem primeru je Avramovića rešila sreča, v drugem pa je izvrstno zaustavil. Domačini so imeli v prvem delu igre le eno priložnost, ko je Kulašević v 37. min. zadel vratnico.

Kljub temu, da so Čačani v drugem polčasu zaigrali bolj podjetno, zadetka le niso dosegli. Bili pa sta dve priložnosti. Kulašević je v 76. min. iz neposredne bližine ponovno zadel vratnico, v 80. min. pa bi gostje lahko povedli, vendar je Avramović odlično branil Radosavljevićev strel potem, ko se je leta znašel sam pred njim.

Z. MAKSIMOVIĆ

Prva Romunija

Na rokometnem turnirju za »lovoriko Jugoslavije« se naši niso izkazali

BITOLA, 1. julija — Reprezentanca Romunije je osvojila 1. mesto na mednarodnem turnirju za »lovoriko Jugoslavije, po tem ko je v odločilni tekmi premagala Jugoslavijo s 13:12 (8:8). Drugo mesto je osvojila naša reprezentanca, tretja pa je SZ, ki je edina premagala Romunijo. Jugoslovanski rokometaši niso uspeli desetič zapored osvojiti dragocene lovorike. Svetovni prvaki Romuni so jih v neposredni tekmi nadigrali, saj so vodili skoraj vso tekmo. Naš najboljši igralec Pokrajac je 5 minut pred koncem po vodstvu Romunov z 12:9, sicer izenačil na 12:12, toda v zadnjih minutah so naši reprezentanti igrali zmedeno. Jugoslavija je igrala v naslednji postavi: Arsianagić, Živković, Pribanić, Lavrnić 1, Mišković 1, Horvat 1, Pokrajac 5, Bugarski 1, Miljak 1, Fajfrić, Dragun 2, Serdarušić. Najboljši pri Romunih so bili vratar Penu, Kiscid 4 Gatu ter Birtoan 3.

Veliko presenečenje so pripravili reprezentanti Madžarske, ki so v zadnji tekmi premagali SZ s 24:19 (11:11) in osvojili 3. mesto. Reprezentanca NDR je imela veliko težav s Švedi, ki jih je na koncu premagala z 19:16 (9:9).

Končni vrstni red: 1. Romunija, 2. Jugoslavija, 3. Madžarska, 4. SZ, 5. NDR, 6. Švedska.

Najboljši strelec turnirja je bil Romun Kiscid s 27 goli, za najboljšega igralca turnirja pa so razglasili Sovjeta Maksimova.

LETALSTVO

Letos devet motornih pilotov

LESCE — Na športnem letališču ALC v Lescah se je začel enomesečni tečaj motornega letenja za začetnike. Tokrat se je zbralo devet učajnikov iz Ajdovščine, Posojne, Maribora, Ljubljane, Celja in ALC. Tečajniki so v glavnem že leteli z jadralnimi letali, med šolanjem na aerih pa bodo preživeli v zraku približno 40 ur. Bruno Stular, upravnik letalske šole v Lescah, je še povedal, da učijo naraščajnike pripravniki Lampret (Maribor), Pesjak in Horvat (oba ALC), ki bodo po končanem uspešnem šolanju dobili naziv učiteljev motornega letenja

Pokal Zadra v ZRN

ZADAR — Na III. mednarodnem tekmovanju motornih pilotov v akrobatskem letenju za »pokal Zadra« so bili v konkurenci 19 tekmovalcev iz Avstrije, Švice, ZRN, Francije in Jugoslavije najuspešnejši piloti iz ZRN. Zmagali so v obveznem in prostem programu.

V končni uvrstitvi je med posamezniki zmagal Manfred Strossenreuter (ZRN), ki je zbral 8218 točk. Drugi je bil njegov rojak Josef Hössel z 8185 točkami, Franc Semrl, učitelj letalske akademije iz Zadra pa je kot najboljše uvrščeni [illegible] 6655 točkami osvojil 6. mesto.

Priznanja športnikom

LJUBLJANA — V prostorih TVD Partizana Trnovo so podelili priznanja najboljšim športnikom občine Vič-Rudnik v letu 1972. Med 16 dobitniki je tudi pet udeležencev olimpijskih iger v Münchnu. Priznanja, ki jih je podelil predsednik sveta za telesno kulturo občine Vič-Rudnik, Ciril Kosmač, so dobili naslednji športniki: Stane Bohelj in Franc Rozman (balinanje), Gregor Berden in Marta Amf (badminton), Milan Kunčič (gimnastika), Franc Cargo in Jana Marković (plavanje), Vojka Grilc in Matej Grgurović (skoki v vodo), Aleš Mally in Jošt Svetek (kajakaštvo) ter olimpijci Damjan Prevoršek, Janez Andrejašič, Peter Guzelj, Dušan Tuma in Franc Žitnik.

N. SOŠTARIČ

Vodi Van Springel

SAINT NICOLAS, 1. jul. — V skupni uvrstitvi mednarodne kolesarske dirke »Tour de France« vodi Belgijec Van Springel, čeprav ni bil prvi niti na enem izmed treh ciljev. V današnji drugi polovici etape od Rotterdama do Saint Nicolasa, dolgi 137 km, je zmagal Francoz Catieu s časom 3:33,31, ki je v skupni uvrstitvi drugi s 30 sekundami zaostanka.

ATLETIKA

Rezultati športnih iger elektrogospodarstva

CELJE — Včerajšnje poročilo z 18. letnih športnih iger elektrogospodarstva Slovenije dopolnjujemo s podrobnejšimi rezultati.

Balinanje — moški — (9): 1. Elektro (Go), 2. Sav. elektrarne (Lj), 3. TE (Trb); kegljanje — moški — (24): 1. Elektro (Kr) 587, 2. Soške elektrarne 575, 3. Elektro (Ce) 548; posamezno — 1. Turk (El. Kr) 838, 2. Kranjc (El. Ce) 499, 3. Pavlin (El. Kr) 465; ženske — (5): 1. Elektro (Ce) 403, 2. TE (Mb) 311, 3. Elektro (Go) 293; posamezno — 1. Lahovnik TE (Mb) 202, 2. Narobe (El. Go) 196, 3. Jeromel (El. Ce) 189; kros — moški (14) do 30 let: 1. Elektro (Lj) 3:11,6, 2. Elektro (Go) 3:15,3, 3. Soške elektrarne 3:17,8; nad 30 let: 1. Elektro (Lj) 2:36,2, 2. Elektro (Go) 2:43,9, 3. TE (Trb) 2:58,6; ženske — 1. Elektro (Lj) 3:39,6, 2. Elektro (Ce) 3:47,6, 3. Elektro (Go) 3:56,2; **mali nogomet** (12): poli[illegible] — TE (Trb) : Elektroprojekt 2:1, Elektro (Go) : Elektro (Lj) 1:0, finale TE (Trb) : Elektro (Go) 3:2; vrstni red: 1. TE (Trb), 2. Elektro (Go), 3. Elektroprojekt; **namizni tenis** — moški: (13): 1. TE (Trb), 2. Elektrotehna, 3. Soške elektrarne; posamezno — 1. Bratuš (Elektrotehna), 2. Rus (Te Trb), 3. Toplak (El. Mb); ženske: 1. Elektro (Ce), 2 Elektro (Mb), 3. Elektro (Lj); posamezno — 1. Novak, 2. Pelicon (obe El. Ce), 3. Pirih (El Mb); **odbojka** — moški (9): 1. Elektro (Go), 2. Dravske elektrarne, 3. Soške elektrarne; ženske — 1. Elektro (Go), 2. Dravske el., 3. Elektro (Kr); plavanje — moški: 1. Te (Mb), 2. Elektro (Lj), 3. Dravske el.; ženske — 1. Dravske el., 2. Elektro (Go), 3. TE (Trb); posamezno — moški do 30 let — 50 m kravl: 1. Flis (Te So) 29,9, do 40 let — 1. Urankar (Te Trb) 33,0, do 50 let — Zelenšek (Te Trb) 31,0; ženske — do 30 let: 1. Žižmut (Elektrotehna) 41,8; nad 30 let: Štenič (El. Ce) 48,2; **ribolov** (11): 1. Elektro (Mb) in Dravske el., 3. Te (Trb); **streljanje** — moški (21): 1. Soške el. 616, 2. Dravske el. 615, 3. Elektro (Lj) 612; posamezno — 1. Gabršček (El. Lj) 167, 2. Cizej (Te Mb) 165, 3. Planinc (Elektrotehna) 163; šah (13): 1. Elektrotehna, 2. TE (Trb), 3. Dravske el.; **atletika** — moški (13): 1. Elektro (Ce) 10841, 2. Elektro (Lj) 10681, 3. Elektro (Go) 10620; ženske — 1. Elektro (Go) 5192, 2. Dravske el. 4545, 3. Elektro (Lj) 3639; posamezno — moški — 100 m do 30 let — Makarovič (Soš. el.) 10,9, do 40 let — Orehek (El. Lj) 11,7; met krogle — 1. Makarovič (Soš. el) 13,50 do 40 let — Bole (TE So) 12,07, nad 40 let — Sotenšek (El. Go) 10,23; 60 m nad 30 let — Nučič (TE Trb) 7,9; daljava — do 30 let — Makarovič (Soš. el) 694, do 40 let — Bole (TE So) 627, nad 40 let — Nučič (TE Trb) 523; višina — do 30 let — Oblak (Dravske el.) 170, do 40 let — Šarman (Dravske el.) 160, nad 40 let — Nučič (TE Trb) 145; 4 x 100 m: 1. Elektro (Mb) 47,7, 2. Soške el. 47,9, 3. Elektro (Lj) 48,0; ženske — višina: Budin (El. Go) 130 nad 30 let — Ajster (El. Mb) 115; 60 m — Budin (El. Go) 8,9, nad 30 let — Ajster (El Mb) 9,3; daljava — Budin (El. Go) 4,33, nad 30 let — Seničar (El. Lj) 3,96; krogla — Karlž (El Go) 9,18, nad 30 let — Tomažič (Dravske el.) 8,36.

Naslednje, 19. športne igre elektrogospodarstva bodo prihodnje leto v Ljubljani.

K. JUG

PETER MOZOLEC KOMENTIRA

Izkazale so se

Jugoslovanske atletinje so se z zmago na Reki uvrstile v polfinale evropskega pokala - Dvojna zmaga Pavličićeve

REKA, 1. julija — Jugoslovanske atletinje so s 67 točkami zanesljivo zmagale na četrtfinalnem tekmovanju za atletski pokal Evrope in tako izpolnile pričakovanja strokovnjakov. Med presenečenja lahko štejemo uvrstitev Švicark na drugo mesto, medtem ko so bile Avstrijke šele tretje.

Rezultati so bili povprečnej, saj so tekmovalke taktizirale z uvrstitvami, vsekakor pa so se odlikovale Bašićeva, Maričeva, Avdibašićeva in Vujatova, ki so v štafeti 4 X 100 m s časom 3:41,6 za tri desetinke izboljšale stari državni rekord. Sprinterke Veljanovska, Fočićeva, Pilavova in Pavličićeva pa so na 4 X 100 m s časom 46,3 izenačile državni rekord. V jugoslovanski reprezentanci velja omeniti dvojno zmago Pavličićeve na 100 in 200 m, zmagale pa so še Nikolićeva na 800 m s časom 2:04,9, Urbančičeva v metu kopja z rezultatom 59,36 in Hrepevnikova v višino s 176 cm.

Končni vrstni red ekip: 1. Jugoslavija 67 točk, 2. Švica 57,5, 3. Avstrija 47,5, 4. Belgija 42, 5. Španija 35 in Portugalska 24.

Rezultati, **100 m**: Pavličić (J) 11,7, Käfer (A) 11,9, Antenen (Sv) 12,1; **200 m**: Pavličić (J) 23,5, Käfer (A) 24,2, Keller (Sv) 35,1; **400 m**: Sykora (A) 53,7, Leiser (Sv) 54,0, Salgado (Šp) 54,6, Bašić (J) 54,6; **800 m**: Nikolić (J) 2:04,9, Oshandianao (Š) 2:07,1, Casa Picolo (A) 2:07,2; **1500 m**: Valeiro (Šp) 4:21,2, Šušnjar (J) 4:22,0, Moser (Sv) 4:23,7; **100 m ovire**: Antenen (Sv) 13,7, Fočić (J) 13,9, Mahr (A) 14,3; **4 X 100 m**: Jugoslavija 46,3, Belgija 46,7, Avstrija 46,9; **4 X 400 m**: Švica 3:40,2, Jugoslavija 3:41,6, Španija 3:43,2; **višina**: Hrepevnik (J) 176,, Bisang (Sv) 170, Gusenbauer (A) 170; **daljava**: Antenen (Sv) 635, Franzozti (J) 620, Valez (B) 608; **krogla**: Silverio (P) 14,05, Roth (Sv) 13,96, Mrinjek (J) 13,70; **kopje**: Urbančič (J) 59,36, Janko (A) 56,68, Wuyts (B) 49,82; **disk**: Wuter (B) 50,62, Pfister (Sv) 47,34, Stojković (J) 47,26.

M. PEROVIĆ

Drugi dan:

Rezultati: 200 m Kocuvan (J) 21,3, Muster (Š) 21,4; 800 m: Gljin (Š) 1:48,7, Medjimurec (J) 1:49,0; 4x40 m: Jugoslavija 3:06,2, Švica 3:10,8, Portugalska 3:12,4; 400 m ovire: Aumas (Š) 51,3, 3. Stefanović (J) 9:24,2; palica: Borges (P) 450, 4. Lešek (J) 440; kopje: Wartburg (Š) 82,30, Vukmirović (J) 77,60; disk: Mijač 54,32; 5000 m: Korica 13:55,0, Lopes (P) 13:56,0; troskok: Spasojević 16.12.

Prvi dan v Lizboni:

LIZBONA, 1. jul. (telex) — Po prvem dnevu kvalifikacijskega tekmovanja za evropski atletski pokal vodi Švica s 35 točkami pred Jugoslavijo, ki jih ima 32,5. Portugalska s 17,5 točke in Irska s 15 točkami sta že močno zaostali. Vsa prva mesta sta osvojili vodilni reprezentanci — Švicarji šest, Jugoslovani štiri. Eno od teh si je v teku na 10.000 m priboril tudi Celjan Svet.

Rezultati — 100 m: 1. Diezi (Š) 10,3, 2. Grošeta (J) 10,7, 3. Manso (P) 10,8, 4. Yaffords (I) 11,0; 400 m: 1. Alebić (J) 46,9, 2. Rothenbühler (Š) 47,9, 3. Silva (P) 48,4, 4. Conel (I) 50,5; 1.500 m: 1. Maier (Š) 3:38,9, 2. Hartnet (I) 3:39,1, 3. Vukomanović (J) 3:43,0, 4. Memede (P) 3:43,7; 10.000 m: 1. Svet (J) 29:16,0, 2. Riordan (I) 29:24,0, 3. Moser (Š) 29:37,0, 4. Pinto (P) 29:40,2; 110 m ovire: 1. Pfister (Š) 14,1, 2 Pisić (J) 14,5, 3. Ismail (P) 14,6, 4. Fispetrick (I) 15,6; 4 x 100 m: Švica 40,2, 2. Jugoslavija 41,0, 3. Portugalska 41,6; daljava: 1. Bernard (Š) 769, 2. Stekić (J) 764, 3. Dugan (I) 738, 4. Milao (P) 687; višina: Habegger (Š) 205, 2. Maksimović (J) 202, 3. Vermeiudo (P) 202, 4. Finning (I) 199; krogla: 1. Ivančić (J) 19,22, 2. Egger (Š) 18,74, 3. Kogan (I) 15,73, 4. Galvao (P) 14,76; kladivo: 1 Stigić (J) 64,18, 2 Stiefenhofer (Š) 63,06, 3. Pedroso (P) 56,04, 4. Hartigen (I) 52,48.

Rekord SRS Pence na 200 m ovire

LJUBLJANA — AK Olimpija je v soboto organiziral klubski miting, na katerem so sodelovali tudi nekateri atleti AK Ljubljana. Odličen rezultat je dosegel Janez Penca v teku na 200 m z ovirami, v katerem je v odostnosti poškodovanih Černeta in Korenta tekel praktično sam, toda kljub temu za 3 desetinke sekunde izboljšal osem let star slovenski rekord Mirana Polutnika (Kl.). Dosegel je 24.3.

Rezultati: člani — 60 m: Cankar 6,8, Penca (oba Ol) 6,8; 100 m: Cankar (Ol) 10,9; 300 m: Cankar (Ol) 22,2; 1000 m: Božić (Lj) 2:29,7; hoja 10.000 m: Majcen (Ol) 49:45,8; višina: Primožič (Lj) 180; krogla: Drnovšek (Ol) 11,32; **mladinci** — 60 m: Črepinšek (Ol) 7,3; 100 m: Petric (Ol) 11,7; 200 m: Kutin (Ol) 23,8; 300 m: Logar (Ol) 38,4; 1000 m: Petrovc (Ol) 2:40,0; krogla (6 kg): Petric (Ol) 10,60; **mladinke** — 60 m: Razdevšek (Ol) 7,9; 20 m ovire: Potnik (Ol) 34,8; daljina: Ocepek (Ol) 4,86; krogla (4 kg): Ocepek (Ol) 8,86.

E. KOMEL

QUITO — V kvalifikacijski nogometni tekmi IV. skupine za SP je enajsterica Urugvaja premagala Ekvador s 2:1. Tekmo si je ogledalo 50.000 ljudi.

Vrh — Olimpiji

NTZS objavila seznam najboljših klubov v sezoni 1972/73 — Z veliko prednostjo prva Olimpija, 2. Triglav itd.

LJUBLJANA, 1. jul. — Tehnična komisija NTZS je objavila tudi seznam najboljšim klubov v sezoni 1972-73. Olimpija je ponovno na vrhu — z velikansko prednostjo 3576 točk pred drugouvrščenim Triglavom. Na vrhu od lani in predlani ni nobenih sprememb, celo razlike v točkah, ki so jih klubi zbrali lani in predlani so v primerjavi z letošnjimi prav malenkostne. Tako bodo dobitniki letošnjih nagrad NTZS spet Olimpija, Triglav in Sobota.

Se več, celo prvih osem ekip se v letošnji razvrstitvi deseterice, v katerem je Ljubljana morala prepustiti mesto Jesenicam, te pa so se z lanskega 13. mesta prebile na deveto. Nekoliko napredoval je še Kajuh, ki se je z lanskega 14. mesta povzpel na 12., medtem ko je hrastniški Kemičar obdržal isto mesto kot v lanski razvrstitvi.

Pregled ocenjevanja sezone 1972/73 kaže, da v klubih in selcih od lani ni bilo bistvenih sprememb, niti pomembnejših novih tokov, zaradi katerih bi se razmerje moči moralo na koncu sezone spremeniti. To hkratj tudi pomeni, da v Sloveniji — razen Ljubljane, Kranja in Murske Sobote, deloma velja to še za Maribor in Ravne — nimamo nobenega novega središča s kvalitetnimi dosežki na področju namiznega tenisa.

Lestvica najboljših klubov SRS: 1. Olimpija 7237 točk, 2. Triglav 3661, 3. Sobota 2244, 4. Maribor 1951, 5. Fužinar 1536, 6 Ilirija 1125, 7. Lendava 933, 8. Semedela 514, 9. Jesenice 314, 10. Ljubljana 299, 11. Kemičar 243, 12. Kajuh 205, 13. Litija 160, 14. Gradis 79, 15. Krim-Podpeč 48, 16. Sodražica 44, 17.—18. Partizan-Beležigrad in Sava 36, 19. Šentjernej 30, 20. Vrhnika 23, 21 P-klub 20, 21. Novo mesto 18, 22. V. p. 6550 14, 23. Nova gorica 12, 24. Salonit 11, 25.—28. Zvezda, Podčetrtek, Kamenščak 10 točk.

Zaradi državnega prvenstva so te dni z zamudo objavili še lestvice najboljših pionirjev in pionirk SRS.

Pionirji: 1. Čadež 290 točk, 2. Sircelj 203, 3. Mainarič 197 (vsi Ol), 4. Klemenčič (Le) 181, 5. Cajnkar (Mrb) 144, 6. Sariah (Il) 97,7, 7 Golenko 80, 8. Rosič (oba Le) 73, 9. Sercer (Ol) 70, 10. Bukvič (Ol) 63 točk itd.

Pionirke: 1. Jeler D. 253 točk, 2 Zorž 244 3. Čadež (vse Ol) 182 točk, 4. Gostenčnik 155, 5. Černovšek 136 6 Ačkoo (vse Puš) 84, 7. Štrumbelj (Jes) 83, 8. Sovič (Puš) 78, 9. Stucin (Tr) 66, 10. Jerebic (Le) 52 itd.

V ekipnih disciplinah so pri pionirjih najboljši pionirji Olimpije (235 točk) pred Lendavo 166 in Mariborom 137 ter Soboto 88, pri pionirkah pa Olimpija z 230 točkami pred Fužinarjem 135, Triglavom 82 in Litijo 66 točk.

D. N.

Boškov v Ljubljani

LJUBLJANA, 1. jul. — V Ljubljani se je mudil zvezni kapetan Vujadin Boškov, sicer tehnični direktor Vojvodine. Kot smo izvedeli, je prišel pregledat štadion Ljubljane, kjer se bo 14. septembra naša reprezentanca A v prijateljskem srečanju pomerila z reprezentanco Alžirije.

Vujadin Boškov je dejal, da se je odločil za štadion Ljubljane v Šiški zato, ker ima pokrito tribuno ter veliko bolj urejene prostore, zlasti pa slačilnice in sanitarije kot sicer veoji štadion za Bežigradom.

Ob obisku se je pogovarjal tudi z vodstvom Olimpije. Boškov je ponudil zeleno-belim napadalca Lerinca in branilca Vukašinovića. Kaže, da bosta oba nogometaša jutri podpisala pogodbi z ljubljanskim prvoligašem.

Tatabanya dobila SE pokal

TATABANYA, 1. jul. — V drugi finalni nogometni tekmi za srednjeevropski pokal je domače moštvo Tatabanya premagalo Čelik iz Zenice z 2:1 (1:1).

Ker je Tatabanya zmagala tudi v prvi tekmi prav tako z 2:1 je osvojila srednjeevropski pokal.

Šport v gozdu

Na kranjski stezi za trim ob Kokrici je živahno in prijetno — Vsi hvalijo to novo »telovadnico«, ki je v gozdu

LJUBLJANA — »Ta steza za trim je postavljena zato, da bi vam pomagala krepiti zdravje, obnoviti telesno kondicijo in da bi vam pripomogla k boljšemu razpoloženju.« Zares je prijetno slišati iskreno dobrodošlico pa tudi takale, napisana dobro dene. Še posebej, če nejevoljen stopiš s prašne ceste, ki pelje od kranjskega kopališča in štadiona do Kokrice in čeznjo.

Pravzaprav ni bilo nikogar, ki bi se do steze trim pripeljal z avtomobilom, da bi vozilo uporabil tudi kot garderobo. Tako je namreč na vseh stezah za trim, še zlasti pa v ljubljanskem Mostecu, ki pa bo menda za uporabnike brez avtomobilov kmalu dobil gorderobne omarice ali nekaj takega. Na poti k stezi za trim se pravzaprav ne bi jezili zaradi nekaj sto metrov prašne ceste, če nas ne bi menda vsi, ki se v Kranju uče vožnje z avtomobilom, »poškropili« s prahom od nog do glave. Se dobro, da smo se ga v Kokrici znebili vsaj z lic.

Prav živahno je bilo na kopališču in štadionu. Vse polno mladih ljudi, ker so tiste dni odložili šolske knjige. Za štadionom je velik travnik. Starejši ženski, ena je bila že povsem skljućena, približno sedemdesetih let, sta seno na vilah podajali možaku na vozu. Delo ni bilo videti lahko! Kar tako, da bi se znebili neprijetnega občutka, smo jih pobarali: »Kje pa imate mlade? Ah, ti imajo šolo, šport in zdaj počitnice. Slo bo tudi brez njih, dokler bomo zdravi in živi, potem pa . . .«

In potem smo srečavali v gozdu na stezi za trim mladino. Vsa ni bila videti kdove kako pri močeh, toda s svojim zdravim smehom je polnila že itak prijeten gozd. Večanovo hosto.

Sredi tega gozda je sedemnajsta od dvajsetih postaj na tej dobra dva kilometra dolgi stezi za trim. Po njej smo se podali od »cilja« k štartu, da smo lahko prešteli njene obiskovalce. Srečali smo jih 33 v dobri uri, toda le trije so bili odrasli, vsi drugi — mladina od 14 do 20 let. In kako pozorno in dosledno so ti mladi izvajali na deskah predpisane in narisane vaje že na štartni napisni tabli smo zvedeli, kako so te vaje raz. porejene. Strokovnjaki bi se seveda pogovarjali o tem, kakšna je fiziološka krivulja steze.

Nagovorili smo dekleti, ki sta bili najbolj dosledni izvajalki dobro izbranih vaj. Med postajami sta tekli kot mladi srni.

»Drugič sem na stezi, je povedala Tea Tomije. »Jaz pa tretjič«, je dodala Nada Mašič (obe 14). »V nedeljo je bila na stezi reka ljudi. Všeč mi je bilo. Tudi mama, zato bova na stezi vsaj dvakrat, trikrat ted

Naslov v Zagreb

Na ekipnem državnem prvenstvu v Ilirski Bistrici zmagale kegljavke zagrebškega Medveščaka - Ljubljančanke 2.

ILIRSKA BISTRICA, 1. jul. — Za prebivalce Ilirske Bistrice je bila minula nedelja velik športni praznik; na račun so prišli še zlasti ljubitelji kegljanja. Štiri najboljše jugoslovanske ženske ekipe so se pomerile v finalu državnega prvenstva, v katerem je zmagala ekipa zagrebškega Medveščaka pred tremi vrstami iz Slovenije.

Pred začetkom tekmovanja je zastopnik KZS Bogo Gomolj v imenu organizatorja, kegljaške zveze Jugoslavije, pozdravil vse nastopajoče kegljavke in gledalce na kegljišču hotela Turist, po pozdravih pa se je začelo zanimivo tekmovanje.

Med ekipami je naposted zmagal zagrebški Medveščak z 9.773 podrtimi kegli pred ekipo Ljubljana-Center 9.767, Partizanom-Kovinarjem iz Stor 9.711 in vrsto Slovenj Gradec 9.543.

Najboljše posameznice na tekmovanju v Ilirski Bistrici so bile Slavica Strgar (Slovenj Gradec) 865, Škraba 838, Miklavčič (obe Ljubljana-Center) 830 in Pipinić (Medveščak) 827.

Tri najboljše ekipe so dobile pokale, ki jim jih je izročil delegat KZJ Bogo Gomolj iz Maribora; zastopnik zveze se je obenem tudi zahvalil domačinom za izjemno gostoljubje in odlično organizacijo gostinskega podjetja Ilirije iz Ilirske Bistrice.

P. NIKOLIĆ

Zmagal LTH

ŠKOFJA LOKA, 1. jul. — V petek in soboto je nogometni klub LTH priredil na igrišču v Puštalu nogometni turnir ob 1000-letnici Loke. Nastopili so mladinska reprezentanca SRS, Šenčur, Alples in domači LTH. Prvi dan so se pomerili: LTH z Alplesom in mladinci SRS s Šenčurjem. Medtem ko je bila zmaga domačinov nad Železničarji pričakovana, pa je Šenčur neprijetno presenetil izbrano moštvo mladincev, predvsem po zaslugi odličnega vratarja Pegama. V regularnem času je bil rezultat neodločen, po streljanju enajstmetrovk pa je zmaga pripadla Šenčurjanom. Drugi dan sta se za tretje in četrto mesto pomerili poraženi ekipi. Mladinci SRS so premagali Alples z dvema goloma razlike. V tekmi nepremaganih moštev s prvega dne pa je po ogorčeni borbi in streljanju enajstmetrovk zmaga pripadla domačemu moštvu. Zmaga Šenčurja bi bila prav tako zaslužena, saj jim je sodnik razveljavil dva dovmljiva gola.

Po končanem turnirju je tajnik nogometnega kluba LTH Janez Krajnik podelil prvim trem moštvom poklale prireditelja, prav tako pa vratarju Pegamu, ki je bil proglašen za najboljšega igralca turnirja.

Rezultati: LTH : Alples 2:0 (0:0), SRS mlad. : Šenčur 4:6 (2:2, 1:0); za 3. mesto SRS mlad. : Alples 2:0 (1:0), za 1. mesto LTH : Šenčur 5:4 (0:0).

P. POKORN

Uspeh SRS

Rečan Jugovac zmagal na državnem prvenstvu v balinanju - Domači odlični

LJUBLJANA — Na igrišču BSK Zarja je bilo dvodnevno državno prvenstvo v balinanju za posameznike, na katerem je nastopilo 16 najboljših igralcev, in sicer 7 iz Slovenije, 7 iz Hrvatske in 2 iz Črne gore. Najvišji naslov je osvojil Dino Jugovac, član reške Nafte.

Že v predtekmovanju je bilo videti, da bodo za vstop v polfinale in finale ogorčeni boji. Predtekmovanje je postreglo z marsikaterim presenečenjem, žrtve pa so bile nekateri znani balinarji, ki so po svoji kvaliteti in zmožnostih sodili v finalni del; izločili so jih manj znani igralci. Boji so bili fair, tekmovalci pa so se izkazali z borbenostjo, saj so se borili za vsako točko. Več uspehov so imeli tekmovalci z dolgoletnimi skušnjami in raznovrstnim znanjem. V finale so se naposled uvrstili dolgoletni reprezentanti, med njimi pa tudi mladi, nadarjeni tekmovalec, član BSK Žaba iz Ljubljane Franc Rozman, ki igra odlično tudi v moštvu. Velike kvalitete je pokazal tudi član BSK Skala iz Sežane Darko Guštin, ki ga bi morala balinarska zveza Jugoslavije upoštevati za sestavo državne reprezentance, ki bo sodelovala na svetovnem in evropskem prvenstvu.

Finalni izidi: Jugovac : Džurović 13:10, Rozman : Guštin 13:6; za 1. mesto: Jugovac : Rozman 13:10, za 3. mesto: Guštin : Džurović 13:7.

Vrstni red državnega prvenstva: 1. Dino Jugovac (Nafta, Reka), 2. Franc Rozman (Žaba, Ljubljana), 3. Darko Guštin (Skala, Sežana), 4. Mile Džurović (Siška, Ljubljana), 5. Marino Puniš (Benčić, Reka), 6. Franc Filipčič (Gostol, N. Gorica), 7. Arturo Žiković (Nafta, R.), 8. Dordano Nefat (Pula).

Razveseljivo je, da so se v finale uvrstili kar trije tekmovalci iz SRS, ki so zaigrali odlično, zlasti Franc Rozman. Gledalci so bili navdušeni nad kvalitetnimi igrami in so živahno spodbujali svoje tekmovalce.

AVGUST BAŠELJ

PRED ŠTARTOM — Tudi plavanje s plavutmi in potapljanje zahtevata pred štartom dobro koncentracijo.

Foto: Dokl

Pionirji Olimpije drugi v skupini

BOROVO, 1. jul. — Danes se je končal 11. zvezni nogometni turnir pionirskih ekip prvoligašev. Na turnirju je sodelovalo 320 pionirjev iz 16 klubov ter ekipi domačega Borova in selekcije republik in pokrajin.

Mladi igralci so prikazali dober nogomet, škoda pa je, da je bil vsem najvažnejši rezultat. Ljubljanska Olimpija je v tretji skupini dosegla lep uspeh, saj se je uvrstila na drugo mesto, potem ko je v odločilnem srečanju izgubila s Crveno zvezdo z 0:5. Klub temu da so imeli skoraj najmlajšo ekipo, so igralci trenerja Jovanovica prikazali dober nogomet in zgledno disciplino. Olimpija je večino srečanj odigrala v postavi: Markun, Zalaznik, Duh, Prebil, Lovič, Korošec, Križanič, Vujinović, Kalošnik, Pavlović, Bernik.

Končni vrstni red — I. skupina: Beograd 6, Železničar 4, Velež 1, Hajduk 1; **II. skupina:** Vardar 6, Spartak 4, Vojvodina 2, Sarajevo 0; **III. skupina:** Crvena zvezda 5, Olimpija 3, Sutjeska 2, Partizan 2; **IV. skupina:** Dinamo 6, Sloboda 4, Borac 2, Bor 0; **V. skupina:** Borovo 3, Čelik 3, Radnički 1, izven konkurence Selekcija republik in pokrajin 5.

B. MARKOTIĆ

Škotska : Brazilija 0:1 (0:1)

GLASGOW — Nogometna reprezentanca Brazilije je na svojem gostovanju po Evropi dosegla še eno zmago. V Glasgowu so Brazilci z avtogolom domačega branilca Johnstona v 33. min. premagali reprezentanco Škotske z 1:0 (1:0). Tekma je bila v počastitev stoletnice nogometne zveze Škotske, ogledalo pa si jo je 80.000 gledalcev.

Peta zmaga mladincev Rijeke

REKA, 1. jul. — Mladi nogometaši Rijeke so prepričljivo zmagali na 21. mednarodnem mladinskem nogometnem turnirju »Kvarnerska riviera«. S to zmago so že petič osvojili pokal pokrovitelja turnirja, zagrebškega lista Sportske novosti. V finalni tekmi so na Kantridi pred 5000 gledalci premagali vrstnike beograjskega Partizana s 3:0 (1:0). Zadetke za Rijeko so dosegli Desnica (40), Zupčić (48) in Trošen (51).

Prvak - DRM

Republiško prvenstvo v plavanju s plavutmi in potapljanju v D. Toplicah

DOL. TOPLICE, 1. jul. — V organizaciji kluba za podvodne aktivnosti iz Novega mesta je bilo v soboto in nedeljo v Dolenjskih Toplicah 2. republiško prvenstvo v plavanju s plavutmi in potapljanju, na katerem je nastopilo več kot 40 tekmovalcev iz Ljubljane, Kranja, Novega mesta in Pirana. Tekmovanje, ki je bilo v termalnem bazenu, je bilo zanimivo, številni gledalci pa so tudi prišli na svoj račun.

Rezultati: ženske — 25 m na vdih: 1. Murko-Jezovšek (DRM) 14.5, 2. Fonda (DPD) 15.4, 3. Pelan (DRM) 15.5; 400 m potapljanje: 1. Murko - Jezovšek (DRM) 6:41.0, 2. Kropič (DPD) 7:18.2; 100 m s plavutmi: 1. Jovan (DPD) 1:02.7, 2. Murko-Jezovšek (DRM) 1:10.7, 3. Pelan (DRM) 1:11.8; 200 m s plavutmi: 1. Jovan (DPD) 2:30.3, 2. Murko-Jezovšek (DRM) 2:46.1, 3. Agrež (DRM) 2:48.2; 400 m s plavutmi: 1. Jovan (DPD) 5:15.8, 2. Bučar (DPD) 5:56.7, 3. Agrež (DRM) 6:44.7; 800 m s plavutmi: 1. Jovan (DPD) 10:32.9, 2. Bučar (DPD) 12:29.6; 100 m potapljanje: 1. Murko-Jezovšek — (DPD) 1:23.3, 2. Gričar (DRM) 1:26.3, 3. Camlek (DRM) 1:33.6; 4 x 100 m: 1. DRM (Krapič, Fonda, Jovan, Bučar) 4:43.6, 2. DRM (Jezovšek, Camlek, Agrež, Pelan) 5:11.4; moški — 50 m na vdih: 1. Potočnik (DRM) 23.7, 2. Jakopin (DRM) 25.9, 3. Jankovič (DRM) 26.1; 100 m s plavutmi: 1. Potočnik (DRM) 52.7, 2. Potočnik (DRM) 53.2, 3. Potočnik (KPA) 56.2; 800 m s plavutmi: 1. Turk (KPA) 10:04.4, 2. Hrvatin (DPD) 11:12.1, 3. Košnik (Kranj) 11:57.6; 400 m potapljanje: 1. Favai (DRM) 6:00.4, 2. Božič (DPD) 6:12.9, 3. Stepančič (DPD) 6:13.1; 200 m s plavutmi: 1. Potočnik (DRM) 2:01.1, 2. Potočnik (DRM) 2:02.4, 3. Potočnik (KPA) 2:12.5; 400 m s plavutmi: 1. Potočnik (DRM) 4:26.0, 2. Turk (KPA) 4:43.6, 3. Babič (KPA) 5:04.7; 100 m potapljanje: 1. Jankovič (DRM) 1:02.1, 2. Tome (DRM) 1:04.9, 3. Favai (DRM) 1:12.0; 800 m potapljanje: 1. Žele (DPD) 12:57.4, 2. Katrašnik (DPD) 13:01.3, 3. Bobnar (DRM) 14:10.5; 4 x 100 m: 1. DRM (Potočnik I., Tome, Bobnar, N. Potočnik) 3:46.6, 2. Kranj (Gradišar, Osterman, Košnik, Aljančič) 3:52.5, 3. KPA (Turk, Žiberna, Barbič, Potočnik) 3:56.7.

Končni vrstni red: 1. DRM Ljubljana 203 točke, 2. DPD Piran 120, 3. Kranj 51, 4. KPA Novo mesto 48 točk.

Š. DOKL

Meškoviću pri Hajduku

SPLIT — Vratar Slobode in državne reprezentance Ilzah Mešković je podpisal pristopnico k Hajduku. 26-letni nogometaš je dobil za dveletno pogodbo s splitskim prvoligašem 100.000 din. Sloboda pa 140.000 din odškodnine.

Hajduk je angažiral Meškovića, saj je praktično ostal brez vratarjev. Vukčević je podpisal pogodbo s francoskim prvoligašem Ajaccíom, Sirković pa je odpotoval v Ljubljano, kjer bo danes popoldne podpisal pristopnico k Olimpiji.

K Hajduku je pristopil tudi odlični napadalec Šibenika Jurković.

Pavlović ostane doma, Petković na tuje

BEOGRAD — Medtem ko bo reprezentant Miroslav Pavlović zanesljivo ostal v Beogradu in nadaljeval kariero pri Crveni zvezdi, ker so mu ugodili vsem njegovim zahtevam, pa je NZJ dovolila reprezentantu Iliji Petkoviću nadaljevati kariero v tujini, ker Beograd ni mogel zadostiti njegovim, sicer upravičenim zahtevam.

Kovač in nasledniki

Dolina Yosemite, kjer so nedavno plezali tudi naši alpinisti, je zelo zanimiva — Čeprav je doživetje za plezalca, pa je tod videti še marsikaj drugega

Yosemite Valley je osrednja točka narodnega parka, ki obsega površino okoli 4000 kvadratnih kilometrov. Dolina meri sicer le droben delček tega, toda ker leži v višini okoli 1300 metrov in jo obdajajo monolitne stene visoke tudi 1000 in več metrov, daje popoln vtis gorske pokrajine. Če k temu prištejemo še številna jezera in ledeniške potoke ter slapove, najvišji pada najprej 500 metrov globoko, nato pa v številnih kaskadah še dobrih tisoč, je slika že skoraj popolna. Področje je zaradi hitrih avtocest le štiri ure oddaljeno od San Francisca.

Menda je šele leta 1833 prvi belec stopil v to dolino. Pred tem pa so jo redki pustolovci lahko opazovali le z robov in se čudili globokim prepadom. In potem je vest o globoki in leo travnati dolini hitro obšla kontinent.

Yosemitska dolina je kmalu postala privlačna točka za izletnike. Med prvimi je prišel James Hutchings (1855) in se kar po vrsti poskušal povzpeti na vse vzvišene točke. Dobrih deset let kasneje je John Muir, pionir kalifornijskih plezalcev lepote doline razširil po svem svetu. Šele potem so prišli znanstveniki in jo raziskali topografsko in geološko.

Sledilo je obdobje klasičnih vzponov na vrhove, ki so se uprli prvim obiskovalcem. Na vrsto so prišli tudi vrhovi kot npr. Half Dome in Mount King, ki so jih pred tem imeli za nezavzetne. In nato je sledilo obdobje mrtvila, ki so ga motili le redki posamezniki. Šele na začetku tridesetih let se je tod alpinizem spet premaknil z mrtve točke, in sicer pod vplivom Evrope. Do tedaj so se namreč celo najtežji vzponov lotevali kar brez varovanja in je zato šele uporaba vrvi (1931) odprla nove možnosti. V osmih letih — do pričetka zadnje vojne — je bilo nato v Yosemite preplezanih kakih štirideset novih smeri.

Leta 1945 je prišel v dolino kovač po imenu John Salathé in pričel plezati, ker so mu zdravniki svetovali življenje na svežem zraku in veliko gibanja. In še dva dejavnika sta vplivala na to, da je postal legenda doline: njegova neizrpna volja in razvijanje plezalnih klinov specifičnih za tamkajšnjo kamenino. Evropski klini so se jim namreč kar po vrsti lomili in zvijali, kovač pa jih je s svojo poklicno spretnostjo začel izdelovati kar iz osi Fordovih avtomobilov. Z njimi in v spremstvu Nelsona je kot prvi preplezal jugozahodno steno Half Doma, za katero bi drugače potrebovali številne svedrovce. Šlesk je bil vodja generacije za Salathejem in njegove smeri še sedaj z veseljem ponavljajo tudi najboljši plezalci. In potem Mark Powell, ki je v eni sezoni preplezal kar deset izredno težkih klasičnih smeri. Spominjajo pa se ga le redki, čeprav je virtuozno obvladal celo smeri ocenjene s 5. 9.

Prva smer v El Capitanu (Nos: VI, 5. 8, A 3) je delo Hardinga, Merrya in Whitmora. V sedemnajstih mesecih (1957/58) so plezalci v steni prebili skupno kar 47 dni in zabili 125 svedrovcev ter od vrha do tal napeljali fiksne vrvi. Samo končni naskok je trajal 13 dni. Vesel nad tem uspehom se je Harding nato obrnil še k drugim stenam in jih s svedri ter dolgotrajnim obleganjem premagoval tam, kjer si kaj takega nihče ni upal niti misliti. Drugi pa so ga kritizirali zaradi pretirane skrbi za varnost.

Pred vstopom v šesto desetletje sta postala osrednji osebi Patt in Robins. V spremstvu Frosta in Fitschena sta opravila prvo ponovitev (1960) Hardingove smeri v El Capitanu in to v šestih dneh in pol, brez spuščanja iz stene. To je prepričalo druge, da se dajo tudi najvišje stene premagovati brez fiksnih vrvi in namesto sobiegovalnega sistema s fiksnimi vrvmi in navezo štirih, so prešli h klasičnemu sistemu plezanja.

Tujci so prišli prvič v dolino leta 1960 in se vrnili domov seznanjeni s tedaj nepoznano tehniko plezanja ter svojstveno filozofijo tamkajšnjih plezalcev. Yosemiti so postali najbolj zaželen cilj plezalcev z vsega sveta.

Prvim navezam najboljših plezalcev iz Avstrije, Francije, Švice in Anglije so se letos med 17. majem in 13. junijem pridružili (po večletnih pripravah) tudi naši plezalci: Janez Dolžan, Janez Gradišar, Janez Lončar, Miha Smolej, Dušan Srešnik in Nejc Zaplotnik — o čemer smo že poročali. Vrnili so se obogateni z izkušnjami, ki so si jih nabrali v enajstih različnih smereh, med katerimi jih je nekaj, ki jih poznavalci uvrščajo med najtežje na svetu.

Večina yosemitskih plezalcev uporablja blizu 30 metrov dolge vrvi. Prednost imajo pletene, seveda pa ena ne zadostuje in tudi obrabijo se izredno hitro. Število in vrsta klinov se spreminja od kalibra vzpena. Tisti, ki se odločijo za kaj težjega, mo[illegible] gato zbirko Cr-Mo klinov, rurpe in bonge, kavelječke, matice in še vrsto druge ropotije, za katero v Evropi, kompadi vemo. Zimarji so nujno potrebni, vsaj v najtežjih smereh. Z njimi si drugi v navezi pomaga navzgor in med tem izbija kline, ki (če se le da) morajo iz stene, da bi tudi za druge ostala smer taka, kot jo je izoblikovala narava (toda z razbitimi počmi!). Z njimi pa si v sistemu škripcev pomaga tudi prvi, ki med tem — ne da bi pomagal drugemu na stojišču, vlači opremo, ki jo je lahko v šesticeahe tudi petdeset in več kilogramov. Večina od tega je tekočina, ki jo pri povprečno 32 stopinj Celzija plezalci tudi najbolj potrebujejo.

In kako je z oceanami? Težko jih primerja kdo, ki plezanja sam ni poskusil! Celo naši plezalci, ki imajo za seboj najtežje ponovitve doma in na tujem, sedaj pa so jih spomnali še v ZDA, si niso povsem na čistem z sdecimalnim sistemome. Le to jim je jasno, da kaj tako težkega, kot v El Capitanu, še niso plezali.

Pomagajmo si zato z grobim pregledom, ki ga najdemo v evropski literaturi (in se le malo razlikuje od razlage v ameriških vodnikih). Ameriška 1 je po UIAA lestvici I.2 in 3 naj bi bila naša dvojka in 4 spodnja meja trojke. Pri 5 pa se prično decimalke: 5.1, 5.2, 5.3 in tako dalje, vse do 5.11, naj bi bila že skoraj naša VII. ki so jo ustoličili šele leta 1970 in naj bi bila že skoraj naša VII. Podobno je tudi z ocenami za tehnično plezanje, saj so menda sedaj prišli celo že do A 6.

In kaj pomenijo rimske številke od I do VI? Ta ocena naj bi vsaj grobo razlikovala razne spetsice. Upošteva dolžino smeri, povprečno težavnost, izpostavljenost . . . Pripomniti pa moramo, da se v zadnjem času tudi ameriški plezalci počasi nagibajo k temu, da bi prevzeli skalo UIAA, čeprav je tudi ta še daleč od tega, da bi reševala vse probleme. Ima pa precej več pristašev in tudi to je nekaj!

Za konec še nekaj besed o življenju v Dolini pod El Capom, kot ga plezalci imenujejo po domače. Čeprav pomeni Yosemite zadnje doživetje za plezalce, pa naj pride od koder koli, še ni rečeno, da se bo tod tudi dobro počutil! Yosemite je namreč eden prenapolnjenih nacionalnih parkov na svetu. Prav letos se pripravljajo, da bi gneča v prihodnje reševali s pomočjo računalnika, vedno gostejši avtomobilski promet in težave s smogom pa znanjšali s prepovedjo individualnih voženj po parku. K nesrejenemu življenju v dolini prispevajo svoje tudi visoke nunj

Komentar

Namesto slovesa

Sredi septembra preteklega leta je bil na tem mestu objavljen prvi komentar izpod peresa podpisanega. Od takrat dalje so se komentarji vrstili v vsaki ponedeljkovi številki našega osrednjega dnevnika. Najprej je bilo zamišljenih le nekaj komentarjev, zelo razgibano življenje (še posebej v odnosu do telesne kulture in v njej) pa je kar samo ponujalo vedno nove teme. Tako se je kar mimogrede nabralo več kot 40 zapisov. Do današnjega, ki je zadnji. Serije pač postanejo (celo če so morda dobre) slej ko prej dolgočasne in morajo se končati. Pa ne samo to, tudi avtor se izčrpa, izpove ali izprazni, kakorkoli že kdo temu reče.

To slovo pa pravzaprav to sploh ni. Iz dveh vzrokov. Pisati, novinarsko delati in še posebej komentirati, vse to imam rad in preveč hudo bi mi bilo, če bi se razšel s to ljubeznijo. Zato se bom, če bodo zato tudi drugi, vrnil. Kje, v kakšni formi, to so v bistvu vzporedna vprašanja. Prav tako pa ostajam v borbenih vrstah tistih, ki hočejo storiti vse za lepši jutri telesne kulture pri nas.

No, vidite spoštovani bralci, kar nekam otožno pišem te vrstice. Želel sem napisati nekaj lepega v tem sklepnem komentarju, nekaj, kar bi bilo kot bilanca ali samokritična ocena. Pa ne gre in ne gre. Sicer pa je veliko bolj modro, da prepustim oceno vam, ki ste kdaj prebrali vrstice na tem mestu. Tako bo ocena veliko realnejša in tehtnejša. Morda si želim preveč, če pomislim, da bo poslej ob ponedeljkih vsaj komu nekaj manjkalo na tem mestu v »Delu«. Toda pustimo ugibanja in čustva, čeprav so slednja nujna za zagnano in ustvarjalno delo.

Pretekli meseci so bili nadvse pomembni za telesno kulturo pri nas. Predolg je bil »seznam« vseh dogodkov, ki dajejo telesni kulturi možnosti za razrešitev mnogih protislovij včerajšnjega in današnjega dne.

Mimo dveh bistvenih dokumentov pa tudi tokrat ne morem. Po večmesečni široki razpravi smo v Sloveniji dobili dokument SZDL o telesni kulturi, ki pomeni družbenopolitično osnovo za njen nadaljnji razvoj. Konec preteklega meseca pa je bil sprejet zakon o ustanavljanju telesnokulturnih skupnosti, ki načeloma rešuje tudi pereče vprašanje financiranja telesnokulturnih dejavnosti.

Stališča in sklepi SZDL in zakon o samoupravnih interesnih skupnostih na področju telesne kulture so — po mnogih letih razprav — dragocena osnova za dejavnost, ki bo pomenila pomemben prispevek h graditvi takšne telesne kulture, ki bo enakovreden sestavni del samoupravne socialistične družbe.

Današnje razmere v telesni kulturi so mnogim pozitivnim rezultatom navkljub, še vedno vse prej kot pa zadovoljile. Argumentov za takšno trditev ne gre ponavljati. Toda ob kritičnih razmerah nas mora hrabriti velika pripravljenost družbenih in še posebej telesnokulturnih dejavnikov, da se razmere spremenijo, kar bo v samoupravni povezanosti telesne kulture z združenim delom in »potrošnika« tudi veliko bolj (in hitreje) mogoče.

Osnovna pozornost v tem trenutku velja ustanovitvi telesnokulturnih skupnosti. To je povsem razumljivo in pravilno. Do ustanovitve skupnosti je veliko dela, še več dela in odgovornosti pa je pred skupnostmi samimi.

Skupnosti bodo morale izdelati programe. Dolgoročne, srednjeročne, kratkoročne in še posebej akcijske, ki naj pokažejo konkretne možnosti za telesnokulturno dejavnost. Besede so besede, dejanja pa dejanja. Besed je bilo dovolj, raje preveč, kot premalo. Zdaj je potrebna akcija, ki bo spreminjala razmere.

Kaj pomeni spreminjati razmere? Veliko nalog bi lahko naštel. Toda bistveno je eno (čeprav ne podcenjujem drugega). Vse moramo storiti za to, da se bo ŠIRIL KROG TISTIH, KI SO REDNO TELESNOKULTURNO AKTIVNI. To je temeljna naloga in njeno uresničevanje je temeljno merilo za ocenjevanje premikov v telesni kulturi. Postopoma moramo ustvariti možnosti, da bo telesna kultura postala praktično uresničljiva pravica in dolžnost. Pot k temu cilju ne bo kratka in preprosta. Prvi koraki na njej pa so možni takoj. Z usklajeno akcijo vseh. Predvsem pa tako, da bomo vsi spremenili svoj praktičen odnos do telesne kulture. Tudi tako, da se bomo odrekli zahtevam na različne naslove, ko hočemo telesno kulturo za nas. Imejmo raje telesno kulturo nas samih, našo telesno kulturo.

DAGMAR ŠUSTER

IZPADLI IZ ZRL — Rokometaši Celja so leta 1970-71 kot zadnji slovenski klub igrali v ZRL. Pred njimi so v najelitnejšem rokometnem tekmovanju igrali še igralci Rudarja iz Trbovelj. Foto: Šelhaus

ZRL — veliki cilj

Rokometaši Slovana in Celja bodo skušali Sloveniji zagotoviti prvoligaša — Slovan je v ugodnejšem položaju

LJUBLJANA — Po odhodu celjskih rokometašev iz zvezne rokometne lige leta 1971 je bila Slovenija 2 leti brez prvoligaša, brez njega pa bo tudi še v prihodnji sezoni. V novoustanovljeni II. zvezni ligi sta doslej minili dve prvenstvi, obe pa sta se končali precej podobno. Obakrat sta 1. mesto in uvrstitev v I. ligo dosegla kluba iz BiH — Bosna in Vitex — medtem ko sta bila slovenska kluba Celje in Slovan druga.

Slovenskim klubom sta bila torej na poti k cilju bosenska ligaša; ti se naspoh vse bolj uveljavljajo v jugoslovanskem rokometu, saj bodo imeli, poleg tega, da so letos osvojili naslov državnega prvaka, v prihodnji sezoni v I. zvezni ligi že 5 predstavnikov. V tekmovalni sezoni 1973/74 pa bosta imela naša najboljša kluba Slovan in Celje enkratno priložnost, da končno le sežeta po 1. mestu, saj se obeta precej skromnejša konkurenca kot je bila prejšnji leti.

Bo Slovenija torej le vnovič dobila prvoligaša? Po množičnosti, ki je nad jugoslovanskim poprečjem, kvaliteti posameznih igralcev ter tudi po organizacijskih sposobnostih klubov bi ga pravzaprav že morala imeti. Mnogi menijo, da celo dva. Izkušnje dosedanjih slovenskih prvoligašev — trboveljskega Rudarja in Celja kažejo v prid temu, da je treba v klubu vzgojiti lasten igralski kader in ga okrepiti še z nekaj boljši. mi igralci iz drugih krajev. Izmed slovenskih ekip, ki naj bi kandidirali za vstop v I. zvezno ligo, se je Slovan približal tem pozitivnim izkušnjam, medtem ko Celjani zdaj poskušajo vzgojiti lasten igralski kader. Zavoljo koncentriranja igralcev v Ljubljani so postali odnosi med tema dvema klubo, ma precej napeti, kar samo še otežuje možnosti za uvrstitev v zvezno ligo tako enih kot drugih.

Oba najboljša slovenska kluba pa se ubadata še z drugimi problemi. Tako je Celje po odhodu nekaterih igralcev k Slovanu praktično ostalo brez dobrih zunanjih igralcev in je torej brez kvalitetnega vrha v ekipi, nasprotno pa Slovan ta vrh ima, nima pa pravega zaledja, kajti vse do lani so nesistematično delali z mladimi. To slabost zdaj vestno popravlja, jo, saj imajo ta čas odlične mladince in pionirje, posledice prejšnjih razmer pa čutijo danes, saj je v zadnjih letih iz mladinske ekipe prišel v člansko en sam igralec. Doslej nobeden izmed teh dveh klubov tudi ni imel poklicnega trenerja. Celjani so se končno le odločili, da ga bodo nastavili, Ljubljančani pa so izgubili celo amaterskega, kajti Cveto Pavčič se je za nekaj časa poslovil od rokometa. In prav v tem, da so bili oboji brez profesionalnega trenerja, je tudi vzrok, da je bila doslej koncentracija igralcev omejena samo na nekaj izdelanih igralcev, ki nato niso več bistveno napredovali. Ob profesionalnih trenerjih pa bi kluba lahko zbirala v svojih vrstah tudi mlade, še neizdelane rokometaše ter jih dokončno oblikovala.

Med vzroki, zakaj Slovenci prvoligaša še nimamo, pa velja omeniti še druge dejavnike, kot so pomanjkanje sredstev (Celje), mentaliteto, ki vrhunskemu rokometu razmeroma neprofesionalizranemu športu, ni pogodu, konkurenci drugih panog . . .

Rokometni delavci pa so o tem menili tole:

Nace Krumpak, predsednik Celja: »Slovan ima zdaj več možnosti kot mi. Priznavam, da je način, ki ga je ubral Slovan realno edini mogoč, toda ima slabost, da je kratkoročno. Mi se bolj zavzemamo za dolgoročnejše delo — delo z mladino — in dobro je, da se je v zadnjem času za to zavzel tudi Slovan. Tudi RZS bi se morala vključiti v prizadevanja za izboljšanje kvalitete našega rokometa. Morda tako, da bi priredila rokometno šolo za najbolj nadarjene mlade igralce v poletnem času«.

Cveto Pavčič, trener Slovana: »V letošnjem prvenstvu smo dosegli več kot smo lahko pričakovali, vendar pa si posebnih utvar glede tega tudi ne delamo. Proces vključevanja novih igralcev je dolgotrajnejši, zato bi lahko šele v naslednjih sezonah računali na kaj več. Menim, da ta čas nobena ekipa ni sposobna za I. zvezno ligo. S kadrom, kot ga imamo pri Slovanu, ne bi mogli zdaj računati na uspešno igranje v I. zvezni ligi, če bi se vanjo uvrstili, bi najbrž doživeli usodo beograjskega Partizana, ki je bil v ligi samo eno leto. Slovenija je majhna, zato je koncentracija igralcev edina rešitev, ki bi lahko prinesla rezultate. Primera Celja in Rudarja to samo potrjujeta«.

Jože Borštnar, predsednik Slovana: »Sodim, da sredstva ne pomenijo posebnega problema glede sodelovanja v I. ligi, saj tudi II. liga ni bistveno cenejša. Problem vidim v tem, da je v Sloveniji zelo težko združiti kvalitetne igralce v enem samem klubu zaradi lokalističnih interesov. Druga stvar pa je pojmovanje rokometa pri nas, ki navzlic zlati olimpijski medalji, še nima ustreznega mesta, pa čeprav je najbolj množičen in tudi ne terja tako velikih sredstev, kot nekateri drugi športi«.

Vinko Kašnar, podpredsednik RZS: »S tem, ko je bila ustanovljena II. liga, so slovenski klubi dobili večje možnosti za uspešno sodelovanje v I. zvezni ligi. Prepad med SRL in ZRL se je bistveno zmanjšal, naše ekipe pa se na ta način lahko kalijo pred prvoligaškim tekmovanjem. Sodim, da Celje in Slovan imata možnost, da se prebijeta v zvezno ligo, oboji pa bodo morali več pozornosti posvetiti strokovnemu delu z mladino, saj doslej nista imela profesionalnih trenerjev. Glede koncentracije igralcev menim, da bi morala potekati po regijah. Slovan naj bi dobival igralce z ljubljanskega področja, Celje pa s štajerskega.

F. BOŽIČ

Le trije srečni

Karpov, Korčnoj in Byrne so se uvrstili na turnir kandidatov za izzivalca Fischerja — Naša dva sta razočarala

LJUBLJANA — Leningrad zapušča 15 nezadovoljnih in le trije, ki bodo lahko še naprej poizkušali dobiti pravico, da izzovejo svetovnega prvaka Fischerja. Kako naporno in nehvaležno je igrati na medconskem turnirju, kjer je med 18 udeleženci prostora le za trojico, pove podatek, da Smejkalu niti izredna serija sedmih zaporednih zmag (rekord medconskih turnirjev) ni pomagala do koraka na naslednjo stopnico. Slab začetek in poraz s Karpovom sta zadostovala, da so bila vsa prizadevanja zaman.

Pojdimo po vrsti. Zmagala sta skupaj sovjetska velemojstra 22-letni študent Antolij Karpov in 42-letni Viktor Korčnoj, oba iz Leningrada. Torej je tokrat tudi pri šahu domač teren odigral spodbudno vlogo za oba zmagovalca. Karpov je tudi edini med osemnajstimi, ki ni bil nikdar premagan. Dosegel je deset zmag in 7 remijev ter tako, kot Korčnoj, izredno visok odstotek — kar 79,4 tajočemu igralcu zapria vrata za naprej. Šmejkal je dosegel kar sedem zaporednih zmag, kar velja za rekord medconskih turnirjev.

Na 5.—6. mestu sta dva izmed favoritov danski velemojster Larsen in zahodnonemški velemojster Hübner. Njuno slovo od kandidatskih dvobojev pa je bilo povsem različno. Larsen je začel silovito. Pet in pol točke po šestih kolih je bila njegova bilanca. Nato pa je sledil poraz s Korčnojem, remi s Hübnerjem in poraz s Karpovom. Hübner je v Skopju ni več sedel za šahovnico, ampak le k učnim knjigam. V tem slogu je tudi začel, nizal je remije in kmalu so nanj povsem pozabili. Toda v zadnjih kolih se je s temi zaporednimi zmagami spet vstopil med kandidate za tretje mesto. Poraz z Estevezom pa ga je spet postavil tja med »ostale«.

Sedmi je sovjetski mednarodni mojster Kuzmin, ki ga omenjamo predvsem zato, ker je edini izmed ne-velemojstrov izpolnil normo za osvojitev velemojstrskega bala.

Neuresničene želje

Potem pa sledi trójica Gligorić, Talj in Tajmanov, torej imena, ki so v svetovnem šahu mnogo pomenila. Morda je pretekli čas malce preuranjen, toda dejstvo je, da Talja bolezen, Gligorića in Tajmanova pa leta že občutno nadlegujejo. Talj je bil pred turnirjem v vseh napovedih prvi favorit pa tudi Gligorić in Tajmanov sta sodila med tiste, ki bi lahko izpodrinili koga izmed glavnih favoritov. No, njihovo vlogo je dobro opravil Byrne.

Talja je zares močno pestila bolezen, to pa je za igralca tako ognjevitega sloga, hud udarec, saj potrebuje prav takšen slog največ fizične in psihične kondicije. Škoda, da se je Talj prav v trenutku, ko je bil mnogokrat omenjan kot morebiten Fischerjev nasprotnik poslovil od uradnih tekmovanj. Poslovil se je s šestimi porazi, kolikor jih je doživel zadnji

V ODLIČNI FORMI — Robert Byrne (ZDA) Foto: arhiv Dela

dve leti skupaj. Gligorić je na koncu malo popravil že zelo slabo uvrstitev in je točno na 50 odst. mogočih točk. Pričakovali smo več, toda, če pogledamo, da je pred njim le Kuzmin tak, ki je mimo »uradnega reda« smuknil pred Gligorića. Torej Gligoriću ni dosti očitati, drži pa, da ni bil vsaj v sredini turnirja tak, kot smo ga bili vajeni.

Naš drugi predstavnik, mednarodni mojster, Rukavina je dosegel velik uspeh že z uvrstitvijo na turnir, zato od njega tudi nismo pričakovali ponovnih presenečenj. Debut pa je bil vendarle dober, saj je premagal Korčnoja in Talja, čeprav vrednost zadnje zmage nima večjega sijaja, zaradi Taljeve bolezni.

Za konec pa še ena primerjava s prejšnjim medconskim turnirjem. V Palmi de Mallorca so se uvrstili naprej: Larsen, Hübner, Tajmanov in Uhlman, ki so morali v Leningradu čestitati drugim. V kandidatskih dvobojih najdemo torej za zdaj, poleg Spaskega, Petrosjana in Korčnoja dvoje novih imen: Karpov in Byrne. Pridružila pa se jim bo še druga trojica z drugega medconskega turnirja.

Najboljši protinapad

Naš velemojster Svetozar Gligorić je dobil v Leningradu posebno nagrado žirije, in sicer za izvrstno obrambo in najbolj učinkovit nasprotni napad. To nagrado si je prilgral v partiji z Uhlmannom.

Beli: Uhlmann
Črni: Gligorić

Kraljevo-indijska obramba

1. c4, g6, 2. e4, Lg7, 3. d4, d6, 4. Sc3, Sf6, 5. Le2, o-o, 6. Lg5, h6, 7. Le3, e5, 8. d5, Sbd7, 9. Dd2, h5, 10. h3, Sc5, 11. Lf3, a5, 12. Sge2, Ld7, 13. Scl, Sh7, 14. g4, h4, 15. g5, o6, 16. Sb3, od:, 17. Sc5:, d4, 18. Sd7:, Dd7:, 19. Sd5, Dd8, 20. Tgi, Tc8, 21. Le2, Te8, 22. Ld4; ed:, 23. Ld3, Sf8, 24. Tg4, Sd7, 25. Th4:, Se5, 26. Ke2, Tc5, 27. b3, b5, 28. Tcl, a4, 29. f4, Sd3:, 30. Dd3:, ab:, 31. ab:, Da8, 32. Tg4, bc:, 33. bc:, Ta5, 34. Tg3, Tb8, 35. Sc7, Dc6, 36. Sd5, Ta2+, 37. Kf3, Da4, 38. Kg4, Dd7+, 39.Kh4, Kh7, 40. Tc2, Tal, 41. Sf6+, Lf6:, 42. gf:, Th 8, 43. f5, Kg8 (kuvertirana poteza), 44. Kg4, Ta5, 45. Kf3, Dc6, 46. fg:, Th4, 47. Te2, fg:, 48 Tg6+:, Kf7, 49. Tg7+, Kf6:, 50. Dd4:+, Te5, 51. Da7, De8, 52. Kg3, Teh5, 53. e5+, de:, 54. Tf2+, Tf4, 55. Tg4, Th3:+, 56. Kh3:, Dh5+, 57. Kg2, Dg4:+, 58. Kfl, Kg6, 59. Da6+, Kg5, 60. Tf4:, ef:, 61. Da5+ remi.

Beli: Larsen
Črni: Gligorić

Kraljevo-indijska obramba

1. d4, Sf6, 2. c4, g6, 3. Sc3, Lg7, 4. e4, d6, 5. Sge2, 0-0, 6. Lg5, h6, 7. Le3, Sg4, 8. Lc1, c5, 9. d5, e6, 10. h3, Se5, 11. Sf4, ed, 12. ed, Te8, 13. Le3, Sbd7, 14. Le2, Sf6, 15. Db3, Lf5, 16. 0-0-0, b5, 17. cb, g5, 18. Sh5, Sh5:, 19. Lh5:, Sd3+, 20. Kd2, a6, 21. b6, Tb8, 22. Sa4, Sb2:, 23. Tbl, c4, 24. Db4, a5, 25. Db2:, Lb2:, 26. Tb2:, c3+, 27. Kc3:, Ld7, 28. Kb3, Te4, beli se vda.

Beli: Rukavina
Črni: Korčnoj
Damin gambit

1. Sf3, d5, 2. d4, Sf6, 3. c4, e6, 4. Sc3, c6, 5. e3, Sbd7, 6. Ld3, dc:, 7. Lc4:, b5, 8. Ld3, Lb7, 9. e4, b4, 10. Sa4, c5, 11. e5, Sd5, 12. dc:, Da5, 13. 0-0, Lc5:, 14. Tel, S5b6, 15. Sb6:, Db6:, 16. De2, Tc8, 17. a3, Lf3:, 16. gf:, b3, 19. Tdl, Tc7, 20. Lf4, 0-0, 21. Td2, Sb8, 22. Tadl, Sc6, 23. De4, g6, 24. Lg5, Td7, 25. Df4, Le7, 26. Lf6, Lf6:, 27. ef:, Kh8, 28. Le4, Sd4, 29. Kg2, Tg8, 30. h4, Dc5, 31. Dg5, e5, 32. f4, Se6, 33. De5:, Td2:, 34. Td2:, Dcl, 35. Ld5, Dd2:, 36. Le6:, Dd8, 37. Lf7:, Tf8, 38. De7, h5, 39. Lg6:, Dd5+, in ne da bi čakal odgovor se je Korčnoj vdal.

TELESNA KULTURA ZA VSAKOGAR

Tekli 100 km

V Bielu so tekmovali na eni izmed najbolj zahtevnih športnih prireditev

LJUBLJANA — Rubriko »Telesna kultura za vsakogar« objavljamo ob ponedeljkih. Bralci naj vprašanja naslovijo na Delo-šport, 61000 Ljubljana, Tomšičeva 3. Na prvo vprašanje odgovarja tokrat prof. Drago Ulaga, na drugo pa Niko Slana.

Nikjer nisem zasledil poročil o letošnjem tekmovanju v teku na 100 km v Bielu (Švica). Zanima me, kakšna je bila udeležba in še posebej, kako so uspeli najstarejši tekmovalci. Pa še to: kaj pravijo strokovnjaki o tej športni disciplini, ki sodi nedvomno med najbolj zahtevne? (K. S., Celje).

● Odgovor: Tudi letos so tekli v Bielu križem po deželi na 100 km. Seveda so dejansko tekli le tisti v najboljših letih, medtem ko so starejši in stari večinoma hodili. Zlasti velja to za najstarejšega udeleženca, starega 82 let (!), ki pa je še vendarle izpolnil normo — hodil je od 22. ure, ko je bil štart, in prispel na cilj naslednjega dne ob 20.15. Na letošnji prireditvi je bila udeležba presenetljivo dobra: ko so leta 1959 nastopili prvič, jih je bilo samo 22, tokrat pa že 2819. Kajpada so morali stroške prireditve plačati sami. Prijavnina je namreč znašala 22 frankov. Dejansko gre pri teku na 100 km v Bielu za preizkušnjo vzdržljivosti — Norma, ki opravičuje do srebrne kolajne, je 24 ur. Najhitrejši je bil Helmut Urbach iz Kölna s časom 7 ur 1 minuta. Njegov dosežek je vsekakor odličen, saj je pretekel na uro 14,25 km. Poročajo, da je bil proti koncu proge hudo izčrpan in da po končanem tekmovanju sploh ni bil sposoben za razgovor z novinarji. Poročila hvalijo med drugim 53-letnega Švicarja Zitterla, ki je nastopil na tej težki preizkušnji že dvanajstič in dosegel 8. mesto s časom 7:49,00. Med ženskami je bila najvzdržljivejša Edith Holdener (148. mesto s časom 11:40). Gledalci so bili na nogah vse od ranega jutra, ko so prvi prispeli na cilj do noči, ob 22. uri pa so prenehali meriti čas.

Na vprašanje, kaj sodijo strokovnjaki o tej prireditvi, če ni preveč zahtevna, ne bi mogel odgovoriti; potrebna bi bila dolgoročna raziskava, ki bi dala odgovor na vprašanje, če so take obremenitve primerne tudi za 70 in 80 let stare. O nekem povsem izčrpanem starem udeležencu tekmovanja v Bielu je nekoč komentartor pikro zapisal, da je »dedek tekel verjetno 99 km preveč«.

Rekord — 81 m

Že nekaj let se med poletnimi počitnicami amatersko ukvarjam s potapljanjem oziroma podvodnim ribolovom. Zanima me, katero največjo globino so ljudje dosegli s prostim potapljanjem brez dihalnih naprav? (F. B., Zagorje).

Svetovni rekorder v prostem potapljanju je 36-letni Kölnčan Karl Heinz Baumgartner, ki se je pred nekaj več kot letom dni na Costi Bravi potopil 81 metrov. Prejšnji rekord pa je imel Italijan Enzo Mallorca. Leta 1969 se je na obali Sicilije spustil 78 m. Dekleta se za rekorde skoraj ne potapljajo, kljub vsemu pa je tudi tu znana rekorderka — Italijanka Giuliana Treleani je dosegla globino 45 m.

Naj teče kri junaška

Besedo ima Maja Dokl, nova mladinska prvakinja Jugoslavije v gimnastiki: »Boj telovadk je tih in miren le navidez. Svojih tekmic ne podcenjujem«

LJUBLJANA — Z vprašanjem, kaj počenja v prostem času in kam bo šla na počitnice, smo hoteli pri stranskih »vratih« stopiti v življenjski krog trinajstletne deklice, ki je nedavno osvojila naslov mladinske državne prvakinje v gimnastiki. Nedvomno ste uganili, da imamo v mislih Novomeščanko Majo Dokl. Ni se nam prav posrečilo, da se pogovor ne bi takoj zasukal h gimnastiki, čeprav je bil navsezadnje to naš namen.

»Nimam prostega časa! Razen šole in učenja imam čas le za treninge in tekmovanja. Če ni tekme, treniram tudi ob nedeljah! Včasih pa se le udeležim društvenega izleta.«

»Sedmi razred si izdelala, zdaj se boš lahko nekoliko oddahnila?«

»Da, izdelala sem, prvikrat s pravdobrim«, je z neprikritim zadovoljstvom dahnila naša sobesednica«. Doslej je bila vselej odlična«, je namesto Maje pojasnila njena teta, pri kateri mlada prvakinja stanuje že od začetka šolskega leta. Povedala je še, da je nečakinjo nekaj časa, potem ko se je zaradi boljših možnosti za trening preselila iz Novega mesta k njej v Ljubljano, hudo mučilo domotožje.

»Polagoma sem se privadila, starši me pogostokrat obiščejo, s sestrico Jasno se večkrat srečava na tekmah pa tudi telovadke »Zelene jame« so me lepo sprejele. Pravzaprav sem na državnem prvenstvu v Skopju že nastopila kot pripadnica »Partizana« Zelena jama. Pri novomeškem »Partizanu« ni bil nihče proti, saj je Ruža Kovačič, moj trener v Novem mestu, predlagala nadaljnje izpopolnovanje v Ljubljani«, je Maja, spet opogumljena, nadaljevala razgovor.

Trener telovadk »Zelene jame« prof Jože Mavrič je nekoč pohvalil izredno borbenost Doklove, ki da »nikdar ne podcenjuje nobene tekmice in da jih morda celo precenjuje«. Zato smo Doklovo vprašali, katere telovadke ima za svoje največje tekmice?

»Teh je več! V Sloveniji Marija Težak, Marija Raner in še nekatere. Renerjeva (Partizan Sp. Šiška) me je lani kar dvakrat premagala. Težakova je druga, če ne prva v državi v članskem razredu. Prihodnje leto bom tudi jaz tekmovala med članicami!«

»Toda Težakova ima šestnajst let, ti pa si jih imela ja-

MAJA DOKL: »Nimam prostega časa.«

JASNA DOKL — Po stopinjah svoje sestre

nuarja trinajst«, smo pripomnili.

Da, toda nima nobenega smisla, da še naprej tekmujem v mladinski konkurenci. Saj veste, kako je z žensko gimnastiko: leta te ne smejo prehiteti!«

»No, tebe pa uspeh v Skopju ne uspeva, marveč te resnično spodbuja«, smo še naprej drezali v novopečeno državno prvakinjo. Od časa do časa se je z velikimi, živahnimi očmi vprašujoče zazrla v teto pa tudi trenerja si je zaželela ob sebi.

»Boj telovadk in nedvomno tudi telovadcev je tih in miren le navidez. Vselej vlada nekakšna napetost, ki je pač odvisna od pomena tekme. Tako je bilo tudi pred in med bojem za naslove v Skopju. Skušala sem se privaditi Beograjčanke Gordane Ilić, njene samozavesti. Toda je nekajkrat sem se ozrla po njej, že se mi je ulila kri iz nosa. »Če teče kri, naj teče junaška . . .« sem si dejala. Tako nekako poje tudi pesem. Ne vdajam se kar naprej. Borila sem se. Televadila sem tako kot je bilo treba, da premagam Ilicevo, ki je bila potem tretja, in Ranerjevo, ki mi je bila za petami«.

»Kako bi ocenila kvalitetno raven svojega izvajanja v Skopju?«

»Zapisala sem si v svoj dnevnik«. Maja nam je ponudila v trdo vezano zbirko časopisnih izrezkov, poročil in posnetkov s tekmovanj, ki jih je ocenila tudi sama. O nastopu v Skopju smo prebrali med drugim: ». . . Sestave sem izvajala čisto in brez večjih spodrsljajev. Tudi gred sem lepo obvladala, toda zato je bil tokrat slabši parter. Fantastično sem izvedla preskok. Ocena 9,95 točke!«

Doklovo je torej v preskoku ločilo le pet stotink točke od popolne in najvišje ocene — 10,00 točke. Lani je bila Maja republiška pionirska prvakinja.

Tudi z Renerjevo in drugimi tekmicami iz Sp. Šiške se lepo razumemo in večkrat treniramo skupaj. Nikdar ne želimo druga drugi spodrsljaja, saj vemo, da zaradi tega ne telovadimo nič bolje«, je spet povzela Maja.

Že štirikrat je tekmovala v tujini. V ZRN, Avstriji, na Madžarskem in nedavno v Bolgariji. K zmagi na Dunaju je v dnevniku pisalo: Organizacija je bila zelo dobra!

»Seveda, kadar zmagaš, vidiš vse lepše lučia« je smeje se odobrila svoj komentar.

Maja Dokl je večkrat z neprikritim ponosom omenila tudi svojo, komaj deset let staro sestrico Jasno, o kateri pravi, da bo še boljša telovadka od nje. Morda ima prav: mlajša pionirka Jasna je na državnem prvenstvu tekmovala med mladinkami in je bila deveta!

D. KURET

Korčnoj pa je rekorder po številu zmag — enajst nasprotnikov mu je podpisalo vdajo, izgubil je edino z našim mednarodnim mojstrom Rukavino, remiziral je 6 partij.

Prvo mesto lahek plen

Če primerjamo dosežek zmagovalcev v Leningradu s Fischerjevim dosežkom izpred treh let v Palmi de Mallorca na medconskem turnirju, vidimo, da sta si dosežek enakovredna. Fischer je namreč zbral le za 1% več točk. Zmagovalca sta bila na čelnih pozicijah vse od začetka in nikdar nista bila resneje ogrožena. Le v prvem delu turnirja jima je delal družbo še danski velemojster Larsen, ki pa je pozneje po porazu s Korčnojem močno popustil. Prvi dve mesti sta bili torej nepričakovano lahek plen sovjetskih velemojstrov. Na tretjem mestu je popolnoma nepričakovano ameriški velemojster Robert Byrne — ne več mladenič, saj je nekaj pred turnirjem praznoval že 45. rojstni dan.

Byrne je pred turnirjem sicer napovedoval boj za eno izmed treh mest, vendar tega nihče ni jemal preveč resno in v napovedih strokovnjakov se niti enkrat ni pojavil na prvih treh mestih. Byrne, ki je sicer soliden velemojster, se je prvič uvrstil na dvoboje kandidatov in je zdaj po uspehu tudi sam začuden nad njim. Toda igral je ves čas turnirja zanesljivo, brez vidnejših nihanj, izgubil je le partijo s Korčnojem, premagal pa je najnevarnejšega tekmeca Larsna. Govorimo lahko torej o povsem zasluženi uvrstitvi ameriškega velemojstra, kar je še en uspeh šaha onstran Atlantika.

Češkoslovaški velemojster Jan Smejkal sodi v mlajšo generacijo — star je 27 let. Ob koncu turnirja ga strokovnjaki, ki so spremljati turnir, imenujejo tragičnega junaka. Smejkal je namreč igral odlično: sveže, originalno in borbeno, toda slab začetek, komaj ena točka iz štirih partij ter na koncu še poraz s Karpovom, sta obera. In še tisti remi s Filipincem Torejem je bil plod netočnega nadaljevanja. Morda je bil to že prvi črv, ki je pomagal povsem navrtati Larsnov čoln. Larsen je bil po porazu s Korčnojem zelo omajan in je nato izgubil še s Taljem, Quinterosom in Byrnom. Zadnji del turnirja je bil za Danca pravi Waterloo. Hübner je, po besedah njegovega sekundanta Hechta, prišel na turnir predvsem, da se spet krepko spogleda s šahom, kajti vse od olimpiade v Skopju ni več sedel za šahovnico, ampak le k učnim knjigam. V tem slogu je tudi začel, nizal je remije in kmalu so nanj povsem pozabili. Toda v zadnjih kolih se je s temi zaporednimi zmagami spet vstopil med kandidate za tretje mesto. Poraz z Estevezom pa ga je spet postavil tja med »ostale«.

Sedmi je sovjetski mednarodni mojster Kuzmin, ki ga omenjamo predvsem zato, ker je edini izmed ne-velemojstrov izpolnil normo za osvojitev velemojstrskega bala.

Neuresničene želje

Potem pa sledi trójica Gligorić, Talj in Tajmanov, torej imena, ki so v svetovnem šahu mnogo pomenila. Morda je pretekli čas malce preuranjen, toda dejstvo je, da Talja bolezen, Gligorića in Tajmanova pa leta že občutno nadlegujejo. Talj je bil pred turnirjem v vseh napovedih prvi favorit pa tudi Gligorić in Tajmanov sta sodila med tiste, ki bi lahko izpodrinili koga izmed glavnih favoritov. No, njihovo vlogo je dobro opravil Byrne.

Talja je zares močno pestila bolezen, to pa je za igralca tako ognjevitega sloga, hud udarec, saj potrebuje prav takšen slog največ fizične in psihične kondicije. Škoda, da se je Talj prav v trenutku, ko je bil mnogokrat omenjan kot morebiten Fischerjev nasprotnik poslovil od uradnih tekmovanj. Poslovil se je s šestimi porazi, kolikor jih je doživel zadnji dve leti skupaj. Gligorić je na koncu malo popravil že zelo slabo uvrstitev in je točno na 50 odst. mogočih točk. Pričakovali smo več, toda, če pogledamo, da je pred njim le Kuzmin tak, ki je mimo »uradnega reda« smuknil pred Gligorića. Torej Gligoriću ni dosti očitati, drži pa, da ni bil vsaj v sredini turnirja tak, kot smo ga bili vajeni.

Naš drugi predstavnik, mednarodni mojster, Rukavina je dosegel velik uspeh že z uvrstitvijo na turnir, zato od njega tudi nismo pričakovali ponovnih presenečenj. Debut pa je bil vendarle dober, saj je premagal Korčnoja in Talja, čeprav vrednost zadnje zmage nima večjega sijaja, zaradi Taljeve bolezni.

Za konec pa še ena primerjava s prejšnjim medconskim turnirjem. V Palmi de Mallorca so se uvrstili naprej: Larsen, Hübner, Tajmanov in Uhlman, ki so morali v Leningradu čestitati drugim. V kandidatskih dvobojih najdemo torej za zdaj, poleg Spaskega, Petrosjana in Korčnoja dvoje novih imen: Karpov in Byrne. Pridružila pa se jim bo še druga trojica z drugega medconskega turnirja.

EDINI NEPREMAGAN V LENINGRADU — Anatolij Karpov si je na prvem medconskem šahovskem turnirju razdelil prvo mesto. Igral je odlično in zato ga upravičeno štejejo za glavnega kandidata za novega izzivalca svetovnega prvaka Roberta Fischerja.

Telefoto: UPI

TRENER IN NJEGOV UČENEC — TRENER IN NJEGOV UČENEC — TRENER IN NJEGOV

PRIŠEL JE ČAS SLOVESA

Nogometni trener Olimpije NedjeljkoGugolj in igralec sta skupaj ob žogi preživela skoraj 7 let — Ločili so ju »kruti« zakoni profesionalnega nogometa — Gugolj bo znova skrbel za mlade pri Olimpiji, Djekić bo igral v Mariboru

LJUBLJANA — Čudna so včasih pota, na katera se podajo trenerji in njihovi varovanci. Toliko bolj čudna v tistih športnih panogah, ki so se s profesionalizacijo in večnimi zahtevami po takojšnjem in vsakokratnem uspehu, ne glede na prirodeh ritem razvoja, povsem podredile tempu sodobnega, skomercializiranega življenja, ki skupaj z drugimi posledicami, učinkuje tuje. Nogometaš Olimpije Predrag Djekić in trener Nedjeljko Gugolj sta skoraj 7 let preživela skupaj ob žogi, zdaj pa ju je usoda spektakla ločila. Predrag ne ustreza koncepciji igre kluba, ki se mu je z vso vdanostjo zapisal, Nedjeljko pa spektakla ni obdržal na ravni, ki jo življenje v smislu posodobljene zahteve »kruha in iger« vsak trenutek terja. Toda zdi se, da je tudi njiju vse skupaj že toliko zaneslo v sfero »kar je, je«, da neprostovoljno ločitev jemljeta kot nujno in normalno.

— Nedjeljko, vi ste pred dnevi dali ostavko na mesto prvega trenerja pri Olimpiji, Predrag, vi pa ste se odločili, da boste igrali v drugem klubu. Kako se počutita ob slovesu?

GUGOLJ: »Štiri leta sem vodil Olimpijo na prvoligaških tekmah, štiri leta sem živel v veliki psihični napetosti, vsaka tekma v množic tako hitro odvrnila od njih. Kako se je Olimpija znašla v vsem tem?

GUGOLJ: »Pravzaprav smo sami zašli v to zmešnjavo. V tem prvenstvu pravzaprav nismo igrali nič slabše kot v prejšnjih, toda tedaj, ko smo še igrali dobro, smo izgubili nekaj povsem pričakovanih točk, obremenitev je bila zatem vse večja in položaj je postajal vse bolj kritičen. Odločilen trenutek je bila tekma z Železničarjem, ki smo jo doma izgubili, nato je šlo vse samo še navzdol. Toda tako, kot smo se v takem položaju znašli, smo se tudi rešili — izključno z igro na igrišču smo ostali v ligi. Kar se je dogajalo zunaj igrišč, v bistvu tudi ni pomembno za nas.«

DJEKIĆ: »Naše moštvo je večji del prvenstva igralo sila nesproščeno in ni pokazalo tega, kar je sposobno. Psihološki pritisk v finišu prvenstva je na igralce vse bolj vplival in skoraj jih ni bilo več prepoznati. Tekma s Partizanom pa je dokazala, da veljamo precej več, kot je kazal položaj na lestvici.«

— Za svojo igro ste med prvenstvom dobivali komplimente, Miljanić, Ribar, Vasović in drugi so vas hvalili, vi pa ste izgubljali tekme že tudi poprej, preden je bil položaj kritičen. Mar ne?

GUGOLJ: »Pravim, da nismo igrali slabše kot lani, morda celo bolje, toda toliko priložnosti nismo zapravili še nikoli. V nogometu pa je navadno tako, da v primeru, ko ne izkoristiš priložnosti, tudi izgubiš tekmo. In tako se je zgodilo, da je zaradi neučinkovitosti napada prišlo do psiholoških obremenitve zaradi položaja na lestvici. Zadnje tekme smo odigrali v enem samem velikem krču, ki je bil posledica strahu.«

DJEKIĆ: »Da. Vasović se na primer ni mogel načuditi naši dobri igri. Tudi drugi so nas hvalili, mi pa smo izgubljali točke in tonili proti dnu.«

— Olimpija je imela vselej odlične mladince, saj so kar trikrat igrali v finalu državnega prvenstva. Večkrat so bili boljši kot Zvezdini, Partizanovi, Veležovi ali Hajdukovi, pa vendar ti klubi kadrujejo prva moštva v glavnem iz mladinskih vrst, pri Olimpiji pa recimo ta čas igra en sam nedavni mladinec. Zakaj?

GUGOLJ: »Težko je reči, da danes lahko katerakoli prvoligaška ekipa igra izključno z lastnimi močmi. Mi smo bili vselej razmeroma majhen klub, ki se je največkrat boril za obstanek ali kak drug cilj — uvrstitev nam je bila vselej prva zaradi okoliščin — zato smo mladim dajali manj priložnosti, da se prekalijo. Zato so pri nas uspeli res samo najbolj nadarjeni mladinci.«

DJEKIĆ: »Spomnim se, da sem kot mladinec Olimpije nekoč igral proti Hajduku, s katerim smo si bili nekako enakovredni. V mladinskem moštvu so tedaj igrali: Džoni, Boljat, Peruzović, Mužinić, Jovanić, Šurjak, današnji kandidat za reprezentanco je bil celo rezerva, in vsi ti igralci danes igrajo v I. ligi. Pri Olimpiji pa igra od tedanje Olimpijine generacije le Rožič.«

— Kako pa je z igralci, ki ste jih angažirali? Se je splačalo, kako se razumejo z »domačini«?

GUGOLJ: »Olimpija je angažirala igralce, ki so na nek način postali povsem ‚Olimpijini ljudje', in so se v glavnem tudi odkupili. Zgrešenih investicij je bilo pri nas razmeroma malo.«

DJEKIĆ: »Vsakdo hoče igrati in tako je tudi s prišleki. Nikakršnih sporov ni s tistimi, ki so prišli, z nekaterimi, ki so že dolgo pri Olimpiji, kot sta Šoškić in Srbu, pa smo celo največji prijatelji.«

— Po navadi so moštva, ki so sestavljena iz igralcev iz številnih klubov, slabše motivirana za uspeh kluba. Kaj sodita o tem?

GUGOLJ: »Imamo povsem izdelan način nagrajevanja in igralci se tega zavedajo, zato večjih problemov v zvezi z motivacijo nimamo.«

DJEKIĆ: »Sodim, da se doma vzgojeni igralci, poleg tega, da so cenejši, tudi bolj bore za svoj klub, kot prišleki. To je že res, da vsakdo igra za zaslužek, premijo, toda razlika vendar je.«

— Nedjeljko, za vas pravijo, da niste strog trener. Zanima me, kaj menite o drugi vrsti trenerjev, ki so »diktatorji«, kot na primer avstrijski trener Merkel, ki je celo napisal knjigo »Sladkorček in korobač«?

GUGOLJ: »Takšni postopki me ne zanimajo. Zavedam se, da delam z mladimi ljudmi, ki so že samo zaradi tega, ker igrajo nogomet, v mnogočem prikrajšani, in jih zato skušam razumeti tudi včasih, ko si dajejo duška. Tudi to je stimulativno, da vedo, da jim zaupam in da oni zaupajo meni.«

— Predrag, kakšno je življenje nogometaša?

»Vsekakor ni takšno, kot o njem govorijo ljudje, češ, da nogometaši nič ne delamo, da imamo kupe denarja in da sploh živimo v ‚oblakih'. Če bi ti ljudje preživeli samo ene priprave, psihološko obremenitev ene pomembne tekme, enkrat igrali v snegu ali pa tudi prvega v mesecu pogledali v mojo plačilno kuverto, bi si o vsem mislili drugače.«

— In vajini načrti?

GUGOLJ: »Olimpijin uslužbenec sem. Delal bom karkoli bodo od mene zahtevali, upam pa, da se bom lahko posvetil vzgoji mladih.«

DJEKIĆ: »Igral bom nogomet, pa čeprav v II. ligi.«

FRANCI BOŽIČ

TRENER — Nedjeljko Gugolj

PREDSTAVLJAMO JU

● **NEDJELJKO GUGOLJ, profesionalni trener NK Olimpija, se je rodil leta 1933 v Trebinju (Hercegovina). Za tamkajšnji klub Leotar je igral v različnih moštvih približno 7 let, nato pa ga je pot zanesla v Ljubljano, kjer je igral za Odred, Triglav in Olimpijo. V Ljubljani je igral 5 let, in sicer na mestih branilca in krilca. Leta 1964 je nehal igrati in se posvetil delu z mladimi nogometaši, s katerimi se je dvakrat uvrstil v finale državnega mladinskega prvenstva. Leta 1969 pa je nasledil trenerja prvega moštva Eda Hočevarja. Z Olimpijo do danes ni sklenil nobene pogodbe. Še kot trener mladinskega moštva je vzgojil cel rod Olimpijinih nogometašev — Rožiča, Djekića, Vugrinca, Babška, J. in R. Zavrla, Čamernika, Oblaka, Popivodo in druge. Preden je postal profesionalni trener, je bil uslužbenec.**

● **PREDRAG DJEKIĆ, nogometaš Olimpije, vezan s pogodbo do leta 1976, se je rodil leta 1951 v Ljubljani; po očetu je Srb, po materi pa Slovenec. Nogomet je začel igrati v pionirskem moštvu Olimpije, pred tem pa ga je vzgajal njegov oče, velik ljubitelj nogometa. Še kot pionirju so mu obetali veliko prihodnost. Leta 1966 je postal mladinec in se uvrstil tudi v mladinsko državno reprezentanco, za katero je odigral 10 tekem. Leta 1970 je podpisal prvo 2-letno pogodbo z Olimpijo, ki ga je nato dvakrat posodila drugoligašu Ljubljani. Leta 1972 pa je podpisal drugo štiriletno pogodbo. Za Olimpijo je odigral okrog 30 prvenstvenih tekem. Igra na mestu veznega igralca ali drugega srednjega napadalca. Predrag je končal gimnazijo, zdaj pa obiskuje 1. letnik Višje upravne šole v Ljubljani.**

GUGOLJ O DJEKIĆU

»Predrag je nogometno šolan igralec, glede tehnike skoraj dovršen. Poleg tehnike, ga odlikuje odličen udarec in to z obema nogama, nič slabši pa ni v igri z glavo. Lahko bi rekel, da je skoraj popoln igralec, kajti njegova slaba stran ni vezana neposredno na igro z žogo. Fizično je prešibak, da bi se lahko enakovredno kosal z močnejšimi branilci. Igra v napadu mu mnogo bolj ustreza kot v obrambi, obrambne naloge opravlja precej slabše kot napadalne. Tudi psihično je labilen, če mu na tekmi ne gre, se kaj hitro povsem izgubi na igrišču. Kot vezni igralec ima tudi dokaj dober pregled nad igro. Kar pa se tiče moralnih kvalitet in discipline, bi bil Predrag lahko v Olimpiji za zgled tako starejšim kot mlajšim igralcem. Sodim, da se doslej še ni uveljavil zaradi tega, ker ni imel prave priložnosti; Olimpija se je vselej borila za nek cilj in tako je kot nepreizkušen igralec pogosto sedel na klopi za rezervne igralce.«

DJEKIĆ O GUGOLJU

»Moja nogometna kariera je skoraj v celoti povezana z njegovim imenom. Pod njegovim vodstvom sem igral že v mladinskem moštvu in se uvrstil v reprezentanco. Mislim, da je izrazit trener za mlade, še zlasti pa zna odkriti talente. Čeprav sem zadnja leta igral zelo malo, sodim, da je ‚Gugi' boljši trener kot kažejo rezultati dela. Ti so v precejšnji meri posledica vmešavanj drugih. Cenim ga kot poštenega, vselej dostopnega trenerja, ki se nikoli ne ‚prevzame'. Z igralci je zunaj igrišča v zelo pristnih stikih, na igrišču pa je strog in zahteva disciplino.«

UČENEC — Predrag Djekić

Bobby rekorder

Kapetan angleške nogometne reprezentance B. Moore je za izbrano enajsterico odigral do zdaj že 107 tekem

Kapetan angleške nogometne reprezentance Bobby Moore, star 32 let, je pred nedavnim na tekmi z Italijo dosegel svojevrsten rekord: za izbrano ekipo je odigral doslej skupno 107 tekem, eno več kot Bobby Charlton (106), kar je največ med vsemi angleškimi reprezentanti doslej.

Svojo prvo meddržavno tekmo je Moore odigral pred 11 leti, junija 1962 v Limi proti Peruju. Že 10 let je plavolasi igralec West Ham Uniteda kapetan državne reprezentance. Leta 1966 je bil »svetovni prvak«, z West Ham Unitedom je leta 1965 proti Münchnu 1860 osvojil pokal pokalnih zmagovalcev in leta 1964 proti Preston North Endu angleški pokal. Samo enega cilja ni dosegel nikoli: nikdar ni bil angleški prvak . . .

● Kako ste prišli k nogometu in kaj so menili vaši starši, ko ste pozneje prestopili med profesionalce?

»V Angliji je povsem razumljivo, da deček po šoli zaide med nogometaše — tako je bilo tudi pri meni. Starši so zmeraj pokazali dovolj razumevanja za moje odločitve, zmeraj so me podpirali.«

● Kateri so osnovni pogoji, da lahko nogometaš odigra 100 tekem za Anglijo?

»Tajnega recepta ni. Poleg jeklene volje pa je treba imeti tudi veliko sreče, da ti je prizanešeno glede poškodb.«

● Kaj pomeni za vas nogomet in kaj bi kot nogometaš še radi dosegli?

»Nogomet je moje življenje. Res je, da sem dosegel skoraj vse, kar lahko nogometaš doseže. Toda vsaka sezona prinaša nove impulze in emocije — ena igra se nikoli ne ponovi.«

● Menite, da bi bilo treba za poživitev nogometa nekaj ukreniti?

»Po mojem bi pristojni že lahko nekaj storili, da bi bil nogomet za gledalce še bolj privlačen. Morda bi bila rešitev novo pravilo glede offsideja, morda pa tudi več točk za več golov. Sodim pa, da bi bilo treba te novosti v nekaterih deželah najprej preizkusiti.«

● Menite, da je evropski nogomet v krizi?

»Ne verjamem, da lahko govorimo o krizi v evropskem nogometu. V Evropi imamo moštva, ki se ob vsakem času lahko kosajo z enajstericami iz Južne Amerike. Spomnimo se samo na ZRN, Italijo, Nizozemsko in morda Anglijo.«

● Zakaj mislite, da gre gledalec na nogometni štadion?

»Vzroki so prav gotovo različni: očaranje, hrup, pozaba vsakdanjega . . . Morda bi morali igralci po vsem svetu bolj misliti na to, da ima gledalec pravico do dobrih dosežkov. Več storilnosti med nogometaši — morda bi bilo to dovolj za poživitev nogometa.«

● Vi ste odigrali več kot 600 tekem, dosegli pa ste zelo malo golov?

»Ne vem, koliko tekem sem odigral doslej. Moja naloga je, da preprečujem zadetke.«

● Na katerem mestu igrate najraje?

»Tukaj lahko odgovorim samo eno: prostega igralca.«

● Kdo so bili vaši najhujši tekmeci?

»Težko je imenovati najtrše tekmece. Vsak tekmec je po svoje nevaren. Mislim pa, da so naši najmočnejši tekmeci še zmeraj doma na Otoku. Menim, da v Angliji igramo še zmeraj najbolj trd, najbolj brezkompromisen nogomet.«

● Zaupajte nam značilnosti enajsterice, ki je leta 1966 osvojila svetovno prvenstvo?

»Mislim, da je bila to najmočnejša reprezentanca, kar jih je Anglija kdajkoli imela. Res je tudi, da je imela prednost domačega terena, sodim pa, da smo bili med turnirjem psihično najmočnejša ekipa. To je bilo prav gotovo tudi odločilno v tekmi z ZRN.«

● Kako je bilo mogoče, da ste velikokrat omenjeno igro proti ZRN na svetovnem prvenstvu 1970 vendarle izgubili?

»Tu imamo nasprotje iz leta 1966. Naše moštvo je bilo preprosto preslabo (psihično in kondicijsko), da bi se lahko upiralo bojevito razpoloženemu moštvu ZRN. Odločilen je bil bržkone zadetek Beckenbauerja, s katerim je izenačil. Potlej je prišel žalosten konec.«

● Ali imate poleg poklicnega nogometa še druge konjičke?

»Nogomet mi ne pušča veliko časa za druge konjičke. Moje družine gotovo ne morem označiti za konjiček.«

● Kaj je z Gordonom Banksom?

»Zelo srečen sem, da še niste pozabili mojega prijatelja Gordona Banksa. Z njegovim očesom kaže zelo slabo in ne verjamem, da bo še igral v vratih.«

REKORD JE NJEGOV — Bobby Moore

Dekleta v sedlu

Švicarka Monica Weier: »Me ženske jahamo bolj z občutkom kot moški« - Prvenstva v znamenju Angležinj

Švica nima veliko takih športnic, kot je Monica Weier — Bachmann: turnirska jahalka je in sodi med najboljše v Evropi. Pred dnevi je nastopila v znamenitem jahalnem središču Freudenau pri Dunaju — na evropskem prvenstvu jahalk v preskakovanju zaprek in zasedla 3. mesto. Sredi prijetnega razpoloženja ob Donavi je razgrnila svoje srce in razkrila marsikatero skrivnost o sebi in svojem priljubljenem športu.

Kako je drobna, modrooka Monika sploh prišla k jahalnemu športu? »Pravzaprav povsem po naključju. Ko sem bila stara 14 let, sem bila na počitnicah v Steinbachu v ZRN, pri kmetu, ki je imel konja, s katerim sem zlahka navezala stik. Na začetku sem bila večkrat na tleh, kakor pa mi je bilo ljubo, toda to me ni odvrnilo, da se ne bi povsem posvetila temu lepemu športu.«

Tekmovalka Weier je jahalnemu športu zapisana že 17 let. Zlasti se navdušuje za »izjemno težavne turnirje«. Svoj program treninga označuje Monica Weier prej z besedico »skromen«. »Toliko kot princese na ledu, nam jahalkam vendarle ni treba trenirati. V Elggu imamo hotel in ko je hiša razprodana, morajo moji štirinožni ljubljenci shajati brez mene.«

Kljub vsemu sodi Monica Weier v evropski vrh. Njen konjiček sicer ni poceni: »Takole — kakih 11.000 frankov na leto me že veljaš.

Kakšna je formula za uspehe? Takole pravi Monica: »50 odstotkov h končnemu uspehu prispeva konj, 25 odstotkov gre na račun sreče, jahač prispeva preostalih 25 odstotkov«.

Imajo ženske več sreče pri jahanju kot moški? Monica Weier je nežno pobožala nozdrvi svojega konja in dejala: »Me ženske imamo precej več občutka kot moški, bolj se razumemo z živaljo. In ta občutljiva bitja to čutijo in se zahvalijo po svoje.«

Za Švicarko velja uspeh precej manj kot šport sam. Zato »poruba« precej manj konj kot drugi vrhunski jahači.

Monica Weier ne da prav nič na to, da bi se sama mučila: »Zame pomeni turnir osebno sprostitev.«

Vsak turnir začne s študijem parkurja: »Posebnih trikov, da bi si človek zapomnil vrstni red zaprek, ni. Na skušnjah je, kako hitro si zapomniš vrstni red zaprek. V nobenem primeru o njem ponoči ne sanjam.«

Kako dolgo lahko športnica goji ta šport? Kako dolgo še se mu bo posvetila Monica Weier?

»Načelno: limit pride sam od sebe. Ko kondicija popušča, je treba nehati. Zadnjo piko je treba narediti v vsakem primeru tedaj, ko pridejo otroci.«

Koliko štartov ima za sabo? »Tega ne vem.« Toda na Dunaju pred nedavnim je na evropskem prvenstvu amaconk nastopila sedmič. »Dunaj je zame še zmeraj nekaj posebnega,« se je zasmejala,« v tem lagodnem vzdušju se zmeraj imenitno spočijem, še zlasti — v Grinzingu.«

»Slabe volje naša šefinja ni nikoli,« je izdala Ruth, ki skrbi za dobro počutje konj v domačem hlevu. »Njena največja slabost je prej netočnost.«

Na turnirjih pa Monica Weier zlepa ne zamudi niočesar. Že velikokrat je to dokazala. Poleg lepih uspehov (»Najlepša? Vsaka zmaga je najlepša.«) — tako športnica Monica — so tudi še porazi.

Najbolj grenak? »V minulem letu na evropskem prvenstvu v St. Gallenu, ko sem med drugim nastopom prezrla skok in izgubila bronasto kolajno, ki sem jo praktično že imela v žepu.«

Najslajši? »Zmeraj, kadar izgubim s svojim možem, se zlahka odpovem zmagi, saj ostane v družini.«

Monica Weier: »Med nama je zmeraj vse jasno. Mojih napak mož nikoli ne kritizira; midva o njih samo razpravljava.«

Se zadnje vprašanje Monici Weier: »Če bi imeli toliko denarja kot Onasis, kaj bi storili z njim?«

Monica Weier: »Denar pokvari značaj . . .«

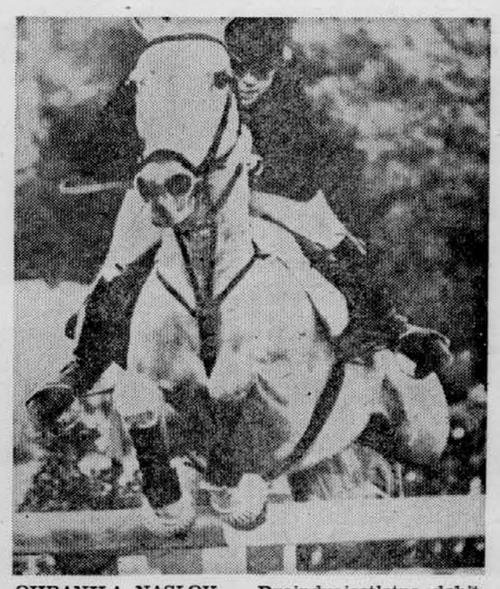

OHRANILA NASLOV — Dvaindvajsetletna dobitnica srebrne olimpijske kolajne, Angležinja Ann Moore, je pred dnevi na Dunaju obranila naslov evropske prvakinje. Telefoto: UPI

PREGLED KOLAJN TRINAJSTIH EP AMACONK

● **Spa 1957:1. Pat Smythe (VB), 2., Serventi (It), 3. Michele d'Orgeix (Fr).**

● **Palermo 1958:1 Giulia Serventi (It), 2. Anna Clement 3. Irene Jansen (Niz).**

● **Rotterdam 1959: 1. Ann Townsend (VB), 2. Smythe (VB), 3. Clement (ZRN) in Serventi (It).**

● **Köbenhavn 1960: 1. Susan Cohen (VB), 2. Dawn Wofford (VB), 3. Clement (ZRN).**

● **Deauville 1961: 1. Smythe (VB), 2. Jansen (Niz), 3. Michele Cancre (Fr)**

● **Madrid 1962: 1. Smythe (CB), 2. Helga Köhler, 3. Paola Goyoaga (Šp).**

● **Hickstead 1963: 1. Smythe (VB), 2. Arline Givaudan (Br), 3. Drummond — Hay (VW)**

● **Gijon 1966: Janou Lefebvre (Fr) 2. Monica Bachman (Sv), 3. Lalla Novo (It).**

● **Fontainebleau 1967: 1. Kathy Kusner (ZDA), 2. Novo (It), 3. Bachman (Sv).**

● **Rim 1968: 1. Anneli Drummond—Hay (VB, 2. Serventi (It), 3. Marion Coakes (VB) in Lefebvre (Fr.)**

● **Dublin 1969: 1. Iris Kellet (Ir), 2. Alison Westwood (VB), 3. Drummond—Hay (VB).**

● **St. Gallen 1971: 1. Ann Moore (VB), 2. Alison Dawes (VB), 3. Monika Leitenberger (A).**

● **Dunaj 1973: 1. Ann Moore (VB), 2. Caroline Bradley (VB), 3. Monica Weier—Bachman (Sv).**

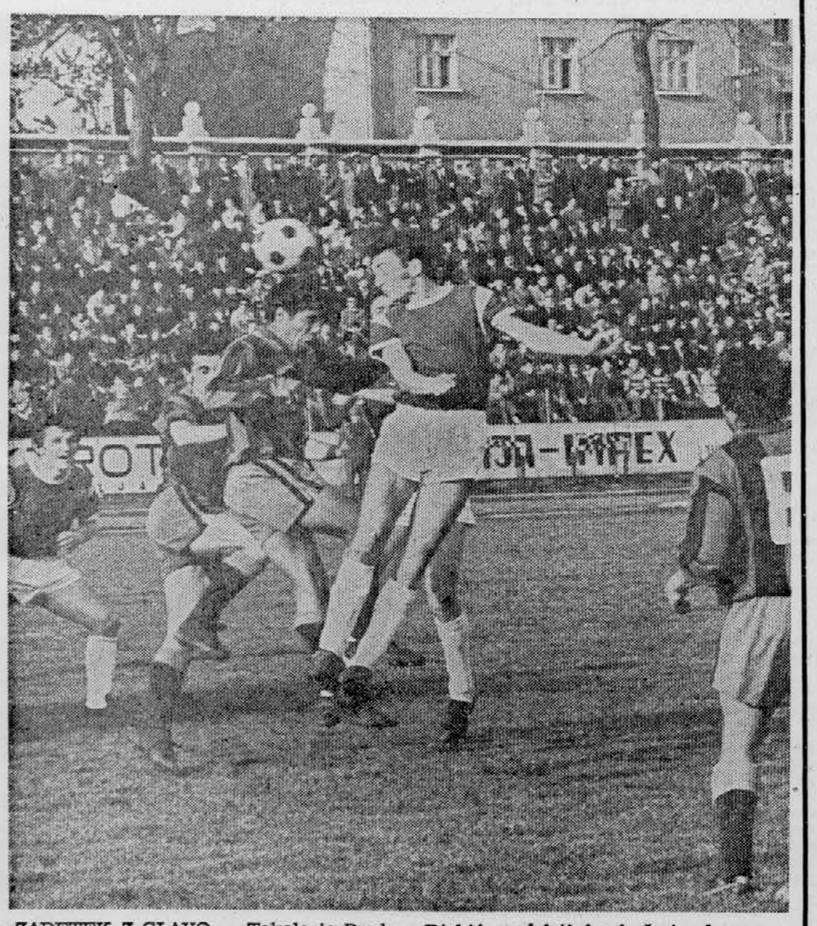

ZADETEK Z GLAVO — Takole je Predrag Djekić pred leti, ko je še igral, premagal obrambo Železničarja in dosegel enega izmed redkih zadetkov v I. ligi.

PLANINSKI VESTNIK

Šesta letošnja številka glasila Planinske zveze Slovenije je v celoti posvečena planinstvu v gornjesavski dolini, ki letos slavi 70 let svojega organiziranega delovanja. V uvodnem članku predsednik PZS dr. Miha Potočnik razgrne rezultate dela gornjesavskih planincev v teh sedmih desetletjih: planinci, živeči v dolini med Jesenicami in Ratečami, so poskrbeli, da je severna — strma — stran Julijcev danes dostopna slehernemu ljubitelju gora. Pomembni so tudi rezultati alpinistične dejavnosti: gornjesavski plezalci so opravili poglavitno delo pri raziskovanju nedotaknjenih predelov svojih gora. Tudi na drugih področjih planinske dejavnosti so gornjesavski planinci vsepovsod navzoči, delo pa teče dalje — v novo desetletje.

Ob vrsti člankov, ki večinoma v obliki kronike opisujejo razvoj planinske dejavnosti v gornjesavski dolini, je nanizana tudi kopica pripovedi alpinistov. Janez Krušič, v zanj značilnem slogu, opisuje redko obiskane stene nad Krmo. Mitja Košir in Pavle Dimitrov se spominjata zgodnjih let svojega plezalskega udejstvovanja, Milan Fülle pa sveže in iskreno pripoveduje o plezanju v zajedi Stenarja.

Najprivlačnejše in najtehtnejše pisanje v tej številki pa je nedvomno članek »Po zasnežених grebenih od Visoke Ponce do Jalovca«, ispod peresa Maksa Dimnika. To je pripoved zrelega moža o turi, ki jo je napravil še kot zagnan mladenič, skupaj z nepozabnim Mihom Arihom. Zimsko prečenje grebenov Ponce in Jalovca, tura, ki je — mimogrede povedano — spadala med največje zimske podvige v tisti dobi, je v avtorju vzbudila tehtna in prisrčna razmišljanja o nagibih, ki nas vlečejo v gore.

Enega prvih triglavskih smukov, ki je imel tedaj (1931) še povsem tekmovalni pomen, opisuje Ciril Praček, zabavno pripoved o treh neslavnih jeseniških planincih pa je napisal Stanko Ravnik. Svoje srečanje z Jožo Čopom, Tonetom Svetino in njegovim romanom »Stenar« je opisal Marijan Krišelj.

Arhitektu Vlastu Kopaču, ki je praviar slavil šestdesetletnico, je posvečen članek dr. Cenete Malovrha, ki ga je s podatki in datumi obogatil urednik lista prof. Tine Orel.

Poleg stalnih rubrik je še slikovna priloga. Kot se za gornjesavsko številko pač spodobi, je večino posnetkov prispeval mojster Jaka Čop, ki nas s svojimi posnetki vedno znova očara.

T. M.

PROLETARCI VSEH DEŽEL, ZDRUŽITE SE!

DELO

LJUBLJANA, PONEDELJEK 2. JULIJA 1973 — LETO XV.

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA SLOVENIJE

Pariz: v maju za 0,9%

Francija ima najmočnejšo inflacijsko stopnjo v državah EGS

PARIZ, 1. jul. (Tanjug) — Inflacijska stopnja v Franciji je še zmeraj nižja kot v katerikoli drugi državi EGS, vendar pa v ministrstvu za gospodarstvo in finance opozarjajo na nevarnost pred inflacijo. V maju so se cene zvišale za 0,9 odstotkov. To se ni zgodilo od oktobra lani. Če se bo to nadaljevalo tudi v prihodnjih mesecih, utegne povečanje cen do konca leta preseči letno stopnjo v višini 10 odstotkov.

Minister za gospodarstvo in finance D'Estaign je prepričan, da so vzroki dosedanjega naraščanja cen »deloma v inflacijskem okolju«, pa tudi v povečanju vseh vrst dohodka.

Pomniki uporništva zatiranega ljudstva

Na množičnih proslavah kmečkih puntov, Šlandrove brigade in tisočletnice Škofje Loke so govorili Sergej Kraigher, Mitja Ribičič in Andrej Marinc

KOSTANJEVICA, GRIŽE, ŠKOFJA LOKA, 1. julija — Izmed velikih množičnih proslav ob obletnici kmečkih puntov, dnevu borca ter tisočletnici Škofje Loke sta bili danes osrednji prireditvi v Kostanjevici in Grižah pri Žalcu, sinoči pa v Škofji Loki.

SERGEJ KRAIGHER: slavne tradicije

ANDREJ MARINC: trajni spomeniki

MITJA RIBIČIČ: ponosni na partizansko poreklo

Na republiški proslavi v Kostanjevici je govoril predsednik slovenske skupščine Sergej Kraigher (povzetek njegovega govora objavljamo na 9. strani), veličasten spomenik Matije Gubca — stvaritev akademskega kiparja Toneta Kralja — pa je odkril kmet Danijel Planinc iz Libne pri Krškem. Kostanjevčani so več tisočim gostom pripravili izreden sprejem.

Blizu 680 preživelih borcev Šlandrove brigade in več kot 2.000 drugih gostov se je danes zbralo v Grižah pri Žalcu, kjer je zadnji komandant te brigade Mirko Jerman raportiral prvemu komandantu slovenske partizanske vojske Francu Leskošku. Na slovesnosti je govoril prvi komisar Šlandrove brigade Mitja Ribičič (poglavitne misli iz njegovega govora natiskujemo na 8. strani).

Včeraj je minilo 1.000 let, odkar je bilo loško ozemlje prvikrat omenjeno. Na sinočnjem osrednjem praznovanju, ki so se ga udeležili tudi Sergej Kraigher, Lidija Šentjurc, Boris Ziherl, Miha Marinko, dr. Marjan Brecelj in dr. Anton Vratuša, je najprej govoril predsednik odbora za praznovanje tisočletnice Zdravko Krvina. Potlej je povzel besedo predsednik republiškega izvršnega sveta Andrej Marinc (njegov govor natiskujemo na 8. strani), na koncu pa so igralci škofjeloških gledaliških skupin nazorno prikazali tisočletno zgodovino loškega ozemlja.

Meja v pravem pomenu

Kaj je videl alžirski veleposlanik v Južnem Vietnamu

PEKING, 1. jul. (Reuter) — Severni Vietnam in začasna revolucionarna vlada Južnega Vietnama se na meji 17. vzporednika obnašata kot dve popolnoma suvereni državi. Obe oblasti imata na meji vsaka svojo carino, policijo in obmejne prehode.

To je izjavil alžirski veleposlanik v Pekingu Čaieb Taleb ben Diab, ko se je z obiska na osvobojenem ozemlju v Južnem Vietnamu vrnil v Peking.

Ko sem prišel preko reke Ben Hai, ki deli Severni Vietnam od Južnega, sem izročil potni list kontroli na južnem bregu reke in vanj so mi pritisnili žig začasne revolucionarne vlade.

Alžirski veleposlanik je rekel, da so številna območja popolnoma opustošena od bombardiranja. »Vse je pusto, ni drevesa, ki ne bi bilo polomljeno. Na vsakem koraku je videti luknje, ki so jih izvrtale bombe. Najprej sem jih skušal šteti, pa sem že po prvem kilometru obupal. Preveč jih je bilo.«

Alžirskega veleposlanika je v mestecu Dong Ha sprejela zunanja ministrica začasne revolucionarne vlade v edini hiši, ki je po bombardiranju ostala cela. Vse ostalo je zravnano z zemljo.

Vesolje ni za lenobe

Glavna ugotovitev zdravnikov: še več telovadbe v »Skylabu«

HOUSTON, 1. julija (AP, Reuter) — Ameriški vesoljci Conrad, Kerwin in Weitz, ki so prebili 28 dni v vesoljskem laboratoriju »Skylab«, so včeraj prišli iz karantene, kjer so nad njimi opravili vse zdravniške preglede, in so soboto že preživeli pri svojih družinah.

Raziskave so pokazale, da se bo morala naslednja posadka »Skylaba«, ki bo preživela v brezteţnostnem stanju 56 dni, veliko več posvetiti fizičnemu gibanju. Prva trojka iz »Skylaba« je namreč po vrnitvi na Zemljo „čutila hudo vrtoglavico, slabosti v želodcu, bolečine v mišičevju in motnje v krvnem obtoku.

Trojka, ki se je vrnila iz vesolja meni, da je brezteţnostno stanje zelo prijetno za življenje. Poudarjajo pa, da je zelo važno, da vesoljci vsak dan vadijo na negibnem kolesu in drugih napravah za telovadne vaje, ki so v »Skylabu« »če ne bi vsak dan telovadili, bi nas na nosilih prinesli ven, ko smo se vrnili na Zemljo«, je rekel Conrad. »Če bi še bolj intenzivno vadili, bi se počutili še bolje«, so dodali zdravniki. Naslednje vesoljce čaka torej še trše delo.

Castro pride v Alžir

Stalni odbor šestnajsterice že pripravlja dnevni red za Alžir

HAVANA, 1. julija (Tanjug) — Kubansko delegacijo na konferenci neuvrščenih v Alžiru bo po vsej verjetnosti vodil premier Castro, čeprav tega še niso uradno sporočili.

Kuba je eden od ustanoviteljev gibanja neuvrščenih. Na konferenci neuvrščenih v Beogradu 1961 je vodil kubansko delegacijo predsednik republike Dorticos. Druge latinskoameriške države so bile doslej v glavnem opazovalci, na alžirskem »vrhu« neangažiranih pa bodo na najvišji ravni zastopane Čile, Peru, Argentina, Mehika, Panama, Kuba in še nekaj držav iz karibskega področja.

Na sedežu OZN v New Yorku pa je začel »stalni odbor 16«, ki vsklaja vse akcije neuvrščenih v času med dvema vrhunskima konferencama, pripravljati načrt za dnevni red konference v Alžiru. Za osnovo so sprejeli jugoslovanski načrt dnevnega reda. »Stalni odbor 16« je določil delovno skupino, ki bo pripravila dokončni načrt za skupni dokument. V tej delovni skupini je tudi Jugoslavija. Skupni dokument bodo čimprej dostavili državam, ki se bodo udeležile »vrha« v Alžiru.

Kar sejemo, žanjemo

Republike in avtonomni pokrajini so se naposled sporazumeli o politiki dolgoročnega razvoja kmetijstva, sistemskih rešitvah za uresničevanje te politike do leta 1975, skupnih osnovah za razširjeno reprodukcijo v kmetijstvu v tem obdobju in politiki pospeševanja proizvodnje na zasebnih posestvih.

Dokumenti so sprejeti, kmetovalci pa ocenjujejo, kaj so dobili z njimi, oziroma kaj jim zagotavljajo ali omogočajo. Vsega ne bo moči urediti v nekaj letih. Dolgotrajno dogovarjanje, ki se je zavleklo daleč preko določenega roka, je opozarjalo, da so med koristmi posameznih območij precejšnji razločki. Preko njih se je bilo moči povzpeti le s kompromisi. Upoštevati so tudi morali, koliko sredstev bo moči zbrati za pospeševanje kmetijstva v sedanjih gospodarskih razmerah. Niso pa smeli spregledati, da bo za vse prebivalstvo moči zagotavljati dovolj živil le takrat, če se bo kmetijska proizvodnja zvečevala po letni stopnji 2,8 odstotka.

Za uresničevanje take kmetijske politike so določene olajšave pri izvozu kmetijskih pridelkov in sistem ukrepov pri uvozu živil, zmanjšanje in opustitev carin pri uvozu potrebne opreme za kmetijstvo, ustrezno kreditiranje kmetijske proizvodnje in viri sredstev za investicije v družbeno in zasebno kmetijstvo.

Po nadrobnih poročilih o tem lahko sklepamo, da družba v primerjavi z minulimi leti omogoča kmetijstvu precejšnje izboljšave. Med kmetovalci pa je slišati pripombe, da je z regresi, ki so namensko določeni za razširjeno reprodukcijo na družbenih posestvih, veliko storjenega za pospeševanje poljedelstva, premalo pa za izboljšanje razmer v živinoreji. Nekateri menijo, da je tako predvsem zaradi Vojvodine, ki je največja pridelovalka tržnih presežkov poljščin. Vojvodinski živinorejci pa prav tako niso zadovoljni, saj dajejo na jugoslovanski trg več kot polovico vsega svinjskega in četrtino govejega mesa.

Zvezni sekretar za kmetijstvo inž. Ivo Kuštrak je pred dnevi odgovoril nezadovoljnim živinorejcem, da je namen sporazuma, najprej se rešiti uvoza pšenice, sladkorja in olja ter izvažati koruzo. Živinoreja je torej na drugem mestu. O njej se bo gotovo še treba več dogovarjati med rejci in mesarji in je še vedno aktualen predlog, da bi pripravili podoben sporazum za vso državo, kot ga imamo v Sloveniji, sicer bodo sedanje motnje na trgu trajale še naprej.

Uresničevanje pravkar določene kmetijske politike bo poleg sistemskih ukrepov močno odvisno od proizvajalcev. Kmetovalci se bodo morali prilagajati. Posluževati se bo treba ugodnosti, ki so dane s sprejetim sporazumom, hkrati pa iskati možnosti za zniževanje proizvodnih stroškov, boljšo organizacijo prodaje, večjo organiziranost proizvodnje na družbenih in zasebnih posestvih in podobno. Nadrobnosti bodo morali ugotavljati in določati sami.

JOŽE PETEK

Kdo na univerzo

Zveza študentov Jugoslavije o neugodni socialni strukturi študentov

BEOGRAD, 1. jul. (Tanjug) — Predsedstvo zveze študentov Jugoslavije je te dni zavzelo stališče o vzrokih neugodne socialne strukture študentov. Ugotovilo je, da se neupravičene socialne razlike v družbi kažejo na področju izobraževanja predvsem kot razlike v možnostih za šolanje, zlasti mladih iz tistih socialnih struktur, katerih družbenoekonomski položaj je še vedno neugoden — neposrednih proizvajalcev in kmetov. Privilegij za šolanje, ki izhaja samo iz boljšega gmotnega položaja okolja, iz katerega pride mlad človek, pa je nezdružljiv s temeljnimi načeli samoupravne socialistične družbe.

Jobert se je vrnil iz ZDA

Pogovor francoskega zunanjega ministra z Nixonom in Kissingerjem

PARIZ, 1. jul. (Reuter) — Francoski zunanji minister Michel Jobert se je danes po dvodnevnem obisku v ZDA vrnil v Pariz. V poletni »Beli hiši« v San Clemente se je pogovarjal z Nixonom in Kissingerjem« o »mednarodnih problemih«, pod čemer je treba razumeti nedavni obisk Brežnjeva v ZDA in vse implikacije tega obiska v mednaordnem prostoru. Kot druge zahodnoevropske države tudi Francijo zanima predvsem to, s kakšnim »paketom« bo prišel jeseni Nixon v zahodno Evropo. Francozi žele, naj bi se vsaka država EGS pogovarjala z njim posamič.

Čile: napetost raste

Sindikati pozivajo delavce, naj zasedejo tovarne

SANTIAGO, 1. jul. (Tanjug) — Opozicija, ki ima večino v parlamentu, ni hotela sprejeti zakonskega osnutka o uvedbi obsednega stanja. Zato se je položaj znova zaostril. Enotno sindikalno gibanje je pozvalo dva milijona delavcev, naj zasedejo tovarne; te pa so praktično zasedene od trenutka, ko je desnica izvedla poskus puča. Krščanskodemokratska stranka je odkrito sporočila, da »ne zaupa Allendejevi vladi«. Desničarska nacionalna stranka, katere udarni odredi »Domovina in svoboda« so sodelovali pri organiziranju puča, pa je obtožila vlado, da je »nezakonita«.

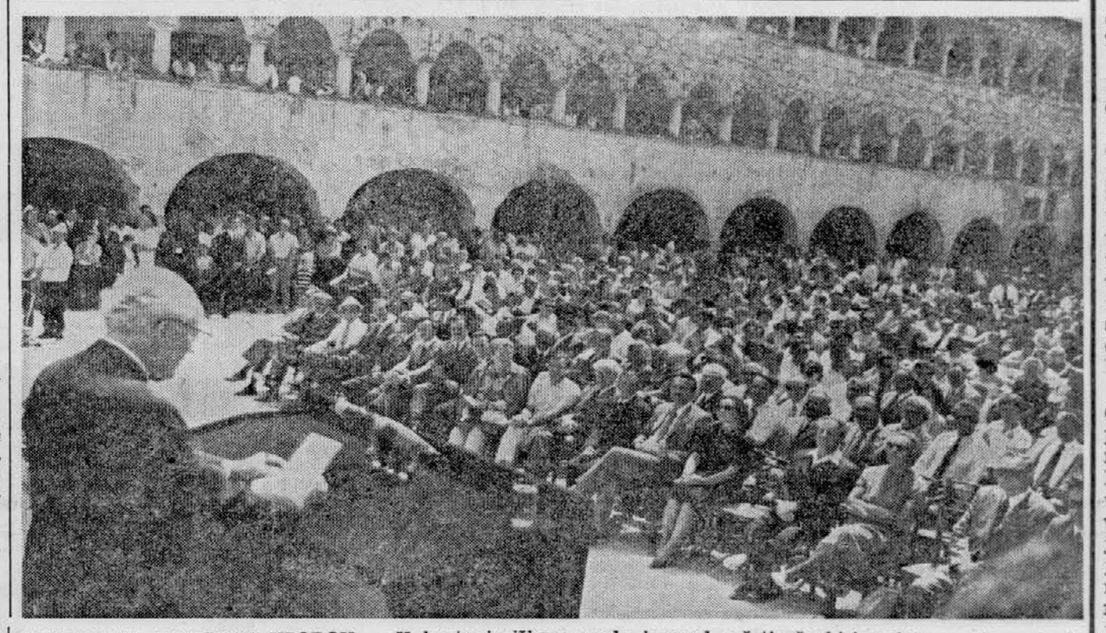

400-LETNICA KMEČKIH UPOROV — V kostanjeviškem gradu je pred več tisoč obiskovalci govoril predsednik skupščine SRS Sergej Kraigher; kip Matiji Gubcu in njegovim puntarjem pa je odkril kmet Danijel Planinc iz Libne pri Krškem. Foto: S. Dokl

Nova ustava SR Slovenije

V četrtek, 5. julija, kupite DELO!

Kot priloga bo izšel

Osnutek ustave SR Slovenije

Zaradi velikih prednaročil pazite, da osnutka ne bi zamudili. Potrebovali ga boste tudi vi, saj ni državljana, ki ga ustava o lastni državi ne bi zanimala. Za skupinska naročila se obračajte telefonsko na 061-23-104 ali 061-23-522 interno 50, pismeno pa na naš prodajni oddelek v Ljubljani, Tomšičeva 1.

Tel Aviv: atentat v ZDA

Ubit namestnik izraelskega vojaškega atašeja v Washingtonu

TEL AVIV, BAGDAD, 1. julija (Reuter) — Izraelsko vojaško poveljstvo je sporočilo, da so minulo noč v Washingtonu teroristi ubili namestnika izraelskega vojaškega atašeja v ZDA Jusefa Alona. Irak in Poljska pa sta obsodili izraelsko agresijo na arabske države in poudarili, da agresija stalno ogroža mir na svetu. To je rečeno v skupnem sporočilu, ki so ga objavili po obisku iraškega predsednika Al Bakra na Poljskem.

Izhod iz izgube

Sporočilo poslovnega združenja časopisnih podjetij in ustanov Jugoslavije — Neurejen gmotni položaj tiska

BEOGRAD, 1. jul. (Tanjug) — Zaradi kritične preskrbe z rotopapirjem iz domače proizvodnje ter upoštevajoč mnenje zveznega zavoda ter republiških in pokrajinskih zavodov za cene, da je prošnja proizvajalcev rotopapirja za zvišanje cene upravičena, so izdajatelji časopisov 29. junija sklenili podpisati samoupravni sporazum o zvišanju cene rotopapirja od 2,90 na 3,40 dinarja pri kilogramu. Sklep je začel veljati s 1. julijem.

Najnovejša podražitev osnovne surovine je po vseh dosedanjih podražitvah poštnih storitev, energije, transporta in vseh drugih stroškov poslovanja tako poslabšala gmotni položaj časopisnih hiš, da ne morejo več normalno poslovati in zagotoviti rednega izhajanja časopisov.

Upoštevajoč, da so v najbolj težavnem gmotnem položaju ravno dnevni politično-informativni časopisi, vidijo izdajatelji trajno rešitev le v sprejetju družbenega dogovora, s katerim bi se določila cena dnevnih časopisov ter osnovnih reprodukcijskih materialov in storitev.

Zadnja podražitev papirja je vse založnike časopisov v Jugoslaviji spravila v takšen položaj, da brez družbene pomoči ne bodo mogli sami pokrivati izgub pri izdajanju dnevnega tiska. Založniki vidijo edini izhod v takojšnji zagotovitvi ustreznih regresov, oprostitvi plačevanja prispevkov in davkov ali pa v dotacijah, saj je proizvodna cena večine dnevnih časopisov mnogo večja od prodajne cene.

Zaradi povečanih stroškov poslovanja je negativna razlika med proizvodno in prodajno ceno dnevnih časopisov pri večini najmanj 0,50 dinarjev za izvod, za nekatere časopise pa je ta razlika še večja. Če družba ne bo takoj začela sistemsko reševati gmotnega položaja informativno-političnega tiska, bodo izdajatelji časopisov prisiljeni povečati cene časnikov za 0,50 din, čeprav vedo, da za to ni pravi trenutek.

Azil za upornike

Vodje ponesrečenega puča v Čilu iščejo zatočišče v Ekvadorju

SANTIAGO, 1. julija (Reuter) — Pet najvišjih voditeljev profašističnega gibanja »Domovina in svoboda«, ki so organizirali vojaški prevrat v Čilu, se je zateklo v ekvadorsko veleposlaništvo, kjer so prosili za politično zatočišče. To je sporočilo čilsko zunanje ministrstvo. Ekvadorski veleposlanik Correa je izjavil, da bodo ostali v veleposlaništvu tako dolgo, dokler ne bo dobil navodil svoje vlade, ki zdaj obravnava njihovo prošnjo.

Irsko-britanski sestanek

Danes se srečata Heath in Cosgrave: volilni rezultati v Ulstru

LONDON, 1. julija (Reuter) — Jutri se bosta sešla britanski premier Heath in irski premier Cosgrave. Na podlagi volilnih rezultatov za novi parlament Severne Irske bosta proučevala možnosti za uvedbo miru. Glavna tema pogovorov bo analiza volilnih rezultatov in ocena možnosti novega parlamenta, da bi zamenjal dosedanjega, v katerem so prevladovali protestanti. Večina volivcev je zavrnila ekstremiste na obeh straneh.

„Močnejši glas NDR"

Nepotrjeni glasovi, da se bosta sestala nemška zunanja ministra

BERLIN, 1. jul. (Tanjug) — Nemška demokratična republika bo prvič sodelovala na mednarodnem srečanju kot je konferenca o evropski varnosti s prepričanjem, da je njen glas zdaj močnejši in da lahko prispeva k uspehu konference. V Berlinu poudarjajo, da bo to srečanje resnična in edina možnost za odstranitev vojne nevarnosti v Evropi. Za zdaj pa niso uradno potrdili informacij, da se bosta v Helsinkih sešla ministra obeh nemških držav.

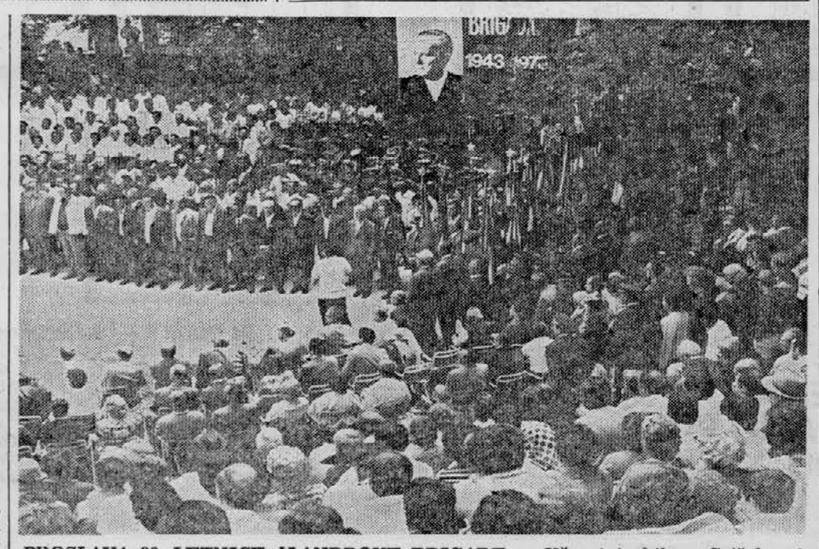

PROSLAVA 30. LETNICE ŠLANDROVE BRIGADE — Včeraj je bila v Grižah pri Žalcu proslava 30. obletnice ustanovitve Šlandrove brigade, ki se je je udeležilo okoli 680 preživelih borcev te brigade in več kot tisoč drugih gostov. Foto: Stane Lenardič

Helsinki nared

Konferenca se začne v torek — Vsi iz Evrope razen Albanije — Waldheim — Konec hladne vojne — Dnevni red

HELSINKI, 1. jul. (Tanjug) — Finsko glavno mesto bo v torek postalo središče visoke mednarodne diplomacije. Zunanji ministri 33 evropskih držav, ZDA in Kanade se bodo sešli 3. julija ter začeli prvo fazo konference o varnosti in sodelovanju v Evropi.

Na pripravljalnih posvetovanjih od konca novembra lani do 8. junija letos so sodelovali predstavniki 34 držav. Na ministrski konferenci bo sodelovala država več, in sicer Monako. Razen Albanije, ki ni sodelovala niti na posvetovanjih, je Finska vlada dobila od vseh drugih uradni odgovor za sodelovanje na tem zgodovinskem srečanju, prvem, ki bo po dunajskem kongresu 1814 zbralo toliko evropskih držav.

Natančno ob 11.30 uri bo finski zunanji minister dr. Ahti Karialainen odprl konferenco.

Udeležba generalnega sekretarja OZN in odločitev posvetovalnega sestanka, da se tudi neevropskim, zlasti sredozemskim državam omogoči povedati svoje mnenje, pomeni, da je prevladala teza, da je Evropa sestavni del sveta, ki ne more reševati svojih problemov zunaj širših mednarodnih dogajanj.

Zunanji ministri bodo v torek sprejeli predlagani dnevni red, ki ima štiri točke:

1. vprašanja, ki se nanašajo na varnost v Evropi,
2. sodelovanje na področju gospodarstva, znanosti in tehnologije ter varovanje človekovega okolja,
3. sodelovanje na humanitarnih in drugih področjih,
4. kontinuiteta konference.

karavana

posebna gradbena številka 73

Prvič objavljeni barvni zemljevidi o zazidljivosti in nezazidljivosti najbolj urbaniziranih območij Slovenije.

Ču En Lai: ni bilo namerno

Kitajska atomska eksplozija ni bila »tempirana« na ameriški »vrh«

TOKIO, 1. jul. (Reuter) — Kitajski premier Ču En Lai je v pogovoru z japonskim veleposlanikom v Pekingu Ogavom in drugimi organizatorji neke japonske razstave v kitajskem glavnem mestu izjavil, da njegova država minulo sredo ni izvedla jedrskega poskusa zato, da bi se to časovno ujemalo s sestankom med ameriškim predsednikom Nixonom in sovjetskim voditeljem Brežnjevom. Povedal je še, da je kitajsko jedrsko orožje defenzivno in ni nevarno za nobeno državo.

GOSTJE NA PROSLAVI — »Škofja Loka skozi stoletja« je bil naslov osrednje prireditve letošnjega praznovanja tisočletnice loškega ozemlja, ki je bila v soboto zvečer v jubilejnem gledališču na prostem na Loškem gradu. Foto: S. Busić

Neusahljivo upanje

Mitja Ribičič je v Grižah pri Žalcu obudil spomine na velika dejanja Šlandrove brigade — Pripadnikom prekomorskih brigad bo priznan status borca

Na željo vas, občanov iz Žalca, smo se danes zbrali tu v Grižah preživeli borci Šlandrove brigade, da proslavimo trideseto obletnico ustanovitve. Mi Šlandrovci se vam toplo zahvaljujemo za vašo gostoljubnost. Veseli nas, da partizansko izročilo živi v vaših srcih, da ga negujete in spoštujete, da ga v izvirni podobi prenašate na mladi rod, ki ni doživel ne strahot fašističnega nasilja, niti veličine narodnoosvobodilnega in revolucionarnega boja jugoslovanskih narodov za ohranitev lastne bitnosti.

Glejte, preživeli šlandrovci in aktivisti Osvobodilne fronte, ki smo takrat pred trideset in več leti kot fantje in dekleta z neusahljivim upanjem v lepši in boljši svet prišli v partizane, smo danes domala vsi stopili v jesen svojega življenja, življenja, ki ni prizanašalo, ki je postavilo pred našo generacijo velike zahteve, mnogokrat tudi naloge, presegajoče naše moči in sposobnosti. Ni nam žal ne naporov, ne žrtvovanja, saj so se pridobitve našega boja zgodovinsko potrdile ne samo znotraj Titove Jugoslavije, ampak v vsem svetu kot prispevek jugoslovanskega ljudstva socialističnim in naprednim težnjam človeštva.

Resnično, ni nam žal žrtvovanja in ponosni smo na svoje partizansko poreklo. Vendar, kakor naravno v vsakem človeku in še posebej v nas partizanih leži želja, da se naša spoznanja, doživetja in občutja ne bi iztekla in ugasnila skupaj z življenji borcev. Želeli bi, da zanamci ne bi v sili šele iskali poti, ki smo jo našli v najhujših časih za naš narod. Kajti čeprav je čas prerastel steze, ki so v partizanskih nočeh povezovale srca in hotenja naših ljudi, vemo, da konec svetovne vojne in poraz nacistične soldateske ne pomeni konca teženj po novih zavojevanjih, po vladanju in zatiranju malih narodov, da niso odstranjeni izvori, ki porajajo nove fašistične ambicije in akcije. Ne samo na drugih kontinentih, tudi v Evropi in krog nas. Zato mi partizani trdimo, da je tudi danes potrebna prava partizanska budnost proti notranjim sovražnikom vseh vrst, proti vsem nazadnjaškim, antisamoupravnim, klerikalnim in drugim silam, ki razširjajo nezaupanje v moč in stabilnost samoupravne socialistične družbe, ki omalovažujejo dosežene rezultate, ki blatijo in napadajo družbeno politične organizacije, zlasti zvezo komunistov in socialistično zvezo delovnih ljudi. In ne le budnost, tudi samoupravno varstvo ter z državnimi sredstvi ščitene ustavne pravice, red in zakonitost.

Boj za svobodo in socialno pravičnost je plemenitil ljudi. V štiriletni borbi je v teh krajih sodelovalo 1727 aktivnih borcev. V sleherni vasi, tovarni, ustanovi so delovali aktivisti Osvobodilne fronte. Prav v teh krajih je deset let do svoje smrti avgusta 1941 deloval, zbiral in navduševal ljudi Slavko Šlander-Aleš, svetal lik komunista in aktivista Osvobodilne fronte.

Nenadomestljivo delo

Dovolite, da na današnjem partizanskem slavju podčrtam pomen dela terenskih aktivistov, političnih delavcev v partizanskem zaledju, ki so znali povezovati množice v najhujših časih in jih pridobivati za odgovorne akcije. Nihče se ni bolj kakor partizani zavedal pomena organiziranega množičnega zaledja prepletenega s terenskimi in vaškimi odbori Osvobodilne fronte, Narodno zaščito, partijskimi tiskarnami, Vosom. Močnejša ko je bila ta široka družbena baza, silnejša je bila udarna moč partizanskih enot. Zlasti pa je to delo bilo nenadomestljivo in pomembno takrat, ko smo se morali pod pritiskom sovražne ofenzive umakniti in je prebivalstvo bilo izpostavljeno strahotnemu pritisku okupatorja in kvislingov.

Prav bi bilo, da se ravno v skrbi za boljše življenje v krajevni skupnosti in komuni najdejo delavec, kmet, znanstvenik, starejši, mlajši, skratka vsi, ki sočloveka ne cenijo po osebnem standardu, strokovnem znanju ali hierarhični stopnji, temveč po tem, koliko je resnično prispeval za sočloveka, za mlade in stare ljudi, za ljudi, ki so potrebni naše skupne pomoči. Takih ljudi je pri nas še mnogo in te vrste aktivistov je treba venomer širiti. Samoupravna socialistična družba pa mora znati vrednotiti to delo, čeprav vsi nismo enako sposobni, pa to z vztrajnim delom vsak dan nadomeščamo.

Globok vtis

Pripravljajoč današnji priložnostni govor ob slavju šlandrovcev sem pogledal na koledar prireditev to nedeljo in v zvezi z veliko proslavo bitke na Sutjeski. Mnogo je v teh dneh spominskih svečanosti in proslav na Slovenskem: v Škofji Loki se bodo ob njeni tisočletnici zbrali krog svoje matice izseljenci iz Amerike, Evrope in Avstralije; v Ormožu bodo slavili sedemstoletnico mesta; v Kostanjevici štiristoletnico slovensko hrvaškega kmečkega punta; na Primorskem bo veliko slavje prekomorskih brigad. Morda se kdo vpraša, ali ne posegamo preveč in predaleč nazaj v zgodovino, ali bomo zaradi obujanja bojev in izkušenj prejšnjih generacij bolje delali, več znali in ustvarjali?

V nedeljo pred tedni sem se udeležil pohoda slovenskih pionirjev na Osankarico, na mesto smrti legendarnega Pohorskega bataljona. Pet tisoč mladih in malih šolskih otrok se je zbralo »Pri treh žebljih« na jasi tihe smrti globoko v morju pohorskih smrek, poslušali so recital svojih sošolcev iz Slovenske Bistrice, pretresla jih je ponovitev bitke s streli, rafali in minami in stali so nepremično v tišini. Nobena šolska ura ne bi mogla tako globoko vtisniti v mlada srca veličine žrtvovanja pohorskih partizanov.

Proslavljanje kmečkih uporov, ki so na Slovenskem trajali skozi dvesto in več let, je postavilo to veliko ljudsko kmečko gibanje na pravo zgodovinsko mesto. Danes razumem, kako spontano je med partizanstvom donela kmečka puntarska pesem, zakaj smo partizani dajali brigadam imena kmečkih kraljev Gubca in Gradnika in celo to, da smo tako zavzeto v juriših rušili in požigali graščine, če so v tem boju postale oporišče okupatorja ali domačih izdajalcev.

Priznanje borcem prekomorskih brigad

Proslava prekomorskih partizanskih enot nas spominja, da so se za našo svobodo, za revolucijo in Titovo Jugoslavijo borili naši ljudje ne le na ozemlju svoje domovine, pač pa daleč od nje na arabski in afriški obali, Sardiniji, Siciliji in južni Italiji. V zvezi borcev in socialistični zvezi delovnega ljudstva smo sklenili, da vsem tistim pripadnikom prekomorskih brigad, ki so aktivno delovali za Titovo Jugoslavijo in se v teh enotah organizirali za čimprejšnjo vključitev v partizane, priznamo status borca, kot bi se borili na svoji zemlji. Seveda le tistim, ki so delovali organizirano in so se potem tudi dejansko priključili NOB in POJ bodisi na Visu, bodisi na sremski fronti, v hrvaški Istri, ki so sodelovali v bojih za osvoboditev Primorske in Trsta.

Vstopili smo v zgodovino

Tisoč let je slovenski narod zbiral sile za svoj vstop v zgodovino. Mnogokrat se sprašujejo sodobni zgodovinarji: kako se je tako maloštevilno in revno kmečko-delavsko ljudstvo moglo obdržati na tem ozemlju, stisnjeno ne le med Alpe in hribovje, pač pa tudi med velike in bogate romanske in germanske sosede. Danes vemo odgovor. Tri pomembne zgodovinske okoliščine so vplivale na oblikovanje in razvoj slovenskega naroda:

Prvič kmečko plebejsko gibanje za staro pravdo s kmečkimi zvezami, delegati ter vojsko, ki kljub porazom ni bila premagana, saj so boji trajali skozi tri stoletja in so na koncu razbili fevdalizem ter tlačanstvo.

Drugič, na ljudske silnice naslonjeno poslanstvo slovenske knjige in kulture, Prešernov genij, Župančičeva Duma, Kosovelovi kraški bori, Cankarjev Hlapec Jernej in njegove besede o narodu proletarcu, ki so postale motto na kočevskem zboru, to je bil Bevkov duhovnik Čedermac, Vorančevi Koroški samorastniki, Jakopičevi Sejalci, Kozinova simfonija o Beli krajini in Ilovi gori, Kajuhova uporna pesem.

To je bila končno, organizirana ljudska vstaja in partizanski boj za svobodo. Ustanovitev Osvobodilne fronte slovenskega naroda, v boju ustvarjena ljudska oblast z vodilno vlogo delavskega razreda in njegove vodilne stranke.

Loče vabijo goste

LOČE, 1. jul. — Letošnje, tretje loške prireditve presegajo krajevne meje, saj bodo številni nastopi skupin še v Slovenskih Konjicah in Poljčanah. Marljivi organizatorji so potožili, da jih nekateri ansambli in umetniške skupine spravljajo v zadrego, ker odpovedujejo udeležbo, čeprav so se bili z njimi dogovorili že pred meseci. Skupno bo 13 prireditev. Ena najbolj privlačnih bo vsekakor nastop španskih umetnikov, ki bodo v Slovenskih Konjicah predstavili pesmi in plese svoje dežele. Loške prireditve bodo začeli v torek s Kreftovo »Veliko puntarijo«.

D. U.

Spomin na smrt talcev

ŽIROVNICA, 1. jul. — Spominske slovesnosti ob obletnici smrti 29 talcev v Mostah pri Žirovnici se je danes dopoldne udeležilo več sto prebivalcev žirovniškega področja. Govor je imel Ivan Mežnarc, predsednik krajevne organizacije ZB Žirovnica-Breznica. V kulturnem sporedu je nastopil mladinski pevski zbor in recitatorji osnovne šole na Selu.

B. B.

Cvetje in lov

CERKLJE, 1. jul. — Domače turistično društvo je v prostorih osnovne šole odprlo tradicionalno razstavo cvetja in lovstva. Letošnja je še boljša od lanske, tako po številu razstavljalcev kot tudi po izboru cvetja in lovskih trofej. Razstava je znova pokazala, da je gojenje cvetja v tem delu Gorenjske zelo razširjeno, saj tokrat na njej sodeluje že več kot 200 gospodinj iz Cerkelj in sosednjih vasi. Potrudili pa so se tudi lovci, ki so dobro predstavili vso divjad tega področja.

L. S.

Odprli nov dom JLA

BANJA LUKA, 1. julija (Tanjug) — Odprli so nov dom JLA, ki so ga postavili namesto starega, ki ga je bil porušil potres. Novi je dovolj prostoren, v njem bodo organizirali razne kulturne in druge dejavnosti.

Nov most

MARIBOR, 1. julija — Več kot tri tisoč občanov Maribora, še posebej pa Dupleka, Korene in drugih zaselkov, je z otvoritvijo novega mostu, ki so ga poimenovali po narodnem heroju Jožetu Lacku, proslavilo letošnji praznik borcev.

Na osrednji proslavi mariborske občine je govoril poslanec Avgust Majerič.

J. JERMAN

Stiki krajevnih skupnosti

SEVNICA, 1. jul. — Danes dopoldne sta ob razvitju prapora krajevne skupnosti ZB Zabukovje predsednika KS Posavje Ljubljana-Bežigrad Janez Dremelj in Zabukovje Lenart Klenovšek izmenjala listine o trajnem prijateljskem sodelovanju obeh krajevnih skupnosti.

O boju Kozjancev v NOB je govoril komandant Kozjanskega odreda Marjan Jerina.

A. ŽELEZNIK

DELO

Mitja Gorjup (glavni urednik), **Jak Koprivc** (odgovorni urednik), **Ante Mahkota** (pomočnik glavnega urednika), **Vlado Jarc** (notranja politika in gospodarstvo), **Janez Stanič** (zunanja politika), **Tit Vidmar** (kultura), **Miro Zakrajšek** (dopisništvo, lokalna kronika), **Evgen Bergant** (šport), **Vojko Černelč** (centralna redakcija), **Jaka Štular** (nedeljska izdaja »Dela«), **France Vrečar** (sobotna priloga), **Bogo Sajovic, Olga Ratej, Ivan Kranjc** (kronika, reportaža), **Aco Pasternjak** (poslovna stran)

Zgodilo se je

2. julija

Danes je ponedeljek, 2. julija, 183. dan v letu. Do konca leta je ostalo še 182. dni. Na današnji dan se spominjamo naslednjih pomembnejših dogodkov:

1972 — V indijskem mestecu Simli sta Indija in Pakistan sklenila sporazum, da se sile obeh držav umaknejo vsaka na svojo stran.

1961 — Ameriški pisatelj Ernest Hemmingvay je napravil samomor. Leta 1954 je dobil Nobelovo nagrado.

1954 — Francoske enote so zapustile južni del delte Mekonga v Indokini.

1944 — Enote 15. divizije NOV Slovenije so vdrle prek nemške žične meje v Radeče, kjer so zažgale tovarno in skladišče papirja ter zasegle precejšen plen.

1941 — Izvršni odbor OF slovenskega naroda je izdal razglas, v katerem je pozival v boj z orožjem proti okupatorju.

1890 — Na mednarodni konferenci v Bruslju so sprejeli dokument o izkoreninjenju trgovine s sužnji iz Afrike.

1860 — Nedaleč od meje s Korejo so ruski raziskovalci ustanovili Vladivostok, ki je zdaj središče sovjetskega Daljnjega vzhoda.

Tisočletnica Škofje Loke

Govor predsednika izvršnega sveta SR Slovenije Andreja Marinca na osrednji proslavi ob praznovanju tisočletnice Škofje Loke — Časten mejnik v tisočletnih bojih vseh delovnih ljudi

Redki so jubileji, kakršnega praznuje te dni Škofja Loka. Tisoč let je minilo od tedaj, ko je nastalo prvo pričevanje o Loki, slovanski naselbini pod Lubnikom, od tedaj, ko je na ozemlju današnje loške občine nastalo fevdalno gospostvo brižinskih škofov, ki so potem več kot osemsto let uveljavljali svojo oblast v teh krajih.

Dolga je pot od tistih časov, ko je kmet na tej zemlji pričel tlačaniti fevdalnim gospodom, pa do današnje Škofje Loke, ki se v naši samoupravni socialistični skupnosti, na temelju pridobitev revolucije, h katerim je prispevala svoj časten delež, razvija na vseh področjih družbenega življenja. Na tem, nekdaj dovolj važnem križišču trgovskih poti, se je v tisoč letih zgodilo mnogo pomembnega, tri družbene formacije so se zvrstile v tem razdobju, in vsaka je zapustila svoje trajne spomenike.

Zgodovina delovnega človeka z loškega gospostva ni zgolj zgodovina tlačanjenja cerkveni in posvetni fevdalni gospôdi, ki je prišla sem iz bavarskega Freisinga. To je tudi zgodovina njegovega boja proti zatiranju in izkoriščanju, boja, ki je sooblikoval revolucionarno tradicijo delovnega ljudstva na Slovenskem.

Ko letos praznujemo petstoletnico kmečkih puntov na slovenskih tleh in štiristoletnico velikega slovenskohrvatskega kmečkega punta, ne moremo mimo zgodovinskega dejstva, da so bili kmetje na loškem gospostvu, ne glede na svoj rod in govorico, Slovenci in nemški priseljenci, med tistimi prvimi, ki so se že konec 15. stoletja uprli fevdalnim tlačiteljem in terjali prosto pot k družbenemu napredku in svobodi. Tristo let je trajal boj loških kmetov, od prvega večjega upora v letu 1491 pa do vseslovenskega kmečkega punta leta 1515, v katerem je sodelovalo vse loško ozemlje, kmetje, združeni s fužinarji, upornimi predniki našega sodobnega proletariata. In od velikega punta leta 1515, pa tja globoko v 17. stoletje do tolminskega punta v začetku 18. stoletja, ki je močno odmeval tudi med kmeti loškega gospostva.

Prizorišče hudih bojev

Skupni in stoletni boj loških kmetov proti skupnemu razrednemu sovražniku, proti fevdalni in drugi gospôdi, je izoblikoval njihovo duhovno podobo, podobo zavednega slovenskega kmeta in delavca, ki je prišla do polnega izraza zlasti v letih osvobodilnega boja proti tujim fašističnim okupatorjem in proti njihovim hlapcem iz vrst domače reakcije.

Ko govorimo o tradiciji revolucionarnih bojev na tem delu slovenske zemlje, ne moremo mimo imen dveh loških rojakov, Hafnerja in Gosarja, ki sta po oktobrski revoluciji v Rusiji, netila upornega duha med slovenskimi vojaki stare avstrijske vojske, stala na čelu uporov v Judenburgu in v Murau ter junaško padla pod streli črno-žoltih cesarskih rabljev. Tudi mimo teh dogodkov ne more noben zgodovinar, ki se v svojem raziskovalnem delu posveča porajanju revolucionarnega komunističnega gibanja na Slovenskem po prvi svetovni vojni.

Duh upora proti izkoriščanju in zatiranju, ki se je med obema vojnama prebijal v mezdnem gibanju loškega delavstva, zlasti v velikih stavkah sredi tridesetih let, se je na najveličastnejši način razodel med narodnoosvobodilno vojno 1941—1945, ko je loško ozemlje postalo prizorišče hudih in slavnih bojev z nemškimi rasističnimi okupatorji. Dražgoška bitka, vstaja v Poljanski dolini, boji okrog Porezna in Blegoša in še marsikje drugje na Loškem — vse to bo ostalo za zmerom povezano z najpomembnejšim poglavjem v slovenski in jugoslovanski zgodovini, z dogajanjem, v katerem se je spočela naša socialistična revolucija, naša jugoslovanska socialistična skupnost svobodnih in enakopravnih narodov in narodnosti.

Revolucionarno izročilo

Vse to revolucionarno izročilo, ki ga je treba nenehno posredovati mlademu rodu, je sestavni del trajne, pomembne in ponosne dediščine slovenske materialne in duhovne kulture, o kateri prav tako ne moremo govoriti, ne da bi pri tem omenili delež, ki ga ima loško ozemlje s svojimi pomembnimi spomeniki, mojstrovinami obrtnikov-umetnikov, oblikovalcev-železarjev iz Železnikov, žirovskih čipkaric, pa tja do vrhunskih stvaritev bratov Šubicev in Groharja, enega največjih mojstrov slovenskega impresionizma, in do Tavčarja z njegovo »Visoško kroniko« do pomembnih prispevkov slovenskemu zgodovinopisju od Franceta Kosa sem. In še bi lahko naštevali.

S to dediščino je loški svet stopil v naš čas, v čas moderne industrije in kmetijstva, prelomnih dosežkov v materialni in duhovni kulturi, v čas, v katerem se oblikujejo novi, socialistični, samoupravni odnosi med ljudmi naše domovine. Škofja Loka gre s svojo okolico v korak s tem našim razvojem, ki mora vse bolj sprožati pobudo delovnega človeka, združenega v temeljnih organizacijah združenega dela, v krajevnih skupnostih in v občinah. Ta zahteva je neločljivo povezana z vsem bistvom samoupravne socialistične družbe, ki jo gradimo, družbe, v kateri pomeni sedanje obdobje prelomnico, ko z uresničevanjem ustavnih sprememb, z uveljavljanjem samoupravljanja kot dejstva vsakdanjega življenja, prenašamo težišče najvažnejših odločitev na delavski razred in na delovne ljudi v združenem delu.

Uspehi v tem našem skupnem, slovenskem in jugoslovanskem, prizadevanju, bodo tudi za občane Škofje Loke pomenili časten mejnik v tisočletnih bojih delovnih ljudi s tega območja za kruh, svobodo in dostojanstvo človeka.

Prepričan sem, da bodo delovni ljudje in občani Škofje Loke tako sedaj in v prihodnje, kakor so to na svoj izviren način pokazali v preteklosti, prispevali svoj pomemben delež v tem našem skupnem hotenju, naporih in dejanju na poti k novim, višjim razmerjem med človekom in človekom.

In na koncu naj vsem občanom Škofje Loke, vsem delovnim ljudem z njenega ožjega in širšega območja ob tem velikem jubileju zaželim mnogo novih delovnih uspehov in osebne sreče!

LJUBLJANČANI!

VABIMO OBČANE, STANOVANJSKA PODJETJA IN VSE DELOVNE ORGANIZACIJE, DA OB 4. JULIJU — DNEVU BORCEV — OKRASIJO SVOJA POSLOPJA Z ZASTAVAMI IN CVETJEM TER S TEM DAJO NAŠEMU MESTU PRAZNIČNI VIDEZ.

SKUPŠČINE MESTA LJUBLJANE

gorenje

ZVESTOBA ZA ZVESTOBO

GORENJE GARANCIJA — GORENJE GARANCIJA

ČE IMATE VSAJ EN IZDELEK GORENJA

KUPITE DOBILI BOSTE

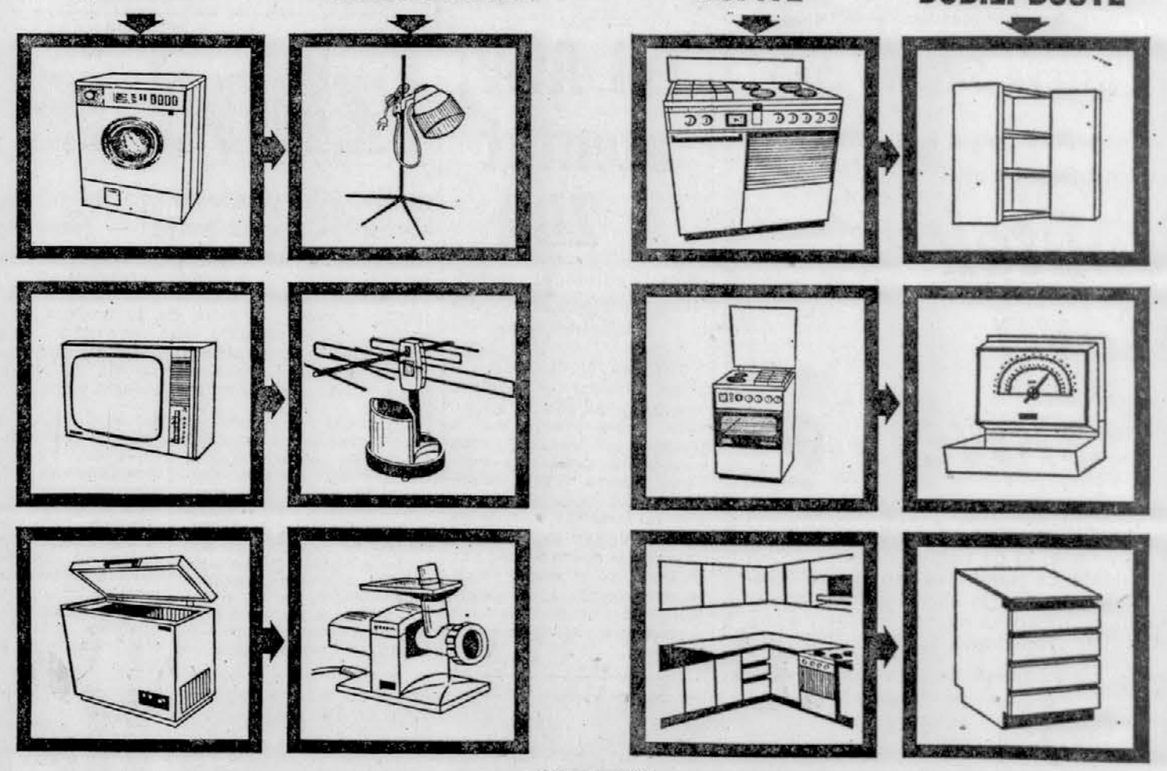

KUPITE

DOBILI BOSTE

1+1=3
ENA IN ENA JE TRI SAMO PRI GORENJU

ČE IMATE VSAJ EN IZDELEK OD VELIKIH APARATOV GORENJA IN BOSTE DO 31. JULIJA KUPILI ŠE EN IZDELEK GORENJA, BOSTE PREJELI DARILO. PRI NAKUPU ZAHTEVAJTE V TRGOVINI KUPON, GA S PRODAJALCEM IZPOLNITE IN POŠLJITE GORENJU.

GORENJE VAM BO IZROČILO NAGRADO – ENEGA OD MAJHNIH APARATOV ZA GOSPODINJSTVO, 5 KILOGRAMOV MIXALA ALI TELEVIZIJSKO ANTENO.

PUBLICUM

IZKORISTITE KREDIT

Le vkup, le vkup uboga gmajna!

Iz govora predsednika skupščine SR Slovenije Sergeja Kraigherja na proslavi ob obletnici kmečkih puntov, ki je bila včeraj v Kostanjevici na Krki — Letos nas bodo slavne tradicije kmečkih puntov še večkrat združevale

To geslo se je več kot pet stoletij razlegalo po vsej slovenski zemlji in združevalo uporne kmete v neenak boj proti graščakom, proti posvetni in cerkveni fevdalni gospodi in v obrambi proti vdorom in ropanju Turkov. Pod tem geslom so se kmetje zaradi uveljavljanja svojih zahtev združevali v kmečke zveze in vodili uporne boje, ki so skupaj s kmečkimi punti v drugih deželah Evrope v temeljih omajali fevdalno družbo. Pod tem geslom so se združili v prvem velikem uporu na Koroškem 1478. leta. V letih 1514—1515 je 80.000 kmetov, združenih v kmečki zvezi iz vsakega kraja Gorenjske, Dolenjske, Štajerske in Koroške — krenilo v eno najbolj silovitih kmečkih vojn, kar jih pozna zgodovina kmečkih puntov v Evropi in ki še danes vzbuja občudovanje in priznanje.

To geslo je donelo in odmevalo od Jurkloštra in Planine, preko Posavja in Sotle, do Kerestinca in Stubiškega polja v velikem hrvatsko-slovenskem kmečkem uporu pod vodstvom Matije Gubca, ko je boj kmečkih puntarjev dal svoj najbolj dozorel politični program. Uporniški in revolucionarni ogenj, ki je tlel proti preživelemu fevdalnemu redu tudi po tem uporu, je zagorel ponovno 1655. leta v Savinjski dolini in okolici Celja in zajel vso Spodnjo Štajersko. Vzplamtel je ponovno na Tolminskem 1713. leta, ko je poleg Tolminskega zajel še vso Goriško in Kanalsko dolino ter se po območju Krasa razširil proti morju. Poleg teh velikih so zgodovinarji zabeležili še 120 manjših uporov na Slovenskem. Slovensko ljudstvo je tako s krvjo in žrtvami proti grozovitemu nasilju in premoči utiralo pota novim naprednejšim družbenim odnosom — ki so prišli najbolj celovito do izraza v veliki francoski revoluciji konec 18. stoletja — in si naposled priborilo zemljiško odvezo v uporniških gibanjih v revolucionarnem letu 1848.

Zbrali smo se, da proslavimo — ob 400-letnici hude krvave bitke na Krškem polju — da citiram tovariša Kardelja — »kako je slovenski narod najavil svoj prihod v zgodovino z najveličastnejšo revolucionarno akcijo, ki je nista mogla ubiti v glavah in srcih Slovencev ne zatiranje, ne čas,« da se poklonimo sili revolucionarne tradicije.

Skupaj v usodnih dneh

Naša proslava je povezana s praznikom občine Krško, ki ga praznuje sicer na dan borca, 4. julija, in ki ga veže na prve žrtve osvobodilnega boja v tej občini in na začetek vračanja izgnancev po zmagi na svoje domove. Ta dan nas živo spominja na čas, ko so italijanski fašisti in nemški nacisti vdrli na našo zemljo in se je polastili. Takrat je ponovno po slovenski zemlji donel in združeval vse poštene slovenske ljudi klic »le vkup, le vkup uboga gmajna«. Toda to pot se je morala tuja gospoda spopasti z narodom, katerega usodo je končnoveljavno prevzel v svoje roke delavski razred na čelu s komunistično partijo, združen z upornimi kmeti in inteligenco v OF slovenskega naroda ter sposoben, da se nerazdružljivo poveže v usodnem boju in revoluciji z drugimi jugoslovanskimi narodi in skupno z njimi z vsemi naprednimi silami v svetu.

Kri prvih talcev na slovenskem Štajerskem Ivanke Uranjek, bratov Kaplan, Preskarjev in drugih tovarišev je padla ponovno prav na teh posvečenih puntarskih tleh. Njihova imena so se kot prva na Štajerskem pojavila na zloglasnih Hitlerjevih rdečih plakatih — in so od tedaj skoraj vsek teden, vsa leta okupacije in vojne dokazovala, da se slovenski človek ponovno tolče na življenje in smrt proti nemški in avstrijski, pa tudi domači gospodi. Ta dan spominja dalje na to, kako so si tudi v tistih usodnih dneh in letih delovni ljudje sosednih hrvaških in slovenskih krajev v bojih in življenjski stiski pomagali proti naklepom okupatorjev in njihovih domačih pomagačev.

Poglavitni nalogi

Slavne tradicije, ki jih danes slavimo, nas obvezujejo, da tudi mi v tem usodnem zgodovinskem prelomnem razdobju, ko propada kapitalistični družbeni red in nezadržno na vseh celinah sveta in v vseh deželah prodira socializem, izpolnimo častne naloge, ki jih pred nas postavljata čas in zgodovina. In to vsak od nas na svojem področju dela in življenja in vsi skupaj združeni v samoupravni socialistični Sloveniji in Jugoslaviji ter povezani z mednarodnim delavskim gibanjem in vsemi naprednimi silami v svetu.

Če postavimo naše sedanje obveznosti zelo konkretno v današnji dan, potem stojita pred nami v našem razvoju doma v Sloveniji in Jugoslaviji predvsem dve nalogi: stabilizacija gospodarstva in posebej obvladovanje trga in cen ter izvajanje ustavnih sprememb, tj. dosledna preobrazba naših družbenoekonomskih odnosov in političnega sistema, tako da bo proizvajalec, delavec in kmet v resnici odločal o pogojih in rezultatih svojega dela v tovarni oziroma zadrugi in povsod v družbi, kjer se odloča o sredstvih, ki jih ustvarja. Obe nalogi sta med seboj tesno povezani, druga od druge odvisni in ne kratkoročni.

Prvo uresničujemo z izvajanjem tekočih ukrepov za stabilizacijo in uresničevanjem stabilizacijskih programov. Vendar k ustvarjanju trdnih temeljev trajne stabilizacije lahko privedejo edino ukrepi in odločitve, ki nas osposabljajo, da smo po strukturi proizvodnje in gospodarstva ter njegovi produktivnosti, po strukturi in obsegu menjave z inozemstvom in glede načina in oblik mednarodnega gospodarskega sodelovanja na široko odprti za ves napredek v svetu in hkrati do kraja sposobni za neodvisen, pred zunanjimi konjunkturnimi nihanji in valutnimi špekulacijami dovolj zavarovani in z notranjimi potrebami usklađeni razvoj. Z lastno ustvarjalnostjo se moramo vključiti v razvoj znanstvene in tehnične revolucije in njenim dosežkom prilagajati proizvodno-tehnično osnovo in organizacijo lastnega gospodarstva.

V dosedanjem razvoju smo dosegli velike uspehe v premagovanju razlik med umskim in ročnim delom. To se pozna v popolnoma spremenjeni strukturi našega delavskega razreda v skladu z zahtevami sodobne tehnologije in tehnike ter z vlogo družbenih dejavnosti kot bistvena činitelja v dviganju družbene produktivnosti dela.

Spremenjena podoba podeželja

Dosegli smo izreden napredek tudi v premagovanju razlik med mestom in vasjo. Naše podeželje je popolnoma spremenilo svojo podobo, povečala se je njegova produktivnost dela in še posebej produktivnost v kmetijstvu, dvignil se je življenjski standard in tudi način življenja se prilagaja zahtevam sedanjega časa.

Potrebe naše družbe in čas, v katerem živimo, pa zahtevajo še hitrejšo racionalizacijo dela in hitrejši napredek tehnike in produktivnosti v celotni naši proizvodnji. Izkušnje doma in po svetu kažejo, da nagel razvoj, kot ga terjajo naši delovni ljudje in ta čas, ter usklajene odnose v gospodarstvu in družbi, brez večjih družbenih pretresov in kriz, lahko dosežemo samo, če se v resnici spremeni položaj delavca v združenem delu, položaj kmečkega proizvajalca in obrtnika, ki dela s svojimi sredstvi v zasebni lastnini, da bo dejansko lahko sam odločal o pogojih in rezultatih svojega dela.

V razvoju kmetijstva smo v zadnjih letih nedvomno dosegli pomembne uspehe. To se kaže tako v vse pomembnejši vlogi kmetijskih družbenih posestev, kombinatov in zadrug kot v zboljšanem položaju kmetov, njihovi večji tehnični opremljenosti ter njihovi čedalje večji povezavi v zadrugah in s kmetijsko industrijskimi kombinati ter trgovskimi podjetji pri uveljavljanju sodobnih produktivnejših metod proizvodnje na socialističnih osnovah.

Kot v tovarnah se tudi v kmetijstvu srečujemo z močnimi odpori nosilcev tehnokratskih in birokratskih tendenc v kombinatih in zadrugah, ki ovirajo, da bi kmetje uveljavljali pravice, ki jim gredo na podlagi njihovega dela. To seveda ohranja in vzbuja nezaupanje in nezadovoljstvo pri kmetih, če v resnici mislimo izpolniti to, kar govorimo, in ali smo za to sposobni. Imamo ustavna dopolnila in z njimi uskladena določila zakona o združevanju kmetov, ki so bila sprejeta ob širokem sodelovanju kmetov in ob njihovi polni podpori. Podobno velja za največji del določil zakona o gozdovih. Hitrejše uveljavljanje kmetov kot proizvajalcev in samoupravljalcev, ki odločajo o rezultatih svojega dela, kot to zahtevajo ustava in zakoni, pa otežujejo birokrati in tehnokrati v vodilnih organih v mnogih kombinatih in zadrugah. Mnogi med njimi nočejo upoštevati dejstva, da so za razvoj in socialistično preobrazbo kmetijstva nujno potrebne take zadruge, ki bodo resnično organizacije kmetov samih prav tako, kot so potrebni obrati kmetov-kooperantov v kombinatih in gozdnih gospodarstvih, kjer kmetje vlagajo delo in sredstva in kjer morajo imeti v skladu s tem zagotovljene tudi vse pravice.

Zadruge kot samostojne organizacije kmetov pa potrebujejo v še večji meri desettisoči tistih kmetij, ki še niso stopile v kooperacijo s kombinati ali trgovskimi in predelovalnimi podjetji ali imajo samo občasne kooperantske odnose in samo za del svoje proizvodnje, in vse tiste kmetije, katerim je kmetijska proizvodnja še vedno pomemben, če tudi ne več edini ali najvažnejši vir dohodkov. Tudi proizvodnja teh kmetij je družbeno pomembna.

Razčistili smo mnoga vprašanja

Bolj kot kdaj poprej se postavlja zahteva, da premagamo odpore uresničevanju kmetovih pravic in nerazumevanja ali podcenjevanja teh vprašanj v organih družbenopolitičnih skupnosti in organizacij. Zato danes seveda niso potrebni punti, ampak večja aktivnost kmetov samih v zadružnih enotah in v zadružni zvezi, ki mora prav v tem pogledu kot organizacija kmečkih proizvajalcev odigrati pomembno vlogo. Njena prizadevanja v tej smeri zaslužijo vso podporo. Tu so tudi organizacije socialistične zveze, kjer marsikje že sedaj kmetje uspešno uveljavljajo svoje pravice. Tu je tudi zveza komunistov, ki je prav v zadnjih petih letih bistveno prispevala, posebej na svoji II. konferenci, k izdelavi programa razvoja kmetijstva v Sloveniji in utrjevanju položaja kmeta kot enakopravnega proizvajalca in samoupravljalca v vseh oblikah njegovega vključevanja v družbeno reprodukcijo. Naposled so tu skupščine v njihovi funkciji oblasti in najvišjih organov samoupravljanja. V bodoče, po novi ustavni ureditvi, pa bodo zagotavljala te pravice, poleg rednih sodišč, tudi samoupravna sodišča in institucije samoupravnega pravobranilca.

V minulih letih smo v našem političnem življenju obračunali z nosilci gospodarskega liberalizma, ki je bil v bistvu krinka za odrivanje delavcev in kmetov od odločanja o bistvenih vprašanjih razvoja v podjetjih in zadrugah, v občini in v družbi kot celoti. Razčistili smo številna vprašanja v zvezi s pojavi socialnih razlik in postavili nalogo, da se morajo pri usmerjanju družbenega razvoja upoštevati interesi predvsem tistih slojev delovnih ljudi ter krajev, ki so v dosedanjem razvoju najmanj pridobili.

Spremembe ustave v družbenopolitičnem in skupščinskem sistemu imajo namen ustvariti pogoje za uresničevanje prav teh nalog. To naj zagotovijo delegati temeljnih organizacij združenega dela in krajevnih skupnosti in občin v skupščinah občin oziroma republike, organizirani v zboru občin, kjer morajo neposredno priti do izraza interesi in smernice njihovih temeljnih samoupravnih skupnosti. Z druge strani pa se v občinski skupščini ustanavlja svet za opravljanje politično-izvršilne funkcije, ki je odgovoren, da se zagotovi uresničevanje politike družbenega razvoja v njegovi celovitosti, kontinuiteti in dogovorjeni perspektivi, ob upoštevanju strokovnosti in znanosti.

Tesno sodelovanje z deželami v razvoju

Prav je, da se tudi ob proslavi velikega revolucionarnega izročila kmečkih puntov spomnimo širšega mednarodnega pomena našega razvoja in revolucionarne preobrazbe naše družbe na temeljih samoupravljanja. Danes smo povsod v svetu priče čedalje večje centralizacije gospodarske, politične in vojaške moči v maloštevilnih osamosvojenih centrih družbene moči, ki odločajo in razpolagajo z rezultati družbenega dela. V njih je danes v kapitalističnih državah osredotočena moč buržoazije. Zato stopa povsod vse bolj odkrito v ospredje boj za to, kdo odloča o preseženem delu in v čigavem interesu se uporablja.

Tako so naši prirodni zavezniki v vseh državah tiste družbene sile, katerih jedro predstavljajo predvsem osnovne množice delavcev, ki se bojujejo iz svojih lastnih interesov proti odtujenim centrom politične, vojaške in finančne moči in njihovemu monopolu v odločanju o družbenih zadevah. Še prav posebno pa nas ves mednarodni položaj usmerja na čimtesnejše sodelovanje z deželami v razvoju.

Pozdravljamo kot pomemben uspeh miroljubnih sil v svetu konferenco o evropski varnosti, prispevali smo svoj delež k njenim pripravam in za njen čimvečji uspeh. Konferenca pa bo rodila samo toliko trajnih plodov, kolikor bo v resnici konferenca enakopravnih držav in kolikor bo iz teh osnov iskala rešitve od prtih vprašanj. Ob tem pa niti mi niti Evropa ne smemo pozabiti, da ostajajo številni mednarodni problemi, ki zadevajo človeštvo v celoti, slej ko prej nerešeni ali samo delno rešeni, kot je znano, predvsem na Bližnjem vzhodu in na Indokitajskem in še posebej v Kambodži. Številne latinskoameriške države se vsak dan srečujejo s poskusi omejevanja njihove neodvisnosti in vmešavanja v notranje zadeve. Afrika še ni v celoti osvobojena kolonialistov, njen del pa še vedno živi v suženjskih pogojih rasne diskriminacije, drugi pa je v stalnem boju z neokolonialistično eksploatacijo in vmešavanjem velikih sil v njihov politični razvoj. Kljub silovitemu tehnološkemu napredku se ne zmanjšuje prepad med razvitimi in nerazvitimi.

Nevarna igra

Kljub temu se v zadnjih letih srečujemo s političnimi dejanji določenih krogov v nekaterih sosednih deželah, ki motijo dobre sosedske odnose in reševanje odprtih vprašanj.

Predvsem nas skrbi oživljanje nacizma in fašizma v Avstriji in Italiji. Kratkovidno in politično škodljivo je izrabljati delovanje velikonemških krogov kot razlog za neizpolnjevanje mednarodnih obveznosti in omejevanje pravic slovenski manjšini, kot se to danes dogaja v Avstriji. To je zelo nevarna igra, kajti že danes se aktivnost teh krogov, naperjena proti manjšini, dejansko obrača proti avstrijski demokraciji sami.

V Avstriji se dopušča sovražna kampanja zoper Jugoslavijo in slovensko narodnostno skupnost na Koroškem in Štajerskem kljub temu, da državna pogodba izrecno prepoveduje kakršnokoli tako dejavnost. Na spomeniku sredi Gradca obstoji spominska plošča, postavljena pred tremi leti »izgubljenim spodnje štajerskim mestom« — Mariboru, Ptuju, Celju in Brežicam, izdana je bila znana spominska knjiga »padlim za spodnještajersko domovino«, v kateri prikazujejo slovensko Štajersko kot nemško pokrajino, ki so jo po krivem izgubili; izganjanje in pobijanje Slovencev pa poveličujejo kot »patriotska dejanja« itd. Pred tremi leti so javno razglasili, da na Koroškem ne bo miru, dokler bodo tam živeli tudi Slovenci; ob nedavni revanšistični proslavi v Pliberku pa so iste organizacije že grozile, da bodo Slovence pregnale čez Karavanke. Ne more nas pustiti neprizadete dejstvo, da se niti demokratične sile niti vlada ne upirajo tem krogom, prežetim z velikonemškim duhom v odnosu do Slovencev. Na njih se sklicujejo celo pri popuščanju pritiskom za ugotavljanje manjšine. Vsekakor pozdravljamo vsak izraz dobre volje avstrijske vlade, kakor je npr. na sestanku s predstavniki slovenske manjšine ustanovljen skupen kontaktni komite. Pozorno bomo spremljali nadaljnji potek dela tega komiteja in pričakujemo, da se ne bo rešitev perečih vprašanj, kot se je že doslej, tudi v naprej zavlekla v nedogled, na škodo življenjskih interesov slovenske narodnostne skupnosti na Koroškem. Vendar ne more nikogar čuditi, če se ob takem stanju v Avstriji postavljajo zahteve, kaj je s konkretnimi ukrepi odgovornih avstrijskih oblasti v zvezi s prevzetimi obveznosti od npr. vprašanja restitucije arhivov do položaja manjšin in delovanja nacistov in revanšistov, — posebno še, ko tako stanje očigledno nasprotuje pripravam za čimpolnejši uspeh evropske konference o miru, varnosti in sodelovanju.

Letos nas bodo še večkrat združevale proslave slavnih tradicij kmečkih puntov vse do sklepne proslave v Ljubljani. Združevale nas bodo tudi proslave 30-letnice dogodkov, v katerih se je prvič v zgodovini porajala svobodna Socialistična republika Slovenija in Socialistična federativna republika Jugoslavija kot skupnost bratskih in enakopravnih narodov in narodnosti Jugoslavije. Prepričan sem, da nam bodo slavne tradicije naše preteklosti dajale nova spoznanja o revolucionarnem pomenu uresničevanja nalog, ki danes stojijo pred nami v izgradnji in razvoju samoupravne socialistične družbe v Sloveniji in Jugoslaviji, ter nove pobude in odločnost za premagovanje težav, ki tak buren in revolucionaren razvoj nujno spremljajo.

od 5. JULIJA dalje
metalka
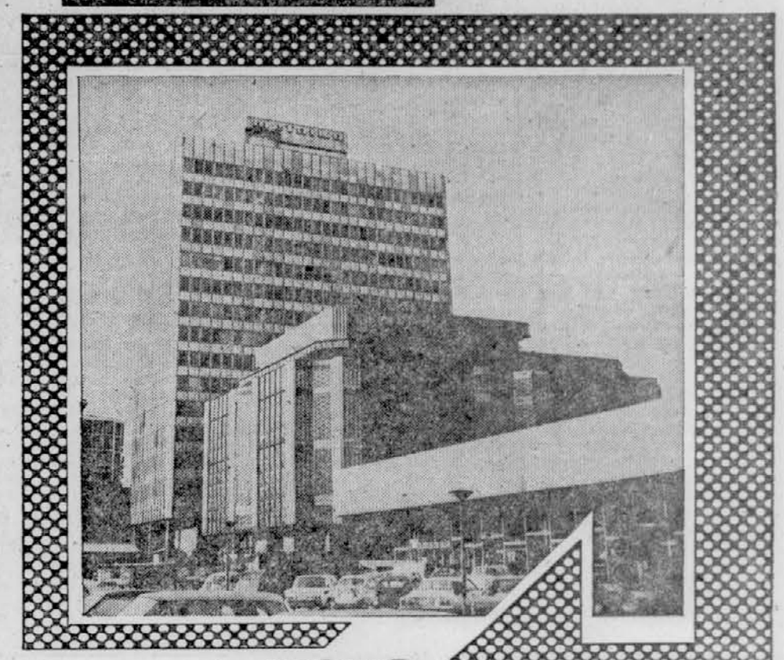
nova blagovnica v Ljubljani
DALMATINOVA UL. 2
TEHNIČNO BLAGO ZA DOM IN GOSPODINJSTVO, ŽELEZNINA, ELEKTROMATERIAL, OPREMA ZA KMETIJSTVO, AVTO-OPREMA, BARVE, KOZMETIKA IN GALANTERIJA, KRISTAL, IGRAČE, OPREMA ZA ŠPORT

Od uporov pa do NOB

V Ormožu na zborovanju ob dnevu borca odkrili spomenik žrtvam NOB

ORMOŽ, 1. jul. — V počastitev dneva borca in 700-letnice Ormoža so danes pripravili veliko zborovanje, ki se ga je udeležilo okoli 4000 občanov. Govoril je Zoran Polič, podpredsednik RK SZDL, ki je odkril tudi spomenik žrtvam NOB.

Zoran Polič je poudaril upornost slovenskega naroda od kmečkih uporov pa do NOB, ko se je kovala svobodoljubna misel. Dejal je, da bodo spomini na svetle trenutke boja jugoslovanskih narodov vedno vodilo napredka ter pozdravil prizadevanja ormoških občanov pri nenehni skrbi za boljši jutrišnji dan in dodal, da se mora glas majhne in nerazvite občine naše skupnosti slišati prav tako glasno kot glas velikih.

Za prazničnо vzdušje so v kulturnem programu poskrbeli člani učiteljskega pevskega zbora Emil Adamič, zvečer pa so domači kulturni delavci izvedli v domu Partizana recital »Sporočilo stoletij«.

D. UTENKAR

Kuba ‚odkriva' denar

Nagrade za delo so bile do nedavnega medalje, diplome, priznanja — Aktualno je vprašanje: uskladiti delovne uspehe in zaslužek — Nov sistem

POSEBEN TANJUGOV DOPIS

HAVANA, junija — Kubanski delavci začenjajo delati tudi »za denar.« Res je, da je bilo delo že doslej plačano, vendar dohodek ni bil merilo marljivosti in delovnih uspehov zaposlenih. Na Kubi prizadevnosti posameznikov niso merili s plačami in njihova višina sploh ni bila odvisna od tega, kako kdo dela in koliko se trudi. V tej državi je bil denar še pred kratkim v nemilosti in nekateri so celo mislili, da bi bilo dobro, ko bi ga sploh vzeli iz obtoka.

Ljudi so nagrajevali z medaljami, odlikovanji, diplomami in posebnimi pohvalnimi pismi.

Zdaj je to že preteklost.

Vodstvo kubanskih sindikatov je te dni pozvalo delavski razred Kube k javni razpravi o tezah, pripravljenih za delavski kongres, ki bo, sredi novembra letos. Že iz dnevnega reda tega kongresa je popolnoma jasno, v katero smer bo tekla razprava in kako pripravljajo rešitve. Poglavitno in častno mesto je dobilo vprašanje sistema plač, problem, ki Kubo resno muči v zadnjih letih. Predvsem se sprašujejo, kako in v kolikšni meri uskladiti delovne uspehe vsakega posameznika in njegov zaslužek.

V predkongresnih tezah so na to vprašanje docela jasno odgovorili.

V pričakovanju kongresa

»Kongres mora uresničiti eno bistvenih načel socializma«, je rečeno v tem dokumentu, »in to je, da mora vsak delavec dobivati plačilo v sorazmerju s količino in kakovostjo dela, ki ga opravlja. Vsakdo mora biti nagrajen po delu, po tem, koliko daje družbi. Tisti, ki bolje dela in bolj redno hodi na delo, mora zaslužiti več.«

Kongres, od katerega Kubanci veliko pričakujejo, mora odgovoriti tudi na vprašanje: kako rešiti problem udeležbe delavcev pri upravljanju podjetij in kakšno vlogo naj imajo sindikati.

To vprašanje zdaj še ni podrobneje obdelano, vendar je očitno, da si prizadevajo za čim popolnejšo in čimbolj množično udeležbo kubanskega delavskega razreda v življenju lastne delovne organizacije in družbe v celoti.

Sklepi bližnjega kongresa kubanskih sindikatov bi morali pomeniti začetek novega obdobja v razvoju kubanskega gospodarstva in kubanske družbe v celoti. To novo obdobje je Fidel Castro napovedal pred dobrim letom dni, vendar se zdi, da so namenoma zavlačevali sprejetje hitrih rešitev in s kakršnimikoli naglimi spremembami sploh. Kubansko vodstvo se je najprej hotelo prepričati, kako ti novi gospodarski ukrepi delujejo v praksi tudi na tleh kubanske socialistične družbe.

Načelo nagrajevanja po delu so začeli uveljavljati že lani, sicer delno in ne v vseh panogah in podjetjih, vendar dovolj na široko, da je mogoče videti učinke teh novosti. Prve izkušnje so več kot spodbudne in verjetno se bodo na novembrskem kongresu odločili, da bodo šli še dalje, kot so prvotno mislili.

Včasih mučna iskanja

Uvedba nove gospodarske politike — s hkratno demokratizacijo družbe v celoti — je rezultat lastnih kubanskih izkušenj in iskanj, ki so bila včasih kar mučna.

V zadnjem desetletju je kubansko vodstvo zastopalo stališče (pri tem je zlasti prednjačil Che Guevara), da bo revolucionarna zavest množic tako hitro dozorevala ter da bo materialno spodbujanje zaposlenih postopoma čisto odveč, ker bo docela zadoščala moralna spodbuda. Še pred štirimi leti je prevladovalo mnenje, da delavčev zaslužek ne sme biti odvisen od učinka njegovega dela.

To se pravi, v vodstvu so mislili, da »ljudje delajo zato, ker so zavedni, ne pa za denar«, ter da lenuhov ne smejo »kaznovati z zmanjšanjem zaslužka, temveč jih politično in pedagoško vzgajati«.

Praksa je pokazala, da so bila takšna pričakovanja močno idealizirana ter da takšnih kakovostnih skokov ni mogoče narediti čez noč. Zanos kubanskih množic in pripravljenost, da bi za vsako ceno ubranile revolucijo, je začel plahneti že konec šestdesetih let. Fidel Castro je pred dvema letoma dejal, da je narodoljubnega heroizma v tej državi na pretek«, da pa tega »žal ne more zatrditi o sistematičnem in vsakodnevnem delu«. Tako je posredno izrazil željo, da bi bilo več heroizma na delovnih mestih.

Polagoma se je izkazalo, da moralna spodbuda ne zadošča, da je ljudem dovolj medalj in diplom in da bodo potrebne kake druge spodbude, če bodo hoteli doseči, da bo množica začela drugače gledati na dnevne in trajne delovne naloge.

Kubansko vodstvo je spoznalo, da je ta problem zelo zapleten. Pred dvema letoma ga je začelo reševati z administrativnimi ukrepi, s sprejetjem slovitega zakona proti brezdelnežem, z uvedbo dokaj stroge discipline v delovnih organizacijah.

To je bil nujen, vendar samo začasen ukrep. Že od vsega začetka se, kakor kaže, niso slepili z upanjem, da bodo po tej poti kaj več dosegli. Medtem so začeli preizkušati nove rešitve ter uvajati intenzivno gospodarjenje, ki je lahko edina trajna rešitev za današnje gospodarske težave Kube. Prvi koraki so bili spodbudni in Kuba bo prav gotovo šla naprej po tej poti. Sicer brez naglice, toda zanesljivo.

Napovedani novi gospodarski sistem, ki ga v praksi delno že uveljavljajo, čeprav bo dobil uradni pečat šele novembra, je del širšega procesa v razvoju kubanske revolucije, procesa njenega dozorevanja, demokratizacije in utrjevanja.

BORISLAV LALIĆ

Zamudno delo

Sekretar ZIS Ivan Franko izjavil, da medrepubliški komiteji usklajujejo zapletena vprašanja, ki terjajo časa

BEOGRAD, 1. jul. (Tanjug) — Izkušnje iz dela medrepubliških komitejev bodo zanesljivo koristile bodoči praksi medrepubliškega dogovarjanja. To se bo, kot je predvideno z osnutkom nove ustave preneslo v skupščino.

Sekretar ZIS Ivan Franko je v pogovoru z urednikom Tanjuga med drugim izjavil, da so te izkušnje dragocene. Takšna oblika odločanja potrjuje, da je do trajnih skupnih rešitev mogoče priti samo z enakopravnim dogovarjanjem, če upoštevamo vse posamične ter skupne in splošne koristi. Ena od poglavitnih značilnosti dela sedanjega zveznega izvršnega sveta je ravno medrepubliško dogovarjanje, ki se je politično uveljavilo z uspešnim delom komitejev. Medtem ko je bilo njihovo delo v začetku ocenjevano po tem, kar niso končali, pa je zdaj očitno, da so bili pomembni rezultati doseženi v zelo kratkem obdobju, to je v manj kot v dveh letih. Medrepubliški komiteji so začeli delovati septembra in oktobra 1971 in so imeli do sredine januarja letos skupno 233 sej, na katerih so obravnavali 300 raznih vprašanj.

Ivan Franko je dalje poudaril, da medrepubliški komiteji ne delajo počasi. Običajno javnost ni seznanjena z zapletenostjo posameznih vprašanj, ki jih je glede na različne v materialnih odnosih potrebno studiozno in potrpežljivo obdelati.

Usklajevanje stališč v medrepubliških komitejih je pospešilo, da so vsebinsko reševali številna sporna vprašanja. Prispevalo je, da so bile vsestransko osvetljene težave, vzroki, možnosti in posledice posameznih sklepov. Enakopravno in sporazumno je bil precenjen tudi njihov vpliv.

Žetev bo bogata

NOVI SAD, 1. julija (Tanjug) — V Vojvodini žanjejo ječmen, te dni pa bodo padli prvi klasi pšenice. Kaže, da bomo imeli eno najbogatejših žetev po vojni, čeprav je pšeničnih polj manj kot lani. Kmetijski strokovnjaki napovedujejo, da bodo na 380.000 hektarih pridelali več kot 140.000 vagonov krušnega žita, od tega bo približno 100.000 vagonov tržnega presežka. To pa se bo seveda uresničilo le, če ne bo vremenskih motenj pred in med žetvijo. K tej previdnosti silijo izkušnje iz prejšnjih let in stara resnica, da je pridelek zanesljiv šele potem, ko je pšenica spravljena v silosih. Veselje vojvodinskih kmetovalcev pa kali dejstvo, da bo kljub tako dobri letini akumulacija majhna. Ponekod bo proizvodnja na sami meji rentabilnosti.

Cesta in pevci

Z otvoritvijo ceste in koncertom zbora »Slava Klavora« se je v Šentvidu pri Stični začel letošnji kulturni teden

ŠENTVID PRI STIČNI, 1. jul. — Sedem km nove lepe asfaltirane ceste čez zelene griče Dolenjske so v soboto zvečer odprli od Ivančne gorice do Radohove vasi. S tem se je začel četrti kulturni teden v Šentvidu pri Stični, ki ni samo pobudnik za kulturne, ampak tudi za gospodarske stvaritve v svojem okolišu.

Predsednik krajevne skupnosti Franc Ložar se je pred številnimi predstavniki družbenopolitičnih in delovnih organizacij zahvalil vsem, ki so prispevali za to novo cesto — zlasti republiškemu skladu za ceste, ki je dal 2 milijona din, in občanom, ki so po referendumu sami zbrali 820.000 din. Cesto je odprl predsednik občinske skupščine Grosuplje Janez Lesjak. S svojima prihodnjima priključkoma preko Bič in Bogenšperka bo tako ta del Dolenjske postopoma dobil direktno zvezo z Zasavjem in drugim krakom avtomobilske ceste.

V dvorani osnovne šole v Šentvidu pri Stični se je zatem začel tudi kulturni spored letošnjega, 4. kulturnega tedna s kvalitetnim nastopom 50-članskega pevskega zbora »Slava Klavora« iz Maribora pod vodstvom Jožeta Gregorca. Čez 400 poslušalcev je navdušeno sprejelo odličen nastop Mariborčanov, Tone Kozlevčar pa je v imenu Šentvidčanov izročil dirigentu Gregorcu spominsko darilo ob 40-letnici njegovega umetniškega delovanja.

Danes je bil v Šentvidu množični zbor gasilcev iz vse občine Grosuplje. Čeprav ves očiščen in ozaljšan v okviru posebnega tekmovanja za čistočo kraja, z mlaji in zastavami, je bil vendar Šentvid videti za nekaj časa kot pravcato vojno področje. Sedem operativnih gasilskih enot je ob znamenju alarma naskočilo vas in začelo požrtvovalno reševati pred namišljenim požarom ljudi in imovino iz tamkajšnje otroške bolnišnice in drugih objektov. Po vasi so pred gasilskim domom izročili domačemu gasilskemu društvu najsodobnejši gasilski avtomobil z vso opremo.

Zvečer se je množica gledalcev zgrnila v dvorano šentviške osemletke, kjer so z velikim zanimanjem sprejeli živahno podano Marinčevo »Komedijo o komediji« v izvedbi mladih amaterjev domačega kulturno prosvetnega društva.

BOGDAN POGAČNIK

Temelj je delavski razred

ZK se še premalo pomlajuje, čeprav se zadeve že premikajo na bolje

POREČ, 1. jul. (Tanjug) — Predsednik komisije CK ZK Hrvaške za idejnopolitično delovanje in kulturo dr. Stipe Šuvar se je sinoči skoraj tri ure pogovarjal s člani delovnih organizacij iz vse Jugoslavije — slušateljih poletne politične šole v Poreču. Poudaril je, da realno stanje opozarja ne samo na nezadostno zastopanost delavcev v ZK (nanje odpade 31 % članstva ZKJ), ampak tudi na dejstvo, da je njihov vpliv razmeroma majhen in nezadosten tako v družbi kot v ZK.

ZK se zaveda, kako je zanjo pomemben delavski razredni temelj in prav zato se zadeve v ZK Jugoslavije premikajo na bolje, je poudaril dr. Šuvar.

Danes na RTV

TV ob 18.30:

Popravljanje napak

Dolga stoletja je človek samovoljno posegal v naravo in njegovih napak se je nabralo zvrhan kup, ki je nazadnje, ob ekspanziji tehnizacije, postavil klicaj svarila ob takšno ravnanje. Čedalje pogosteje opozarjamo na nujnost ekologije, na vzdrževanje pravilnega ravnovesja v naravi, ki so ga ljudje omajali in ogrozili. V vsakem okolju se odpirajo pereča vprašanja: v civiliziranem preganja harmonijo narave tehnizacija, tja, kamor tovarne in avtomobilske ceste še niso segle, pa prihaja lovska strast, ki je že zdavnaj presegla razume in dovoljene meje poseganja v naravno ravnovesje. Zaradi pohlepa in zaslužka pri zbiranju lovskih trofej so ogrožene številne živali. Med njimi tudi hitri, ponosni gepard. O njem in o nekaterih drugih afriških živalih govori današnja oddaja iz serije »Pustite jih živeti«. Kajti vsaj manjšina ljudi se je zavedla, da je treba popraviti storjene napake, ohraniti živalski svet v njegovi prvobitni pestrosti in omogočiti ogroženim vrstam nadaljevanje življenja, če ne v starem, neprimernem, potem pač v novem, umetno zavarovanem okolju. Vanj je treba živali, pa če so še tako nevarne in popadljive, preseliti. Danes bomo videli selitev gepardov, pitonov in podzemnih svinj.

TV ob 19.00:

Slovenski prispevek

V jugoslovansko televizijsko oddajo »Mladi za mlade« bo slovenska televizija prispevala posnetek Mladinskega festivala, na katerem smo pred kratkim v ljubljanski dvorani Tivoli poslušali dvanajst pesmi, ki so jih izbrali med skoraj šestdesetimi prijavljenimi. Že te številke nam povedo dvoje: da je prireditev popularna in ohranja kvaliteto. Brez zadrege torej lahko seznanimo z njo širši jugoslovanski avditorij.

TV ob 20.35:

Obleka naredi človeka

Tako pravi tudi slovenski rek, a kakšne razsežnosti in posledice lahko prinese slepo spoštovanje avtorite, zavarovane z ugledno uniformo, poučno, pa seveda tudi satirično zabeljeno pove komedija, ki jo je na osnovi resničnih zgodovinskih pripetljajev napisal Carl Zuckmayer. Snov za komedijo »Stotnik iz Köpenicka« mu je dala pustolovščina šaljivca, ki se je preoblekel v častniško uniformo nemške častniške vojske in popeljal četo vojakov v mesto Köpenick. Tam je z ugledom in oblastjo svoje uniforme aretiral župana, zaplenil občinsko blagajno in se neovirano odpeljal iz prevaranega mesta. Televizija povzema uprizoritev Slovenskega narodnega gledališča v Mariboru, ki jo je zrežiral Branko Gombač, v naslovni vlogi pa je nastopil Arnold Tovornik. Televizijsko realizacijo je vodil Andrej Stojan.

R I ob 17.10:

Pianist in violinist

V oddaji, ki bo vse poletne ponedeljke seznanjala poslušalce z najvišjo ravnijo sodobne glasbene reproduktivnosti, na kar opozarja že njen naslov »Zveneča imena«, sta danes na vrsti pianist in violinist. Pianista so našli v mednarodnem krogu glasbenikov — to je Nelson Frerie, pa tudi za domačega koncertanta bi lahko rekli, da uživa mednarodni sloves: violinski virtuoz Vladimir Škerlak je profesor in koncertni mojster godalnega orkestra v Švicarskem Luzernu.

R I ob 18.45:

Kruhki, srca, konjički . . .

Na vsakem sejmu, ki si dandanes še zasluži to pošteno staro ime, še vedno najdemo lectarsko stojnico; žal pa je res, da postaja vedno večja redkost ta vabljiva polica pisanih src, dišečih medenih kruhkov, pocukranih konjičkov in drugih umetnij lectarstva. Radijski »Poletni kulturni vodnik« nas bo seznanil z lectarjem in svečarjem Jankom Steletom iz Kamnika, ki nam bo vedel veliko povedati o preteklosti in sedanjosti svoje obrti.

S. G.

Riba ga je potegnila v valove

Riba, ki je zagrizla v trnek, je potegnila ribiča z brega v reko

OSIJEK, 1. jul. Zaradi zelo neobičajnih okoliščin se je pred dnevi utopil v Bosutu Filip Sunić, doma blizu Vinkovcev. V smrt ga je pahnila riba, je ugotovil preiskovalni sodnik dr. Tihomil Barković iz Osjeka.

Sunić je s pomočjo trnka lovil ribe. Ena je prijela in ker se je trnek zataknil, je ribič, ki je vlekel ribo iz reke, omahnil in padel v vodo. Njegovega trupla še niso našli.

Ravno takrat, kot nesrečni ribič, je v Osjeku utonil 6-letni deček Davor Rumić, ko se je kopal.

Poslopje zgorelo

KIDRIČEVO, 1. jul. — Sinoči ob 22.30 je zažarelo nebo nad vasjo Stražgojnica pri Kidričevem. Vnelo se je seno v gospodarskem poslopju Stanka Pernata. Razen poslopja je zgorelo še 4.000 kilogramov sena in nekaj kmetijskega orodja. Škodo cenijo na 80 tisočakov, vzrok požara pa je ostal doslej še skrivnost. Išče ga posebna komisija.

B. P.

Soseda ubil

Sodišče ga je kaznovalo z 12 leti zapora — Z nožem ga je zabodel

BEOGRAD, 1. jul. — Pred beograjskim okrožnim sodiščem so pred dnevi obsodili Milivoja Mijatovića iz Baljevca pri Obrenovcu, ki ga obtožnica javnega tožilca dolži uboja.

Po navedbah v obtožnici, je Mijatović 31. marca letos s kuhinjskim nožem zabodel soseda Dragoljuba Mijatovića v hrbet. Obtoženec pred sodiščem dejanja ni tajil, povedal pa je, da ga je storil zato, ker je od sosedov slišal, da je pokojni živel skupaj z njegovo ženo.

»Pred usodnim dejanjem sem na dvorišču zagledal sence nekega človeka. Ko sem prižgal luč, sem spoznal Dragoljuba in to je pospešilo moj odločitev,« je včeraj pred sodiščem povedal morilec. Ta je še povedal, da je, predno je ubil soseda, pil. Priče pa so izpovedale, da so bili prepiri med obtožencem in pokojnim pogosti.

Senat okrožnega sodišča je kaznoval Mijatovića na 12 let strogega zapora.

Fantek umrl

KRANJ, 1. jul. — Marko Ciperle, 6-letni fantek iz Predvora pri Kranju je včeraj otroško neprevidnost moral plačati z najhujšo ceno. Ob 10.25 je »nenadoma pritekel pred osebni avto, ki ga je skozi Predvor vozil 30-letni Janez Markun iz Bašlja pri Kranju. Kljub temu, da voznik, tako domnevajo po dolžini zavorne poti, ni vozil prehitro, nesreče ni mogel preprečiti. Fantka je s prednjim delom avta zadel, pri čemer se je Marko tako hudo poškodoval, da je včeraj popoldne v bolnišnici umrl.

B. P.

Prepad ugrabil življenje

MARIBOR, 1. julija — Sinoči ob 21. uri se je peljal po gozdni cesti od Podvelke proti Rdečemu bregu blizu Mute 43-letni Ivan Širec skupaj s svojo ženo Štefanijo na neregistriranem mopedu. Voznik tudi ni imel vozniškega dovoljenja. Na nekem ovinku je zapeljal s ceste in padel v nekaj metrov globok prepad. Žena Štefanija se je pri padcu laže poškodovala, Ivan pa je dobil tako hude rane, da jim je med prevozom v bolnišnico podlegel.

B. P.

Le 13 jih je vozilo pijanih

Mariborski miličniki pa so v akciji našli precej tehničnih napak

MARIBOR, 1. jul. — Predsinočnja akcija UJV Maribor v kateri je sodelovalo 26 patrol, ki so nadzorovale skoraj da vse pomembnejše ceste na področju UJV Maribor in je trajala od 21. ure do 5. zjutraj je pokazala, da le malo voznikov seda vinjenih za volan.

Od skupno 1290 ustavljenih voznikov je bilo le 33 vinjenih voznikov, katerim so seveda odvzeli vozniško dovoljenje. Od teh je bilo 16 motoristov, 16 voznikov osebnih avtomobilov in en voznik tovornjaka. Miličniki so tudi odkrili, da je imelo 48 voznikov tehnično nepopolna vozila, 14 pa jih ni imelo prometnega dovoljenja. Kaznovali so tudi precej voznikov, ki so vozili bodisi sami ali pa v koloni z nezasenčenimi lučmi. Še najbolj razveseljiv je podatek, da noben voznik ni žalil miličnikov in da so vsi takoj pokazali dokumente.

Istočasno so miličniki opozarjali vinjene pešce, nekaj so jih tudi kaznovali, kajti akcija je tokrat zajela vse udeležence v prometu. Inšpektor Anton Duša je sinočnjo akcijo ocenil kot izredno uspelo, pohvalil pa je tudi voznike, ki so se tokrat izkazali bolje kot v prejšnjih podobnih akcijah.

J. JERMAN

Mlada žrtev gora

KRANJSKA GORA, 1. jul. — Ves pretresen je prišel nocoj ob 18.20 uri kranjskogorskim miličnikom 23-letni Marjan Manfreda iz Bohinjske Bele povedat, da se je v Križkih stenah popoldne ubil njegov prijatelj, s katerim sta tam skupaj planinarila, 23-letni Marjan Zorč, doma iz Bohinjske Bele. Marjan je povedal, da je prijatelju spodrsnilo in je padel v prepad, kjer je obležal mrtev. Zaradi teme kranjskogorskim reševalcem danes trupla ni uspelo prinesti iz prepada in bodo tostorili jutri zjutraj.

B. P.

Otroci zažgali

LJUBLJANA, 1. jul. — Danes popoldne, ob 15.45 uri se je vnel kozolec, last kmetovalca Jožeta Žitka iz Podpeči pri Ljubljani. Ko so gasilci ljubljanske poklicne brigade pridrveli v Podpeč, se je ogenj razširil že na gospodarsko poslopje, hlev in listnjak. Poklicni gasilci iz Ljubljane in gasilci prostovoljnih gasilskih društev iz Brezovice, Jezera in Podpeči so uspeli požar kmalu pogasiti, kljub temu pa sta pogoreli ostrešji gospodarskega poslopja in kozolca. K sreči so domačini iz hleva rešili živino. Pogorelo je okrog 10 ton sena. Po prvih, neuradnih podatkih je terjal rdeči petelin za 150 tisočakov škode. Preiskovalni sodnik je povedal, da so požar zanetili otroci.

B. P.

„Nevarni" dekleti

BEOGRAD, 1. jul. — Kazenski senat beograjskega okrožnega sodišča, ki mu je predsedovala sodnica Bosiljka Subotin, je v petek kaznoval Beograjčana Miodraga Marića na dve leti in 8 mesecev, Aleksandra Savkovića pa na leto in pol zapora.

Obtožena sta bila, da sta na Ibarski magistrali poskušala posiliti dve beograjski turistki. V svoj avto sta vzela Beograjčanki, ki sta ob cesti štopali, ker sta želeli priti v Beograd. Obtoženca pa sta jih namesto v Beograd, odpeljala v neki gozd in ju skušala posiliti. Med borbo je eni od štopark uspelo potegniti nož in z njim raniti Marića. Nato pa sta dekleti pobegnili.

Obtožena sta se branila, da deklet nista nameravala posiliti in da sta ju hoteli deklet okrasti. Marić je priznal le to, da je eno od deklet udaril po glavi.

Dinamit še vedno ubija ribe

Sojenje je snemala ekipa zagrebške televizije — Obtoženi priznali

ŠIBENIK, 1. jul. — Zaradi lovljenja rib s pomočjo dinamita, je šibeniško okrožno sodišče predvčerajšnjim obsodilo 24-letnega Mija Turčinova, gostinca brez zaposlitve, 23-letnega Gorana Juraga, brez poklica in zaposlitve in 49-letnega upokojenca Kreša Preslića. Prva dva bosta o kazni premišljevala v zaporu šest, tretji pa pet mesecev.

Obtoženi so priznali, da so blizu otoka Vela Kurta s pomočjo dinamita ubili 200 kilogramov rib. Še istega dne jih je našla patrola patroniega čolna občinskega sekretariata javne varnosti in jim odvzela plen.

Sodni proces je snemala ekipa zagrebške televizije, ki pripravlja oddajo o nedovoljenem ribolovu z dinamitom, ki ga je na Jadranu vse več.

Požar na brzem vlaku

BIHAĆ, 1. jul. (Tanjug) — Med železniškima postajama Strmica in Drenovac je nocoj ob 18.10 izbruhnil požar v prvem vagonu brzega vlaka, ki vozi na progi med morjem in Zagrebom. Vnel se je tudi drugi vagon. Človeških žrtev ni bilo, vagona pa sta praktično uničena. Na postajo Drenovac, kjer se je ustavil brzi vlak, je zelo hitro prispela gasilska ekipa iz Knina.

Zakaj smrtna nesreča?

IZOLA, 1. julij — Davi ob 5.10 se je pod Dobravo pri Izoli pripetila huda prometna nesreča, v kateri je izgubil življenje 32-letni Ernest Florjančič iz Motovilce pri Murski Soboti, hudo pa sta bila ranjena zakonca Giovanni in Giacomina Coglievina iz Trsta. Ker v času, ko to poročamo, komisija še vedno raziskuje vzroke prometne nesreče, nam podrobnejši podatki še niso znani.

J. U.

Uboj v Oseku še nepojasnjen

Kdo je ubil A. Puharjevo, ki so jo našli mrtvo v postelji?

LENART, 1. jul. — Preiskovalna komisija mariborskega okrožnega sodišča je doslej ugotovila, da je neko Avgustino Puhar, ki so jo predsinočnjim našli mrtvo v postelji v njenem stanovanju v Oseku pri Lenartu, ubil z udarcem po glavi s topim predmetom. Komisija meni, da je bila smrtno orožje sekira. Preiskovalni sodnik je odredil pripor za 47-letno gospodinjo Ano Labas, ki je živela skupaj s pokojno in za 37-letnega priučenega ključavničarja Jožeta Jančiča, ki je tudi stanoval v omenjeni hiši. Sumijo ju, da sta umorila Puharjevo, ko je le-ta ležala v postelji. Motiv zločina še ni znan in komisija nadaljuje z delom.

JOŽE JERMAN

Priča je pomagala obtožencu

Osiješko okrožno sodišče bo jutri že šesti dan obravnavalo Mesića

OSIJEK, 1. jul. — V petek je osiješko okrožno sodišče že peti dan obravnavalo »primer Mesića«, Stjepan Mesić, nekdanji predsednik občinske skupščine Orahovica je namreč obtožen sovražne dejavnosti proti naši državi.

Priča Franjo Andović je včeraj sodnemu senatu dejal, da Mesić ni govoril, da devize, zaslužene v Hrvatski odhajajo v Srbijo. Branilca obtoženega sta sodišču predlagala, naj razpravo prekine in naj upoštevajo še dodaten material ter da naj bo razprava v nadaljevanju tajna. Sodišče pa je njuno zahtevo odbilo. Razprava se bo zato nadaljevala jutri, v ponedeljek.

Na štirih kolesih

Vozniki so tudi pešci

Voznik hoče do parkiranega avtomobila. Velikokrat mora čez cesto in to po prehodu za pešce. Če še ni vedel kako različno se vedejo vozniki do pešcev, to občuti na lastni koži kadar je pešec. Ne more in ne sme se zanesti nase in na svoje izkušnje izza volana, ker ne ve ali bo voznik, ki se bliža prehodu ukrepal, kot bi on sam.

Takšno negotovost na naših prehodih za pešce bomo težko preprečili. Precej časa bo minilo, da bodo srečanja voznikov in pešcev tekla rutinirano, brez kolebanja voznikov ali pešcev. Večina nesreč na prehodih se zgodi prav zaradi nezaupanja pešcev do voznikov in obratno in zavoljo nesporazumov med udeleženci.

Pešec, ki ne ve ali ga je voznik opazil in ali bo ustavil, je pri prečkanju ceste neodločen. To tudi moti voznika; ne ve ali bo pešec nadaljeval začeto pot ali pa bo nenadoma obstal. Te zmede na prehodih za pešce ne preprečijo niti jasni prometni predpisi, ki točno določajo, kako se morajo obnašati vozniki pred prehodom in da ima pešec na tem delu ceste prednost. Pešci se zavedajo prednosti. Le malo jih pa je, ki brez strahu zakoračijo čez cesto. Večina se na sredi prehoda — iz varnostnih razlogov — ustavi. S tem pokvarijo voznikovo ocenitev, ki upošteva peščevo prečkanje ceste. Oba se zmedeta; peščeva neodločnost potegne za seboj tudi neodločnost voznika.

Zakaj neodločnost pešcev? Med mnogimi obzirnimi vozniki je tudi precej neobzirnih, ki se ne zmenijo za označeni prehod za pešce.

Nekaj primerov! Pešec z leve zakorači na vozišče in opazuje avtomobil oddaljen približno 100 metrov. Okleva! Še posebej, ker voznik ni zmanjšal hitrosti.

Voznik to opazi in požene naprej. Po pravilih bi moral, čeprav je zaznal neodločnost pešca, ustaviti pred označenim prehodom in počakati na prečkanje. Pešec bo brez kolebanja prečkal vozišče, če bo le dovolj nedvoumno opazil, da je bližajoči se avtomobil na razdalji 50 in 80 metrov pred prehodom zmanjšal hitrost.

Le z obzirnostjo in pešcevim zaupanjem voznikom in obratno, ne bo na označenih prehodih več zmede in nesreč. To je danes le želja. Še dolgo ne bo resničnost. Če bi se večina držala dogovorjenih pravil, bi se vedno našli neodgovorni vozniki ali pa pešci, ki s svojim ravnanjem vnašajo zmedo v promet.

Voznik za krmilom mora skrbeti, da s svojo vožnjo prepriča pešce o njihovi pravici in varnosti na označenih prehodih. V tekočem in pravilnem prometu bi moralo potekati srečavanje med vozniki in pešci tako da ne bi bilo treba obstati ne enemu ne drugemu. Pešec naj gre samozavestno čez cesto. Vedeti pa mora, da prečkanje ni sprehod in da zato velja pospešiti korak. Voznik pa mora dovolj zgodaj zmanjšati hitrost in se počasi približevati prehodu, da mu ne bo treba ustaviti vozila; pešci bodo pravočasno čez vozišče.

Jugoslovanski temeljni zakon o varnosti cestnega prometa zahteva od udeležencev obrambni nastop. Če bodo zakon upoštevali, potem se bodo nesreče zagotovo zmanjšale. Sekunde v prometu niso odločilne; lahko so pa usodne . . .

A. S.

Program

RADIO

4.30—8.00 DOBRO JUTRO! 8.00 Poročila; 8.10 Glasbena matineja; 9.00 Poročila; 9.05 Pl. san svet pravljic in zgodb; 9.20 Pojemo in igramo za vas, otroci! 9.40 Z veličinimi zabavnimi orkestri; 10.00 Danes dopoldne; 10.15 Za vsakogar nekaj; 11.00 Poročila — Turistični napotki za naše goste iz tujine; 11.20 Z nami doma in na poti; 12.00 Poročila — Na današnji dan; 12.10 Melodije za opoldan; 12.30 Kmetijski nasveti — Jože Kregar: Vrt v juliju; 12.40 Po domače; 13.00 Poročila; 13.15 Ob. vestila in zabavna glasba; 14.00 Poročila; 14.10 Poje mešani pevski zbor iz Izole; 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravijajo; 15.00 Dogodki in odmevi; 15.30 Glasbeni intermezzo; 15.40 Leoš Janaček: Vlaški plesi; 16.00 »Vrti. ljaka«; 16.40 Zvoki in barve orkestra Rudiger Piesker; 17.00 Poročila — posebna obvestila; 17.10 Zveneča imena; 18.00 Poročila — Aktualnosti doma in po svetu; 18.15 Pihalne godbe na koncertnem odru; 18.45 Poletni kulturni vodnik; 19.00 Lahko noč, otroci! 19.10 Ob. vestila; 19.15 Minute z ansamblom Dobri znanci; 19.30 Radijski dnevnik; 20.00 Stereo. fonski operni koncert; 21.30 Zveneče kaskade; 22.00 Poročila; 22.15 Zaplešite z nami; 23.00 Vremenska napoved in poročila; 23.05 Literarni nokturno — S. Makarović: Pesmi; 23.15 Popevke se vrstijo: 24.00 Poročila in konec oddaje

IZ DRUGEGA PROGRAMA

13.05 PANORAMA ZVOKOV; 14.35 Glasbeni variete. 15.35 Lepe melodije; 16.05 Popevke s slovenskih festivalov; 16.40 Za mladi svet; 18.00 Izložba hitov; 18.40 S Piesnim orkestrom RTV Ljubljana; 19.00 Kulturni mozaik; 19.05 Mednarodni finski festival jazza PORI — 72: IV. oddaja.

TELEVIZIJA

16.45 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec do 17.05) (Beograd)
18.15 Obzornik (Ljubljana)
18.30 Pustite jih živeti — serijski barvni film (Ljubljana)
19.00 Mladi za mlade — mladinski festival (JRT) (Ljubljana)
19.45 Risanka (Ljubljana)
19.50 Cikcak (Ljubljana)
20.00 TV dnevnik (Ljubljana)
20.25 3—2—1 in TV barometer (Ljubljana)
20.35 Carl Zuckmayer: Stotnik iz Köpenicka — I del predstave SNG Maribor (Ljubljana)
21.35 Video kasete — One in oni — I. oddaja v barvah (Ljubljana)
22.05 Poročila (Ljubljana)

UHF — oddajnik Krvavec:
17.40 Poročila (Zagreb)
17.45 Lutke (Sarajevo)
18.00 Otroške knjige (Beograd)
18.15 Kronika (Zagreb)
18.30 Vaš svetovalec (Zagreb)
19.00 Mladi za mlade (Ljubljana)
20.00 TV dnevnik (Beograd)
20.25 Zabavni intermezzo (Beograd, Zgb II)
20.30 Serijski film (Beograd, Zgb II)
21.30 Film tedna (Beograd, Zgb II)

TV Zagreb — Sljeme
20.00 TV dnevnik (Zagreb)
20.30 Mesta (Beograd)
21.00 Z Sintič. Korito ponikalnice — TV drama (Zagreb)
22.10 TV dnevnik (Zagreb)
22.30 Koncert (Zagreb)

Ocena

Uganja medija

Kadar je televizija samo posredovalka, lahko vendarle v skoraj vseh primerih posredovanju dodaja nekaj svojega, izkušnje in možnosti svojega medija, da z njimi odkriva nove načine približevanja, tolmačenja neke ustvaritve svojemu gledalcu. Prireditve gledališke uprizoritve npr. lahko pridobi nove dimenzije pogledov, detajlov, poant — pravzaprav jih celo mora dobiti. Tudi razpoloženje glasbenega doživetja lahko posreduje televizija na svoj intenzivnejši, neposrednejši vizualni način, če se pač ne zadovoljuje s skoraj banalno nedomišlenim registriranjem, kakršno je v navadi ob vseh mogočih popevkarsko festivalskih priložnostih. Prenos sobotnih »Melodij Istre in Kvarnerja nam je svetel zgled za to najslabšo možnost.

Film pa se takšnim posegom izmika. Avtohton je, televizija vanj ne more poseči. In vendar je vsak na televiziji predvajan film postavljen pred preizkušnjo, pred uganko njenega medija. Pravil za televizijski uspeh kinematografskega filma ni. Samo ugibamo lahko, ali bo film prebil oviro, ki jo gradi zmanjšana razsežnost slike, za večino gledalcev tudi sprememba barvne tehnike v črno-belo, predvsem pa spremembe okolja, v katerem prihaja do gledalca. Televizija ima vse možnosti, da ustvari intenzivnejši stik z gledalcem, toda včasih se ta možnost izgubi kot voda v pesku.

Tako je, na primer, izgubil svojo televizijsko možnost vplivanja, sodoživljanja in vživljanja resnično lep, skrbno grajen Viscontijev »Gepard«, ki v kombinaciji svojih epsko razpotegnjenih kompozicij računa na vpliv razsežnosti kinematografskega platna, na pastelnost barv in globinski učinek, ki niso preračunani v pašo za oči, temveč v razpoloženjsko ubranost.

Po drugi plati pa je, seveda spet z drugačnim »orožjem«, v katerem nezahtevnost snovi in prisrčnost otrok nista na zadnjem mestu, televizijski izpit srečno prestal nekaj mlajši slovenski Kavčičev film »Nevidni bataljon«. Ne sicer kot pomembno umetniško doživetje, temveč kot poldruga ura dovolj spontanega sožitja s TV sprejemnikom.

STANKA GODNIČ

Večnih, nikoli prekinjenih struj,
umu nevidne, se pletejo mreže.
Gradnik

ČUDNA TEHTNICA PRAVICE: tri mesece bo sedel fantič, ki je zmaknil 30 din; nič ne bo sedel gostilničar, ki je utajil dokaj več din . . .

Moštvo Tovariša je jadralo v regati in zmagalo. Moštvo pripoveduje o tej zmagi v reviji Tovariš. Dva velika začetka in sicer:

RUPNIKOV PROCES — feljton v nadaljevanjih odkriva doslej neznane, še neobjavljene okoliščine.

SKRLATNA ORHIDEJA — strupen vroč roman. Predrznost avtorjeve domišljije ustvarja pripoved, ki se bralke oklene in je do konca ne izpusti. Velja tudi za bralce.

PUNČKA, DAJ LJUBČKA — razpravljanje o spolnih iztirjencih, ki so groza vsem staršem. Kako nas varuje pred iztirjenci naša zakonodaja? Nas sploh varuje?

P. S.: Nagradna igra TOVARIS — MARLES se bliža velikemu finalu, glavnemu dobitku: stanovanjska hiša! Tisti, ki se začel zanjo tekmovati, bo vztrajal do konca. Enako se bo godilo tistemu, ki bo prebral začetek romana Škrlatna orhideja v novi številki TOVARIŠA.

Richard Collier: (77)

Duce! Vzpon in propad Benita Mussolinija

Duce je trdil, da mu Hitler ni niti enkrat dal kake druge izbire. To je bil kazenski načrt v zametku, ki bi ga uresničili še tisto uro, ko bi Mussolini razočaral svojega dolgoletnega prijatelja. »Severna Italija bo zavidala usodi, ki je doletela Poljsko, če ne boste spoštovali zavezništva,« je končal Hitler. »V takem primeru vam Ciana seveda ne bomo izročili — obesili ga bomo tukaj v Nemčiji.«

Ali se je Hitler pretvarjal? Mussolini ni mogel vedeti. Vsekakor je bil preveč utrujen in razočaran, da bi lahko jasno gledal na položaj.

»Brez politične prihodnosti«

Mussolini tudi ni vedel, da sta bila dva druga fašista najverjetnejša kandidata za gaulajterja Severne Italije, če bi reševalni načrt generala Studenta spodletel: bivši minister za kmetijstvo Giuseppe Tassinari, ki ga je Hitler po polurnem razgovoru odslovil kot »tipičnega profesorja in teoretika«, in Roberto Farinacci. Toda Farinaccijev strupeni osebni napad na nekdanjega šefa je tako raztogotil Hitlerja, da je skočil na noge in zakričal: »Prepovedujem vam, da bi tako govoril o Mussoliniju!« Fašističnega glavarja iz Cremone so kot šolarčka skrajno ponižanega naglo odpeljali izpred Hitlerjevih oči.

Zdaj pa se je Mussolini po 43 dneh Badogliovega ujetništva vrnil, da bi prevzel neprijetno vlogo lutkovnega vladarja, ki jo je Hitler ves čas hranil zanj. Nekaj minut pred poldnem 15. septembra je rekel Hitlerju: »Prevzel bom vodstvo italijanskih zadev v tistem delu države, ki ga še niso zasedli zavezniki.«

V ponovnem poskusu, da bi podprl svoje ranjeno samoljubje, se je v nekaj dneh tolažil, da je republikanska vlada »ustvarila ščit, da bi zavarovala Italijo«.

Josef Göbbels je bolj proniciljivo opazil, da je Hitler naposled začel politično odpisovati Duceja. Dolgo čez polnoč sta Führer in škratu podobni Göbbels stopala po sobi zemljevidov, ki je bila pokrita z betonsko streho, in razpravljala o tem, do kod še seže Mussolinijeva uporabnost. Göbbels je videl, da je Hitlerju nekam nenavadno žal — kako bi bil mogel ponovno oborožiti rajh ali prikljućiti Avstrijo brez Duceja? Toda navzlic vsem uslugam, ki jih je naredil Mussolini, je prišel čas za slovo.

Okrog štirih zjutraj je Hitler z enim samim pomenljivim stavkom povzel grobo resničnost, v senci katere je bilo Mussoliniju usojeno vladati še šeststo dni. »Duce,« je rekel kimajočemu Göbbelsu, »nima veliko politične prihodnosti.«

Podgane se ne vračajo

Mentore Ruffilli je obračal vrtljivi namizni koledar. Parada dni se je zvrstila pred njim — namesto 25. julija se je prikazal 23. september. Osem tednov in pet dni je mladi oskrbnik sam opravljal svoje dolžnosti v Rocca delle Caminate — in zdaj je bil Duce spet tukaj in ga je gledal z očmi, ki so bile »kot rezilo«, v roki pa je držal redek kozarec spumanteja — šampanjca. »No, mladi mož,« se Ruffilli spominja njegovega prešernega vprašanja, »kako gre?« Ko pa je nenadoma ugledal skozi okno odblesk daljnogleda, se mu je obraz spremenil. Zunaj na terasi so esesovski stražarji v črnih uniformah pregledovali nebo, da ne bi zavezniki morda uprizorili kake svoje zračne ugrabitve.

»Tako visoko,« je z odporom zamrmral Mussolini, »in zdaj tako nizko.«

Njegov trdni svet se je nepreklicno premaknil in tega se je zavedal. Ko se je pet dni poprej z družino vselil v grad Hirschberg blizu Weilheima na Bavarskem, je dvignil slušalko vojaškega telefona kategorije »A«, edinega, ki mu ga je dal na voljo Hitler, da bi spet navezal stik s svojimi diplomati. Skoraj do zadnjega so ga vsi zavrnili. Iz Madrida mu je njegov stari mentor, markiz Paulucci di Calboli, ki ga je učil, kako je treba nositi gamaše in piti juho, odgovoril: »Ne čutim, da sem odvezan prisege kralju.« Renato Bova-Scoppa iz Bukarešte: »Mussolini? Nemogoče, saj je ujetnik. Slabo slišim na tem koncu.« V Bernu Massimo Magistrati: »Vojna je končana, izgubljena. Odkrito rečeno, Švica ne bo sprejela nobenega vašega zastopnika tukaj.«

In tako je tega blagega jesenskega dne pustil Rachelo in otroke v Weilheimu in odletel nazaj v svojo rodno Romagno, oblečen v sposojeno črno srajco in samo s 15.000 lirami v žepu. Zdaj se je sprijaznil s kruto resnico, da se bo moral zadovoljiti z vsakim sodelavcem, ki bo prišel k njemu — ko ga bodo najprej Nemci prerešetali, da bi ugotovili, ali je zanesljiv.

RODOLFO GRAZIANI — koraka v začetku novembra 1943 na čelu svojih oficirjev skozi Rim, ko je imel prej pred njimi govor. Levo je nemški komandant mesta general Stahel, desno general Ricco. Ko je Mussolini po Hitlerjevih navodilih osnoval novo »vlado italijanske socialne republike«, je moral na izrecno Führerjevo zahtevo določiti belolasega in nevrotičnega Grazianija za obrambnega ministra in načelnika generalštaba. »Z Grazianijem se morate brezpogojno sprijazniti, če hočete, da se odrečem svojemu načrtu o represalijah (proti italijanskim mestom),« je zagrozil Hitler Mussoliniju.

Ko je bil še na oblasti, je kar 2400 ljudi v pismih trdilo, da so v nekakšni sorodstveni zvezi z njim. Zdaj pa se je povodenj pismenih prošenj ustavila ko zajezen hudournik. Po 25. juliju je dal Badoglio zapreti 850 fašističnih veljakov v rimsko trdnjavo Forte Boccea — toda izmed štiridesetih imen, ki jih je Duce izbral, da bi z njimi osnoval vlado, so ponudbo sprejeli samo trije. Ko so po vsem mestu iskali rekrute za novo fašistično milico, se je prijavilo pičlih petnajst prostovoljcev.

Rodolfo Graziani

Celó obrambnega ministra in načelnika generalštaba, nevrotičnega, belolasega maršala Rodolfa Grazianija, mu je brezobzirno vsilil Hitler. »Ne uživa mojega zaupanja,« je rekel Führer, »ker je v resnici protinemško razpoložen. Toda noben drug general ni tako ugleden in priljubljen. Z Grazianijem se morate brezpogojno sprijazniti, če hočete, da se odrečem svojemu načrtu o represalijah.«

Kot številni člani nove Mussolinijeve vlade je tudi Graziani imel osebne razloge, da je sprejel položaj: vse življenje je sovražil Pietra Badoglia. Graziani, ki je bil tako noro ljubosumen na Badoglia, da je nekoč poslal konja kot svojega zastopnika na parado, ki se je ni mogel udeležiti, je bil spet pripravljen nekoliko zasenčiti maršala. Drugi so si od novega režima obetali bogato korito, kot na primer Guido Buffarini-Guidi, neumiti Toskanec s številnimi prstani, ki ga je Mussolini le nerad vzel za svojega notranjega ministra. Drugi spet so hoteli poravnati stare račune: Alessandro Pavolini, čokati in brkati pouličnı Robespierre, ki je bil zdaj sekretar fašistične stranke in je vse življenje zavidal lahkoživcu, čigar varovanec je nekoč bil — Galleazzu Cianu.

Nadaljevanje prihodnjič

OBČANI OBČINE DRAVOGRADA PRAZNUJEJO

Občani Dravograda praznujejo kot vsako leto tudi letos spomin na množično izseljevanje občanov v izgnanstvo 4. julija 1941

SKUPŠČINA OBČINE IN DRUŽBENE ORGANIZACIJE ČESTITAJO VSEM

Tudi letos bodo v času občinskega praznika od 30. jun. do 7. jul. številne družbene, kulturno-prosvetne in športne prireditve. Ob tej priložnosti velja omeniti dravograjske dogodke, ki so se zvrstili v enoletnem poslovnem delu na kulturnem, gospodarskem in družbenem področju. Prizadevni občani so izvedli več referendumov, s katerimi želijo prispevati k izgraditvi raznih objektov, ki naj prispevajo k ravni višjega življenjskega standarda. Tudi Temeljna izobraževalna skupnost v Dravogradu opravlja svoje poslanstvo. Je pobudnik za zgraditev nove telovadnice k že obstoječi sodobni šoli. Prvotno so imeli namen, da bi jo odprli ravno ob občinskem prazniku, ker pa so se strokovna gradbena dela zavlekla, bo svečana otvoritev pozneje Tudi tukaj lahko omenimo prispevek občanov. Trgovsko podjetje OJSTRICA v Dravogradu samostojno restavrira nekdanjo staro osnovno šolo v središču Dravograda, v kateri bo čez nekaj mesecev odprlo sodobne trgovske prostore. Zdravstveni dom Ravne na Koroškem, podružnica v Dravogradu tudi razširja že obstoječo zgradbo, da bi pridobili nove ambulantne prostore. Krajevna skupnost Dravograd, ki koordinira celotno komunalo, prav tako skrbi za ureditev trga z okolico. Občani sami, ki se zavedajo, da leži njihovo mestece na križišču mednarodnih cest in železnice, skrbijo za čim lepši izgled Dravograda. S 50 odst. prispevkom ob referendumih pomagajo k čimprejšnjemu asfaltiranju poti in cest, posebno v okoliških naseljih kot na primer Podgrad in druga, kjer si delovni ljudje Dravograda gradijo svoje stanovanjske hiše.

Na gospodarskem področju je bilo do leta 1973 zgrajenih več novih objektov v Šentjanžu in Otiškem vrhu. Na primer tovarna ivernih plošč, ki je najsodobnejša in tehnično najbolj dognana v Jugoslaviji in bi se lahko z njo postavila tudi katerakoli industrijsko visoko razvita država. Gradbeno podjetje je zgradilo novo tovarno strešne opeke. Potem je tu centralno lesno skladišče, Kmetijska zadruga Dravograd pa je zgradila prepotrebno klavnico za območje koroške regije. V samem Dravogradu bo še Tekstilna industrija Otiški vrh restavrirala večje poslopje in ga preuredila za prodajalno svojih izdelkov in izdelkov kooperantov.

Slika, ki jo nudi Dravograd izletniku-turistu, kot tudi poslovnemu človeku, daje izgled živahnega delovnega utripa za ta kraj kar številnih delovnih kolektivov, ki si prizadevajo za splošni razvoj in rast tega lepega obmejnega mesteca.

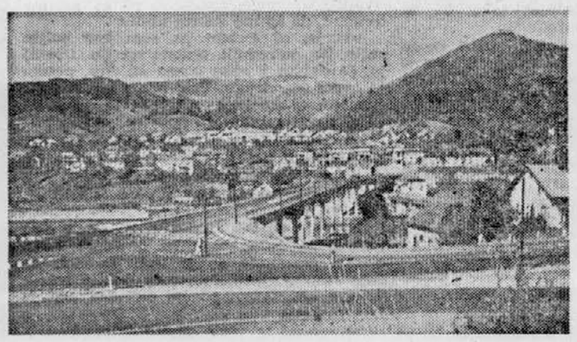

Dravograd — panorama

Dravograd — središče

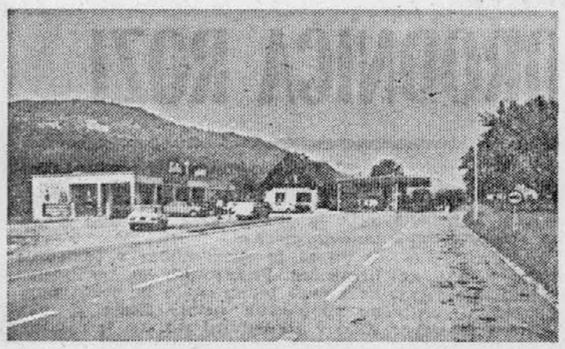

Dravograd — obmejni prehod

PROGRAM

PRIREDITEV V ČASU PRAZNOVANJA OBČINSKEGA PRAZNIKA OD 30. JUNIJA DO 7. JULIJA

Po nogometni tekmi NK Dravograd — St. Andrä (Avstrija) v **soboto, 30. junija** ob 17. uri in otvoritvi TRIM steze (nad žel. postajo) v **nedeljo, 1. julija** ob 9. uri bo **danes, v**

ponedeljek, 2. jul. od 10. do 20. ure — kegljaška tekmovanja
ob 15. uri — tekmovanje v malem nogometu
ob 16. uri — šahovski turnir (Hotel KOŠENJAK)

torek, 3. jul. — ob 17. uri — otvoritev likovne razstave (šola Dravograd)
ob 19.30 — predstava igralske skupine SVOBODA PTUJ
ob 20.30 — kresovanje

sreda, 4. jul. — ob 5. uri — budnica
ob 9. uri — komemoracija pred spomenikom padlim borcem in žrtvam
ob 10. uri — skupna slavnostna seja občinske skupščine in OO ZZB NOV (osnovna šola)
ob 15. uri — nogometni turnir

četrtek, 5. jul. — ob 17 uri — nastop članov karateistov
ob 18. uri — košarkarska tekma

petek, 6. jul. — ob 17. uri — promenadni koncert na Trgu 4. julija
ob 19. uri — predstava igralske skupine OŠ Dravograd (v kinodvorani)

sobota, 7. jul. — od 8. do 10. ure — ogled novih industrijskih objektov v Šentjanžu in Otiškem vrhu (tovarna ivernih plošč, tovarna strešne opeke, centralno lesno skladišče, klavnica)
ob 10. uri — otvoritev tovarne ivernih plošč
ob 20. uri — zabavno-športni program na košarkarskem igrišču v Dravogradu

Tovarna ivernih plošč na Otiškem vrhu pri Dravogradu je dograjena

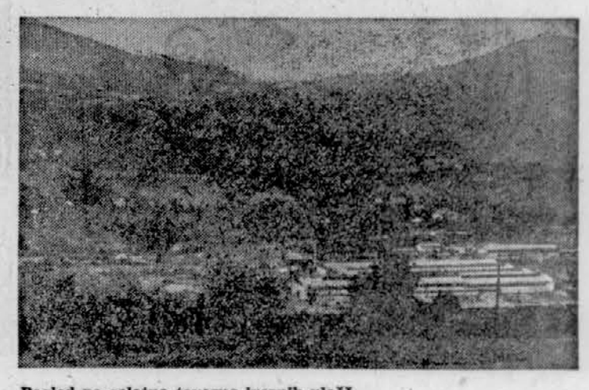

Pogled na celotno tovarno ivernih plošč

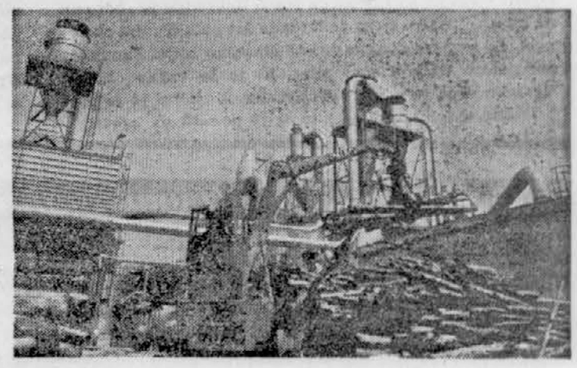

Pričetek predelave lesa v tovarni ivernih plošč

Pri gradnji tovarne ivernih plošč na Otiškem vrhu pri Dravogradu so sodelovali štirje sovlagatelji: Lesno industrijsko podjetje LIP Slovenj Gradec, Gozdno gospodarstvo Slovenj Gradec, Slovenijales Ljubljana in Credex iz Münchna iz ZRN. Navedeni investitorji so izgradnjo tovarne zaupali Lesno industrijskemu podjetju LIP iz Slovenj Gradca, ki je po skupnem dogovoru investitor. V tej zvezi je podjetje LIP Slovenj Gradec imenovalo posebno investicijsko skupino, ki je pripravljala in vodila izgradnjo tovarne. Sovlagatelji pa so izgradnjo vodili preko posebnega, za to ustanovljenega odbora.

Načrtovanje tovarne ivernih plošč sega nazaj v leto 1957, ko je LIP Slovenj Gradec pripravil prvi investicijski program, le-ta pa je bil zaradi ideje o gradnji »sulfatke« odložen Ko pa je bila gradnja »sulfatke« po gospodarskih analizah dokončno odklonjena (na Otiškem vrhu pri Dravogradu), se je zasnova in priprava za gradnjo tovarne ivernih plošč intenzivno nadaljevala ter je leta 1971 prišlo do dokončne odobritve izgradnje in v mesecu juliju so položili temelje.

Območje tovarne obsega skoraj 5 ha zemljišča, investicija pa znaša skupno z obratnimi sredstvi skoraj 16 milijard st. dinarjev. Že konec leta 1972 so pričeli s poskusnim obratovanjem. V času poskusnega obratovanja, ko so se posamezni stroji začeli vrteti, pa do predaje tovarne za redno proizvodnjo, ki naj bi stekla konec junija oziroma prve dni julija letos, je »iverka« kot jo imenujejo, že proizvedla kakovostne iverne plošče za pohištveno industrijo, kot tudi fenolne iverne plošče za gradbeništvo.

V okviru te tovarne deluje tudi poseben obrat za oplemenitenje ivernih plošč. Zmogljivost proizvodnje znaša 70.000 m³ ivernih plošč letno in 20.000 m³ oplemenitenih ivernih plošč. Za to proizvodnjo potrebuje tovarna ca. 100.000 m³ lesa letno. Tovarna bo proizvajala visokokakovostno iverno ploščo debeline 4 do 25 mm. Vse te debeline pa je mogoče oplemenititi z belimi in barvnimi fantazijskimi lesnimi vzorci. Tovarna bo zaposlovala okrog 160 ljudi in bo dajala letno 13 do 14 milijard st. din bruto dohodka. Z dograditvijo tovarne so dane široke možnosti nadaljnje predelave in finalizacije ivernih plošč ter tako tudi možnost nadaljnjega gospodarskega razvoja lesne industrije na tem krajevnem področju.

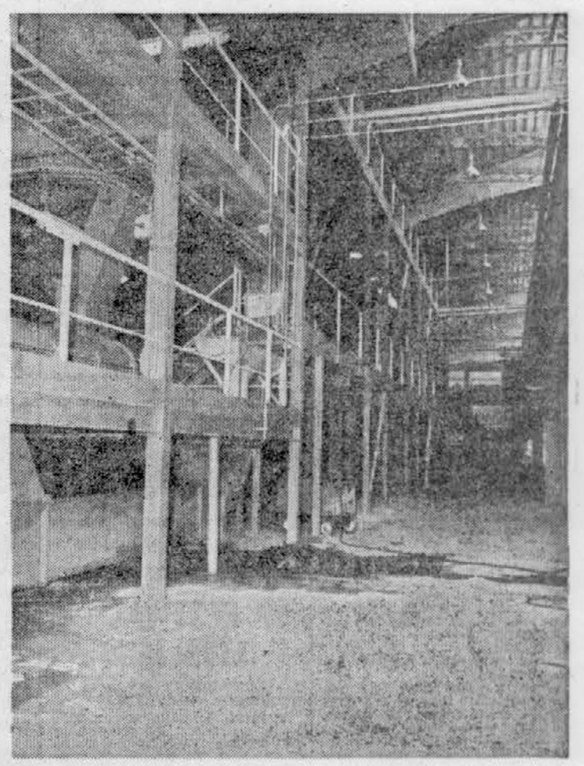

Detajl iz proizvodne dvorane

gradbeno podjetje
dravograd

ČESTITA OBČANOM OB PRAZNIKU

Obenem priporoča svoje usluge:
visoke in nizke gradnje, projektiranje, betonske elemente, teracerstvo in kakovostno strešno opeko »TRAJANKA« v štirih barvah z garancijo za dobo 30 let.

DELOVNI KOLEKTIVI ČESTITAJO:

Gradbeno podjetje Dravograd

Kmetijska zadruga Dravograd

IMONT Dravograd

Mizarstvo in tapetništvo Dravograd

Dravske elektrarne Maribor — Elektrarna Dravograd

Trgovsko podjetje »OJSTRICA« Dravograd

Obrtno podjetje »MEŽA« Dravograd

LIP — Lesno industrijsko podjetje Slovenj Gradec

DRAVOGRAJSKI HOTEL

KOŠENJAK

NUDI VSEM GOSTOM SOLIDNE GOSTINSKE USLUGE V HOTELU, V GOSTIŠČIH V DRAVOGRADU IN OKOLICI TER NA MEJNEM PREHODU VIČ.

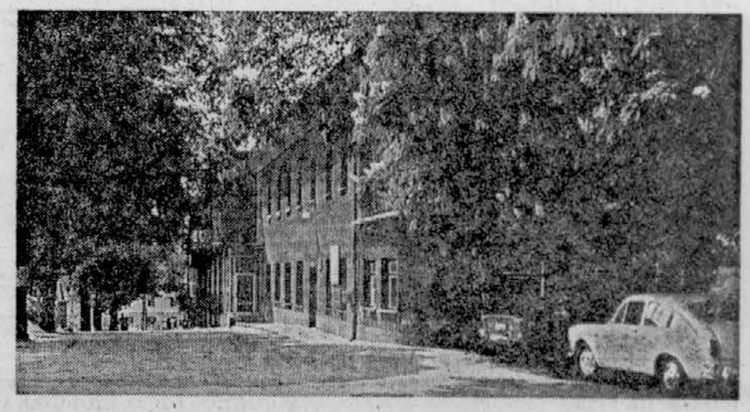

LUPINICA

PO PRAVLJICI VERE ALBRECHT NARISAL MIKI MUSTER

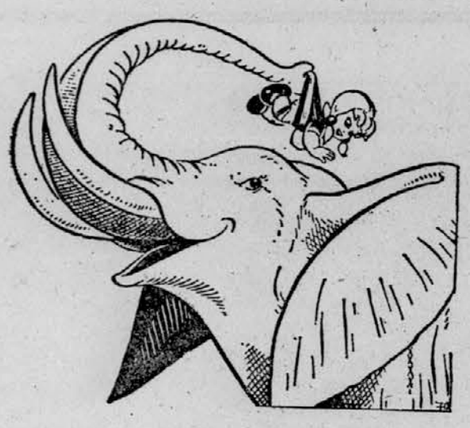

70. Joj, kako se je Lupinica prestrašila, ko je zagledala dva velikanska, navzgor obrnjena okla, ki sta orjaku štrlela iz gornje čeljusti! Bala se je, da bo nanju nabodel Ugando. Ko pa je videla, da sta si dobra, ga je tudi ona na mah vzljubila. Tako je Uganda zaupala Sambu skrivnost, da nosi na svojem hrbtu človeško bitje. Sambo je nemudoma dvignil svoj rilec, ki je še vedno oklepal Ugandin vrat, in stopil do Lupinice. Z rilcem jo je previdno dvignil za krilce in si jo posadil na hrbet.

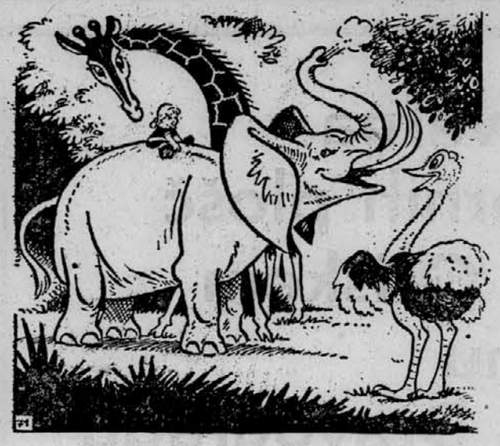

71. Lupinica se je čudila njegovi razpokani in raskavi koži in ni vedela, kje naj se ga oprime, da bi ne padla na tla. Sambo je od samega zadovoljstva iz vsega grla nekajkrat zatrobil Lupinici v čast. Ko je še obljubil, da jih bo v pragozdu čimprej obiskal, je z rilcem prav narahlo dvignil Lupinico za krilce, jo spet posadil nazaj Ugandi na hrbet in se od vseh prisrčno poslovil. »Vrnimo se k obrežju, kajti sonce je že zašlo,« je dejala Uganda.

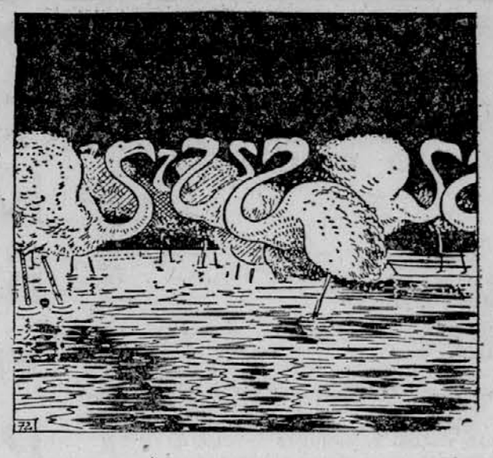

72. In ko so našli kraj, kjer so nameravali prenočiti, je Lupinica zagledala neskončno očarljiv prizor onkraj v mrak zavite reke. V večerni zarji so s široko razprtimi krili plesale slokonoge rožnate ptice. V čudoviti ubranosti so zavijale dolge vratove in se ritmično pozibavale, da se je Lupinica brez besed zastrmela vanje. »To so flamingi,« ji je zašepetala v uho Uganda. Nihče se ni zganil, da ne bi motil lepote nepozabnega prizora.

Dežurne službe Kinematografi Obvestila Predavanja

Kinematografi

SPORED ZA PONEDELJEK

KINOTEKA, Miklošičeva c. 28: ob 16. in 18. uri: amer. film PREOBRAT. Režija: William Dieterle. Glav. vl.: William Holden, Edmond O'Brien, Alexis Smith, Tom Tully;
ob 20. uri: večer kratkih filmov Črta Skodlarja. Prireja: Društvo slovenskih filmskih delavcev. Prodaja vstopnic uro pred prvo predstavo.

KINO UNION:
amer. barv. CS film — družbena drama o predvojnem svetovnem boksarskem prvaku Črncu, ki se je boril tudi zunaj ringa — z ameriškim rasizmom — ČRNI IZZIV. Prod.: 20th Century Fox, 1970. Režiser: Martin Ritt. V glav. vl.: James Earl Jones, Jane Alexander, Lou Gilbert in drugi. Brez tednika! Predstave ob 16., 18. in 20. uri. Predvidoma zadnjikrat! Hlajena dvorana!

POLETNI KINO DOM JLA:
ruski barv. CS vojni spektakel OSVOBODITEV EVROPE — II. del (Preboj). Režija: Jurij Ozerov. Igrajo: Nikolaj Oljanin, Boris Zajdenberg in drugi. Vojni dogodki ob sloviti Teheranski konferenci. Tednik št. 26. Predstava ob 20.30. Samo danes!

KINO KOMUNA:
franc. barv. film PREKLETA MARIJA. Režiserka: Nelly Kaplan. V glav. vl.: Bernardette Lafont, Georges Geret, Julien Guiomar in drugi. Brez tednika! Hrvatski podnaslovi! Predstave ob 15., 17., 19. in 21. uri. Dvorana je hlajena. Ni primerno za otroke!
Ob 10. uri MATINEJA ruskega barv. CS vojnega spektakla OGNJENA MAVRICA (Osvoboditev Evrope I. del). Samo danes!

KINO SLOGA:
REVIJA EROTIČNIH FILMOV — nem barv. VV erotična komedija CHARLEYIN STRIC. Režija: Werner Jacobs. Igrajo: Karl-Richard Vogler, Gila von Weitershausen, Karel Gott in drugi. Tednik št. 26. Predstave ob 16., 18. in 20. uri. Ni primerno za otroke!

KINO VIC:
zaradi preureditve zaprto!

KINO SIŠKA:
premiera amer. barv. WS pustolovskega vesterna TOLPA COLA YOUNGERJA IN JESSE JAMESA (The Great Northfield Minnesota Raid). Prod.: Universal, 1972. Glasba: Dave Grusin. Fotografija: Bruce Surtess. Scenarij in režija: Philip Kaufman. V glav. vl.: Cliff Robertson, Robert Duvall, Luke Askew in drugi. Tednik št. 25. Predstave ob 16., 18. in 20. uri.

KINO SAVA:
angl. barv. kriminalka GIBLJIVA TARČA. Reža.ja: Sergio Corbucci. Tednik št. 24. Predstavi ob 18. in 20. uri.
Prodaja vstopnic uro pred začetkom predstav.

KINO TRIGLAV:
amer. barv. vestern komedija BALADA O DINGUSU MAGEEJU, samo ob 18. in 20. uri.
Igrajo: Frank Sinatra, George Kennedy in Anne Jackson. Prodaja vstopnic od 17. ure dalje. Ob 16. uri ni predstave!

KINO DOMZALE:
kanad. barv. film UVAJANJE V LJUBEZEN, ob 20. uri.

POTUJOČI KINO DOMZALE:
amer. barv. VV film LOVCI NA SKALPE — gostovanje v Lazah v Tuhinju, ob 20. uri.

KINO CENTER — KRANJ:
špan.-angl. barv. vestern VIVA PANCHO VILLA, ob 16., 18. in 20. uri.

KINO RADIO — JESENICE:
amer. barv. film PORTRET NIMFOMANKE, ob 17. in 19. uri.

KINO PLAVŽ — JESENICE:
danski barv. VV film ŠOLA ZA ŽENINE, ob 18. in 20. uri.

KINO RADOVLJICA:
franc. barv. pust. film OBRAČUN NA KARIBIH, ob 20. uri.

KINO DEL. DOM — TRBOVLJE:
amer. barv. CS film VELIKI JAKE, ob 18. uri.

bonboni VISOKI

VODIJO V KVALITETI

KINO SVOBODA — TRBOVLJE II:
ital.-amer. barv. vestern MOJ REVOLVER, MOJA PRAVICA, ob 17. in 19. uri.

KINO DEL. DOM — ZAGORJE OB SAVI:
amer. barv. CS film — kriminalka MESTO NASILJA, ob 18. uri.
Franc. barv. VV film — drama UMRETI OD LJUBEZNI, ob 20. uri.

KINO PARK — MURSKA SOBOTA:
angl. barv. CS film POGON ZA PRIČO, ob 18. in 20. uri.

KINO ROGAŠKA SLATINA:
angl. barv. film FRENZY, ob 17. in 20. uri.

KINO DOM JLA — NOVO MESTO:
ital. film OPERACIJA KOMINOR, ob 18. in 20. uri.

MARIBOR

KINO GLEDALIŠČE:
ob 15.45, 18. in 20.15 ital. barv. film PRIMER MATTEI. Režiser: Francesco Rosi. V glav. vl.: Gian Maria Volonte, Luigi Squarzina.

KINO UNION:
ob 15.30, 17.45 in 20. uri amer.-ital. barv. CS vestern MRTVEGA PROSI, ŽIVEGA UBIJ. Režiser: Joseph Warren. V glav. vl.: Klaus Kinski, Victoria Zinny, Paul Sullivan.

KINO PARTIZAN:
ob 15.30, 17.45 in 20. uri zahodnonem. barv. kriminalka POBEG V ZLOČIN. Režiser: Wolfgang Staudte. V glav. vl.: Horst Frank, Cristiane Kruger, Heinz Reincke.

KINO UDARNIK:
ob 15.30, 17.45 in 20. uri franc. barv. CS vestern SHALKO (repriza). Režiser: Edward Dmytryk. V glav. vl.: Brigitte Bardot, Sean Connery, Stephen Boyd.

KINO POBREŽJE: zaprto!

FESTIVAL LJUBLJANA

21. MEDNARODNE POLETNE KULTURNE PRIREDITVE

V torek, 3. julija bo ob 20.30 v stolnici KONCERT KOMORNEGA ZBORA VISOKE ŠOLE ZA GLASBO IZ GRAZA. Izvedli bodo MOTETE Johanna Sebastiana Bacha.

V sredo, 4. julija bo ob 20.30 v poletnem gledališču v Križankah koncert PLESNEGA ORKESTRA RTV LJUBLJANA pod vodstvom Jožeta Privška. Sodelovali bodo še Marjana Deržaj, Alenka Pinterič, Oto Pestner in Braco Koren.

Vstopnice za oba koncerta so v prodaji od 11. do 13. in od 17. do 19. ure pri blagajni v Križankah. Rezervacije po tel. 21-768.

Gledališče

DRAMA SNG

Ponedeljek, 2. jul., ob 20. uri — VEČER NARODNIH PLESOV IN PESMI. V izvedbi KUD »Tine Rožanc«. — Izven abonmaja. Vstopnice pri blagajni Drame dve uri pred prireditvijo.

OPERA IN BALET SNG

Sobota, 7. jul., ob 20. uri — Risto Savin: MATIJA GUBEC. — Gostovanje v Celju. Predstava v Mestnem parku. Sklepna predstava operne sezone 1972/73.

LUTKOVNO GLEDALIŠČE LJUBLJANA

Ročne lutke na gostovanju

Ponedeljek, 2. jul., ob 18.30 — France Puntar: STOL POD POTICO — sodelovanje na XIII. festivalu otroka v Šibeniku. Režija Izidor Tory. Ob natečaju lutkovnih del je bilo to delo nagrajeno s I. nagrado. Gostujejo igralki Mila Kačičeva in Polona Vetrihova.

LUTKOVNO GLEDALIŠČE LJUBLJANA je v letošnji sezoni 1972/73 uprizorilo na gostovanjih po SLOVENIJI — na NOTRANJSKEM in v CELJU ter v obeh lutkovnih gledališčih v LJUBLJANI skupno 345 predstav za učence osnovnih šol, vzgojno varstvenih zavodov in sindikalne organizacije delovnih kolektivov ter za izven, ki si jih je ogledalo več kot 40.000 obiskovalcev.

Vsem organizatorjem naših gostovanj, naročnikom zaključenih predstav in našim zvestim obiskovalcem rednih tedenskih predstav za izven se za številen obisk lepo zahvaljujemo z željo, da ostanejo naši redni obiskovalci gledališča tudi v novi sezoni 1973/74, ko bomo obogatili naš repertoar z novimi premierami in uspelimi obnovitvami predstav preteklih sezon.

Obveščamo, da bo v času rednih letnih dopustov od 9. julija do 21. avgusta 1973 dežurna služba za MARIONETNO gledališče in za gledališče ROČNIH LUTK vsak delavnik od 8. do 13. ure na upravi gledališča, Resljeva c. 36.

SLOVENSKO NARODNO GLEDALIŠČE MARIBOR

Petek, 6. julija, ob 20. uri — MEDNARODNI FOLKLORNI VEČER pod pokroviteljstvom mednarodnega kulturnega zgodovinskega simpozija. Nastopajo: Folklorni ansambel LADO iz Zagreba, Madrigalisti iz Maribora, Folklorni ansambel iz Gradiščanske, KUD Študent iz Maribora.
Predprodaja vstopnic v četrtek, 5. jul. od 11. do 12.30; v petek, 6. jul. od 10. do 12.30 in od 18.30 dalje. Informacije po telefonu 21-476, interna 10.

Koncerti

GROBLJE 73! Jutri bo v Muzeju Jelovškovih fresk zadnji koncert v ciklusu stilnih koncertov. Godalni orkester Zavoda za glasbeno izobraževanje Domžale bo izvajal dela mojstrov italijanskega baroka. Dirigiral bo Tomaž Habe.

Obvestila

ZAVOD ING. STANKA BLOUDKA LJUBLJANA CELOVŠKA CESTA 25

TIVOLI GOLF je odprt vsak dan če le ne dežuje, igra pa velja le dva dinarja. ELEKTRIČNI AVTODROM in OTROŠKI VRTILJAK na ploščadi pred Halo Tivoli pa sta odprta vsak dan od 8. do 22. ure. ZLATI KLUB je že zaprt, sezona se bo začela 3. septembra, o vseh podrobnostih pa boste lahko brali v tej rubriki vsak dan po 20. avgustu!

stopoteka

Vodilni slovenski disco klub je odprt vsak dan od 20. ure dalje razen ponedeljka. Ob torkih, sredah in četrtkih, ko je odprt do pol enih je vstopnina 10 din, dekleta pa imajo 50 % popusta, ostale dneve pa je odprt do 1. ure, vstopnina pa je 10 din, razen v petek, ko je izjemoma 15 din! Mlajšim od 18. leta vstop ni dovoljen. Zrak je klimatiziran in čiščen!

POTUJTE IN LETUJTE Z VAŠO!

LETOVANJA
v juliju in avgustu

— Fiesa, počitniški dom, paket 7 dni 622 din
— Savudrija, pension Alpe Adria paket 7 dni od 452 din dalje
— Poreč, pension Alpe Adria, 7 dni, od 552 din dalje
— Vrsar, paket 7 dni 660 din
— Selce, hotel Alpe Adria paket 10 dni 792 din
— Rab, hotel Alpe Adria »Bor«, Barbat paket 10 dni 882 din
— Pašman, pension dnevno 80 din
— Korčula pension dnevno 86 din
— Živogošče-Makarska, hotel Nimfa paket 7 dni 710 din
— Kupari, Hotel Pelegrin paket 7 dni 882 din
— Kaštel stari, privatne sobe, dnevni pension 72,30
— Lovran, privatne sobe I. kat. dnevni pension 92 din
— Kranjska gora — hotel Alpe Adria pension dnevno od 70 din dalje
— pension Alpe Adria Pri mlinu dnevno od 65 din dalje
— Radovljica — hotel Alpe Adria pension od 70 din dalje

POTOVANJA

— 8 dni planinski izlet v VISOKE IN NIZKE TATRE 31. 8. — 7. 9. po ceni 980 din
— 7 dni poletnega smučanja CERVINIA od 26. 8 dalje po ceni 1.650 din
— 7 dni MED BISERI SRBSKIH SAMOSTANOV od 20. 9. do 26. 9
— Organiziramo izlete po domovini in tujini ter nudimo avtobusne prevoze po konkurenčnih cenah
— Prijave in informacije po telefonu 315-677 Alpe Adria, Ljubljana, Masarykova 14.

-O

'73

KOMPAS

VAS VABI NA POTOVANJA:

- MOSKVA — LENINGRAD, 6 dni, odhod 13. 7., 24. 8., 14. 9., 28. 9.
- KIJEV LENINGRAD — MOSKVA, 8 dni, odhod: 30. 8., 20. 9.
- KIJEV — VOLGOGRAD — LENINGRAD — MOSKVA, 9 dni, odhod: 23. 8.
- SOVJETSKA SREDNJA AZIJA, 8 dni, odhod: 27. 9.
- SIBIRIJA, 11 dni, odhod: 28. 8.
- PET REPUBLIK — PET PRESTOLNIC, Kijev — Minsk — Riga — Tallin — Leningrad — Moskva, 13 dni, odhod: 6. 9.
- KROŽNO POTOVANJE Z LADJO JEDINSTVO za ogled ŠPANIJE — TUNISA — ALŽIRA — MALTE — SICILIJE, odhod: 28. 10.
- BISERI NORVEŠKE, 10 dni, odhod: 12. 8
- AZURNA OBALA — PARIZ, 11 dni, odhod: 24. 7.
- SLOVAŠKA — MORAVSKA, strokovno potovanje Slavističnega društva, 10 dni, odhod: 10. 7.
- BOSNA IN SAMOSTANI SRBIJE, 8 dni, odhod: 8. 9.
- ORVIETO — RIM — FIRENZE, 5 dni, odhod: 14. 7.
- LONDON, letalo, 5 dni, odhod: 13. 7.
- LONDON, letalo, 3 dni, odhod: 6. 7
- CARIGRAD, letalo, 6 dni, odhod: 19. 7.
- ATENE, letalo, 5 dni, odhod: 28. 7
- TÜBINGEN — slovesno odkritje TRUBARJEVEGA DOMA, 3 dni, odhod: 21. 7.

Podrobne sporede potovanj dobite v najbližji KOMPASOVI poslovalnici ali nam pišite: KOMPAS, Ljubljana, Titova 12.

KOMPAS RENT A CAR Hertz

VIATOR

TURISTIČNA AGENCIJA LJUBLJANA, TRDINOVA 3 tel. 314-544

Izleti:

Vsako soboto BENETKE — samo 110 din.—
11 dnevni izlet ANDORA (Azurna obala, Španija)
2 dnevni izlet z letalom na SICILIJO
2 1/2 dnevni izlet FIRENZE
2 1/2 dnevni izlet SEVERNOITALIJANSKA JEZERA
6 dnevni izlet DUNAJ — safari park
6 dnevni izlet ŠVICA — Jungfrau. joch

Počitnice:

7, 14 in 21 dnevni paketi: v ČRNI, KOTLJAH in PREVALJAH NA KOROŠKEM — cene: 350.—, 595.— in 795.—din
7, 10 in 14 dnevni paketi v hotelu Šimnovec na VELIKI PLANINI — cene: 420.—, 580.— in 780.— din

Posebne ugodnosti! 12 mesečno kreditno odplačevanje za:

8 dni v SOVJETSKO ZVEZO — vsako sredo
8 dni v GRČIJO — vsak torek
8 ali 15 dnevne počitnice v SOUNIONU — Grčija

INFORMACIJE IN PROGRAME DOBITE V VSEH NAŠIH POSLOVALNICAH! 5030-O

LJUBLJANA, CELOVŠKA 317, TELEFON: 53 681

ZA DOM IN OPREMO TAPO OBLAZINJENO POHIŠTVO

LJUBLJANA, CELOVŠKA 317, TELEFON: 53 685

MALI OGLASI

MLADA, mirna in poštena zakonca brez otrok išče enosobno stanovanje v Ljubljani. Ponudbe pod »Redna plačnika«. 21012-6

SPREJMEM sostanovalko. Soba čista. Lampič, Povšetova 64, Kodeljevo. 21011-6

ČAROVNIŠKI pribor in navodila za 17 veščin s kroglicami, cigaretami, robčki, denarjem, časopisi. Karte za trike itd., vse 50 dinarjev. Plačljivo po povzetju. »Bigben«, Zagreb, p. p. 4003. 16603-8

OPREMLJENO garsonjero ali enosobno stanovanje takoj vzameta v najem zakonca brez otrok. Ponudbe pod »Odlično plačilo — predplačilo«. 20699-6

PRIPRAVLJAM za popravne izpite. Informacije po tel 317-203. 20724-8

POSTENO in mirno dekle išče sobo s posebnim vhodom. Možnost kuhanja in pranja. Ponudbe pod »Čimprej«. 20815-6

DVE mirni dekleti iščeta skromno sobico, najraje na Viču. Ponudbe pod »Nujno«. 20959-6

PRODAM po ugodni ceni: omaro, radio, otroško posteljico. Kličite 315-733 od 9. do 17. ure.

MLADA zaročenca nujno potrebujeta sobo, ker pričakujeta otroka. Možnost kuhanja in pranja. Naslov: Marjana Reišel, Kolinska T. H., Šmartinska c. 30, 61000 Ljubljana. 21008-6

PRODAM renault-gordini, l. 1965, zelo dobro ohranjen. Ogled: Pugelj, Vrhovci c. XII/8, Ljubljana. 21007-3

ENOSTANOVANJSKO hišo v Kranju, novejšo, tudi nedograjeno, kupim. Ponudbe z navedbo osnovnih podatkov pošljite na »Delo, podružnica Kranj, pod »Andreja«. 1788-7

MIRNI študentki iščeta sobo ali garsonjero. Ponudbe pod »Nujno«. 20990-6

ZAMENJAL bi zastavo 750-K za tovorni kiper nosilnosti 3 tone, ostalo po dogovoru. Andrija Pintarić, Starogradska 59, 43300 Koprivnica. 20988-3

MONTAŽNO pločevinasto garažo prodam. Cena 4000 ND. Telefon 345-997. 20991-4

POLAGAM vse plastične pode in tapete. Tel. 343-733. 20997-8

DVOSOBNO stanovanje z vrtom prodam v središču Trebnjega — primerno tudi za lokal. Anton Hren, p. Trebnje 4. 20999-7

IŠČEM osebo s telefonom, ki bi hotela prevzeti pogovore v dopoldanskem času. Plačam po dogovoru. Ponudbe pod »Telefon«. 21005-8

GARAŽO vzamem v najem. Lahko tudi v bližnji okolici Ljubljane. Ponudbe pod »Garaža«. 21004-3

V OKOLICI samopostrežbe na Kodeljevem vzamem v najem garsonjero v vili ali starejši hiši. Ponudbe pod »V juliju«. 20978-6

DVE dekleti, ki bi se radi zaposlili v Ljubljani, iščeta sobo ne. kje v Centru ali okolici. Ponudbe pod »Nujno«. 20986-6

PO UGODNI ceni prodam osebni avto fiat 1100, letnik 1956, 20.000 km po generalni. Zglasite se lahko vsak dan od 12. do 14. ure. Peter Pirman, Medvedova 21, Ljubljana. 20984-8

ZAKONCA iščeta sobo, kuhinjo ter kopalnico ali samo večjo sobo kjerkoli v Ljubljani. Ponudbe pod »Poštena 70.000«. 20983-6

MIRNO dekle išče sobo za nekaj mesecev. Sobo potrebujem takoj. Ponudbe pod »Redna plačnica«. 20982-6

IŠČEMO oskrbo za 4 mesece starega dojenčka preko celega tedna, v Ljubljani ali bližnji okolici. Cenjene ponudbe pod »Plačamo zelo dobro«. 20980-1

IZVAJAM dela centralne kurjave in vodovoda. Ponudbe pod »Dogovore«. 20973-8

MATIČIČ ANA, Ivanje selo št. 4, Rakek, ne dovolim svojemu možu Francu Matičiču iz Kopra, Klaričeva 7, da proda našino premoženje v Dekanih pri Kopru. Prav tako ne dovolim prodaje premoženja v Ivanjem selu št. 4 in v Kopru, Klaričeva 7. Vložena je tožba za delitev premoženja. Matičič Ana. 20976-8

POCENI prodam univerzalni Goran šteđilnik na trda goriva. Pretnar, Ob Ljubljanici 10, Ljubljana. 20974-4

MLADA uslužbenka išče sobo s posebnim vhodom na Viču ali Centru mesta. Pripravljena sem pomagati enkrat tedensko v gospodinjstvu. Kličite po telefonu 54-440 vsak dan od 12. ure dalje. 20979-6

ITALIJANSKI otroški voziček, skoraj nov, prodam. Informacije po telefonu 346-977. 20971-4

Dežurni zdravnik

LJUBLJANA

Nočna dežurna zdravniška služba je za nujne obiske na domu od 19 do 7. ure, ob nedeljah in praznikih ves dan in no v naslednjih enotah Zdravstvenega doma Ljubljana:
Bežigrad: Križičeva 6 10, telefon 310-533
Center: Miklošičeva c. 24 telefon
Moste—Polje: Prvomajska 5, tel. 313-063
Vič—Rudnik: Postojnska 24, tel. 61-121
316-155
Šiška—Šentvid: Derčeva ulica 5, za občinsko stavbo, tel.: 55-221
Medvode: Medvode 21, tel.: 71-215
Grosuplje—Ivančna gorica: začas. no v stavbi bivšega ZD Ivančna gorica telefon 783-039, telefon LM štev 783-002
Služba stalne pripravljenosti je na območju Črnuč, telefon štev 314-317. Dobrova — Polhov gradec, Vnanje gorice, Horjul in Velike Lašče
Nočna nedeljska in praznična dežurna zobna ambulanta je v zobni ambulanti v nebotičniku, Kidričeva 1/II, soba št. 5. Ambulanta nudi prvo pomoč v nujnih primerih in to vsak dan od 19. do 7. ure naslednjega dne, ob nedeljah in praznikih — ves dan

Dežurna lekarna

LJUBLJANA
Centralna lekarna
MARIBOR
Ponedeljek, dne 2. jul. 1973, dežurna lekarna »Center«, Maribor Gosposka 12

Trgovsko podjetje »Kemoservis — Fotomaterial« LJUBLJANA, Trg revolucije 2

sprejme v uk

4 VAJENKE (-ce)

Pogoj: uspešno končana osemletka.

Pismene prošnje sprejema tajništvo podjetja najkasneje do 6. 7. 1973. 6077

AUTO SPORT
TRST
UL. XXX OTTOBRE 17, TEL. 61620

Vse, kar potrebujete za vaš avtomobil!

Obiščite nas — Cene ugodne!

V zalogi vse za

ZASTAVO 101 in FIAT 127

HARRISON JUDD

SENCA DVOMA

47. nadaljevanje

Avto je zapeljal nazaj, vendar se ni nikamor obrnil. Umikal in umikal se je, žarometi pa so svetili v narednika. Casey je v hipu doumel, kaj nameravajo storiti. Hoteli so ga povoziti in ga pustiti na cesti. Tako bi bilo videti, kot da je žrtev prometne nesreče. Torej ga niso nameravali pustiti pri življenju.

Casey je v obupu zbral toliko moči, da se je dvignil ter se sede naslonil na ograjo. Spodnji del telesa je ostal na tleh. Stisnil se je k ograji in čakal.

Avtomobil se je zapletel v ograjo, toda med odbijačem in masko motorja je bilo toliko prostora, da ni zadel Caseya. Avtomobil je spet zapeljal nazaj. Četverica je hotela ponoviti operacijo. Casey je negibno ležal na tleh, kot da bi bil mrtev. Želel si je, da bi tudi tisti štirje tako mislili. Avtomobil se je spet zaletel, vendar ga je spet zadržala ograja, tako da ni zmečkal pretepenega narednika.

Casey je zgrabil odbijač in pustil, da ga je avtomobil potegnil za seboj, ko se je spet umikal nazaj. Potem je spustil odbijač in obležal. Prosil je boga, da bi bil videti mrtev.

Morda ga je hotel Bristol še tretjič povoziti, vendar je stvar že dolgo trajala in celo v tako majhnem mestu kot Los Pinos se ljudje lahko prebudijo, če kaj ropota. Bristol je obrnil policijski avtomobil ter z vso hitrostjo oddrvel proti jugu. Bržkone je bil zadovoljen s svojim opravilom.

17. poglavje

Casey se je sunkovito predramil.

Ležal je v postelji v rumeni sobi, ki je dišala po razkužilu. Skušal je zasukati glavo, da bi videl, kdo smrdi ob njem, toda zabolelo ga je v nosu. Spoznal je, da ima v nosnici sondo. Ugotovil je tudi, da ima roko v mavcu in da iz steklenice nad njegovo glavo po cevki teče vanj brezbarvna tekočina.

Skrajno previdno se je premaknil in prepoznal je svojega tovariša. Šerif Golder je v zmečkani srajci in s klobukom na tilniku sedel v naslanjaču poleg postelje in na ves glas smrčal.

»Šerif,« je rekel Casey, toda iz grla mu je prišlo le hripavo mrmranje. Godler je še naprej smrčal. Casey je zamižal in čakal. Čas navsezadnje le ni tako pomemben, si je mislil. Sicer pa v takšnem položaju tako ali tako ne more nič storiti.

Bržkone je zaspal, zakaj ko je spet odprl oči, je Golder strmel vanj. Šerif mu je pokimal in premaknil naslanjač, da ga je narednik lahko bolje videl.

»Torej ste spet med nami,« mu je rekel Golder.

»Res je.«

Golder se je namrdnil.

»Nekaj časa smo že mislili, da bo po vas. Moj bog, kako grdi ste!«

»Če mislite, da sem ob pogledu na vas pomislil, da sem v raju, šerif, potem . . .«

Golder se je zasmejal.

»Priznati moram, da se hudičevo dobro držite. Ceprav ste bili zdelani, ste me hoteli ozmerjati, ko sem vas našel.«

Casey je šele tedaj opazil, da ima šerif obritih nekaj las nad očesom in modrico na tistem mestu.

»Saj ne boste rekli, da sem vas jaz udaril?« je vzkliknil.

»Vi že ne, narednik. Tip, ki vas je tako zdelal, je najprej opravil z menoj.«

»Ta je pa dobra, šerif. Povejte mi, kako je mogoče, da sta se dva zdrava in krepka policaja pustila tako zdelati.«

»Kar se mene tiče, sploh nisem videl, s kom imam opraviti. Niti tega ne vem, koliko jih je bilo, prepričan pa sem, da ni bil en sam.«

»Bilo jih je več kot eden,« je zatrdil Casey. »Lahko prisežem . . .«

»Avtomobil . . . so našli v Selanu naslednjega dne . . . Bil je ukraden. No, jaz sem bil na nočnem obhodu, ko sem zagledal avtomobil, za volanom pa nekoga, ki naj bi bil pijan. Stopil sem k njemu, tedaj pa sem dobil dober udarec po glavi. Udariti so me morali z nečim železnim. Samo tega se spominjam.«

»Bili so štirje, uporabili pa so vaš avtomobil, da so me skoraj ubili.«

»Štirje, a? Potem pa sem kar boljše volje. No, narednik, opišite mi jih. Dovolj je, če dobim v roke enega ali dva, potem že zvem vse drugo. Prej kot v eni uri jih spravim za zapahe.«

»Na podlagi mojega opisa?«

»Poznam vse v mestu. Opišite mi jih, pa boste videli.«

»Niso bili domačini, šerif. Zakaj mislite, da bi me napadli ljudje iz Los Pinosa?«

»Seveda so bili tukajšnji ljudje. V Los Pinosu že nekaj časa vsi govorijo samo o vas. Marsikdo se je tudi zarekel, da vam razbije glavo, če vas le dobi v roke.«

»Še enkrat vam povem, da niso bili iz Los Pinosa!«

»Kako pa to veste, narednik?«

Caseyu ni bilo do tega, da bi povedal. Z Bristolom je hotel sam obračunati. Zato je skušal speljati pogovor drugam.

»Koliko časa sem že tukaj?«

Štiri dni. Toda, poslušajte, tisti štirje so morali biti domači ‚umetniki' . . .«

»Štiri dni . . .« je ponovil Casey. Besedi je spregovoril tako glasno, da ga je grlo spet hudo zabolelo.

»Prva dva dneva smo mislili, da bo po vas. No, pogovoriva se o tistih tipih . . .«

»Ali ste obvestili Los Angeles?«

»Kapetan Bayne je brž prišel, vendar ni mogel ničesar storiti.«

»Štiri dni . . .« je spet zastokal Casey.

»Zdaj pa me le poslušajte, narednik. Tisti štirje . . .«

GERALD DURRELL

SORODNICA ROZI

48. nadaljevanje

»Kje pa,« je zatrjeval Ethelbert prepričljivo. »Ta slon je utelešena snaga.«

Adrianu se je polagoma jasnilo, kako bi se bilo Honorie najbolje lotiti. »Ko me je gospod Clattercup nastavil,« je rekel, »mi je izrecno dejal, da je glavna moška vloga zasedena tako odlično, da so samo najboljši . . . Eh . .«

»Rekviziti,« je priskočil na pomoč Ethelbert.

»Rekviziti — ja, torej samo najboljši rekviziti dovolj dobri, da ji dajo pravi okvir.«

Honoriine oči so se razširile. »Res? Tako je rekel?« je vprašala.

»Ja,« je potrdil Adrian in narahlo zardel.

»Uspeh,« je zavzdihnila Honoria. »Končno vendarle uspeh! Ljubi fant, seveda pripeljite svojega slona.« Dražestno je naklonila glavico.

»Hvala,« je rekel Adrian.

»In obljubim vam, da ga s svojo igro ne bom potisnila povsem vkraj.«

»Zelo sem vam hvaležen,« je dejal Adrian skrajno vljudno in čisto brez skrbi. Vedel je, da bi se tudi tako temperamentna osebnost, kot je ta glavna moška vloga, pošteno utrudila, preden bi mogla potisniti Rozi vkraj.

»Pridite, Adrian,« je zdaj rekel Ethelbert. »Morava h Clattercupu, da vidiva, kaj naj vidva z Rozi pravzaprav počenjata.«

Ostali del popoldneva je bil prav naporen. Gospod Clattercup, režiser, očito ni imel niti bledega pojma, kaj je na odru mogoče in kaj ne. In bolj ko je besnel, kričal in si pulil lase, večja je bila splošna zmeda. Haremske dame so se ga dejansko lotevale, ko so videle, da jih hoče Clattercup polovico skriti za orientalsko ograjo, kjer jih ne bi prepoznal nihče iz občinstva. Igralci, ki so odhajali desno z odra, so se zadevali v tiste, ki so z desne prihajali, in pozno popoldne je bil kaos takšen, da je postala glavna igralka — majhna, drobna, plavolasa stvarca, ki si z gospodom Clattercupom sicer ni bila v rodu, ga je pa menda prav dobro poznala — histerična in je po pomoti odpela vse popevke, ki bi jih morala peti moška glavna vloga. To je spodbudilo Honorio k zares pretresljivemu izbruhu besa in po vsem odru je zdaj tako vrelo, da je moral oklicati Clattercup desetminutni odmor in so si šli vsi za nekaj trenutkov oddihovat v garderobo.

Med tem odmorom je poklical Clattercup Adriana k sebi na oder.

»Tako, zdaj pa stopite vi malo semkaj,« je ukazal. »Poglejte, tole je sultanova palača.«

Stopil je skozi kulise v naslednje prizorišče. Prikazovalo je na pogled ne preveč trdno skalo in nekaj otožno upognjenih palm. Skala je bila vhod v Ali Babovo votlino, je razložil.

»Pokazal vam bom, kako deluje,« je dejal ponosno. »Vidite, tukajle stoji Ali Baba — in nato pritisne na tale mali gumb na tleh — tegale, vidite — in pravi: ‚Sezam, odpri se!'«

Gospod Clattercup je poskrbel za to, da so njegovim besedam sledila dejanja. Skali pa niti na misel ni prišlo, da bi se odprla.

»Kje za vraga je ta prekleti strojnik?« je zatulil gospod Clattercup. »Naj vendar to prekleto skalo odpre!«

Izčrpani strojnik je prišel, si dal nekaj opraviti s palicami in žicami in slednjič dosegel, da se je skala med nevarnim škripanjem in cviljenjem odprla kakor omara. Silovito sopihaje je stopil Clattercup skoz odprtino v naslednje prizorišče, v votlino. Tukaj so stali veliki zaboji, iz katerih so kipeli umetni dragulji, in zraven seveda neogibnih štirideset trebušastih vrčev, v katerih naj bi se skrivalo štirideset razbojnikov.

»No le poglejte,« je rekel Clattercup. »Vidite, da pri ničemer nisem stiskal.«

»Ja,« je odvrnil Adrian. »Vse je zelo učinkovito.«

»Tako, zdaj vam bom pa pokazal, kje bosta vidva s slonom vstopila.« S temi besedami se je Clattercup vrnil k sultanovi palači. »Tukaj. Ko bo sultan prvič nastopil. Tukaj naj slon bo vprežen v voz in v vozu bo sedel vstopi in nato tamle obstane. Seveda sultan.«

»Oprostite,« je rekel Adrian, »kaj ne bi bilo bolje, ko bi sedel sultan v haudi?«

»Kaj je to?« je vprašal Clattercup nezaupljivo.

»Oh, to je nekakšen nastavek, ki ga nosijo sloni na hrbtu.«

Clattercup je pomislil.

»Ne,« je rekel nazadnje obžalovaje. »Prenevarno je. Moj sultan je najboljši bariton tja do Winklesa. Če pade ven in si zlomi nogo, je predstave konec. Ne, zadovoljiti se moramo z vozom.«

»Torej naj peljem Rozi kratko in malo čez ves oder do tod?« Adrian si je skušal vtisniti podobo v spomin.

»Ne,« je rekel Clattercup. »Nič je ne boste vodili. Sultan sam jo bo vodil iz voza.«

IZDAJA IN TISKA ČASOPISNO GRAFIČNO PODJETJE DELO LJUBLJANA, TOMŠIČEVA 1 — TELEFONI 23-522 DO 23-526 — OGLASNA AGENCIJA LJUBLJANA SUBIČEVA 1 — TELEFON 21-896 MALI OGLASI 22-657 — ODDELEK ZA LJUBLJANSKE NAROČNIKE 20-463 ZA ZUNANJE NAROČNIKE 23-522 POŠTNI PREDAL 29 — EKSPEDIT TELEFON 321-489 — BRZOJAVNI NASLOV DELO LJUBLJANA — ŽIRO RAČUN PRI SLUŽBI DRUŽBENEGA KNJIGOVODSTVA LJUBLJANA 501-02-601-20012 — MESEČNA NAROČNINA 32 DIN — ZA ZASEBNIKE NAROČNINA 30 DIN — POSEBNE NAROČNINE: — PETEK 4 DIN, SOBOTA 4 DIN, PONEDELJEK 3 DIN, PETEK IN SOBOTA 7 DIN — ROKOPISOV NE VRAČAMO — OPROŠČENO PROMETNEGA DAVKA P

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dobrega moža, očeta, tasta in starega očeta

IGNACA GRAŠIČA

se najtopleje zahvaljujemo sosedom, sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti, mu poklonili vence in cvetje ter nam izrekli sožalje. Posebno zahvalo smo dolžni družbeno-političnim organizacijam terena Stražišče in Kranj — Center, tovarni Planika, pevcem društva upokojencev in govornikoma za poslovilne besede. Iskreno se zahvaljujemo dr. Janezu Bajžlju za nesebično zdravljenje v času dolgotrajne bolezni. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Grašičevi

Kranj, 28. junija 1973

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega moža, brata, strica in svaka

FRANJA GERBCA

upokojenca Kanalizacije Ljubljana

se iskreno zahvaljujemo vsem prijateljem in znancem, njegovim bivšim sodelavcem Kanalizacije, tov. govorniku za poslovilni govor ob odprtem grobu. Vsem, ki so mu prinesli vence in cvetje, iskrena hvala. Posebna zahvala tov. iz Rašice ter Projektivnemu podjetju Ljubljana. Topla hvala hišnim stanovalcem ter sosedom g. Mlakarjevi, g. Buhovi in zakoncema Brolih, ki so nam v najtežjih trenutkih stali ob strani, vsem, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti in ki so nam izrazili sožalje. Vsem prisrčna hvala!

Žalujoča žena Slava in drugo sorodstvo

ZAHVALA

Ob težki izgubi našega plemenitega soproga in očeta

BOGDANA VISKIČA

komandanta III. prekomorske udarne brigade

izražamo našo prisrčno zahvalo borcem III. prekomorske brigade, ki so tudi po končani vojni izražali spoštovanje in priznanje svojemu bojnemu tovarišu in komandantu. Zahvaljujemo se tovarišem, ki so ga obiskovali v njegovi mukotrpni bolezni in mu lajšali trpljenje in tudi vsem tistim, ki so se ga spominjali. Zahvaljujemo se vsem, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti in položili vence na njegov grob: delegaciji ZZB NOV SR Slovenije, družbenopolitičnim organizacijam Ilirske Bistrice, odboru III. prekomorske udarne brigade in vsem tovarišem, ki so se osebno udeležili pogreba. Posebno zahvalo izrekamo njegovim bojnim tovarišem, ki so se udeležili pogrebne svečanosti. Tovarišu narodnemu heroju Stanetu Bobnarju, dr. Francetu Hočevarju in generalu Jožetu Šemetu, ki se je z iskreno in toplo besedo v imenu ZZB NOV Slovenije, centralnega odbora prekomorskih enot in borcev III. prekomorske udarne brigade poslovil od ljubljenega tovariša in bojnega komandanta. Iskrena hvala vsem, ki so nam v tem težkem trenutku lajšali bolečine.

Žalujoča soproga Jelka, sin Davor in hčerka Gordana

Zatisnil je svoje trudne oči v 46. letu starosti naš dragi mož, ata, sin, brat in stric

VILI RECEK

tesar pri Gradis, Ljubljana

Na poslednjo pot ga bomo spremili v torek, 3. julija 1973 ob 16.30 iz Krištofove mrliške vežice na Žalah

Neutolažljivi:

žena Anica, otroci Lojzek, Milan, Silvica, mama, brat Tonček z družino, sestre Sida, Frida, Marija, Milka in Hilda z družinami ter drugo sorodstvo

Ljubljana, Dol. Slaveči, Šulinci, Jesenice, Berlin, Canada, 30. junija 1973

Zapustila nas je naša ljubljena hčerka — edinka

BRANKA KOZLOVIČ

stara 15 let, dijakinja Srednje ekonomske šole

Pogreb nepozabne Branke bo v torek, 3. julija 1973 ob 16. uri iz hiše žalosti Ilirska Bistrica, Prešernova 12 na tamkajšnje pokopališče

Žalujoči:

mama Sonja, očka Branko, stari starši ter drugo sorodstvo

Ilirska Bistrica, Truške, Koper, Trst, Toronto, 30. junija 1973

V globoki žalosti sporočamo, da nas je za vedno zapustil naš dragi mož, očka, dedek, brat, stric in svak

IVAN AVBELJ

Od njega se bomo poslovili v torek, dne 3. julija 1973 ob 17.15 iz Marijine mrliške vežice na Žalah

Žalujoči:

žena Mici, hčerka Mika, zet Dušan, vnukinja Dušanka in drugo sorodstvo

Ljubljana, Brestanica, 30. junija 1973

UPRAVA JAVNE VARNOSTI
CELJE, Gregorčičeva 5

razpisuje

ponovno

JAVNO LICITACIJO

za naslednja motorna vozila:

— 2 osebna avtomobila AUSTIN 1500, izklicna cena 25.000 din in 26.000 din;

— osebni avtomobil FIAT 1300, izklicna cena 13.000 dinarjev;

— marica IMV—Super 1600, izklicna cena 20.000 din;

— 3 motorna kolesa PUCH, izklicna cena od 1500 do 1900 din.

Licitacija bo 5. julija 1973 ob 9. uri za družbeni in zasebni sektor. Interesenti si lahko ogledajo vozila vsak dan v garažah UJV Celje, od 7. do 15. ure v Linhartovi ulici.

Interesenti, ki bodo sodelovali, morajo pred licitacijo položiti 10 odst. polog izklicne cene.

tradimpex

IZVOZ-UVOZ — ZASTOPSTVA TUJIH TVRDK — KONSIGNACIJE

Kombinat
»ZAGORJE« VARAŽDIN
TOZD »Tradimpex« Zagreb
A. Butorac 33

proda

LOKALA V ZAGREBU

1. Zagreb — Daničićeva 49

Prostori so v novozgrajeni stavbi, v neposredni bližini športne dvorane in plavalnega bazena »Mladost.«

Poslovni prostor meri cca 110 kv. m, skladišče pa 48 kvadratnih metrov.

Prednost ima gostinska dejavnost. Prevzem takoj.

2. Zagreb — Ulica B. Oreški 1

Prostor je na vogalu ulice B. Oreški in Ilice v ožjem središču Zagreba.

Lokal meri cca 81 kv. metrov, skladišče cca 93 kv. metrov in je primeren za vse trgovske dejavnosti. Prevzem 31. marca 1974.

Vse informacije vam nudi prodajni oddelek TOZD »Tradeimpex« Zagreb, A. Butorac 33 ali po telefonu 445-900 in 446-887.

6085

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše ljubljene mame, stare mame, tašče in babice

Frančiške Sajevic

roj. Pavlin

se zahvaljujemo vsem, ki so jo spremili na zadnji poti, darovali vence in cvetje ter nam izrazili sožalje. Posebna zahvala dr. Bajžlju, sorodnikom, sosedom in prijateljicam, ki so ji med težko boleznijo s tolažilnimi besedami lajšali bolečine. Hvala tudi duhovniku in pevcem za zadnje spremstvo.

Žalujoči:

sin Rudolf in hčerka Danica z družinama

ZAHVALA

Vsem, ki ste počastili spomin mojega pokojnega nepozabnega moža

Gregorja Urbasa

se iskreno zahvaljujem vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste ga v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti, izrekli ustno in pismeno sožalje, vsem darovalcem prelepih vencev in cvetja. Lepa hvala tov. Jožetu Kovačiču za poslovilni govor ob grobu. Hvala zvezi borcev Cajnarje, Begunje, občinskemu odboru zveze borcev Cerknica. Posebna zahvala tov. Jožetu Teliču in komandirju milice Jožetu Mileku

Vsem še enkrat iskrena hvala

Žalujoči:

žena Slavka z Olgico

Cajnarje, 23. junija 1973

ZAHVALA

Ob nenadomestljivi izgubi našega dragega moža in atija

Antona Gomboca

se zahvaljujemo vsem, ki so nam v teh težkih trenutkih stali ob strani in sočustvovali z nami. Iskrena zahvala vsem, ki so ga pospremili na njegovi zadnji poti in darovali cvetje in vence.

Žalujoči:

žena Marija, sin Marjan in drugo sorodstvo

Ankaran, 25. junija 1973

Nepričakovano nas je zapustila v 39. letu starosti naša draga žena, mamica, sestra in teta

Fani Jakopin

roj. BARLE

Pogreb drage pokojnice bo v ponedeljek, 2. jul. 1973, ob 16. uri iz mrliške vežice na kranjsko pokopališče

Žalujoči:

mož Tone, hčerki Boža in Tatjana, sestre Marta, Tilka in Ivanka z družinami, brat Mirko z družino in drugo sorodstvo

Kranj, Ljubljana, Rakovnik, Rateče, Sora, 1. julija 1973

»TEŽMER«
Servis za popravilo težnih in merilnih naprav,
LJUBLJANA, Gornji trg 44

razglaša

1. prosto delovno mesto

KLJUČAVNIČARJA

— za prekvalifikacijo za popravilo mostnih tehtnic

2. dve prosti mesti

VAJENCEV

— za izučitev v tehniški stroki.

POGOJI:
pod 1.: KV ključavničar, vojaščine prost
pod 2.: dokončana osemletka z najmanj dobrim uspehom.

Prijave oddajte osebno ali pošljite na naslov: TEŽMER Ljubljana, Gornji trg 44, Odbor za delovna razmerja, do 15. 7. 1973. 6021

MODA, konfekcija Gornja Radgona
Partizanska cesta 24

razpisuje
prosto delovno mesto

SEKRETARJA delovne organizacije

Pogoji: višja upravna, ali njej ustrezna šola, nekaj delovnih izkušenj.

Osebni dohodek po pravilniku, oziroma dogovoru. Stanovanja delovna organizacija nima.

6005

TEHNO-IMPEX
poslovno združenje
LJUBLJANA,
Beethovnova 12

objavlja
prosto delovno mesto

KORESPONDENTA za angleški jezik

Pogoj: srednješolska izobrazba, aktivno znanje angleškega jezika ter znanje strojepisja.

Nastop dela takoj.

Pismene prijave z dokazili o šolski izobrazbi sprejema tajništvo do vključno 10. jul. 1973.

6074

Klinična bolnica za porodništvo in ženske bolezni v Ljubljani
SLAJMERJEVA 3

razpisuje
prosti delovni mesti

1. specialista ali specializanta
za ženske bolezni in porodništvo

2. specialista ali specializanta
iz anesteziologije

Pogoji: pod 1. da obvlada aparativno porodništvo oz. perinatologijo. Nastop dela po dogovoru.

objavlja prosti delovni mesti

1. statistika analitika
višja strokovna izobrazba. Prednost imajo kandidati s prakso pri podobnih delih v zdravstvu

2. laboranta
kemijski ali laboratorijski tehnik.

Pismene ponudbe z navedbo osebnih podatkov o izobrazbi in praksi sprejema gornji naslov 15 dni po objavi. 6080

Svet šole
VII. gimnazije Vič, Tržaška cesta 72

razpisuje

po 52. členu statuta šole naslednja prosta delovna mesta s polnim delovnim časom za nedoločen čas:

delovno mesto
PSIHOLOGA
— dipl. psiholog

delovno mesto
FIZIKA
— dipl. fizik

Ravnateljstvo šole objavlja prosto delovno mesto

SNAŽILKE

Pismene prijave z dokazili o strokovni kvalifikaciji sprejema šola v roku 15 dni po objavi razpisa. Nastop dela 1. septembra 1973. 6030

oglašujte v dnevniku
DELO

Komisija za razpis
Obrtnega podjetja

FINOMEHANIKA
CELJE, Kocbekova 3

razpisuje

prosta delovna mesta

1. **DIREKTORJA podjetja**
(ni reelekcija)

2. **TEHNIČNEGA VODJE podjetja**
(ni reelekcija)

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje pogoje:

pod 1.: ekonomska ali strojna srednja šola s 5 leti prakse od tega 3 leta na vodilnih delovnih mestih, ali VK finomehanik z 10-letno prakso, ali KV finomehanik z 10-letno prakso od tega 5 let na delovnem mestu VK finomehanika.

pod 2.: VK finomehanik s prakso nad 5 let v birotehniki, ali KV finomehanik s prakso nad 10 let v birotehniki.

Prijave sprejemamo 15 dni po objavi na naslov:

Finomehanika Celje, Komisija za razpis vodilnih delovnih mest, Kocbekova 3, Celje. 6083

EMO
CELJE

vabi

k sodelovanju

SPOSOBNE SODELAVCE

za delo
na področju uvoza in izvoza

Zaželena višja ali visoka izobrazba ustrezne smeri in dovoljenje za delo v zunanji trgovini.

Osebni dohodek po pravilniku oziroma po dogovoru.

Prijave sprejema kadrovska služba podjetja.

6084

Prebivalce Bleda in okolice,

pa tudi tiste, ki občasno prihajajo v ta kraj, obveščamo, da smo odprli

dva nova kioska,

kjer boste postreženi z vsemi jugoslovanskimi in inozemskimi časopisi in revijami, pa tudi s turističnimi razglednicami, ter tobačnimi izdelki. Kioska bosta odprta tudi ob nedeljah dopoldne.

Priporoča se ČGP »DELO«.

Trgovsko podjetje
»MODA«
LJUBLJANA, Resljeva cesta 16/II

razpisuje
delovno mesto

1. POSLOVODJE
damske modne trgovine

2. KALKULANTA

POGOJI:

pod 1. VK delavec v trgovini modne stroke s petletno prakso v stroki

pod 2. srednja ekonomska šola ali osemletka in najmanj eno leto dni prakse v finančno-komercialni stroki

6072

Komisija za kadre
INDUSTRIJE POHIŠTVA
»STOL« KAMNIK

objavlja
prosti delovni mesti:

1. **TAJNIKA samoupravnih organov**
2. **KNJIGOVODJE osnovnih sredstev**

Kandidati morajo izpolnjevati naslednje pogoje:

pod 1. a): dipl. pravnik ali upravni delavec s 5-letno prakso na podobnih delovnih mestih;
delavec z višjo pravno ali upravno šolo z 10-letno prakso na podobnih delovnih mestih;
b) pasivno znanje enega tujega jezika, poznavanje poslovnih običajev;
c) organizacijske sposobnosti, komunikativnost, kreativnost, zanesljivost, moralno-politične kvalifikacije. Poskusno delo 3 mesece.
pod 2. ekonomska srednja šola in 2 leti prakse na enakem delovnem mestu.
Poskusno delo 2 meseca.

Nastop službe mogoč takoj ali po dogovoru.

Prijave sprejema kadrovsko-socialna služba podjetja 15 dni po objavi. 6036

»DONIT«
kemična industrija
MEDVODE

objavlja prosta delovna mesta:

1. **ANALITIKA**
v plansko-analitskem sektorju

2. **DVEH KONTROLORJEV SREDSTEV**
v finančnem sektorju

3. **VODJE PRODAJNE ENOTE**
v obratu Donit Sodražica

4. **VODJE KADROVSKE SLUŽBE**
v obratu Donit Borovnica

5. **PET KEMIJSKIH TEHNIKOV**
za vodstvena dela v proizvodnji
v obratu Donit Borovnica

POGOJI:

pod 1. višja ali srednja strokovna izobrazba ekonomske, organizacijske ali tehnične smeri in izkušnje v analitiki in planiranju poslovanja po metodi direktnih stroškov;
pod 2. KV prodajalec ali skladiščnik s prakso, sposobnost opravljanja samostojnega dela pri popisovanju in kontroli surovin, polizdelkov, izdelkov, inventarja ter osnovnih sredstev. Delo je primerno za moške;
pod 3. višja ali srednja strokovna izobrazba ekonomsko-komercialne smeri, nekajletna praksa in sposobnost za samostojno komercialno delo, aktivno znanje enega svetovnega jezika;
pod 4. višja strokovna izobrazba kadrovsko-organizacijske ali pravne smeri. Praksa zaželena.
pod 5. tehniška srednja šola, sposobnost organizacije in vodenja delovnega procesa v izmenskem delu.

Praksa je zaželena, lahko tudi začetnik. Delo je primerno za moške.

Nastop dela takoj ali po dogovoru. Stanovanj trenutno ni na razpolago.

Ponudbe za delovna mesta pod 1—3 sprejema kadrovska služba podjetja DONIT v Medvodah. Ponudbe za delovna mesta pod 4 in 5 sprejema splošna služba obrata DONIT v Borovnici, Breg 22.

Razglas velja do 12. julija 1973 oziroma do zasedbe delovnih mest.

6068

Delavski svet
TRGOVSKEGA PODJETJA
LJUDSKA POTROŠNJA BREŽICE

razpisuje
prosto delovno mesto

POSLOVODJE za poslovalnico Skopice

POGOJ:

VKD poslovodja blagovnega prometa živilske ali mešane stroke ali KD prodajalec blagovnega prometa živilske ali mešane stroke s petletnimi delovnimi izkušnjami

Drugi pogoji bodo dogovorjeni ob prijavi.

Osebni dohodek po pravilniku o delitvi OD.

Nastop dela takoj ali po dogovoru.

Rok za prijavo 15. julija 1973.

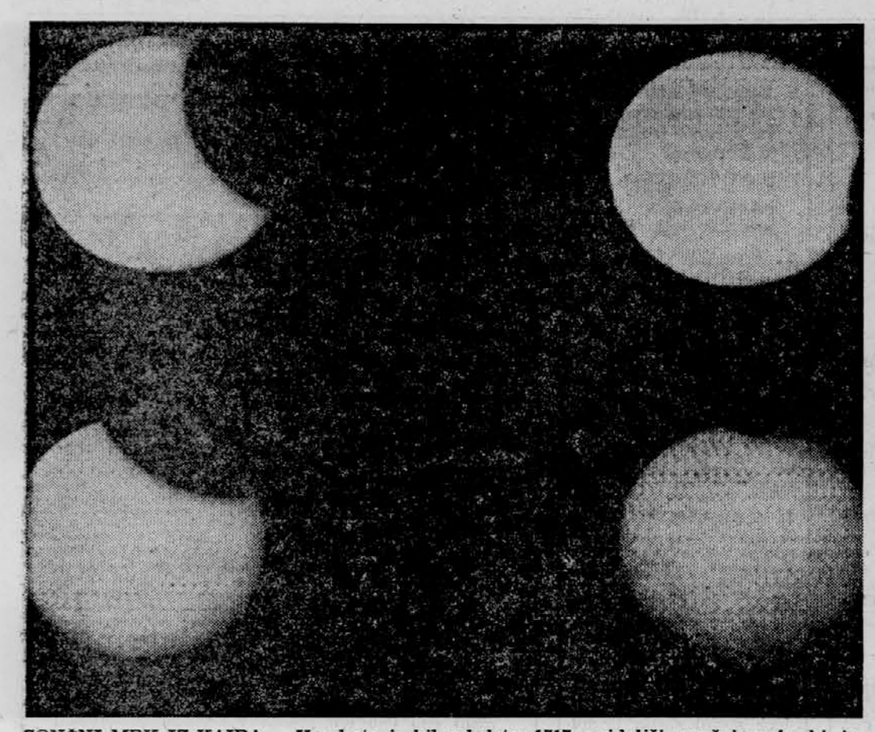

SONČNI MRK IZ KAIRA — V soboto je bil od leta 1717 najdaljši sončni mrk, ki je trajal sedem minut in štiri sekunde. Naslednji tak mrk bo leta 2150. »Dogodek v vesolju« so na vseh zemljepisnih širinah in dolžinah opazovali številni znanstveniki. Francoski znanstveniki so proučevali »sončno atmosfero« iz nadzvočnega letala »concorde« v višini 17.000 metrov. Iz Kaira je bil videti mrk, kot nam ga kaže slika. Telefoto: UPI

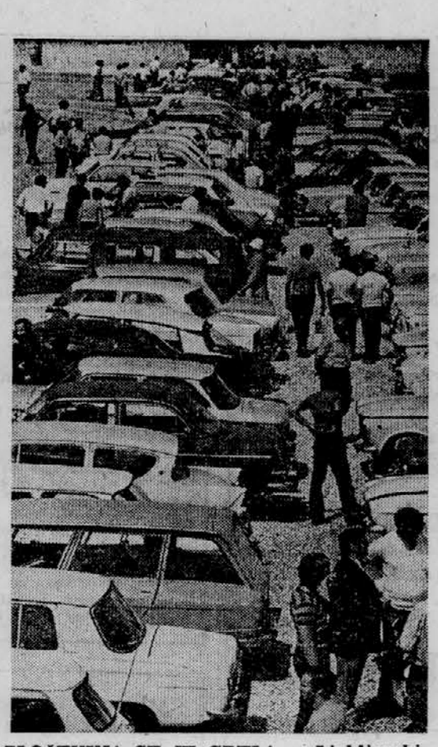

PLOČEVINA SE JE GRELA — Ljubljanski avtomobilski sejem se je preselil. Zdaj se širi ob Litijski cesti. Videti pa je, da je bil v teh pasjih vročih urah izbor velik, povpraševanje pa manjše. Foto: Busić

MOST V DUPLEKU — Predsednik občinske skupščine Maribor Stojan Požar je včeraj odprl Lackov most čez Dravo, s katerim so se prebivalcem Slovenskih goric odprla vrata v svet. Most je dolg 147,5 metra, širok pa 9 metrov. Foto: Čerin

POČITEK PRED JURIŠEM — Le nekaj minutni počitek pod severno triglavsko steno so si privoščili včeraj vojaki planinske enote med vajo, ki naj bi pokazala kako so, skupaj z enotami milice pripravljeni braniti naše gorske predele. Foto: S. Busić

Ogorčeni zaradi pisanja

Borci zahtevajo prepoved knjig Mirka Kovača in kazenski postopek

BEOGRAD, 1. julija (Tanjug) — Tisoč borcev, ki so se iz Hercegovine preselili v Beograd, je po sporočilu odbora sekcije devetindvajsete narodnoosvobodilne udarne partizanske divizije obsodilo tri knjige Mirka Kovača kot antikomunistične in nacionalistične pamflete. »Rane Luke Meštrovića«, »Gubilište« in »Moja sestra Elida« napadajo pridobitve NOB ter moralne vrednote hercegovskih narodov, sodijo člani beograjske organizacije zveze borcev.

Še posebej so ogorčeni zaradi sklepa, ki ga je sprejel odbor za podelitev nagrade Milovan Glišić. Medtem ko je bila knjiga tolikokrat obsojena, se odboru ni zdelo vredno, da bi razveljavil podeljeno priznanje, temveč se poteguje za »piščeva izhodišča«.

Borci zahtevajo prepoved knjige »Rane Luke Meštrovića«, proti avtorju Mirku Kovaču pa je po njihovem mnenju treba sprožiti kazenski postopek. Pri tem ne bi smeli obiti vseh tistih, ki so pomagali, da je bila knjiga izdana in nagrajena.

Rudisova naložba v Gvineji

Združenje si je zagotovilo prednost pri nakupu železove rude

TREBOVLJE, 1. jul. — Poslovno združenje Rudis bo imelo prednost pri nakupu železove rude iz gvinejskega rudnika Mifergy-Nimba, ko bo ta začel delati predvidoma čez štiri leta. Gre za uvoz do 750.000 ton rude, ki jo bodo uporabljale tudi združene slovenske železarne.

Zaloge v gvinejskem rudniku cenijo po dosedanjih raziskavah na okoli 650 milijonov ton rude s 65 odstotki železa. V prvi etapi izgradnje rudnika bo Rudis opravljal raziskovalna dela in dobavljal nekatero opremo. Celotna vlaganja v gvinejski rudnik cenijo na 30 milijonov dolarjev.

Pred kratkim je bila ustanovna skupščina mednarodne družbe za izgradnjo in izkoriščanje rudnika železne rude Miferguy-Nimba. Njena člana sta poleg japonskih, švicarskih, španskih ter belgijske firme, alžirske in gvinejske vlade tudi Energoprojekt iz Beograda in združenje Rudis. Rudis ima v družbi 5-odstotni delež.

P. B.

Vpliv na knjigo

Sklepi sarajevskega posvetovanja o družbenem položaju in vlogi knjige se zavzemajo za idejno angažiranost ZK

ZAGREB, 1. jul. (Tanjug) — Na skupnem sestanku izvršnega odbora združenja založnikov in knjigarnarjev Jugoslavije ter komisije za sklepe na posvetovanju o družbenem položaju in vlogi knjige ter založniške dejavnosti, ki je bilo nedavno v Sarajevu, so sprejeli dokončno besedilo sklepov tega posvetovanja.

V njem je med drugim rečeno, da je nujno razviti in okrepiti vpliv organiziranih družbenih socialističnih sil na vso založniško dejavnost, zagotoviti javnost dela in družbeno odgovornost samoupravnih in drugih organov ter posameznikov v vseh delovnih organizacijah in ustanovah na tem področju. To je pot, da ta dejavnost dobi uglednejše mesto v razvoju naše samoupravne družbe.

Sklepi nadalje poudarjajo, da so stališča iz pisma predsednika ZKJ in izvršnega biroja trajno aktualna tudi v založniški dejavnosti. Zato se morajo komunisti akcijsko in idejnopolitično usposobiti, da bodo bolj organizirano in dosledneje prispevali k sprejemanju in uresničevanju založniškega programa, ki bo celovito izražal smeri in potrebe razvoja socialistične samoupravne družbe in zagotovil marksistično usmeritev vseh izdaj.

Potrebna je tudi kritična analiza programske usmeritve, družbenoekonomskega položaja knjige, idejnopolitične in idejne sposobnosti kadrov v vseh založniških hišah. To terja od članov ZK, da izvajajo stalno akcijo za dosledno uresničevanje politike ZKJ.

Lotiti se bo tudi ustreznih ukrepov, da bi knjigo kot dejavnik razvoja družbe, oblikovanja človekove osebnosti in njegovega znanja postala sestavni del družbenih dogovorov in načrtov delovnih organizacij, občin, pokrajin in federacije. Da bi ohranili doseženo raven založniške dejavnosti, je treba takoj okrepiti družbene fonde knjig in usposobiti knjižnice za prosvetno, vzgojno in idejno vlogo. Predvsem pa bi morali ustanoviti delavske knjižnice v Jugoslaviji in pa v tujini za tam zaposlene jugoslovanske delavce. Zato pa je nujno zagotoviti ustrezna posojila.

Obisk ciprske delegacije

BEOGRAD, 1. jul. (Tanjug) — V Beograd je danes prispela ciprska delegacija, ki se bo pri nas razgovarjala o prosvetnem, kulturnem, znanstvenem in tehničnem sodelovanju z našo državo. Delegacijo, ki bo pri nas do 4. julija, vodi generalni direktor zunanjega ministrstva Venijamin Kristodulos. Jugoslovansko delegacijo bo na razgovorih vodil Krsto Bulajić, direktor zveznega zavoda za mednarodno znanstveno, prosvetno, kulturno in tehnično sodelovanje.

Spomenik dr. Ivanu Oražnu

Slovensko zdravniško društvo odkrilo spomenik Kostanjevičanu

KOSTANJEVICA, 1. jul. — Danes dopoldne je slovensko zdravniško društvo v sodelovanju z medicinsko fakulteto iz Ljubljane v Kostanjevici odkrilo spomenik znanemu Kostanjevičanu dr. Ivanu Oražnu.

O liku priznanega strokovnjaka je s področja medicine in naprednega človeka je govoril asistent dr. Anton Dolenc: kip pa je odkril dekan medicinske fakultete prof. Franc Erjavec. Ob tej priložnosti je prof. Alenka Dekleva prebrala obrazložitev za diplomanta Dušana Kebra in Janeza Sketlja, ki sta prejela nagradi in priznanji medicinske fakultete, ki jih vsako leto podelijo ob obletnici smrti dr. Ivana Oražna.

S. DOKL

Grda pravljica

Zaradi filma »Volčja nežnost« so prestrašeni homoseksualci protestirali pred berlinsko festivalsko dvorano

OD NAŠE POSEBNE POROČEVALKE

BERLIN, 1. jul. — Pred vhodom v festivalsko dvorano je zal in vljuden mladenič delil zelene letake. Na njih je pisalo: Protest. Ne tako, gospod Fassbinder. Fassbinder je namreč producent nemške grozljivke Volčja nežnost, v kateri plešasta pošast z najbolj mehkim srcem, toda tudi smrtnim ugrizom, zlorablja in ubija zale mladeniče.

Letak organizacije nemških homoseksualcev izraža strah štirih milijonov užaljenih državljanov ZRN, ki sodijo, da je svoboda njihove oblike družinskega življenja ogrožena prav zdaj, ko je na obzorju liberalizacija zastarelega paragrafa 175 v kazenskem zakoniku. Lahko se zgodi, da bo film negativno vplival na razpoloženje zakonodajalcev, prav verjetno pa bo imel negativne posledice v družbi, ki se je komaj začela privajati na to, da se homoseksualci brez očitkov abnormalnosti ali zločinstva pojavljajo v javnosti in se ne skrivajo več pred njo.

Film Volčja nežnost pripoveduje zgodbo masovnega morilca Fritza Haarmanna iz podivjanih let po prvi svetovni vojni, ki pa je filmsko prestavljena v čas po drugi vojni, ko se policija uspešno poslužuje kriminalnih tipov za pomožno vohljanje. Z uradnim plaščem lepo pokrit, si spolno nenasitni vohljač Haarmann vodi mlade potepuhe v svoje stanovanje in jih ljubi, ker pa so časi hudi, jih nato še po kosih prodaja na črni borzi kot »sočno mlado svinjino«, potem ko jim je po vampirsko izpil kri. Vendar ne gre za kakšno socialno ali psihološko študijo o zločincu, marveč za kriminalko ali bolje, za grdo pravljico o hudobnem stricu Fricu, ki s svojo krvavo sekirico hodi ponoči okrog in se prikazuje fantičkom, če niso pridni, kakor poje ljudska pesem: »Čakaj, čakaj sinko, bo prišel Haarmann in naredil zrezke iz te be . . .«, ali kakor je zapisano v vampirskem priročniku: »Našim sovražnikom vzemimo kri in si jo prilastimo. Vzeti pa si jo moramo, ker je drugi ne smejo imeti . . .« (Himmler esesovcem, 1940).

Eno z drugim, ko volk položi svojo glavo pod rabljevo sekiro, dušo pa v roke gospodove, prizna, da je pospravil 40 do 50 angelčkov, in to najlepših, kar jih je imel. In ker je to dobro zaigrana samo veselo filmana pravljica, prepolna dvorana skoraj ni mogla drugega, kot da je veselo ploskala. Med tistimi pa, ki vsaj tisti večer niso mogli poskusiti mesa, sem bila tudi jaz.

Človek bi moral seveda tudi filme sprejemati brez čustev in čutov, če že hoče o njih pisati. In se tudi trudi, da bi jih, vendar se mu vselej ne posreči. Tu je na primer film Georgia, Georgia, napovedan kot nadarjeno delo švedskega režiserja Bjorkmana, ki mu je znal dati »pulzirajoč tempo v pošteni dramatičnosti brez igračkanja z melodramatičnostjo in cingljanja z efekti«.

Do tod vse v redu in prav. Toda ta film perfektne obrti noče ostati samo pri tem, njegov namen ni samo zelo določeno fiksiran v filmu, potrdil ga je na tiskovni konferenci še sam koproducent iz ZDA. Povedati je treba, da je ta ugledni producent črnec, da je scenarij napisala znana črnska publicistka in da film kolportira zgodbo črnske pevke, ki se na Švedskem zaljubi v belega vojaškega dezerterja, kar imajo črni ameriški dezerterji za rasno izdajstvo in kar je dekle prisiljena plačati z življenjem. To pa je tisto militantno sporočilo, in tako na svetlo postavljeno, da se gledalec ob njem mora opredeliti.

Ob vsem tem, kar čuti do krivične usode in trpljenja črne rase v svetu nestrpnega belega čustvovanja in pogoltne bele civilizacije, se gledalec moje življenjske izkušnje ali če hočete, naše izkušnje — ne more opredeliti za reševanje rasnih konfliktov s krvavim rasnim povračilom, ker bi s tem pristal na rasno razlikovanje kot tako. To, kar hoče ta film krvavo posvariti, je ne glede na barve tisto strah vzbujajoče izkoriščanje dovolj znane ideologije, kar za nas ni samo hudobna pravljica.

OLGA RATEJ

Predlog za skupno vlado

VIENTIAN, 1. jul. (Tanjug) — Kraljevska vlada Laosa je danes predlagala Patet Lau, da bi ustanovili skupen kabinet z nevtralnim predsednikom na čelu. Predlog je poskus, da bi rešili štirimesečni zastoj, v katerega je zašlo iskanje skupne vlade po podpisu sporazuma o prekinitvi ognja. Nova vlada doslej ni mogla biti ustanovljena, ker Patet Lao ni soglašal s tem, da bi princ Suvana Fuma ostal premier.

Vojaške vaje na Triglavu

V Triglavskem pogorju so bile uspele vaje bojevanja v gorskih stenah

VRATA, 1. jul. — »Rdeči so uspeli«. Točno ob 14. uri so na vrhu Triglava, na Aljaževem stolpu, razvili slovensko zastavo, simbol neustrašenega odpora in zmage slovenskega naroda.

Ob 3. uri zjutraj je teritorialni jeseniško-bohinjski partizanski odred, ki se je pred »plavim« umaknil v Vrata in se tam utaboril, dobil od terencev iz Trente sporočilo, da »plavi« prodirajo proti Luknji. Tukaj so krenili na pohod, toda izvidnica jih je že pri vstopu v Prag začela obstreljevati. Prizadejala jim je lažje izgube; »rdeči« so se takoj razdelili. Ena skupina je krenila proti Luknji, druge pa preko Praga in po Nemški in Slovenski plezalni smeri skozi severno steno Triglava na Kredarico.

Medtem so »rdeči« že prodrli do Luknje in po krajšem boju zaustavili glavnino »plavih«, ki je že prodirala iz Trente. Nato so se po Bambergovi poti odpravili na Triglav, ga dosegli nekaj po 13. uri in ob 14. uri razvili zastavo.

V tem času je ostali del »rdečih« prodrl na Kredarico o pravem času, kajti pri Planiki se je že formirala kolona »plavih«, ki so bili prišli z bohinjske strani. Vnel se je boj, v katerem pa so »plavi« zopet zapustili bojišče.

JANEZ JANČAR

Priznanja krške občine

Na slavnostni seji v Kostanjevici podelili Valvasorjeva priznanja

KOSTANJEVICA, 1. jul. — Na slavnostni seji občinske skupščine Krško, ki je bila danes v Kostanjevici, so podelili tudi tri Valvasorjeva priznanja, ki jih vsako leto podeljujejo za izredne gospodarske, kulturne in druge dosežke v krški občini. Priznanja so prejeli: Občinska zveza DPM, ki je v zadnjih letih izredno razgibala dejavnost, Franc Dragan za dosežke na področju družbenopolitičnega dela in Andrej Čebular za pionirsko delo na področju gospodarstva. Valvasorjeva priznanja in medalje je nagrajencem izročil predsednik občinske skupščine v Krškem, Jože Radej. S. DOKL

oglašujte v dnevniku DELO

Zadnje vesti

Konec bombardiranja Kambodže?

SAN CLEMENTE, 1. jul. (Reuter) — Predsednik ZDA Nixon je danes podpisal zakon o ukinitvi financiranja bombardiranja Kambodže po 15. avgustu letos, toda pod pogojem, da se dotlej doseže mirovni sporazum.

Dugonjić prispel v Maroko

RABAT, 1. jul. (Tanjug) — Podpredsednik predsedstva SFRJ Rato Dugonjić je danes popoldne prispel na tridnevni uradni obisk v Maroko, kjer se bo sestal s kraljem Hasanom II., predsednikom vlade Osmanom in drugimi marokškimi državniki. Dugonjića spremlja Miloš Lalović, pomočnik zveznega sekretarja za zunanje zadeve. Na letališču so gosta pozdravili brat kralja Hasana II. princ Abdalah, predsednik vlade Osman in drugi. Razgovori se začno jutri dopoldne.

Delegacija NDR odpotovala

LJUBLJANA, 1. jul. (Tanjug) — Delegacija DR Nemčije, ki jo je vodil podpredsednik vlade Manfred Flegel, je nocoj končala štiridnevni obisk v Sloveniji. Udeležila se je bila slovesnosti ob otvoritvi tovarne titanovega dioksida v Celju, ki je bila zgrajena s skupnimi naložbami Jugoslavije in DRN. Delegacija je obiskala tudi druge delovne organizacije v Sloveniji in se razgovarjala o možnostih tesnejšega gospodarskega sodelovanja.

Iraški obrambni minister ubit

BAGDAD, 1. jul. (Tanjug) — V Bagdadu so nocoj uradno sporočili, da je bil danes ubit iraški obrambni minister general Hamad Šehab. Agencija Mena sporoča, da so ministra ubili »sovražniki ljudstva in revolucije«. Drugih podrobnosti o atentatu zaenkrat ni. General Šehab, star 51 let, je bil prej načelnik generalštaba iraških oboroženih sil, za obrambnega ministra pa je bil imenovan aprila 1970.

Kasneje so v Bagdadu sporočili, da je bil na čelu »skupine ljudskih izdajalcev« Nazem Kazar, direktor javne varnosti. Po teh vesteh sta bila ubita še dva višja oficirja iraške armade, lažje pa je bil ranjen notranji minister Saadun Gaidan. Kazar in drugi člani zarote so bili ujeti, ko so bežali proti iranski meji. Zarotnikom bodo sodili.

Tudi libijski premier v Kairu

KAIRO, 1. jul. (Mena) — Libijski premier Džalud je danes prispel v Kairo, kjer se bo najbrž pridružil predsedniku El Gadafiju v razgovorih z egiptovskim predsednikom Sadatom in drugimi egiptovskimi funkcionarji o združitvi Libije in Egipta. Libijsko-egiptovski razgovori, do katerih je prišlo brez predhodnih napovedi, trajajo že več kot deset dni, o rezultatih pa ni še nič uradno znanega.

Za odpuščene še ni dela

KAIRO, 1. jul. (Tanjug) — Radio Omdurman je včeraj sporočil, da je sudanski predsednik El Nimeiri izdal dekret o ustavitvi dela komiteja, ki so ga bili ustanovili z namenom, da bi proučil možnost ponovne zaposlitve odpuščenih komunistov in »muslimanskih bratov«.

Telegrami

Dugonjić odpotoval v Maroko

BRIONI — Podpredsednik predsedstva SFRJ Rato Dugonjić je odpotoval na tridnevni obisk v Maroko, kjer se bo sešel s kraljem Hasanom in drugimi marokškimi voditelji. Zatem bo obiskal še Mavretanijo.

Parlamentarci so se vrnili

BEOGRAD — Delegacija zvezne skupščine — vodila jo je predsednica odbora zbora narodov za zunanjo politiko Stana Tomašević-Arnesen se je vrnila s petdnevnega obiska na Nizozemskem.

Končan obisk v Romuniji

BUKAREŠTA — Delegacija SZDLJ je pod vodstvom generalnega sekretarja zvezne konference Alija Shukrija končala obisk v Romuniji in odpotovala v Beograd.

Razlaganje ustavnih dopolnil

FRANKFURT — Član sekretariata predsedstva zvezne konference SZDLJ Ivica Lovrić je govoril našim delavcem v Zahodni Nemčiji o pomenu ustavnih sprememb v Jugoslaviji. S tem se je začela javna razprava o ustavnih spremembah tudi med našimi delavci, ki so začasno zaposleni v Zahodni Nemčiji.

Obletnica KP Kitajske

PEKING — Kitijski tisk se danes z uvodniki, in posebnimi prilogami spominja 52-letnice ustanovitve KP Kitajske. Partija je bila ustanovljena na kongresu v Šanghaju. Časopisi so na naslovnih straneh objavili veliko fotografijo predsednika Mao Ce Tunga in citate iz njegovih del.

Vrnitev Dušana Petrovića

BEOGRAD — »Povsod, kjer smo bili, so nas sprejeli prisrčno in toplo. Prijateljske tradicije, ki v dolgi zgodovini povezujejo narode Češkoslovaške in Jugoslavije, so se manifestirale na vsakem koraku.« To je izjavil predsednik sveta zveze sindikatov Jugoslavije Dušan Petrović po vrnitvi s petdnevnega obiska pri češkoslovaških sindikatih. Na poti domov se je za en dan ustavil tudi v Budimpešti in se pogovarjal z generalnim sekretarjem madžarskih sindikatov Sandorjem Gasparjem.

Smrt kitajskega funkcionarja

HONGKONG — Kitajska časopisna agencija Hsinhua je sporočila, da je včeraj v Hongkongu umrl v 92. letu življenja član prezidija vsekitajskega ljudskega kongresa Čang Ših-čao. V Hongkong je dopotoval 25. maja in takrat so se začele širiti govorice, da je prišel s posebno nalogo in da bo navezal stike s predstavniki vlade v Tajvanu. Te domneve pa so zanikali.

Romuni v Severni Koreji

PJONGJANG — Romunska vojaška delegacija, ki jo vodi prvi namestnik obrambnega ministra general Ion George je po 14-dnevnem obisku v LR Kitajski dopotovala v Severno Korejo.

Jakubovski na Poljskem

VARŠAVA — Prvi sekretar CK poljske združene delavske partije Edward Gierek in premier Pjotr Jaroszewicz sta sprejela vrhovnega poveljnika oboroženih sil varšavskega pakta sovjetskega maršala Ivana Jakubovskega. Sestanek je bil v krogu najožjega vodstva štaba varšavskega pakta in predstavnikov poljske armade.

Delegacija DR Vietnama odpotovala

PJONGJANG — Partijsko-vladna delegacija DR Vietnama je pod vodstvom premiera Oham Van Donga odpotovala iz Severne Koreje v Hanoi. V Pjongjangu je podpisala sporazum o gospodarski in tehnični pomoči, ki jo bo Severna Koreja poslala Severnemu Vietnamu, in o trgovinski menjavi med državama v prihodnjem letu.

Pa še to:

»Prejeli smo solidno informacijo o napaki v davčni prijavi Harolda Gibbonsa, podpredsednika zveze voznikov kamionov. Kot veste,« je rečeno v priporočilu na papirju z glavo Bele hiše in podpisom enega od svetovalcev, »je Gibbons odkrit sovražnik, privrženec McGoverna, eden izmed treh sindikalnih voditeljev, ki so nedavno obiskali Hanoi. Prosimo, da preučite ali bi lahko to takoj izkoristili. Če je treba dati denar informatorjem, nam sporočite. Denar bi bil naložen v neko dobro stvar.« — En kamenček iz mozaika Watergate.

VREMENSKO POROČILO

Prognostična karta za 2. julij 1973 ob 7. uri

Vreme in temperatura 1. julija 1973

kraj	ob 7. uri vreme	stopinj	ob 13. uri vreme	stopinj
Ljubljana	jasno	15	sončno	26
Planica	jasno	11	—	—
Brnik	jasno	14	sončno	24
Kredarica	sončno	3	pooblačno	7
Maribor	pooblačno	17	pooblačno	24
Sl. Gradec	jasno	14	pooblačno	22
Celje	pooblačno	15	—	—
Novo mesto	sončno	14	sončno	24
Koper	pooblačno	21	sončno	26
Reka	jasno	22	sončno	27
Pulj	sončno	23	jasno	26
Hvar	jasno	24	jasno	26
Dubrovnik	—	—	jasno	27
Zagreb	oblačno	16	pooblačno	24
Beograd	jasno	16	pooblačno	24
Sarajevo	oblačno	17	sončno	23
Titograd	sončno	25	nevita	27
Skopje	jasno	20	sončno	27
Čelovec	sončno	15	jasno	23
Gradec	sončno	15	sončno	23
Dunaj	sončno	18	pooblačno	24
Benetke	sončno	19	jasno	26
Milano	pooblačno	20	jasno	29
Genova	jasno	24	jasno	26
Milnchen	sončno	15	pooblačno	23
Zürich	jasno	14	jasno	24
Rim	jasno	21	jasno	26
Pariz	jasno	19	jasno	28
Berlin	jasno	20	oblačno	24
Stockholm	jasno	21	jasno	26
Moskva	jasno	21	pooblačno	26

SLOVENIJA

Zmerno do pretežno oblačno, v zahodnih krajih deloma sončno. Najnižje nočne temperature okoli 12, v Primorju 20, najvišje dnevne okoli 24, v Primorju 26.

IZGLEDI ZA TOREK

Zmerno oblačno.

JUGOSLAVIJA

V severnih krajih pretežno, drugod zmerno oblačno, ob Jadranu sončno.

VREMENSKA SLIKA

Evropa je v polju visokega zračnega pritiska, katerega središče se umika proti Skandinaviji. Višinsko jedro hladnega in vlažnega zraka zajema območje Karpatov in Panonske nižine ter bo z oblačnostjo vplivalo na vreme pri nas.

Temperature morja

Koper 26, Reka 23, Šibenik 23, Dugi otok 23, Split 22, Hvar 21.

Odločile 11-metrovke

V povratni kvalifikacijski tekmi za I. ZNL je Budućnost premagala Maribor z 1:0 (1:0) in izenačila skupen izid obeh srečanj — H. Vabič junak tekme

TITOGRAD, 1. jul. — Nogometaši Maribora so se uvrstili v II. kolo kvalifikacij po uspešnejšem streljanju enajstmetrovk. V rednem času se je tekma končala z 1:0 za Budućnost. Ker je Maribor doma zmagal z enakim rezultatom, sta moštvi morali streljati z bele točke. Vabič je ubranil dva strela, enega pa so domači zgrešili. Za vijoličaste pa so gole dali Ražić, Bradvić in Horjak ter tako zmagali skupaj s 4:3.

Točne so bile namreč napovedi, da bo Budućnost že od vsega začetka napadla z vsemi močmi in poskusila čim hitreje izenačiti razliko iz Ljudskega vrta. Vijoličasti so se tega dobro zavedali, kljub temu pa so delovali v začetku precej zmedeno in nezanesljivo. Domačini so imeli že v 1. minuti veliko priložnost, potem ko je Folić poslal visoko žogo pred mariborska vrata. Najprej je žogo iz ugodnega položaja zgrešil Marković, takoj zatem pa še Štefanić. Velika ofenziva Budućnosti se je nadaljevala, Mariborčani pa se niso mogli otresti pritiska domačih. V 4. minuti je hitri Miročević zbežal Bolfeku, k sreči pa je vzadnjem hipu posredoval Djuričić.

Na dlani je bilo, da nezanesljiva obramba gostov ne bo mogla zadržati nenehnih napadov Budućnosti. In zares so domačini že v 9. minuti prišli do vodilnega zadetka. Djuričić je tedaj žibl žogo v kot, ki ga je tako izvedel Marić. Vabič je bil za trenutek neodločen, to pa je bilo zanj usodno, kajti ko je zapustil svoja vrata, je bilo že prepozno. Marković je bil hitrejši in z glavo streljal ostro proti mariborskim vratom. Žoga je zadela Grbavca, ki je hotel še rešiti nemogoče, vendar je lahko samo še potrdil zadetek — 1:0.

Po tem zadetku so imeli domačini še dve veliki priložnosti, okoli 20. minute pa je njihova premoč splahnela. V 21. minuti je Ražić po Prosenovi podaji streljal samo nekaj centimetrov prek vratnice, v 26. minuti pa je moral Gilić pokazati vse svoje znanje, da je zbil v kot tar je žogo izbil, Binkovski pa je s petih metrov streljal preko vratnice.

To bi se gostom lahko maščevalo, kajti domači so si v 76. minuti priigrali še eno veliko priložnost; Rogošić je pobegnil mariborski obrambi, Vabič je bil že premagan, vendar je Djurić v zadnjem hipu izbil žogo v kot.

Bolj se je igra bližala koncu, bolj je bilo očitno, da bo prišlo do streljanja 11-m. Nervoza se je tedaj naenkrat lotila igralcev Budućnosti, kajti prav ta ekipa je doslej že dvakrat izpadla iz kvalifikacij (Spartak, Sloga), ker ni izkoristila strelov z bele točke.

V zadnji minuti so imeli Mariborčani še nekoliko športne sreče, kajti Miročević se je prebil povsem sam pred Vabiča. Odgovornost pa je bila prevelika in domači napadalec je na veliko razočaranje številnih gledalcev in njegovih soigralcev zgrešil mariborska vrata.

Ker se je tudi po 180 minutah kvalifikacijski boj med Mariborom in Budućnostjo končal neodločeno — 1:1, so na štadionu pod Gorico v Titogradu streljali 11-metrovke. Nervoza v obeh taborih je bila nepopisna. Po tem, ko je Ražić izenačil današnji rezultat na 1:1, je Janković zgrešil. Zatem je Grlić zadržal Grbavčev strel; malo pozneje je ustrelil mimo tudi Breber in Budućnosti je po strelih Božovića, Miročevića vodila s 3:1. Bradvić je znižal na 3:2, potem pa je Vabič bravurozno izbil žogo, ki jo je proti njemu sprožil vratar Budućnosti Gilić. Napetost je dosegla vrhunec, ko je zgrešil mariborska vrata zadnji mož Budućnosti Šaković. Horjak pa je ostal miren in žogo zanesljivo ustrelil v mrežo Budućnosti. — 3:3, skupaj 4:3 za Maribor.

Veselje v mariborskem taboru je bilo ogromno, saj se je enajsterica zasluženo uvrstila v drugo kolo kvalifikacij. Vijoličasti so bili posebej v drugem polčasu mnogo zrelejši tekmec, tako da bi odločitev verjetno padla že pred odločilnimi enajstmetrovkami, ko Mariborčani v prvih 20 minutah ne bi zaigrali tako nervozno.

P. KACLER

PRESREČEN — Trener Maribora Djalma Marković

Štadion pod Gorico, gledalcev 18.000, vreme sončno, toplo, teren dober za igro, sodnik Djurdjević (Beograd).

STRELCI: 1:0 — Marković (9), 1:1 — Ražić (11 m), 2:1 — Božović (11 m), 3:1 — Miročević (11 m), 3:2 — Bradvić (11 m), 3:3 — Horjak (11 m).

BUDUĆNOST: Gilić, Turković, Folić, Rogošić, Karadžić, Božović, Štefanić, Miročević, Ivanović (Janković), Marković, Marić (Šaković).

MARIBOR: Vabič, Petrič, Grbavac, Bradvić, Bolfek, Djuričić, Ražić, Breber, Vučeković, Prosen (Horjak), Klančnik (Binkovski).

V Mariboru navdušenje

MARIBOR, 1. julija — Mnogi Mariborčani so danes popoldne prisluhnili radijskemu prenosu nogometne tekme iz Titograda. Ob zmagi po streljanju enajstmetrovk je bilo med vsemi ljubitelji nogometa in vsemi, ki so ob tej pomembni zmagi postali privrženci vijoličastih, nepopisno veselje.

Kmalu zatem so vihrale iz avtomobilov, ki so se vozili po mestnih ulicah, zastave vijoličastih. Mnogi navijači mariborskega drugoligaša, ki je premagal prvo oviro na poti v I. ligo, so pred ogljno omarico NK Maribor komentirali vzburljive dogodke v Titogradu.

B. ČERIN

Gostje preudarno

Famos : Zagreb 1:2 (1:0)

HRASNICA — Štadion v športnem parku, gledalcev 12.000, sodnik Maksimović (N. Sad).

STRELCI: 1:0 — Hodžić (16), 1:1 — Mučibob (56), 1:2 — Bakota (60).

FAMOS: Ekmečić, Šarac, Propara, Jelašković, A. Lokvančić, Obradović, Petrović, Lusić, Čosić (N. Lokvančić), Hodžić.

ZAGREB: Horvat, Gašperini, Tutak, Antolić, Ivanišević, Lipovac, Markulin, Čopor (Hušidić), Mučibob, Rukljač, Smolek, (Bakota).

Pred rekordnim številom gledalcev so Zagrebčani zasluženo zmagali. Gostje so že od vsega začetka z lahkoto prihajali v napad, tako da je obramba morala večkrat najostreje posegati v dogodke, da bi ubranila svojo mrežo. Šele v 14. min. je domači napadalec Čosić prešel v napad, zagrebški branilec Gašparini pa ga je pred zaključnim strelom zaustavil, tako da je žoga odletela v kot. Lepo podano žogo je v skoku z glavo prestregel Hodžić in povedel Famos v vodstvo.

Pod odmoru domače enajsterice ni bilo mogoče prepoznati. Na igrišču so vladali zgolj Zagrebčani, ki so hitro izenačili — v podobnih okoliščinah, kot je Famos povedel — Bakota pa je še štiri minute kasneje iz samostojnega prodora dosegel zmagoviti zadetek.

Po vodstvu Zagrebčanov so igrali domačini brez prave volje.

K. KAMERIĆ

Dobra taktika

Priština : Osijek 1:2 (0:1)

PRIŠTINA — Štadion Prištine, gledalcev 25.000, sodnik Rauš (Varaždin).

STRELCI: 0:1 — Petrović (32), 1:1 — Ahmeti (51), 1:2 — Bašić (83).

PRIŠTINA: Todorovski, Ahmeti, Radošević, Frabri, Celina, Trifunović, Mladenović (Karapandžić), Hatipi, Sujica, Kostić, Cvetković.

OSIJEK: Dugalić, Ilićin, Dumančić, Milić, Lončarić, Rupnik, Grnja (Lončar), Bašić, Lukačević, Petrović, Žutelija.

V prvem delu je bila igra dokaj raztrgana. Imeli smo občutek, da so številne prekinitve povsem plod taktike nogometašev Osijeka, ki so, za vsak najmanjši oster štart, glasno protestirali in s tem zaustavljali igro. Kljub temu, da je imela Priština pobudo, pa so gostje prek Petrovića v 32. min. dosegli vodilni zadetek. Domača enajsterica se je še bolj zagrizeno borila, saj jo je v želji za zmago spodbujal štadion napolnjen do zadnjega kotička.

Domačini so izenačili šele v nadaljevanju. Po izenačenju so še naprej obdržali pobudo, o čemer kaže tudi razmerje (18:3) v kotih za domačine. Gostje so vse svoje sile usmerili v obrambo. Vodilni zadetek pa so dosegli v enem redkih nasprotnikovih napadov. Sodnik Rauš se ni posebno izkazal. Z nerazumljivimi odločitvami in razveljavljenim zadetkom za Prištino pri rezultatu 1:1 je po nepotrebnem vzburjal navijače, tako da ni čudno, da so po koncu tekme vdrli na igrišče in poskušali z njim fizično obračunati.

G. KAČANIKU

Kdo novi člani II. ZNL?

Zahodna skupina:	Vzhodna skupina:
1. Zastopnik Hrvatske	1. Zastopnik Srbije
2. Zastopnik Slovenije	2. Zastopnik Kosova
3. Zastopnik BiH	3. Zastopnik Makedonije
4. Bačka	4. Zastopnik Črne gore
5. Spartak	5. Sutjeska
6. Zagreb	6. Borac (Č)
7. Maribor	7. Budućnost
8. Osijek	8. Priština
9. Proleter	9. Šumadija
10. Famos	10. Napredak
11. Karlovac	11. Trebča
12. Igman	12. Čukarički
13. Novi Sad	13. Radnički (P)
14. Rijeka	14. Bokelj
15. Leotar	15. Kumanovo
16. Crvenka	16. Radnički (K)
17. Šibenik	17. Galenika
18. Iskra	18. GOŠK, Titograd ali Pobjeda
19. Mura	19. Dinamo (P) ali Vrbas

Če se katerokoli moštvo iz II. ZNL — zahod v kvalifikacijskih tekmah uvrsti v I. ZNL, bi Mura postala novi član II. ZNL — zahod, za prazno mesto zastopnika Slovenije pa bi igrala kvalifikacije ljubljanski Mercator in mariborski Železničar (kot prvak SNL). Če pa se iz II. ZNL — zahod v I. ZNL ne bi uvrstilo nobeno moštvo, potem bi igrala Mura kvalifikacijski tekmi z Železničarjem, Mercator pa bi moral v novoustanovljeno SNL.

Lep uspeh

Borac : Proleter 0:0

ČAČAK — Štadion Borca ob Moravi, gledalcev 20.000, sodnik Medić (Zg).

BORAC: Avramović, Dunjić, B. Čakarević, Baralić, Radonjić, Petrović, Kulašević, Ostojić, Radivojević (Kovačević), Dj. Čakarević, Jovašević.

PROLETER: Šarović, Dubljević, Lišin, Dakić, Egelja, Kovrlja, Manislavić, Sučević, Radosavljević, Kanački, Vidović.

Proleter je v Čačku zasluženo osvojil točko in se tako uvrstil v drugo kolo kvalifikacij. Največ zaslug za to ima vratar Šarović, ki je na obeh tekmah branil izvrstno. Zrenjaninci pa bi si po priložnostih na tej tekmi zaslužili še ugodnejši rezultat. V 34. min. se je pred domačim vratarjem Avramovićem znašel sam Vidović, le nekaj minut pozneje pa še Radosavljević. V prvem primeru je Avramovića rešila sreča, v drugem pa je izvrstno zaustavil. Domačini so imeli v prvem delu igre le eno priložnost, ko je Kulašević v 37. min. zadel vratnico.

Kljub temu, da so Čačani v drugem polčasu zaigrali bolj podjetno, zadetka le niso dosegli. Bili pa sta dve priložnosti. Kulašević je v 76. min. iz neposredne bližine ponovno zadel vratnico, v 80. min. pa bi gostje lahko povedli, vendar je Avramović odlično branil Radosavljevićev strel potem, ko se je leta znašel sam pred njim.

Z. MAKSIMOVIĆ

ATLETIKA

Mladinci za pokal

TJENTIŠTE — Na XVIII. tekmovanju za mladinski atletski pokal republik in pokrajin je nastopilo več ko 300 tekmovalcev. Pri mladinčih vodi po prvem dnevu Vojvodina pred Hrvatsko, Srbijo in BiH, pri atletinjah pa vrsta Hrvatske, sledijo Vojvodina, Srbija in BiH.

Med boljšimi rezultati je treba omeniti Antona Gluhaka (Voj), ki je 110 m ovire pretekel v času 15,1, 400 m pa v 48,3. Bilko Kačar (BiH) pa je 1500 m z zaprekami pretekel v času 4:23,5.

Rezultati športnih iger elektrogospodarstva

CELJE — Včerajšnje poročilo z 18. letnih športnih iger elektrogospodarstva Slovenije dopolnjujemo s podrobnejšimi rezultati.

Balinanje — moški — (9): 1. Elektro (Go), 2. Sav. elektrarne (Lj), 3. TE (Trb); kegljanje — moški — (24): 1. Elektro (Kr) 537, 2. Soške elektrarne 575, 3. Elektro (Ce) 548; posamezno — 1. Turk (El. Kr) 833, 2. Kranjc (El. Ce) 499, 3. Pavlin (El. Kr) 465; ženske — (5): 1. Elektro (Ce) 403, 2. TE (Mb) 311, 3. Elektro (Go) 298; posamezno — 1. Lahovnik TE (Mb) 202, 2. Narobe (El. Go) 196, 3. Jeromel (El. Ce) 189; kros — moški (14) do 30 let: 1. Elektro (Lj) 3:11,6, 2. Elektro (Go) 3:15,3, 3. Soške elektrarne 3:17,8; nad 30 let: 1. Elektro (Lj) 2:38,2, 2. Elektro (Go) 2:43,9, 3. TE (Trb) 2:58,6; ženske — 1. Elektro (Lj) 3:39,6, 2. Elektro (Ce) 3:47,6, 3. Elektro (Go) 3:56,2; mali nogomet (13): polfinale — TE (Trb) : Elektroprojekt 2:1, Elektro (Go) : Elektro (Lj) 1:0, finale TE (Trb) : Elektro (Go) 3:2; vrstni red: 1. TE (Trb), 2. Elektro (Go), 3. Elektroprojekt; **namizni tenis** — moški (13): 1. TE (Trb), 2. Elektrotehna, 3. Soške elektrarne; posamezno — 1. Bratuš (Elektrotehna), 2. Rus (Te Trb), 3. Toplak (El. Mb); ženske: 1. Elektro (Ce), 2. Elektro (Mb), 3. Elektro (Lj); posamezno — 1. Novak, 2. Pelicon (obe El. Ce), 3. Pirih (El. Mb); **odbojka** — moški (9): 1. Elektro (Go), 2. Dravske elektrarne, 3. Soške elektrarne; ženske — 1. Elektro (Go), 2. Dravske el., 3. Elektro (Kr); **plavanje** — moški: 1. Te (Mb), 2. Elektro (Lj), 3. Dravske el.; ženske — 1. Dravske el., 2. Elektro (Go), 3. TE (Trb); posamezno — moški do 30 let — 50 m kravl: 1. Flis (Te So) 29,9, do 40 let — 1. Urankar (Te Trb) 33,0, do 50 let — Zelenšek (Te Trb) 31,0; ženske — do 30 let: 1. Žižmut (Elektrotehna) 41,8; nad 30 let: Istenič (El. Ce) 48,2; **ribolov** (11): 1. Elektro (Mb) in Dravske el., 3. Te (Trb); **streljanje** — moški (21): 1. Soške el. 616, 2. Dravske el. 615, 3. Elektro (Lj) 612; posamezno — 1. Gabršček (El. Lj) 167, 2. Cizej (Te Mb) 165, 3. Planinc (Elektrotehna) 163; **šah** (13): 1. Elektrotehna, 2. TE (Trb), 3. Dravske el.; **atletika** — moški (13): 1. Elektro (Ce) 10841, 2. Elektro (Lj) 10681, 3. Elektro (Go) 10620; ženske — 1. Elektro (Go) 5192, 2. Dravske el. 4545, 3. Elektro (Lj) 3639; posamezno — moški — 100 m do 30 let — Makarović (Soš. el.) 10,9, do 40 let — Orehek (El. Lj) 11,7; met krogle — 1. Makarović (Soš. el) 13,50 do 40 let — Bole (TE So) 12,07, nad 40 let — Sotenšek (El. Go) 10,23; 60 m nad 30 let — Nučič (TE Trb) 7,9; daljava — do 30 let — Makarovič (Soš. el) 684, do 40 let — Bole (TE So) 627, nad 40 let — Nučič (TE Trb) 523; višina — do 30 let — Oblak (Drav. el) 170, do 40 let — Šarman (Drav. el) 160, nad 40 let — Nučič (TE Trb) 145; 4 x 100 m: 1. Elektro (Mb) 47,7, 2. Soške el. 47,9, 3. Elektro (Lj) 48,0; ženske — višina: Budin (El. Go) 130, nad 30 let — Ajster (El. Mb) 115; 60 m — Budin (El. Go) 8,9, nad 30 let — Ajster (El Mb) 9,3; daljava — Budin (El. Go) 4,33, nad 30 let — Seničar (El. Lj) 3,96; krogla — Karič (El Go) 9,18, nad 30 let — Tomažič (Drav. el) 8,36.

Naslednje, 19. športne igre elektrogospodarstva bodo prihodnje leto v Ljubljani.

K. JUG

Pestro delo

Pomebna dejavnost velenjskega ŠŠD, ki združuje nad 560 aktivnih članov

CELJE — Na osnovni šoli »Gustava Šiliha« v Velenju je v ŠŠD nadvse razgibano življenje. Šola, ki šteje nekaj nad 800 učencev, združuje v ŠŠD 567 aktivnega članstva. V kratkem je ta mlada športna organizacija opravila pomembno delo, ki je preobrazilo mladi rod v odnosih do telesne vzgoje in športa. Po svojih nagnjenjih so se pionirji in pionirke združevali v trinajstih delovnih sekcijah in krožkih. Vadba in tekmovanja, prežeta z vzgojnimi in izobraževalnimi prijemi, so bila glavno gibalo društvenega dela. Več stvari je vredno podčrtati pri delu te vzorne športne organizacije:

- vse akcije podpirajo smotre šolske telesne vzgoje, ki slonijo na pridobivanju in poglabljanju znanja v temeljnih panogah telesne vzgoje in sodijo že med osnovno izobrazbo in potrebo vsakega človeka. Gre za izredno aktivnost mladih v planinstvu, za učenje plavanja in smučanja;
- z razmni oblikami in vsebino dela je vključevati v dodatno vadbo kar največ mladih. Izreden poudarek je na vključevanju v aktivno delo, zlasti tistim kategorijam učencev, ki so te vadbe najbolj potrebni. Razveselivo je vključevanje v ŠSD, zlasti učencev na nižji stopnji. V ta namen je bilo opravljenih kar 816 vadbenih ur;
- tekmovalnost je nedvomno izredno gibalo tudi na področju športa, ki ga je moč ob vzornem vzgojnem delu s pridom uporabiti tudi na drugih področjih življenja mladih. Tako je v tem ŠSD bilo opravljenih kar 230 medrazrednih tekem, v katerih so se kalile individualne in socialne črte značaja mladih;
- celotna aktivnost je prežeta na spremljanju in podpiranju učnih uspehov aktivnega članstva, kjer se vleče kot glavna komponenta v društvenem življenju. Najboljši športni razred 5c je imel med drugim tudi 100 procentni učni uspeh!

Omenili smo le glavne značilnosti ŠŠD, ki je s svojimi smotri in bogato vsebino dela postalo med vodilnimi organizacijami na šoli. V taćknih delovnih uspehih je izzvenela tudi letna konferenca ŠŠD, ki je bila pred dnevi v nabito polni skupščinski dvorani velenjske občine. Mladi športni delavci so razgrnili pred delegati, starši in predstavniki družbeno-političnih organizacij Velenja sadove svojega plodnega dela in si zastavili delovno pot za prihodnje. Vsaka izrečena beseda iz ust mladih je bila tehtna, vsebinsko bogata in utemeljena. Prav bi bilo, če bi se tudi odrasli zgledovali po organizaciji in vsebini vodenja sestankov in zborovanj po mladih funkcionarjih ŠSD »Gustava Šiliha«. Ob podelitvi pokalov najboljšim športnim razredom in diplom najboljšim posameznikom velja še posebej omeniti najboljšo športnico na šoli Ireno Zemljakovo in najboljšega športnika Bojana Ojstrška. Vsi ti bogati uspehi so bili doseženi ob razumevanju uprave šole, sodelovanju večine učiteljskega zbora in zavzetem delu mentorice prof. Metke Pocajtove.

Potem, ko so izvolili nov odbor, so v ŠSD sprejeli najmlajše, ki se bodo prihodnje leto že vključili v aktivno društveno življenje.

K. JUG

YUGOTOURS

GRČIJA
vas vabi
na počitnice

12-mesečno posojilo
V juniju začenjamo z rednimi tedenskimi letalskimi potovanji na sončno atiško riviero v hotelsko naselje
SOUNION BEACH A kategorije
Cena 2.200,00 — 8 dni
Cena 3.100,00 — 15 dni

Vsak teden odpelje naše letalo na 8-dnevna potovanja
v MOSKVO in LENINGRAD pa tudi VOLGOGRAD
prosta mesta od 18. 7. naprej
v oktobru pa tudi
v SOVJETSKO AZIJO (Samarkand—Buhara —Taškent) in KAVKAZ (Tbilisi—Erevan)
Tudi za ta potovanja 12-mesečno posojilo.

Informacije in prijave
YUGOTOURS LJUBLJANA
Titova 36/9, tel. 321-794, 321-795
in pooblaščene agencije po vsej Sloveniji!

PETER MOZOLEC KOMENTIRA

Vrh — Olimpiji

NTZS objavila seznam najboljših klubov v sezoni 1972/73 — Z veliko prednostjo prva Olimpija, 2. Triglav itd.

LJUBLJANA, 1. jul. — Tehnična komisija NTZS je objavila tudi seznam najboljšim klubov v sezoni 1972-73. Olimpija je ponovno na vrhu — z velikansko prednostjo 3576 točk pred drugouvrščenim Triglavom. Na vrhu od lani in predlani ni nobenih sprememb, celo razlike v točkah, ki so jih klubi zbrali lani in predlani, so v primerjavi z letošnjimi prav malenkostne. Tako bodo dobitniki letošnjih nagrad NTZS spet Olimpija, Triglav in Sobota.

Še več, celo prvih osem ekip se v letošnji razvrstitvi deseterice, v kateremi je Ljubljana morala prepustiti mesto Jesenicam, te pa so se z lanskega 13. mesta prebile na deseto. Nekoliko napredoval je še Kajuh, ki se je z lanskega 14. mesta povzpel na 12., medtem ko je hrastniški Kemičar obdržal isto mesto kot v lanski razvrstitvi.

Pregled ocenjevanja sezone 1972/73, kaže, da v klubih in sekcijah od lani ni bilo bistvenih sprememb, niti pomembnejših novih tokov, zaradi katerih bi se razmerje moči moralo na koncu sezone spremeniti. To hkrati tudi pomeni, da v Sloveniji — razen Ljubljane, Kranja in Murske Sobote, deloma velja to še za Maribor in Ravne — nimamo nobenega novega središča s kvalitetnimi dosežki na področju namiznega tenisa.

Letošnja lestvica najboljših klubov SRS: 1. Olimpija 7237 točk, 2. Triglav 3661, 3. Sobota 2244, 4. Maribor 1951, 5. Fužinar 1526, 6. Ilirija 1125, 7. Lendava 933, 8. Semedela 514, 9. Jesenice 314, 10. Ljubljana 299, 11. Kemičar 243, 12. Kajuh 205, 13. Litija 160, 14. Gradis 79, 15. Krim-Podpeč 48, 16. Sodražica 44, 17.—18. Partizan-Beležigrad in Sava 36, 19. Šentjernej 30, 20. Vrhnika 23, 21. P-klub 20, 21. Novo mesto 16, 22. V. p. 6550 14, 23. Nova gorica 12, 24. Salonit 11, 26.—28. Zvezda, Podčetrtek, Kamenščak 10 točk.

Zaradi državnega prvenstva so te dni z zamudo objavili še lestvice najboljših pionirjev in pionirk SRS.

Pionirji: 1. Čadež 290 točk, 2. Šircelj 203, 3. Malnarič 197 (vsi Ol), 4. Klemenčič (Le) 181, 5. Cajnkar (Mrb) 144, 6. Sarlah (Il) 97,7, 7 Golenko 80, 8. Rosič (oba Le) 73, 9. Sercer (Ol) 70, 10. Bukvič (Ol) 63 točk itd.

Pionirke: 1. Jeler D. 253 točk, 2. Žorž 244 3. Čadež (vse Ol) 182 točk, 4. Gostenčnik 155, 5. Černovšek 136, 6. Ačič (vse Fuž) 84, 7. Strumbelj (Jes) 83, 8. Sovič (Fuž) 78, 9. Stucin (Tr) 66, 10. Jerebic (Le) 52 itd.

V ekipnih disciplinah so pri pionirjih najboljši pionirji Olimpije (235 točk) pred Lendavo 169 in Mariborom 137 ter Soboto 85, pri pionirkah pa Olimpija z 230 točkami pred Fužinarjem 135, Triglavom 82 in Litijo 66 točk.

D. N.

LETALSTVO

Letos devet motornih pilotov

LESCE — Na športnem letališču ALC v Lescah se je začel enomesečni tečaj motornega letenja za začetnike. Tokrat se je zbralo devet učenjakov iz Ajdovščine, Postojne, Maribora, Ljubljane, Celja in ALC. Tečajniki so v glavnem že leteli z jadralnimi letali, med šolanjem na aerih pa bodo preživeli v zraku približno 40 ur. Bruno Stular, upravnik letališke šole v Lescah, je še povedal, da učijo naraščajnike pripravniki Lampret (Maribor), Pesjak in Horvat (oba ALC), ki bodo po končanem uspešnem šolanju dobili naziv učiteljev motornega letenja.

Poraz Jugoslovanov

BITOLA, 1. jul. — V odločilni tekmi zadnjega kola mednarodnega rokometnega turnirja za »Lovoriko Jugoslavije, je reprezentanca svetovnih prvakov — Romunije premagala Jugoslavijo s 13:12 (8:8) in osvojila 1. mesto. Romuni so vodili skoraj vso tekmo, Jugoslovani so le nekajkrat izenačili.

Naša prva v C-2

V tekmovanju za veliko nagrado Avstrije v slalomu na divjih vodah Masle - Erjavec I. v K-1 Ibrahimović drugi

SPITTAL, 1. jul. (Po telefonu) — Za veliko nagrado Avstrije v slalomu na divjih vodah se je potegovalo 110 tekmovalcev in tekmovalk iz Evrope, Amerike in Avstralije. Proga, dolga 800 m, je bila odlično pripravljena, imela pa je 30 vrat. Največ tekmovalcev je bilo v K-1, med 81 kajakaši je nastopilo tudi 20 Jugoslovanov.

V prvem teku se je od naših izkazal le Ibrahimbegović, ki se je brez kazenskih točk le z dvema sekundama zaostanka uvrstil na drugo mesto za svetovnim prvakom Sattlerjem. V drugem teku je prišlo do spremembe pri uvrstitvi, popravili pa so se tudi naši. Ibrahimbegović je obdržal drugo mesto, Mataković je končal na 13. mestu, mladinec Bitežnik je končal na 15., Vidic na 18., in Kalan na 21. mestu.

V C-2 sta zmagala ljubljanska mladinca Masle in Erjavec, ki sta drugouvrščeno posadko iz Avstrije prehitela kar za 57 točk. Presenetila sta tudi brata Kralj, ki sta osvojila odlično tretje mesto.

V C-1 so nastopili le Američani, zahodni Nemci, Avstrijci in trije naši tekmovalci. Zmagal je Avstrijec Ramelov, Prelovšek je bil četrti, Igličar peti, Zagrebčan Veselko pa deveti.

Rezultati — K-1: 1. Sattler (Av) 212,4, 2. Ibrahimbegović (Vrbas) 214,0, 3. Baum (ZRN) 215,4, 4. Evans (ZDA) 215,5, 5. Schlecht (Av) 219,9, ... 13. Mataković 243,2, 15. Bitežnik 246,3, 18. Vidic 250,1, 21. Kalan 251,7; **C-1:** 1. Ramelov (Av) 301,7, 2. John (V. B.) 320,4, 3. Libuda (ZRN) 328,6, 4. Prelovšek (LBD) 334,7, 5. Igličar (Rašica) 374,5, 9. Veselko (Zgb) 468,8; **C-2:** 1. Masle-Erjavec (LBD) 360,2, 2. Wilherman-Zauchner (Av) 417,2, 3. Kralj-Kralj (Kranj) 518,1, **ženske: K-1:** 1. Clark (ZDA) 235,3, 2. Sattler (Av) 265,6, 3. Goerkner (ZDA) 288,8.

L. STOJANOVIĆ

Naše krepko prve

Z zmago na Reki so se jugoslovanske atletinje uvrstile v polfinale EP

REKA, 1. jul. Jugoslovanske atletinje so s 67 točkami krepko zmagale na četrtfinalnem tekmovanju za atletski pokal Evrope. Drugo mesto je osvojila reprezentanca Švice s 57,5, tretja pa je bila Avstrija s 47,5 točke.

Te tri reprezntance so se tudi uvrstile v polfinale tega tekmovanja. Med rezultati velja omeniti državni rekord naše štafete 4x400 m s časom 4:41,6. Med posamezničami je bila najuspešnejša Pavličevićeva, ki je bila na 100 m z rezultatom 11,7 prva, zmagala pa je tudi na 200 m.

Uspešna je bila tudi Nataša Urbančič, ki je z rezultatom 59,36, zmagala v metu kopja.

Stecherjeva še na 200 m

LEIPZIG, 1. jul. — Na mednarodnem atletskem mitingu je vzhodnonemška atletinja Renate Stecher z rezultatom 22,4 izenačila svetovni rekord na 200 m. Stecherjeva je tako skupaj s Kitajko Chi Cheng solastnica rekorda na 200 m.

Ilirija : Šmartno 3:0 (2:0)

LJUBLJANA — Igrišče Ilirije, gledalcev nekaj desetin, sodnik Blažević (Lj).

ILIRIJA: Dolenc, Vojskič, Janežič, Hribar, Hercegonja, Z. Kitanić, Novak, Habjan, Herfort, Ratajc, Škodič (M. Kitanjič).

ŠMARTNO: Podjavoršek, F. Omladič, Vačun, Gračner (Lukner), Zeleznik, Jeđovnik, Vreš, Petek (R. Omladič), Krajne, Golob.

Finalno srečanje za naslov pionirskega prvaka Slovenije se je začelo z majhno zamudo, ker dežigiranih sodnikov ni bilo.

Ilirija je takoj slovito napadla in stisnila goste iz Šmartna ob Paki v njihov kazenski prostor. Rezultat tega je bil zadetek Herforta. Malo pred koncem polčasa so imeli gostje lepo priložnost za izenačenje, vendar je niso izkoristili, v nasprotnem napadu pa je Habjan povišal vodstvo Ilirije na 2:0.

V nadaljevanju je bila igra enakovredna, v zadnji minuti srečanja pa je Željko Kitanič postavil končni rezultat, ko je po prostem strelu dosegel najlepši zadetek srečanja.

Zmaga domačinov je povsem zasužena, po tekmi pa je domačim pionirjem predal pokal inž. Podlipnik.

U. ŠOŠTARIČ

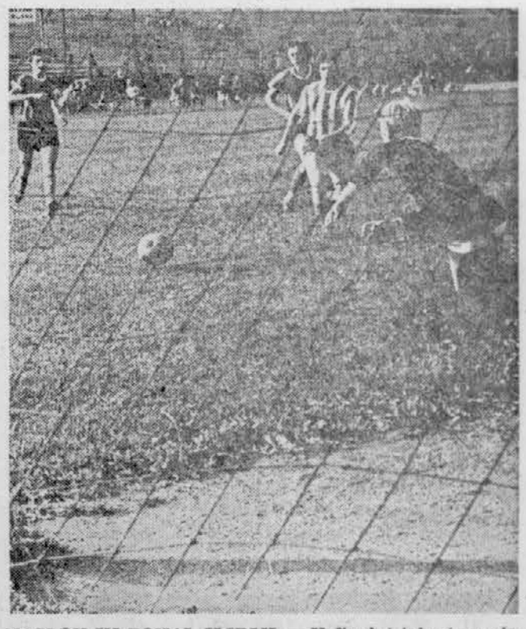

NASLOV IN POKAL ILIRIJI — V finalni tekmi za pionirsko prvenstvo Slovenije so pionirji Ilirije zasluženo premagali svoje vrstnike iz Šmartnega ob Paki. Posnetek prikazuje eno od številnih priložnosti domačinov, vendar je bil tokrat vratar gostov Podjavoršek hitrejši.

Foto: S. BUSIĆ

Šport v gozdu

Na kranjski stezi za trim ob Kokrici je živahno in prijetno — Vsi hvalijo to novo »telovadnico«, ki je v gozdu

LJUBLJANA — »Ta steza za trim je postavljena zato, da bi vam pomagala krepiti zdravje, obnoviti telesno kondicijo in da bi vam pripomogla k boljšemu razpoloženju.« Zares je prijetno slišati iskreno dobrodošlico pa tudi takale, napisana dobro dene. Še posebej, če nejevoljen stopiš s prašne ceste, ki pelje od kranjskega kopališča in štadiona do Kokrice in čeznjo.

Pravzaprav ni bilo nikogar, ki bi se do steze trim pripeljal z avtomobilom, da bi vozilo uporabil tudi kot garderobo. Tako je namreč na vseh stezah za trim, še zlasti pa v ljubljanskem Mostecu, ki pa bo menda za uporabnike brez avtomobilov kmalu dobil garderobne omarice ali nekaj takega. Na poti k stezi za trim se pravzaprav ne bi jezili zaradi nekaj sto metrov prašne ceste, če nas ne bi menda vsi, ki se v Kranju uče vožnje z avtomobilom, spoškropilila s prahom od nog do glave. Še dobro, da smo se ga v Kokrici zmebili vsaj z lic.

Prav živahno je bilo na kopališču in štadionu. Vse polno mladih ljudi, ker so tiste dni odložili šolske knjige. Za štadionom je velik travnik. Starejši ženski, ena je bila že povsem sključena, približno sedemdesetih let, sta seno na vilah podajali možaku na vozu. Delo ni bilo videti lahko! Kar tako, da bi se zmebili neprijetnega občutka, smo jih pobarali: »Kje pa imate mlade? Ah, ti imajo šolo, šport in zdaj počitnice. Šilo bo tudi brez njih, dokler bomo zdravi in živi, potem pa . . .«

In potem smo srečavali v gozdu na stezi za trim mladino. Vsa ni bila videti kdove kako pri močeh, toda s svojim zdravim smehom je polnila že itak prijeten gozd, Vočanovo hosto.

Sredi tega gozda je sedemnajsta od dvajsetih postaj na tej dobra dva kilometra dolgi stezi za trim. Po njej smo se podali od »cilja« k štartu, da smo lahko prešteli njene obiskovalce. Srečali smo jih 33 v dobri uri, toda le trije so bili odrasli, vsi drugi — mladina od 14 do 20 let. In kako pozorno in dosledno so ti mladi izvajali na deskah predpisane in narisane vaje. Že na štartni napisni tabli smo zvedeli, kako so te vaje raz. porejene. Strokovnjaki bi se sevеda pogovarjali o tem, kačšna je fiziološka krivulja steze.

Nagovorili smo dekleti, ki sta bili najbolj dosledni izvajalki dobro izbranih vaj. Med postajami sta tekli kot mladi srni.

»Drugič sem na stezi«, je povedala Tea Tomlje. »Jaz pa tretjič«, je dodala Nada Mašič (obe 14). »V nedeljo je bila na stezi reka ljudi Všeč jim je bilo. Tudi nama, zato bova na stezi vsaj dvakrat, trikrat tedensko. Radi tečeva, ker sva rokometašici pri ŠSD »France Prešeren«, toda takle tek in vaje v gozdu so res nekaj posebnega, zdravega. Všeč nama je sproščeno guganje na krogih.«

»Včasih sem plaval in plezal v nribihi«, nam je zaupal postaven, nekoliko zajeten mladenič, ki se je predstavil za Jadrana Stevanovića, absolventa III. letnika tekstilne fakultete. »Zdaj mi je steza za trim takorekoč pri roki. Najbolj so mi všeč vaje za moč, okretnost in vzdržljivost (od 8—18. postaje). Neprimerne se mi zde strme stopnice, najbolj pa so mi všeč vaje z lesenimi bremeni.« »Meni ugaja vse, razen stopnic, ker je to vadba v gozdu in ne med štirimi stenami«, je pohvalil telovadnico v naravi Jadranov brat Slobodan

Pri različno visokih drogovih se je najprej zvirala skupina fantov, dekleta, ki so jih priganjala, so po njihovem odhodu bruhnila v prešeren smeh. Kdove zakaj . . .? »Z druge šole so, pa smo se ešle zdaj, na stezi nekojšiko spoznali«, so nam zaupale in že hitele naprej.

Od Ilovškega mlina (7. in hkrati zadnja postaja z gimnastičnimi vajami) so nas kužipoti vodili ob čisti Kokrici, polni rib, do travnika, kjer se spajata štart in cilj steze. Tu smo prekinili trim Francu Jamniku (37), diplomiranemu pravniku. Skupaj z ženo in otrokom je bil videti navdušen za družinski trim. Stezo je le hvalil: »Lepo je speljana ob vodi in po gozdu, človek se od postaje do postaje počuti bolj sproščenega, prijetno razgiban. Vadbene naloge so zares strokovno razporejene, primerne za mladino in starejše.

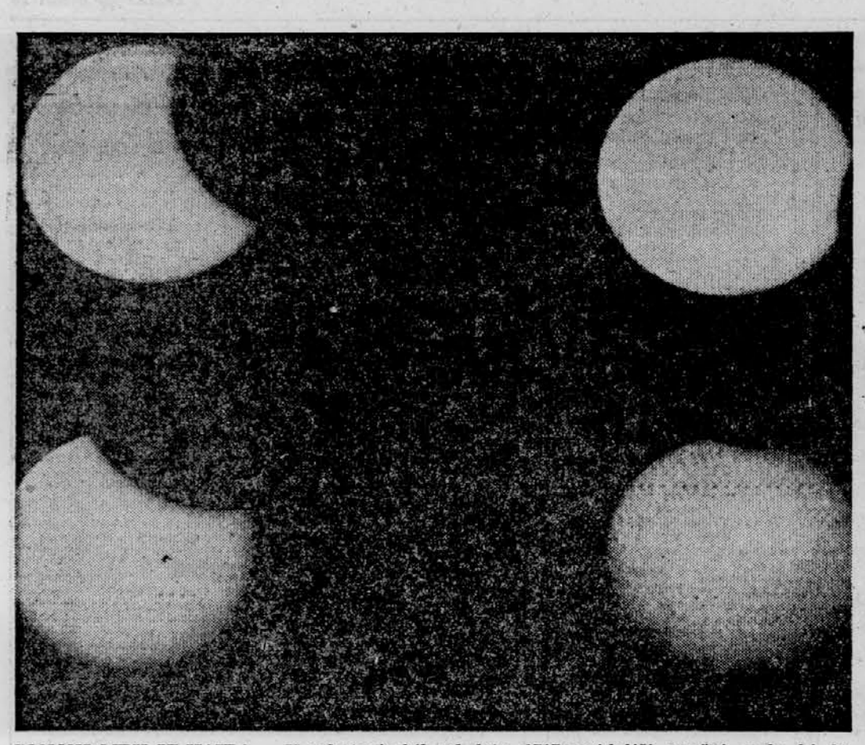

SONČNI MRK IZ KAIRA — V soboto je bil od leta 1717 najdaljši sončni mrk, ki je trajal sedem minut in štiri sekunde. Naslednji tak mrk bo leta 2150. »Dogodek v veselju« so na vseh zemljepisnih širinah in dolžinah opazovali številni znanstveniki. Francoski znanstveniki so proučevali »sončno atmosfero« iz nadzvočnega letala »concorde« v višini 17.000 metrov. Iz Kaira je bil videti mrk, kot nam ga kaže slika. Telefoto: UPI

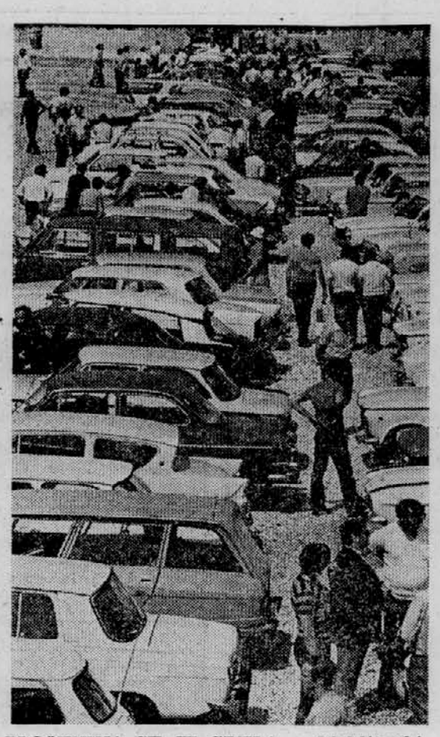

PLOČEVINA SE JE GRELA — Ljubljanski avtomobilski sejem se je preselil. Zdaj se širi ob Litijski cesti. Videti pa je, da je bil v teh pasjih vročih urah izbor velik, povpraševanje pa manjše. Foto: Busić

MOST V DUPLEKU — Predsednik občinske skupščine Maribor Stojan Požar je včeraj odprl Lackov most čez Dravo, s katerim so se prebivalcem Slovenskih goric odprla vrata v svet. Most je dolg 147,5 metra, širok pa 9 metrov. Foto: Čerin

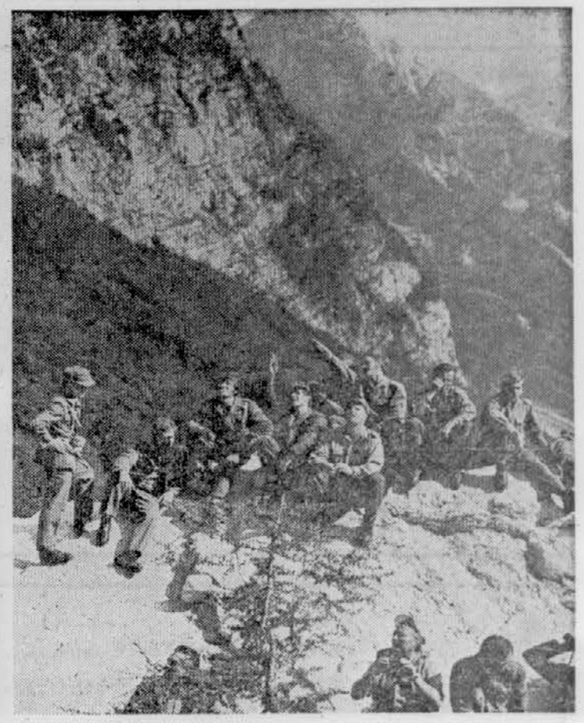

POČITEK PRED JURIŠEM — Le nekaj minutni počitek pod severno triglavsko steno so si privoščili včeraj vojaki planinske enote med vajo, ki naj bi pokazala kako so, skupaj z enotami milice pripravljeni braniti naše gorske predele. Foto: S. Busić

Ogorčeni zaradi pisanja

Borci zahtevajo prepoved knjig Mirka Kovača in kazenski postopek

BEOGRAD, 1. julija (Tanjug) — Tisoč borcev, ki so se iz Hercegovine preselili v Beograd, je po sporočilu odbora sekcije devetindvajsete narodnoosvobodilne udarne partizanske divizije obsodilo tri knjige Mirka Kovača kot antikomunistične in nacionalistične pamflete. »Rane Luke Meštrovića«, »Gubilište« in »Moja sestra Elida« napadajo pridobitve NOB ter moralne vrednote hercegovskih narodov, sodijo člani beograjske organizacije zveze borcev.

Še posebej so ogorčeni zaradi sklepa, ki ga je sprejel odbor za podelitev nagrade Milovan Glišić. Medtem ko je bila knjiga tolikokrat obsojena, se odboru ni zdelo vredno, da bi razveljavil podeljeno priznanje, temveč se poteguje za »piščeva izhodišča«.

Borci zahtevajo prepoved knjige »Rane Luke Meštrovića«, proti avtorju Mirku Kovaču pa je po njihovem mnenju treba sprožiti kazenski postopek. Pri tem ne bi smeli obiti vseh tistih, ki so pomagali, da je bila knjiga izdana in nagrajena.

V Brdu odprli muzej

Zanimiva narodopisna pridobitev Slovenske Benečije

BRDO, 1. julija — V organizaciji središča za družbena in kulturna proučevanja iz Brda v Terski dolini, ki ga vodi prof. Viljem Černo, so sinoči v tem beneškem kraju odprli etnografski muzej.

Brdo s sosednjimi zaselki Njivica, Ter, Podbrdo, Breg, Sedliščak, Zavar in Muzec je središče slovenske občine, kjer živi 1135 slovenskih prebivalcev. Ker v tem delu Benečije ni industrije, se je precej ljudi izselilo ali pa je na začasnem delu v Švici in ZR Nemčiji. V občini Brdo je bilo pred vojno 4.000 prebivalcev. Družbenogospodarski, demografski, politični in narodnostni položaj Slovencev v Videmski pokrajini je težak. Rešitev položaja Beneških Slovencev je poleg jezikovno-kulturnega in šolskega značaja, ki še vedno ostaja odprta zahteva Slovencev v Italiji, v razvoju industrije, obrti, turizma in preusmerjanju kmetij. Lepo urejen etnografski muzej je tako prva turistična pridobitev v Brdu. P. P.

Vpliv na knjigo

Sklepi sarajevskega posvetovanja o družbenem položaju in vlogi knjige se zavzemajo za idejno angažiranost ZK

ZAGREB, 1. jul. (Tanjug) — Na skupnem sestanku izvršnega odbora združenja založnikov in knjigarnarjev Jugoslavije ter komisije za sklepe na posvetovanju o družbenem položaju in vlogi knjige ter založniške dejavnosti, ki je bilo nedavno v Sarajevu, so sprejeli dokončno besedilo sklepov tega posvetovanja.

V njem je med drugim rečeno, da je nujno razviti in okrepiti vpliv organiziranih družbenih socialističnih sil na vso založniško dejavnost, zagotoviti javnost dela in družbeno odgovornost samoupravnih in drugih organov ter posameznikov v vseh delovnih organizacijah in ustanovah na tem področju. To je pot, da ta dejavnost dobi uglednejše mesto v razvoju naše samoupravne družbe.

Sklepi nadalje poudarjajo, da so stališča iz pisma predsednika ZKJ in izvršnega biroja trajno aktualna tudi v založniški dejavnosti. Zato se morajo komunisti akcijsko in idejnopolitično usposobiti, da bodo bolj organizirano in dosledneje prispevali k sprejemanju in uresničevanju založniškega programa, ki bo celovito izražal smeri in potrebe razvoja socialistične samoupravne družbe in zagotovil marksistično usmeritev vseh izdaj.

Potrebna je tudi kritična analiza programske usmeritve, družbenoekonomskega položaja knjige, idejnopolitične in idejne sposobnosti kadrov v vseh založniških hišah. To terja od članov ZK, da izvajajo stalno akcijo za dosledno uresničevanje politike ZKJ.

Lotiti se bo tudi ustreznih ukrepov, da bi knjigo kot dejavnik razvoja družbe, oblikovanja človekove osebnosti in njegovega znanja postala sestavni del družbenih dogovorov in načrtov delovnih organizacij, občin, pokrajin in federacije. Da bi ohranili doseženo raven založniške dejavnosti, je treba takoj okrepiti družbene fonde knjig in usposobiti knjižnice za prosvetno, vzgojno in idejno vlogo. Predvsem pa bi morali ustanoviti delavske knjižnice v Jugoslaviji in pa v tujini za tam zaposlene jugoslovanske delavce. Zato pa je nujno zagotoviti ustrezna posojila.

Na obali je bilo živo

KOPER, 1. julija — Plaže so bile prepolne kopalcev, ceste pa avtomobilov. Takšna je slika današnje sončne nedelje ob obali. Ulice obalnih mest so skoraj prazne. Željni osvežitve so se že zjutraj odpravili na kopališča. Ob vodi se je nabralo približno 25.000 kopalcev.

Naval se je v popoldanskih in večernih urah prenesel na ceste. Križišče Slavnik, Škocjan in Ankaran so »požrla« nekaj deset tisoč vozil. Pričakovati je, da bo železna kača iz ankaranskega križišča izginila šele ob polnoči.

IZTOK UMER

Spomenik dr. Ivanu Oražnu

Slovensko zdravniško društvo odkrilo spomenik Kostanjevičanu

KOSTANJEVICA, 1. jul. — Danes dopoldne je slovensko zdravniško društvo v sodelovanju z medicinsko fakulteto iz Ljubljane v Kostanjevici odkrilo spomenik znanemu Kostanjevičanu dr. Ivanu Oražnu.

O liku priznanega strokovnjaka je s področja medicine in naprednega človeka je govoril asistent dr. Anton Dolenc: kip pa je odkril dekan medicinske fakultete prof. Franc Erjavec. Ob tej priložnosti je prof. Alenka Dekleva prebrala obrazložitev za diplomanta Dušana Kebra in Janeza Sketlja, ki sta prejela nagradi in priznanji medicinske fakultete, ki jih vsako leto podelijo ob obletnici smrti dr. Ivana Oražna.

S. DOKL

Rudisova naložba v Gvineji

Združenje si je zagotovilo prednost pri nakupu železove rude

TRBOVLJE, 1. jul. — Poslovno združenje Rudis bo imelo prednost pri nakupu železove rude iz gvinejskega rudnika Mifergy-Nimba, ko bo ta začel delati predvidoma čez štiri leta. Gre za uvoz do 750.000 ton rude, ki jo bodo uporabljale tudi združene slovenske železarne.

Zaloge v gvinejskem rudniku cenijo po dosedanjih raziskavah na okoli 650 milijonov ton rude s 65 odstotki železa. V prvi etapi izgradnje rudnika bo Rudis opravljal raziskovalna dela in dobavljal nekatero opremo. Celotna vlaganja v gvinejski rudnik cenija na 30 milijonov dolarjev.

Pred kratkim je bila ustanovna skupščina mednarodne družbe za izgradnjo in izkoriščanje rudnika železne rude Miferguy-Nimba. Njena člana sta poleg japonskih, švicarskih, španskih ter belgijske firme, alžirske in gvinejske vlade tudi Energoprojekt iz Beograda in združenje Rudis. Rudis ima v družbi 5-odstotni delež. P. B.

Telegrami

Dugonjić odpotoval v Maroko

BRIONI — Podpredsednik predsedstva SFRJ Rato Dugonjić je odpotoval na tridnevni obisk v Maroko, kjer se bo sešel s kraljem Hasanom in drugimi marokitmi voditelji. Zatem bo obiskal še Mavretanijo.

Parlamentarci so se vrnili

BEOGRAD — Delegacija zvezne skupščine — vodila jo je predsednica odbora zbora narodov za zunanjo politiko Stana Tomašević-Arnesen se je vrnila s petdnevnega obiska na Nizozemskem.

Končan obisk v Romuniji

BUKAREŠTA — Delegacija SZDLJ je pod vodstvom generalnega sekretarja zvezne konference Alija Shukrija končala obisk v Romuniji in odpotovala v Beograd.

Razlaganje ustavnih dopolnil

FRANKFURT — Član sekretariata predsedstva zvezne konference SZDLJ Ivica Lovrić je govoril našim delavcem v Zahodni Nemčiji o pomenu ustavnih sprememb v Jugoslaviji. S tem se je začela javna razprava o ustavnih spremembah tudi med našimi delavci, ki so začasno zaposleni v Zahodni Nemčiji.

Obletnica KP Kitajske

PEKING — Kitijski tisk se danes z uvodniki in posebnimi prilogami spominja 52-letnice ustanovitve KP Kitajske. Partija je bila ustanovljena na kongresu v Šanghaju. Časopisi so na naslovnih straneh objavili veliko fotografijo predsednika Mao Ce Tunga in citate iz njegovih del.

Vrnitev Dušana Petrovića

BEOGRAD — »Povsod, kjer smo bili, so nas sprejeli prisrčno in toplo. Prijateljske tradicije, ki v dolgi zgodovini povezujejo narode Češkoslovaške in Jugoslavije, so se manifestirale na vsakem koraku.« To je izjavil predsednik sveta zveze sindikatov Jugoslavije Dušan Petrović po vrnitvi s petdnevnega obiska pri češkoslovaških sindikatih. Na poti domov se je za en dan ustavil tudi v Budimpešti in se pogovarjal z generalnim sekretarjem madžarskih sindikatov Sandorjem Gasparjem.

Smrt kitajskega funkcionarja

HONGKONG — Kitajska časopisna agencija Hsinhua je sporočila, da je včeraj v Hongkongu umrl v 92. letu življenja član prezidija vsekitajskega ljudskega kongresa Čang Ših-Čao. V Hongkong je dopotoval 25. maja in takrat so se začele širiti govorice, da je prišel s posebno nalogo in da bo navezal stike s predstavniki vlade v Tajvanu. Te domneve pa so zanikali.

Romuni v Severni Koreji

PJONGJANG — Romunska vojaška delegacija, ki jo vodi prvi namestnik obrambnega ministra general Ion George je po 14-dnevnem obisku v LR Kitajski dopotovala v Severno Korejo.

Jakubovski na Poljskem

VARŠAVA — Prvi sekretar CK poljske združene delavske partije Edward Gierek in premier Pjotr Jaroszewicz sta sprejela vrhovnega poveljnika oboroženih sil varšavskega pakta sovjetskega maršala Ivana Jakubovskega. Sestanek je bil v krogu najožjega vodstva štaba varšavskega pakta in predstavnikov poljske armade.

Delegacija DR Vietnama odpotovala

PJONGJANG — Partijsko-vladna delegacija DR Vietnama je pod vodstvom premiera Oham Van Donga odpotovala iz Severne Koreje v Hanoi. V Pjongjangu je podpisala sporazum o gospodarski in tehnični pomoči, ki jo bo Severna Koreja poslala Severnemu Vietnamu, in o trgovinski menjavi med državama v prihodnjem letu.

Pa še to:

»Prejeli smo solidno informacijo o napaki v davčni prijavi Harolda Gibbonsa, podpredsednika zveze voznikov kamionov. Kot veste,« je rečeno v priporočilu na papirju z glavo Bele hiše in podpisom enega od svetovalcev, »je Gibbons odkrit sovražnik, privrženec McGoverna, eden izmed treh sindikalnih voditeljev, ki so nedavno obiskali Hanoi. Prosimo, da preučite ali bi lahko to takoj izkoristili. Če je treba dati denar informatorjem, nam sporočite. Denar bi bil naložen v neko dobro stvar.« — En kamenček iz mozaika Watergate.

Grda pravljica

Zaradi filma »Volčja nežnost« so prestrašeni homoseksualci protestirali pred berlinsko festivalsko dvorano

OD NAŠE POSEBNE POROČEVALKE

BERLIN, 1. jul. — Pred vhodom v festivalsko dvorano je zal in vljuden mladenič delil zelene letake. Na njih je pisalo: Protest. Ne tako, gospod Fassbinder. Fassbinder je namreč producent nemške grozljivke Volčja nežnost, v kateri plešasta pošast z najbolj mehkim srcem, toda tudi smrtnim ugrizom, zlorablja in ubija zale mladeniče.

Letak organizacije nemških homoseksualcev izraža strah štirih milijonov užaljenih državljanov ZRN, ki sodijo, da je svoboda njihove oblike družinskega življenja ogrožena prav zdaj, ko je na obzorju liberalizacija zastarelega paragrafa 175 v kazenskem zakoniku. Lahko se zgodi, da bo film negativno vplival na razpoloženje zakonodajalcev, prav verjetno pa bo imel negativne posledice v družbi, ki se je komaj začela privajati na to, da se homoseksualci brez očitkov abnormalnosti ali zločinstva pojavljajo v javnosti in se ne skrivajo več pred njo.

Film Volčja nežnost pripoveduje zgodbo masovnega morilca Fritza Haarmanna iz podivjanih let po prvi svetovni vojni, ki pa je filmsko prestavljena v čas po drugi vojni, ko se policija uspešno poslužuje kriminalnih tipov za pomožno vohljanje. Z uradnim plaščem lepo pokrit, si spolno nenasitni vohljač Haarmann vodi mlade potepuhe v svoje stanovanje in jih ljubi, ker pa so časi hudi, jih nato še po koših prodaja na črni borzi kot »sočno mlado svinjino«, potem ko jim je po vampirsko izpil kri. Vendar ne gre za kakšno socialno ali psihološko študijo o zločincu, marveč za kriminalko ali bolje, za grdo pravljico o hudobnem stricu Fricu, ki s svojo krvavo sekirico hodi ponoči okrog in se prikazuje fantičkom, če niso pridni, kakor poje ljudska pesem: »Čakaj, čakaj sinko, bo prišel Haarmann in naredil zrezke iz te-be . . .«, ali kakor je zapisano v vampirskem priročniku: »Našim sovražnikom vzemimo kri in si jo prilastimo. Vzeti pa si jo moramo, ker je drugi ne smejo imeti . . .« (Himmler esesovcem, 1940).

Eno z drugim, ko volk položi svojo glavo pod rabljevo sekiro, dušo pa v roke gospodove, prizna, da je pospravil 40 do 50 angelčkov, in to najlepših, kar jih je imel. In ker je to dobro zaigrana samo veselo filmana pravljica, prepolna dvorana skoraj ni mogla drugega, kot da je veselo ploskala. Med tistimi pa, ki vsaj tisti večer niso mogli poskusiti mesa, sem bila tudi jaz.

Človek bi moral seveda tudi filme sprejemati brez čustev in čutov, če že hoče o njih pisati. In se tudi trudi, da bi jih, vendar se mu vselej ne posreči. Tu je na primer film Georgia, Georgia, napovedan kot nadarjeno delo švedskega režiserja Bjorkmana, ki mu je znal dati »pulzirajoč tempo v pošteni dramatičnosti brez igračkanja z melodramatičnostjo in cingljanja z efekti«.

Do tod vse v redu in prav. Toda ta film perfektne obrti noče ostati samo pri tem, njegov namen ni samo zelo določeno fiksiran v filmu, potrdil ga je na tiskovni konferenci še sam koproducent iz ZDA. Povedati je treba, da je ta ugledni producent črnec, da je scenarij napisala znana črnska publicistka in da film kolportira zgodbo črnske pevke, ki se na Švedskem zaljubi v belega vojaškega dezerterja, kar imajo črni ameriški dezerterji za rasno izdajstvo in kar je dekle prisiljena plačati z življenjem. To pa je tisto militantno sporočilo, in tako na svetlo postavljeno, da se gledalec ob njem mora opredeliti.

Ob vsem tem, kar čuti do krivične usode in trpljenja črne rase v svetu nestrpnega belega čustvovanja in pogoltne bele civilizacije, se gledalec moje življenjske izkušnje ali če hočete, naše izkušnje — ne more opredeliti za reševanje rasnih konfliktov s krvavim rasnim povračilom, ker bi s tem pristaj na rasno razlikovanje kot tako. To, kar hoče ta film krvavo posvariti, je ne glede na barve tisto strah vzbujajoče izkoriščanje dovolj znane ideologije, kar za nas ni samo hudobna pravljica.

OLGA RATEJ

Topla voda na Otoku

MARIBOR, 1. jul. — Muhasto vreme, toplo, četudi oblačno vreme je zvabilo Mariborčane v naravo. Kopališče Mariborski otok je zaživelo, vendar niso samo bazeni zvabili meščanov na plan. Precej se jih je udeležilo proslave v Dupleku, ob otvoritvi novega Lackovega mostu, precej pa jih je že odpotovalo na dopust. Mudili so se v bližnjih kopališčih, predvsem v Kidričevem, Radencih in drugod.

J. J.

Vojaške vaje na Triglavu

V Triglavskem pogorju so bile uspele vaje bojevanja v gorskih stenah

VRATA, 1. jul. — »Rdeči so uspeli«. Točno ob 14. uri so na vrhu Triglava, na Aljaževem stolpu, razvili slovensko zastavo, simbol neustrašenega odpora in zmage slovenskega naroda.

Ob 3. uri zjutraj je teritorialni jeseniško-bohinjski partizanski odred, ki se je pred »plavim« umaknil v Vrata in se tam utaboril, dobil od terencev iz Trente sporočilo, da »plavi« prodirajo proti Luknji. Tukaj so krenili na pohod, toda izvidnica jih je že pri vstopu v Prag začela obstreljevati. Prizadejala jim je lažje izgube; »rdeči« so se takoj razdelili. Ena skupina je krenila proti Luknji, druge pa preko Praga in po Nemški in Slovenski plezalni smeri skozi severno steno Triglava na Kredarico.

Medtem so »rdeči« že prodrli do Luknje in po krajšem boju zaustavili glavnino »plavih«, ki je že prodirala iz Trente. Nato so se po Bambergovi poti odpravili na Triglav, ga dosegli nekaj po 13. uri in ob 14. uri razvili zastavo.

V tem času je ostali del »rdečih« prodrl na Kredarico o pravem času, kajti pri Planiki se je že formirala kolona »plavih«, ki so bili prišli z bohinjske strani. Vnel se je boj, v katerem pa so »plavi« zopet zapustili bojišče.

JANEZ JANČAR

Prometna milica v Pomurju

S pomočjo pomurskih občinskih skupščin opremili prometni oddelek

MURSKA SOBOTA, 1. jul. — Danes je po dveletnih pripravah začela v sestavi splošne postaje milice delovati prometna postaja. Opremljena je s petimi specialnimi BMW motorji, dvema vozilома zastava 1300, radarjem za merjenje hitrosti ter ostalimi potrebnimi pripomočki.

Na pomurskih cestah se je gostota prometa v zadnjih šestih letih povečala za dobri dve tretjini, zato je še toliko bolj potreben prometni oddelek. UJV pa ima težave z zasedbo delovnih mest, saj niti z internimi razpisi niso uspeli dobiti 15 delavcev, kolikor je sistemiziranih delovnih mest v prometnem oddelku.

IVAN GERENČER

oglašujte v dnevniku DELO

Priznanja krške občine

Na slavnostni seji v Kostanjevici podelili Valvasorjeva priznanja

KOSTANJEVICA, 1. jul. — Na slavnostni seji občinske skupščine Krško, ki je bila danes v Kostanjevici, so podelili tudi tri Valvasorjeva priznanja, ki jih vsako leto podeljujejo za izredne gospodarske, kulturne in druge dosežke v krški občini. Priznanja so prejeli: Občinska zveza DPM, ki je v zadnjih letih izredno razgibala dejavnost, Franc Dragan za dosežke na področju družbenopolitičnega dela in Andrej Čebular za pionirsko delo na področju gospodarstva. Valvasorjeva priznanja in medalje je nagrajencem izročil predsednik občinske skupščine v Krškem, Jože Radej. S. DOKL

Letos velike izgube

SKOPJE, 1. jul. (Tanjug) — Makedonski izvršni svet je na zadnji seji ugotovil, da so v prvih petih mesecih dosegli usklajeno razmerje med ponudbo in realizirano porabo na domačem tržišču. Likvidnost gospodarstva je izboljšana. Od januarja do maja je bila uresničena razmeroma visoka dinamika proizvodnje zlasti industrijske, ki je bila večja za 9,5 odst. Izvoz se je povečal za 17,6, uvoz pa za 8,6 odstotka. Povečali so se tudi takoimenovani neblagovni dohodki iz tujine. Število zaposlenih v družbenem sektorju je večje za 4,6 odst, več pa je tudi delavcev, ki v zavodih za zaposlovanje iščejo delo. Opozorili so na velike izgube v prvih mesecih tega leta.

VREMENSKO POROČILO

Prognostična karta za 2. julij 1973 ob 7. uri

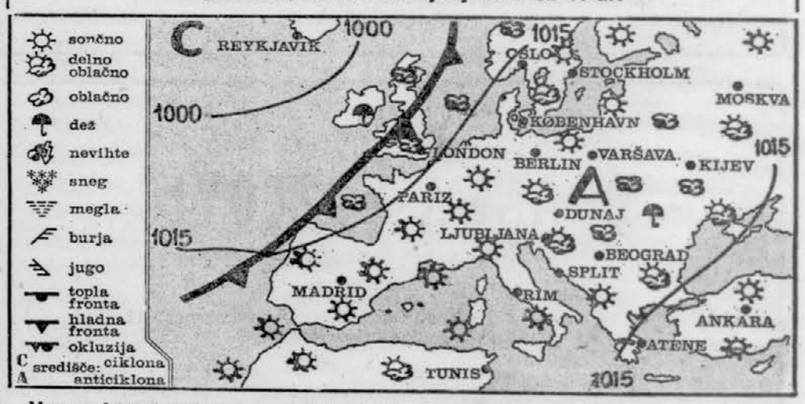

Vreme in temperatura 1. julija 1973

kraj	ob 7 uri vreme	stopinj	ob 13 uri vreme	stopinj
Ljubljana	jasno	15	sončno	26
Planica	jasno	11	—	—
Brnik	jasno	14	sončno	24
Kredarica	sončno	3	pol. oblačno	7
Maribor	pol. oblačno	17	pol. oblačno	24
Slovenj Gradec	jasno	14	pol. oblačno	22
Celje	pol. oblačno	15	—	—
Novo mesto	sončno	14	sončno	24
Koper	pol. oblačno	21	sončno	26
Reka	jasno	22	sončno	27
Pulj	sončno	23	jasno	26
Hvar	jasno	24	jasno	26
Dubrovnik	—	—	jasno	27
Zagreb	oblačno	16	pol. oblačno	24
Beograd	jasno	18	pol. oblačno	24
Sarajevo	oblačno	17	sončno	23
Titograd	sončno	25	nevita	27
Skopje	jasno	20	sončno	27
Celovec	sončno	15	jasno	23
Gradec	sončno	15	sončno	23
Dunaj	sončno	18	pol. oblačno	24
Benetke	sončno	19	jasno	26
Milano	pol. oblačno	20	jasno	29
Genova	jasno	24	jasno	26
München	sončno	15	pol. oblačno	23
Zürich	jasno	14	jasno	24
Rim	jasno	21	jasno	26
Pariz	jasno	19	jasno	28
Berlin	jasno	20	oblačno	24
Stockholm	jasno	21	jasno	26
Moskva	jasno	21	pol. oblačno	26

SLOVENIJA

Zmerno do pretežno oblačno, v zahodnih krajih deloma sončno. Najnižje nočne temperature okoli 12, v Primorju 20, najvišje dnevne okoli 24, v Primorju 26.

IZGLEDI ZA TOREK

Zmerno oblačno.

JUGOSLAVIJA

V severnih krajih pretežno, drugod zmerno oblačno, ob Jadranu sončno.

VREMENSKA SLIKA

Evropa je v polju visokega zračnega pritiska, katerega središče se umika proti Skandinaviji. Višinsko jedro hladnega in vlažnega zraka zajema območje Karpatov in Panonske nižine ter bo z oblačnostjo vplivalo na vreme pri nas.

Temperature morja

Koper 26, Reka 23, Šibenik 23, Dugi otok 23, Split 22, Hvar 21.